

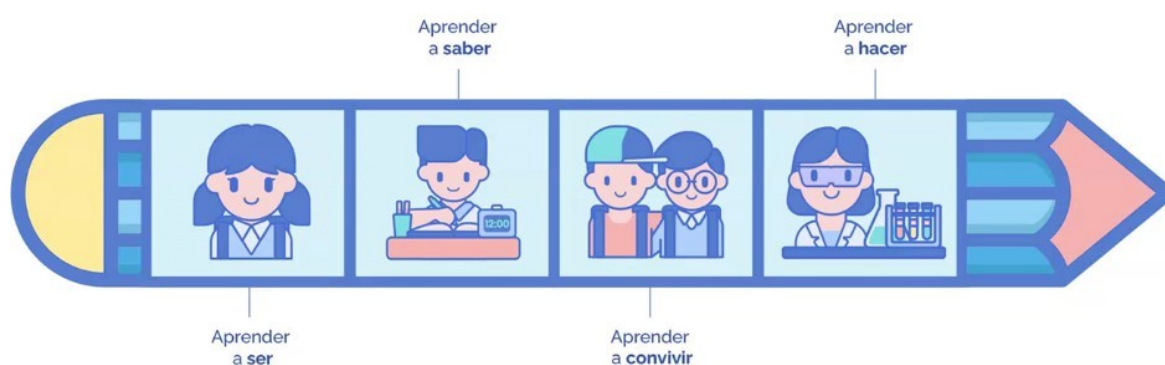
PROPOSTA
PEDAGÒGICA
INFANTIL

1. INTRODUCCIÓ

1.1

JUSTIFICACIÓ

Partint de les oportunitats que ofereix la realitat més propera es desenvolupa aquesta proposta pedagògica amb objectiu de construir les bases on s'assenten els pilars fonamentals de l'educació (Delors, J. 1996):

El nostre paper com docents és el motor generador d'una mirada cap a un futur ple d'oportunitats on ajudar a desenvolupar la capacitat d'aprendre a aprendre cobra especialment importància en aquesta societat canviat.

Apostem per una educació activa, participativa, manipulativa i inclusiva, partint de les necessitats dels infants, no sols intel·lectuals, sinó també a nivell físic, emocional i expressiu, on el rol d'alumnes i docents tenen gran valor educatiu:

Situen a l'alumnat al centre del seu propi procés d'ensenyament-aprenentatge. D'aquesta manera els alumnes podran desenvolupar les destreses i

competències clau per a la vida.

El docent és qui orienta, guia, supervisa...
facilitant el procés d'aprenentatge dels alumnes,
aconseguint una educació més personalitzada i
adaptada a les necessitats de cada alumne.

Seguint la nostra línia pedagògica ens permet
crear un aprenentatge més profund,
personalitzant l'ensenyament, influint en la
motivació de l'alumne, desenvolupant
l'autonomia i cooperació, promovent el
desenvolupament de valors, la competència
social i ciutadana, fomentant la inclusió,
desenvolupant habilitats i competències
lingüístiques...

A l'hora de dur a la pràctica la proposta pedagògica és necessari la
coordinació de tot el claustre de mestres i sobretot l'equip docent que
imparteix classe en Educació Infantil per tal d'adaptar els objectius i
continguts a la realitat del centre i a les característiques concretes de
l'alumnat. La coordinació i col·laboració es dona:

A nivell de cicle: hem de coordinar-nos en la contextualització dels
objectius i en la seqüenciació dels continguts en cadascun dels nivells.
Realitzem una reunió setmanal, marcada en la PGA, per concretar: disseny i
realització d'activitats complementàries, projectes, activitats festives, l'horari del
mestre de suport, el procés de lectura i escriptura i la temàtica de les UD de
cada nivell, els models d'informes, etc.

Coordinació amb especialistes i NESE: amb els especialistes per a planificar conjuntament els tallers i amb l'equip NESE que avaluarà algun alumne, o amb PT, AL l'atenció dels alumnes que la necessitaran.

Coordinació entre Educació Infantil i Primària: per a garantir una continuïtat metodològica establim el Pla de Transició on es recull el conjunt d'actuacions que garanteixen la continuïtat i coordinació entre etapes educatives. La comissió de coordinació pedagògica (COCOPE), en la que forma part el coordinador de cicle, és l'encarregada de supervisar les actuacions que es duren a terme per a afavorir els lligams d'unió i comunicació.

A nivell de claustre: establir les línies pedagògiques del centre, claustre pedagògic, elaborar propostes per a la PGA i PEC, proposar mesures per atendre a la diversitat...

La nostra proposta pedagògica, planifica el procés d'ensenyament-aprenentatge, per tal d'aconseguir els objectius establerts en el Projecte Educatiu de Centre. Tenint present les característiques de l'entorn, parteixo de les necessitats, interessos i capacitats dels xiquets/es per tal d'aconseguir aprenentatges significatius, creant activitats motivadores, interessant i significatives, fomentant la participació i la interacció dels xiquets/es en la vida de l'aula.

Les referències legislatives utilitzades per a la realització d'aquesta proposta pedagògica són:

- Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la que modifica a la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOMLOE).
- Reial Decret 95/2022, d'1 de febrer, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació infantil.
- Decret 100/2022 del 29 de juliol, el qual estableix el currículum d'educació infantil a la Comunitat Valenciana.
- Resolució 5 de juliol de 2022 per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen educació infantil de segon cicle i educació primària durant el curs 2022-2023

Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adopten en la proposta pedagògica, es regeixen pels principis del disseny universal d'aprenentatge (DUA).

El sentit del currículum en aquesta etapa primerenca s'entén com la capacitat de l'equip educatiu d'oferir a les nenes i als nens OPORTUNITATS D'EXPERIÈNCIES, no de continguts.

Aquesta proposta pedagògica es desenvolupa a través de situacions d'aprenentatge globalitzades amb caràcter lúdic-pedagògic que permet de manera inconscient i natural l'adquisició de noves habilitats i destreses. Al

llarg de les situacions d'aprenentatge s'utilitzen diferents metodologies actives i vives promovent la interacció de l'aula per desenvolupar actituds cap a les normes i valors socials i assegurant el desenvolupament íntegre de cada xiquet i xiqueta.

Entorn

El CEIP Fadrell és una escola situada al districte Est de Castelló de la Plana, i que compta amb dos accessos, un pel carrer Pare Ricard i l'altre pel carrer Museros.

És un centre que es troba a 15 minuts caminant del centre de Castelló i a pocs metres de distints parcs, comerços, etc, el que ens proporciona una àmplia oferta social i cultural per realitzar activitats i conèixer la nostra ciutat i el nostre entorn.

La realitat socioeconòmica i cultural de les famílies ha canviat molt els últims 4 anys, atés que, encara que amb caràcter general, les famílies dels alumnes d'aquest centre, són d'un nivell econòmic mig, treballant almenys un dels dos progenitors, amb estudis primaris o mitjos en la seua majoria, actualment, ens trobem algunes famílies en una situació socioeconòmica desfavorida, amb necessitat d'ajuda. A més, hem passat d'un 21'6% d'alumnat estranger a un 32'25% de 16 nacionalitats diferents, la majoria romanesos ja nascuts al nostre país i amb un nivell alt d'integració i també un creixent nombre d'alumnat de nacionalitat colombiana.

Ens trobem, cada vegada més, amb dificultats com la incorporació d'alumnat amb el curs començat i alumnat amb desconeixement de les dues llengües cooficials i la falta d'hores de suport per atendre millor aquests alumnes. Tal com vam explicar a l'anterior projecte, podríem millorar l'acollida si disposarem de més personal de suport al centre.

Durant els darrers cursos escolars l'aplegada d'alumnat nouvingut en període extraordinari de matriculació ha sigut molt nombrosa, el que també ens dificulta la nostra tasca.

La nostra escola

El CEIP Fadrell és una escola menuda i familiar on ens solem conèixer entre tots els docents, alumnes i famílies, en la que la diversitat és una característica cada volta més present dins de les nostres aules, com també és la necessitat d'aplicar metodologies innovadores per assolir uns aprenentatges cada vegada més significatius i més dialògics.

Els trets d'identitat del projecte educatiu ens defineixen com escola inclusiva, integradora i equitativa on l'alumne és el centre del procés d'E-A. Es tracta d'una escola que aprèn, que esta en continua renovació, una escola oberta a la realitat del temps, on es prioritza el respecte, tolerància i cooperació com a valors democràtics. La línia pedagògica es configura sota un model constructivista de l'aprenentatge, educa en la coeducació i atén la diversitat.

Alumnat

Unitats	3 unitats d'infantil i 6 de primària
Nombre d'alumnes	186

La nostra escola és un **Centre d'Educació Infantil i Primària (CEIP)** complet, d'una línia, al qual assisteixen 186 alumnes, organitzats en 9 unitats amb una ràtio variable d'entre 12-23 alumnes per grup-aula. L'escola escolaritza un 33% d'alumnes immigrants, per tant, el centre adoptarà les mesures educatives adequades per a atendre les necessitats d'aquest alumnat.

Professorat i resta de personal

Mestres	4 mestres d'infantil
	½ mestra d'anglès infantil
	6 mestres de primària
	1 mestra música/anglès
	1 mestra anglès
	1 mestre educació física
	1 mestra de religió
	1 mestra AL
	1 mestra PT
	1 orientadora
	1 educadora
	1 Conserge
	1 auxiliar de cuina
	3 monitors

Projecte lingüístic

Atenent la *Llei 4/2018* per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, el **projecte lingüístic** de l'escola garanteix el coneixement i domini de les llengües habituals de comunicació i relació en el nostre medi (valencià i castellà) i inicia l'aprenentatge de l'anglès com a llengua estrangera a partir d'infantil 3 anys. El centre organitza l'aprenentatge lingüístic a través d'un programa plurilingüe i intercultural (PEPLI) en el que el valencià (65%) és la llengua vehicular i es va introduint, a nivell oral, el castellà (25%) i l'anglès (10%) des de l'inici de l'escolarització, amb l'objectiu de garantir l'adquisició de les competències plurilingües i interculturals.

Instal·lacions

L'escola està ubicada en un edifici de 39 anys d'antiguitat, amb dues plantes que es comuniquen per una escala interior. L'edifici és un edifici antic i no accessible, que ens dificulta la inclusió d'alumnes amb discapacitats motores, al no comptar ni tan sols amb un muntacàrregues. A més, l'escola presenta una sèrie de mancances que ens condicionen tant en l'àmbit metodològic com organitzatiu perquè no disposa d'espais suficients per flexibilitzar grups.

L'aula d'informàtica comparteix espai amb la biblioteca i l'aula d'anglès (que era l'aula d'usos múltiples) s'utilitza per a menjador.

No comptem amb gimnàs, tan sols amb un vestuari amb dutxes i lavabo a l'altra part del pati que continua utilitzant-se de magatzem de material d'educació física, atés el reduït espai resultant del tancament de la part de darrere d'aquesta dependència per guardar el material esportiu. Caldria eliminar les dutxes i optimitzar l'espai, perquè els alumnes facen correctament el seu endreç personal després de l'activitat física.

I quant als equipaments tecnològics, malgrat que comptem amb projectors a totes les aules de primària, tenim ordinadors obsolets que no ens permeten treballar. L'escola compta només amb 4 pissarres digitals, 3 d'elles a Infantil i només una de dotació de Conselleria. Aquests anys hem anat ampliant la dotació de tauletes.

El centre, no està adaptat als nous desenvolupaments tecnològics i les seues aplicacions i caldria anar implantant a poc a poc més recursos d'aquest tipus.

Serveis del centre

L'horari del centre és de 9.00h a 14.00h per als alumnes i fins les 15.00h per als mestres. A més, el centre compta amb menjador sense

cuina pròpia, amb catering. Aquest servei de menjador escolar està gestionat per l'empresa INTUR entre les 14.00h i les 17.00h. La mitjana d'usuaris és de 75 alumnes. Els alumnes dinen entre les 14.00h i les 15.30h. Des de les 15:30h a 17:00h es realitzen activitats planificades per l'empresa de menjador.

Al centre també tenim escola matineria, gestionada per l'empresa SAN-BA esplai mitjançant l'AMPA.

A partir de les 17.00h, tant l'AMPA com el patronat d'esports, organitzen activitats extraescolars.

2. OBJECTIUS D'ETAPA

OBJECTIUS: assoliments que s'espera que l'alumnat hagi aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució de la qual està vinculada a l'adquisició de les competències clau.

Els objectius d'Etapa són aquells que l'alumnat ha d'aconseguir en finalitzar la mateixa, com a resultat de les experiències d'ensenyament-aprenentatge desenvolupades a través de totes les àrees, matèries o àmbits.

L'etapa d'Educació Infantil s'ordena en dos cicles:

- Primer cicle: comprèn fins als tres anys.
- Segon cicle: des dels tres fins als sis anys.

L'Educació Infantil constitueix l'etapa educativa amb identitat pròpia que atén nenes i nens des del naixement fins als sis anys d'edat. La pràctica educativa es basa en el JOC, L'EXPERIMENTACIÓ i en EXPERIÈNCIES D'APRENTATGE SIGNIFICATIVES DE LA VIDA QUOTIDIANA.

En els dos cicles d'aquesta etapa, s'han d'atendre progressivament els aspectes relacionats amb el desenvolupament afectiu i la gestió emocional, el moviment, les possibilitats i necessitats del propi cos, la comunicació amb els altres per mitjà dels diferents llenguatges, l'establiment de relacions socials de convivència i respecte, l'exploració de l'entorn, dels éssers vius que conviuen i de les característiques físiques i socials del mitjà en què viuen. A més de l'educació en valors, l'educació per al consum responsable i sostenible, i la promoció i educació per a la salut a partir de situacions significatives i quotidianes.

En aquesta etapa s'ha d'afavorir que les nenes i nens adquireixin autonomia personal i que elaborin una imatge de si mateixos positiva, equilibrada i igualitària, lliure d'estereotips discriminatoris.

Els continguts educatius de l'Educació Infantil s'organitzen en àrees: Creixement en harmonia, Descobriment i exploració de l'entorn i Comunicació i representació de la realitat, corresponents a àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil i s'aborden per mitjà d'activitats globalitzades.

L'educació infantil contribuirà a desenvolupar en les nenes i nens les capacitats que els permetin:

a) Conèixer el seu propi cos i el dels altres, així com les seues possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències.
b) Observar i explorar el seu entorn familiar, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte, i participar en activitats socials i culturals de la comunitat.
c) Adquirir progressivament autonomia en les situacions de la vida quotidiana.
d) Desenvolupar les seues capacitats emocionals i afectives per a formar-se una imatge positiva d'ells mateixos establint vincles segurs amb les persones adultes i amb altres xiquets i xiquetes.
e) Relacionar-se amb els altres en igualtat i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en l'ús de l'empatia i la resolució pacífica de conflictes, desenvolupant actituds d'interès i ajuda, evitant qualsevol tipus de violència.
f) Comunicar i de representar la realitat a través dels diferents llenguatges i formes d'expressió.
g) Explorar l'ús del raonament lògic-matemàtiques, en la lectura i l'escriptura, i en el moviment, el gest i el ritme des de les situacions quotidianes i contextualitzades.
h) Promoure, aplicar i desenvolupar les normes socials que fomenten la igualtat de drets i responsabilitats de les persones, des d'una perspectiva d'igualtat de tracte i no discriminació.
i) Descobrir la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen la llengua pròpia i oficial, el valencià, i el castellà, llengua cooficial, a més d'altres llengües familiars i desenvolupar actituds positives envers aquesta diversitat.

j) Desenvolupar habilitats comunicatives en les dos llengües oficials i iniciar-se en la descoberta d'una llengua estrangera.

La finalitat de l'Educació Infantil és contribuir al desenvolupament integral i harmònic dels nens i nenes en totes les dimensions: física, emocional, afectiva, sexual, social, cognitiva, artística i cultural, potenciar l'autonomia personal, i facilitar que cada nen o nena pugui desenvolupar una imatge positiva, equilibrada i igualitària de si mateix d'acord amb les seves característiques personals.

3. COMPETÈNCIES CLAU

COMPETÈNCIES CLAU: acompliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugui progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu, i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals.

El model de currículum que proposa la LOMLOE aposta per treballar vuit competències avalades pels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030. L'etapa d'Educació Infantil suposa l'inici del procés d'adquisició de les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

Les competències són igual d'importantes, no tenen jerarquia entre elles. Així mateix s'entrellacen i es solapen entre elles per tant no es correspon directament i unívocament amb una única àrea. Tenen caràcter transversal de les competències afavorint l'enfocament globalitzat propi de l'etapa.

Amb aquest mateix objectiu, entre les competències s'han incorporat destreses essencials, com el pensament crític, la resolució de problemes, el treball en equip, les destreses de comunicació i negociació, les destreses analítiques, la creativitat i les destreses interculturals.

Aquestes faciliten a nens i nenes el descobriment, el coneixement i la comprensió de la seva realitat, que abasta, entre altres, l'entorn i els objectes, les organitzacions i relacions socials, els diferents llenguatges per a comunicar d'una manera respectuosa i creativa les seves idees, intencions o vivències.

En el segon cicle, s'amplien i reforcen els aprenentatges adquirits prèviament, i s'intensifica el protagonisme de l'adquisició de destreses que contribueixin a aprendre a ser i aprendre a fer, per a avançar així en el camí cap al desenvolupament d'un cert grau d'autonomia, responsabilitat i iniciativa en la realització de tasques.

L'etapa d'Educació Infantil suposa l'inici del procés d'adquisició de les competències clau per a l'aprenentatge permanent, aquestes són:

COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA: Es potencien intercanvis comunicatius respectuosos amb altres infants i amb les persones adultes. S'afavoreix l'aparició d'expressions de creixent complexitat i correcció sobre necessitats, vivències, emocions i sentiments propis i de la resta. així com gaudir d'un primer acostament a la cultura literària que enriqueixen el seu bagatge sociocultural i lingüístic des del respecte de la diversitat.

COMPETÈNCIA PLURILINGÜE: S'inicia el contacte amb llengües i cultures diferents de la familiar i es fomenta en els infants les actituds de respecte i estima per la diversitat lingüística i cultural

COMPETÈNCIA MATEMÀTICA, CIÈNCIA, TECNOLOGIA I ENGINYERIA: S'inicien en les destreses logicomatemàtiques i fan els primers passos cap al pensament científic mitjançant el joc, la manipulació i la realització d'experiments senzills.

COMPETÈNCIA DIGITAL: S'inicia el procés d'alfabetització digital que comporta l'accés a la informació, la comunicació i la creació de continguts amb mitjans digitals, així com l'ús saludable i responsable d'eines digitals.

COMPETÈNCIA PERSONAL, SOCIAL I D'APRENDRE A APRENDRE: S'inicien en el reconeixement, l'expressió i el control progressiu de les seues pròpies emocions i sentiments i avancen en la identificació de les emocions i els sentiments dels altres, així com en el desenvolupament d'actituds de comprensió i empatia.

COMPETÈNCIA CIUTADANA: s'ofereixen models positius que afavorisquen l'aprenentatge d'actituds basades en els valors del respecte, l'equitat, la igualtat, la inclusió i la convivència, i que ofereixen pautes per a la resolució pacífica i dialogada dels conflictes.

COMPETÈNCIA EMPRENEDORA: s'estimula la curiositat, la iniciativa, la imaginació i la disposició a indagar i a crear mitjançant el joc, les activitats dirigides o lliures, els projectes cooperatius i altres propostes d'aprenentatge, la qual cosa suposa una oportunitat per a potenciar l'autonomia i materialitzar les idees personals o collectives.

COMPETÈNCIA EN CONSCIÈNCIA I EXPRESSIÓ CULTURALS: Per construir i enriqueixen la seua identitat, es fomenta l'expressió creativa d'idees, sentiments i emocions mitjançant diversos llenguatges i formes artístiques.

A més s'ajuda el desenvolupament de la consciència cultural i del sentit de pertinença a la societat

Cal destacar que totes elles consten de 3 dimensions: cognitiva (compressió i assimilació d'informació), instrumental (ús dels coneixements per a l'obtenció de resultats) i actitudinal (capacitat d'acció o reacció davant idees o situacions). Saber, Saber Fer i Saber Ser, respectivament.

3.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES: acompliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions l'abordatge de les quals requereix dels sabers bàsics de cada àrea. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, les competències clau i, per una altra, els sabers bàsics de les àrees i els criteris d'avaluació.

Les competències específiques són el component curricular utilitzat en la LOMLOE per a definir els aprenentatges essencials, els acompliments, és a dir, la qual cosa cal ensenyar i aprendre durant l'Educació Infantil. S'entenen com el segon nivell de concreció de les competències clau.

Permeten vincular coneixements, capacitats i actituds transversals propis de les competències clau amb els sabers bàsics propis de coneixements disciplinats. Les competències específiques inclouen també informació sobre els criteris que han de complir-se.

Les competències específiques que apareixen distribuïdes en les tres àrees seran la forma en què, des de l'Educació Infantil, es contribueixi a l'adquisició progressiva d'allò que es proposa en les diverses competències clau.

Les competències específiques estan interrelacionades i connectades entre si, es presenten sense cap jerarquia i afavoreixen l'enfocament globalitzador propi de l'etapa d'Educació Infantil.

El desenvolupament d'aquestes competències exigeix adaptar-les a les característiques i les particularitats de les nenes i els nens en cadascun dels cicles de l'etapa, sense perdre el caràcter global de les intencions educatives que s'expressen en el currículum.

En el segon cicle s'inicien, amplien o reforcen aquests aprenentatges i s'intensifica el protagonisme de l'adquisició de destreses que contribueixen a aprendre a ser i aprendre a fer, de manera que s'adquireix progressivament més autonomia, responsabilitat i iniciativa en la realització de tasques. En els dos cicles, el procés de desenvolupament i aprenentatge està marcat per l'observació, l'escolta activa i l'augment de l'activitat per mitjà de l'experimentació i les possibilitats múltiples del joc.

ÀREA I: CREIXEMENT EN HARMONIA							
COMPETENCIES CLAU DE L'ÀREA							
CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
X				X	X	X	
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES							
1. Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos per mitjà del moviment en diversos espais, i mostrar seguretat, respecte i confiança							
2. Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat							
3. Establir interaccions amb els seus iguals i els adults de l'entorn social més pròxim per mitjà de vivències quotidianes i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i la empatia							
4. Mostrar comportaments i actuacions concordes amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, de cura de l'entorn pròxim i d'iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana							
5. Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, amb la finalitat d'afrontar reptes i resoldre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia							

ÀREA II: DESCOBRIMENT Y EXPLORACIÓ DE L'ENTORN							
COMPETÈNCIES CLAU DE L'ÀREA							
CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
		X		X	X	X	
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES							
1. Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius, i les relacions que tenen							

mitjançant l'exploració sensorial de l'entorn.

2. Dur a terme investigacions senzilles, individuals i grupals, orientades a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos de l'entorn pròxim utilitzant destreses logicomatemàtiques, científiques i tecnològiques elementals

3. Identificar i intervenir en les accions i situacions presents en la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat de l'entorn pròxim, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre sí

Àrea III: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

COMPETENCIES CLAU DE L'ÀREA

CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
X	X		X	X			X

COMPETENCIES SPECIFIC

1. Explorar i utilitzar materials tècniques, instruments i codis dels diversos llenguatges, i ajustar-ne l'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació.

2. Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana per mitjà de diversos llenguatges prenen com a base coneixements i recursos de la seua pròpia experiència

3. Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diversos llenguatges de manera personal i creativa en contextos escolars i familiars

4. Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comunicatives bàsiques i valorar la riquesa comunicativa que això suposa

5. Mostrar interès per participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estrangera

6. Indicar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i l'entorn pròxim interactuant amb els altres des del respecte a la diversitat

4. SABERS BÀSICS

SABERS BÀSICS: coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una àrea i l'aprenentatge de la qual és necessari per a l'adquisició de les competències específiques.

Els continguts educatius de l'Educació Infantil s'organitzen en àrees corresponents a àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil i s'abordaran per mitjà de propostes globalitzades d'aprenentatge que tinguin interès i significat per als nens i les nenes.

La *LOMLOE (2020)* remarca la importància que tenen els temes transversals (educació ambiental, salut, cívica i moral, pau, igualtat d'oportunitats, vial, consumidor i sexual) tant per al desenvolupament integral dels infants com per al desenvolupament de la societat lliure, democràtica, respectuosa i tolerant. Els temes transversals impregnen tota la nostra pràctica educativa, es treballen de forma contextualitzada, d'aquesta forma treballarem l'educació en valors de forma continua al llarg de tot el procés d'E-A. El tractament dels temes transversals ens permeten abordar, a nivell de centre i aula, temàtiques com la pau, pobresa, salut, inclusió, energia protecció del planeta i lluita contra el canvi climàtic, tots ells ens permetran aconseguir i mantenir una societat i entorn més saludable, cívica i respectuosa, abordant d'aquesta manera el Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) dins l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible.

Així mateix, en el segon cicle d'educació infantil, prioritzem competències específiques i sabers bàsics que afavorisquen la convivència i el benestar social ja que al tractar-se d'una escola amb una sola línia és necessari crear una base sòlida de bones relacions, respecte, empatia i tolerància ja que els infants de l'aula conviuran tota la seva escolaritat

primària.

En cada àrea es presenten en blocs bàsics de contingut, integrant els diferents tipus de coneixements, destreses i actituds. En cada àrea es desenvolupen aquests blocs en funció de les demandes dels criteris d'avaluació.

4.1 ÀREA 1: CREIXEMENT EN HARMONIA

Aquesta àrea es divideix en dos blocs de contingut:

El primer *bloc A* aborda els elements personals de la construcció de la identitat i l'autonomia en relació aconseguixo mateix: coneixement del cos, benestar emocional i físic, iniciativa, responsabilitat I compromís personal en situacions de la vida quotidiana.

El segon *bloc B* tracta de la construcció de la identitat i de l'autonomia en relació amb els altres: establir vincles sans amb altres persones, afavorir una convivència basada en valors democràtics i amb el sentiment de pertinença al grup.

Els blocs de continguts amb els sabers bàsics són els següents:

ÀREA 1: CRECIMIENTO EN ARMONÍA	
BLOC A: Construcció de la identitat i l' autonomia en relació a sí mateix	1. Imatge global i segmentària del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics. 2. Autoimatge positiva i ajustada davant dels altres. Identificació i respecte a les diferències. 3. Joc exploratori, sensorial, simbòlic, motor i de regles. 4. El moviment com a font d'aprenentatge i desenvolupament. 5. Control dinàmic: coordinació general, equilibri, coordinació visomotriu. Desplaçaments en diferents espais. 6. Control estàtic: respiració, tonicitat, relaxació i autocontrol. 7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats, possibilitats i limitacions. 8. Estratègies per a manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal. 9. Participació en els hàbits i les pràctiques sostenibles i responsables relacionades amb l'alimentació, la higiene, el descans, l'autocura i la cura de l'entorn 10. Actituds de prudència davant de situacions de risc o perill. 11. Estratègies per a compartir pensaments i planificar accions que ajuden a resoldre un problema o una tasca de manera creativa en situacions de la vida quotidiana. 12. Seguretat i confiança en les pròpies possibilitats d'aprenentatge i satisfacció pels progressos aconseguits. 13. Compromís en jocs, situacions i activitats.

BLOC B: Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres	1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola. 2. L'amistat com a element protector, de prevenció de la violència i de desenvolupament de la cultura de la pau. 3. Fórmules de cortesia i interacció social positiva. 4. Sentit de pertinença al grup i relacions amb les persones del seu entorn. 5. Les primeres organitzacions socials: la família, la casa, l'escola i altres grups socials. Característiques, funcions i relacions. 6. Estratègies per a la resolució pacífica i dialogada de conflictes sorgits en les interaccions amb els altres. 7. Pautes bàsiques de convivència que incloguen el respecte a les diferències i la igualtat de gènere. 8. Estratègies per a proposar, comunicar i participar activament en la presa de decisions de situacions de la vida quotidiana.
--	---

4.2 ÀREA 2: DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

Els sabers bàsics en l'àrea II es presenten en tres grans blocs:

El primer *bloc A* fa referència a l'observació i l'experimentació de l'entorn immediat físic i natural. Es té un interès especial en la manipulació, la vivència i l'experiència multisensorial. Es proposen sabers relacionats amb la curiositat i l'interès, el descobriment dels atributs dels objectes i la percepció dels éssers que ens envolten. Tot això en un context amb múltiples situacions influïdes per diverses variables, temporals, espacials, relacionals i procesuales que permeten una comprensió més àmplia d'allò que els envolta.

El segon *bloc B* recull la curiositat, la iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat. Aquest bloc connecta amb l'anterior i incorpora sabers necessaris per a donar un sentit a la iniciació als procediments científics: aventurar i comprovar, indagar i investigar.

El tercer *bloc C*, valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn, recull els sabers que permeten identificar el que ocorre al seu al voltant i les possibilitats amb les quals compten per a canviar les coses en la mesura de les seves possibilitats. Implica, per tant, continguts referits a la sostenibilitat i les cures pròpies i de l'entorn.

ÀREA 2: DESCUBRIMIENTO Y EXPLORACIÓN DE L'ENTORNO.

BLOC A: Observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural.

1. Sensacions, el sentit socioemocional dels descobriments mitjançant l'experiència en el món que els envolta.
2. Interès, curiositat i actitud de respecte durant l'exploració.
3. Qualitats o atributs dels objectes, des de la integració sensorial del món.
4. Relacions d'ordre, classificació, agrupació, comparació i correspondència.
5. Característiques, propietats i comportaments d'objectes i materials.
6. Exploració de la capacitat, el pes, la grandària, el volum, les mesclures i els transvasaments.
7. Els objectes, les eines i la relació que tenen amb l'ésser humà en diversos contextos experimentals pròxims a la xiqueta o el xiquet.
8. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos, els objectes i les accions, tant en repòs com en moviment.
9. Quantificadors bàsics contextualitzats: funcionalitat dels nombres en la vida quotidiana, situacions de mesura. El temps i l'organització d'aquest.
10. Les necessitats dels éssers vius i les diferències amb els objectes inerts des de les experiències més pròximes a la infància.
11. Els canvis en els éssers vius, objectes, materials i elements de l'entorn pròxim: creixement, transformacions, processos i reaccions elementals i perceptibles.
12. Elements naturals. Les relacions bàsiques entre els éssers humans, els animals i les plantes. Repercussió en la vida quotidiana.

BLOQUE B: Curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat	1. les relacions entre el que es coneix i el que és nou. 2. La interacció en l'entorn social, físic i natural. 3. Estratègies d'investigació elementals: observació, experimentació, formulació i comprovació d'hipòtesi. 4. Iniciativa en la planificació seguint procediments científics en l'entorn pròxim. 5. Autoavaluació i coavaluació dels plantejaments i dels resultats trobats. 6. Satisfacció pròpia i compartida en els processos i els descobriments. 7. Sentit numèric, sentit de la mesura i sentit espacial.
BLOQUE C: Valoració, respecte, cura i acció sobre l' entorn	1. Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn pròxim. 2. La influència de les accions de les persones en el medi físic i natural. Exemples senzills sobre efectes del canvi climàtic. 3. La indagació sobre l'entorn: observació, curiositat i descobriment. 4. Introducció bàsica a les energies en general i a les energies netes i naturals, així com al concepte de sostenibilitat des d'actituds respectuoses en el seu entorn pròxim. 5. Les accions de l'ésser humà i la repercussió que tenen en el medi. 6. Cura i respecte cap als éssers vius i els entorns que habiten.

4.3 ÀREA 3: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

Es proposa un enfocament pedagògic on es valoren els diferents llenguatges des de la funcionalitat, la creativitat i la complementarietat dels uns amb els altres.

Aquests sabers bàsics s'agrupen en tres blocs:

El primer bloc A integra l'alfabetització i continguts referents a diferents llenguatges. Es troben agrupats els sabers relacionats amb

explorar les qualitats i la varietat de materials, eines, instruments; experimentar amb les diferents accions i gestos, investigar i donar sentit al que es descobreix a través de l'ús i de les seves interrelacions com a elements que es poden observar, escoltar, i davant els quals cal meravellar-se i sorprendre's. Al seu torn, s'especifiquen les diferents possibilitats dels llenguatges fortament caracteritzats per aspectes expressius o estètics.

El segon bloc B s'inclouen els continguts essencials relacionats amb el llenguatge i la comunicació. Es recullen els sabers comuns per a les dues llengües oficials que conviuen en el nostre territori, així com la iniciació a una llengua estrangera.

El tercer bloc C s'especifiquen els sabers bàsics que permeten conèixer i viure els elements que formen part de la riquesa cultural de l'entorn pròxim.

ÀREA 3: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT	
BLOQUE A: Descubrimient dels llenguatges	1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig. 2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals. 3. La imatge i el so en l'entorn físic i virtual. 4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments. 5. Identificació i discriminació visual i auditiva. 6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen. 7. Cura de la veu. Relaxació i intensitat vocal. 8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interés i participació. 9. Materials específics i inespecífics, eines, tècniques i elements en les representacions plàstiques. 10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica. 11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques. 12. Aproximació als codis de representació gràfica: Dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.

BLOQUE B: Possibilitats comunicatives i expresives del llenguatge verbal	1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials. 2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, percepció auditiva i consciència fonològica. 3. Interès per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació. 4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades. 5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança. 6. Usos socials de la lectura i l'escriptura. Models lectors de referència. 7. Textos orals formals i informals en les dues llengües oficials amb suports d'altres llenguatges. 8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs. 9. Aproximació a la llengua estrangera. Elements per a una comunicació funcional bàsica. 10. Relats orals en llengua estrangera.
---	--

BLOQUE C: Patrimoni i Cultura	1. Les manifestacions artístiques musicals, plàstiques, visuals, audiovisuals i gastronòmiques del seu entorn com a part del patrimoni. 2. Celebracions, costums i jocs tradicionals de la cultura pròpia de la Comunitat. Estima per les senyes d'identitat etnoculturals presents en el seu entorn. 3. Els espais lletrats i culturals, com a fonts d'informació i gaudi. 4. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, treballengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol). 5. Actitud positiva cap a la diversitat lingüística i cultural de l'entorn social i escolar. 6. interès per l'ús del valencià en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual. 7. Curiositat i interés pels aspectes diferencials de les llengües estrangeres, en comparació de les llengües oficials.
--------------------------------------	--

5. METODOLOGIA

S'entén per metodologia al conjunt de d'estratègies, procediments i accions que organitzen l'acció didàctica, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge a l'alumne i aconseguir els objectius establerts.

5.1 METODOLOGIA GENERAL. PRINCIPIS METODOLÒGICS

La nostra proposta pedagògica parteix dels següents principis:

CONSTRUCTIVISME

- **Partir del nivell de desenvolupament del xiquet/a** atenent als seus períodes evolutius.
- **Partir dels coneixements previs del xiquet/a** i actuar en conseqüència.
- Assegurar la **construcció d'aprenentatges significatius**: he de tenir en compte tant la **motivació** com els **interessos del alumnes**.
- Promoure una **intensa activitat**: manipulativa, experimental, reflexiva...
- **Facilitat l'intercanvi família-escola**, per assegurar una coherència educativa.
- Crear un **ambient ric en estímuls**, que proporcione seguretat i confiança.
- **Organització flexible de l'espai** (Z. d'aprenentatge) i **del temps** (per moments educatius).
- Desenvolupar la **capacitat d'aprendre a aprendre**, es a dir, promoure l'autonomia en els aprenentatges.

ESCOLA NOVA

 Individualització adapta l'educació a les possibilitats, necessitats i interessos dels xiquets.

 Socialització promou situacions d'aprenentatge amb els demés. **Intuïció** provoca un coneixement sensible que afavoreix la recreació d'imatges mentals.

 Motivació per aconseguir un fi promogut per incentius intel·lectual, socials o afectius.

 Llibertat per possibilitar la comunicació, i millorar la pròpia consciència i els sentits d'autodeterminació, compromís, responsabilitat i iniciativa d'investigar el món que l'envolta.

 Creativitat per desenvolupar la capacitat de crear.

 Joc permet dur a terme l'activitat natural dels xiquets/es afavorint els aprenentatges.

NEUROEDUCACIÓ

Recentment, la **neuroeducació** (neurologia, psicologia i pedagogia) ens ha permès descobrir com el cervell aprèn i com aquest fet pot millorar el procés d'E-A. A partir d'aquí, apliquem en l'aula una sèrie d'estratègies educatives:

 Fomentar el pensament lliure i creatiu per desenrotllar la capacitat intel·lectual.

 Estimular l'activitat física provocant major oxigenació i activació de la hormona BNDF.

 Afavorir interacció social per aprendre a conviure i col·laborar conjuntament.

 Prevaldre la creativitat i originalitat en la cerca de solucions i l'ús dels llenguatges.

 Facilitar participació dels infants generant integració i cohesió grupal.

- **Despertar la curiositat i motivació** afavorint l'activació sinàptica.
- **Alternar moments d'atenció, activitat i reflexió** millorant l'atenció i l'activitat mental.
- **Fomentar el descobriment** proporcionant espais rics i variats.
- **Vincular el desenvolupament sensoemocional** al cognitiu.
- **Desenrotllar el coneixement i domini de les pròpies emocions i les dels altres** com part de procés de creixement personal.

El nostre model d'ensenyament esta basat en el **Disseny Universal d'Aprentatge** (DUA). Aquest paradigma educatiu, el qual hem permet crear entorns d'aprenentatge enriquidors i accessibles per donar i garantir una resposta inclusiva, equitativa i de qualitat a tots els infants en l'aula, considerant que tots els infants tenen una necessitat (la d'aprendre) educativa (la d'educar- nos) i especial (considerant que tots som diferents els uns dels altres).

Aquesta forma d'enfocar l'ensenyament, ens permet treballar, des del principi, activitats, tasques i continguts flexibles i personalitzats, segons la realitat de l'aula, proporcionant múltiples formes de representació (el què), d'acció i expressió (el com) i d'implicació (el per què) de l'aprenentatge.

5.2 PROPOSTES D'ACTIVITATS I ESTRATEGIES D'E-A

Posem en joc diferents propostes d'activitats i estratègies metodològiques amb la finalitat d'empoderar al nostre alumnat i ser ells i elles els prosumidors del seu propi procés E-A.

PROPOSTES D'ACTIVITATS

Centres d'interès: apropem al xiquet/a al seu context social i cultural a través d'un aprenentatge globalitzador basat en els interessos dels infants. Treballem: estacions, Nadal, carnestoltes, dia de la pau, dia de l'esport, pasqua, dia del medi ambient...

Tallers: espais educatius on es du a terme diferents activitats per treballar continguts educatius que desemboquen en un "producte final".

Realitzem diferents agrupacions a l'hora de treballar per tallers:

Taller de classe (grup-
aula) Literari, artístic, anglès,
música, psicomotricitat.

Taller inter-cicle (EI-EP)
T. literari (padrins de lectura de
6é)

Propostes d'aprenentatge: espais d'aprenentatge, comunicació i relació on els infants, de forma rotativa, interactuen i experimenten amb diferents propostes educatives dintre d'una mateixa temàtica o àmbit de desenvolupament de l'infant.

Bits d'intel·ligència: targetes d'informació les quals mostren imatges. Serveixen per millorar l'atenció, concentració, exercitar el cervell i la memòria, ampliant vocabulari i afavorint l'aprenentatge.

Aprenentatge basat en projectes: és un procés d'investigació per part de tots (alumne/mestre), en el qual partim de les idees prèvies dels xiquets per arribar a la seua verificació, mitjançant activitats significatives per ells i la recerca d'informació i el seu tractament per arribar a conèixer el tema. Es tracta d'una metodologia activa en el que es treballa de forma col·laborativa, cooperativa, participativa, lúdica, fomentant la investigació, el pensament crític...

Ambients són diferents espais d'aprenentatge, de relació i comunicació on a partir de diferents propostes els infants poden actuar, observar, experiment, construir, inventar, imaginar, compartir, relacionar-se, emocionar-se... i interactuar amb els altres. Podem dir que la finalitat del treball per ambients d'aprenentatge és promoure que els alumnes siguin protagonistes del seu propi procés d'aprenentatge.

ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

○ GENERALS

Aprentatge multinivell: personalització de les tasques per aconseguir els aprenentatges i demostrar la comprensió i integració d'allò après, basant-nos amb els principis que guien el DUA. **Aprentatge basat en números:** tractament globalitzat de les matemàtiques d'una forma pràctica, manipulativa i funcional, que permet resoldre problemes pràctics i funcionals utilitzant qualsevol material que pugui ser manipulat, així els infants aprenen a separar, ajuntar, comptar i calcular de diferents manera.

Aprentatge basat en el joc: utilitzo el joc com eina d'aprenentatge per tal d'aconseguir objectius pedagògics: treballa l'atenció, la concentració, memòria, motivació... Aquesta metodologia ens permetrà afermar conceptes, solucionar problemes, desenvolupar la creativitat, establir relacions socials... el joc és un bon recurs per donar resposta a la diversitat de l'aula millorant significativament el seu aprenentatge.

Espais d'aprenentatge: l'organització de l'alumnat, espais i materials afavoreix la construcció d'aprenentatges actius i de manera autònoma. Els espais proporcionen temps per experimentar i per aprendre, un temps respectuós amb el ritme individual i grupal de l'aula.

○ ESPECÍFIQUES:

Tractament d'hàbits i rutines: La seua pràctica ajuda als alumnes a interioritzar ritmes que li permeten anticipar el que succeirà, la qual cosa li proporciona seguretat, confiança i autonomia. El treball d'hàbits es realitza en

els diferents moments del dia amb l'objectiu de generar actituds que en un futur puguin convertir-se en valors individuals i personals.

Assemblea: encarregats, llista, data, temps, dies de la setmana, dita del mes...

Hàbits d'higiene i salut: mocar-se, rentar-se la mans, menjar asseguts i amb la boca tancada, no parlar amb la boca plena, pujar i abaixar-se la roba...

Hàbits de relació social: demanar les coses amb educació, saludar a les entrades i acomiadar-se a les sortides, saber escoltar, tindre una actitud de col·laboració i ajuda...

Hàbits de treball: recollir el seu material i ajudar a recollir als companys, endreçar l'aula, tenir cura del material, respectar el torn de paraula i les normes de l'aula...

Hàbits de cura de l'entorn: separar deixalles, mantenir net els diferents espais de l'escola, respectar animals i plantes, fer bon ús de les instal·lacions...

Tractament del llenguatge: Engloba l'expressió i comprensió oral i escrita. El tractament d'aquests aspectes es troben globalitzat en cada moment educatiu: assemblea, dita del mes, llista... es fa sempre a partir d'activitats significatives i aprofitant situacions d'aprenentatge quotidianes que ens permeten treballar diferents continguts. Concretament treballem:

A nivell oral: taller de literari, dites, rodolins, cançons, taller PELLO, assemblea...

A nivell escrit: escriptura creativa a partir de diferents propostes educatives.

El treball de la lectoescriptura es realitza sempre des d'una perspectiva lúdica i motivadora, respectant els diferents nivells d'aprenentatge i els diferents ritmes maduratius dels infants.

Tractament de la llengua estrangera: En llengua estrangera es realitzen relats de contes molt senzills. Treballem primerament el vocabulari com a números, colors, vocals, consonants (depenent del nivell 3, 4, 5 anys) i adequem les lectures a allò prèviament après i repassat, a causa de la dificultat que suposa l'aprenentatge d'una llengua estrangera.

Tractament logic-matemàtic: Es treballa de manera globalitzada i significativa aprofitant cada moment educatiu, dins del qual, en l'activitat que realitzem sigui necessari fer ús de continguts matemàtics com puguin ser: classificar, enumerar, conèixer els conceptes, seriar. aquests moments poden

donar-se en les rutines diàries o bé al llarg de les diferents propostes educatives que apliquem diàriament en l'aula. En l'aula disposem de l'espai dedicat al desenvolupament de la intel·ligència lògic-matemàtica on es treballa les matemàtiques de manera lúdica, pròxima, manipulativa, funcional, utilitzant una metodologia activa com és l'aprenentatge basat en el números (ABN) per desenvolupar el pensament lògic, el raonament i el sentit crític en un context afavoridor de l'exploració, investigació i la manipulació.

Tractament de les TIC: Avui en dia el nostre alumnat estan en constant contacte amb les TIC, per això, és important ensenyar-los a fer un bon ús. Integrem les TIC en la vida diària de l'aula per ampliar, consolidar, reforçar... aprenentatges. En el nostre dia a dia utilitzem: PDI i ordinador.

Les TIC en educació infantil permet:

- Estimular la creativitat.
- Poder experimentar i manipular per si mateixos.
- Respectar el ritme de cada alumne i les seves necessitats.
- Fomentar la curiositat.
- Millorar la psicomotricitat.
- Impulsar el treball en equip i la cooperació i, al mateix temps, aprendre a ser autònoms.
- Respecte pels altres.

Tractament del foment lector: *Atenent l'Ordre 44/2011, de 7 de juny,* a nivell d'escola, es crea el pla de foment lector (PFL), per tal d'aconseguir els següents objectius:

- ✓ Introduir a l'alumnat en el món de la lectura.
- ✓ Fomentar el gust per la lectura i els llibres.
- ✓ Conèixer diferents tipus de gèneres literaris (poesia, comics, narrativa...).
- ✓ Adquirir normes de funcionament de la Biblioteca d'Aula.
- ✓ Saber cuidar i respectar els llibres.
- ✓ Potenciar les responsabilitats personals.
- ✓ Fomentar l'expressió oral.
- ✓ Treballar la comprensió oral.
- ✓ Ser capaços de representar gràficament la comprensió de la lectura.

En la nostra etapa realitzem diferents activitats d'apropament al món de la literatura infantil i de motivació per a l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura.

- ✓ Bibliopati: espai dedicat a la lectura durant el temps de l'esbarjo.
- ✓ Visita a la biblioteca del barri: lectura i activitats.
- ✓ Padrins lectors.
- ✓ Visita al teatre
- ✓ Biblioteca d'aula
- ✓ Maleta viatgera
- ✓ Racó de biblioteca.

- ✓ Aniversaris: el dia de l'aniversari de l'infant es llegeix el seu conte favorit.
- ✓ Altres: receptes de cuina, cartes, poemes, dites, endevinalles... confecció de cartells/murals, crear contes, utilització de mitjans audiovisuals per fomentar la lectura a través de la pissarra digital...

Tractament de l'educació emocional: es dirigeix principalment, cap al desenvolupament de les capacitats dels infants per reconèixer i nombrar les seves emocions de manera natural i espontània, així com les dels altres, i també a controlar i gestionar les pròpies emocions. Per aconseguir aquest objectiu

establim una metodologia lúdica que connecte amb la realitat dels infants i els facilita la comprensió de conceptes emocionals abstractes. Algunes de les propostes que realitzem en l'aula per al seu treball són: ioga, racó de la calma, contes per treballar les emocions...

Tractament de la igualtat i la convivència: El centre educatiu estableix el Pla d'Igualtat i Convivència (PIC) per vetllar per la igualtat, coeducació, diversitat de gènere, sexual i familiar, convivència, prevenció, gestió i resolució

pacífica de conflictes... de la nostra escola. Algunes actuacions que es realitzen són:

- ✓ *Festivitats:* benvinguda, Castanyera, Nadal, Pasqua, acomiadament...
- ✓ *Programa RETO*
- ✓ *Patis coeducatius:* ús i ocupació per igual de l'espai i del joc.
- ✓ *Banys comunitaris:* sense discriminació de gènere.
- ✓ *Dies commemoratius:* contra la violència de gènere (25 novembre), de la pau i no violència (30 gener), de la diversitat familiar (15 maig).
- ✓ *Comissió convivència:* Planificar i aplicar mesures i suports educatius.
- ✓ *Ajuda entre iguals. Disciplina proactiva. Normes al pati i a l'aula.*
- ✓ *Entrades relaxades.*
- ✓ *Dinàmiques per a la cohesió de grup.*

Tractament de l'educació mediambiental:

Som una escola sostenible, compromesa amb el medi ambient, per això realitzem diferents activitats que promouen un entorn net, sostenible i saludable:

- ✓ Ecoagents: encarregats de reciclar el rebuig que es genera en l'aula, el divendres es recicla en els contenidors corresponents.
- ✓ Reciclatge: disposició de contenidors per separar les diferents despeses.

MATERIALS I RECURSOS EDUCATIUS

Els materials estan adaptat a les característiques dels infants. Són rics, estimulants i fomenten la lliure activitat. En cada una dels espais d'aprenentatge es disposa del material, visible i accessible, necessari per dur a terme les diferents propostes educatives que en ells es poden desenvolupar, per tant tenim una organització descentralitzada del material que contribueix positivament al desenvolupament de l'autonomia del xiquet/a.

RECURSOS MATERIALS (AMB QUE):

tant l'estructura del centre com totes les seues dependències: biblioteca, aula d'informàtica, pati, gimnàs, aules... amb el seu mobiliari i equipament són considerats recursos materials. Entre ells diferenciem entre:

Material curricular	Són aquells materials que ens ajuden a elaborar les concrecions curriculars, és a dir, a desenvolupar el PC, el PE i la programació d'aula.
Material didàctic	Són els recursos que ens faciliten el procés d'E-A. La seua distribució a l'aula és descentralitzada, de manera que el material queda classificat, ordenat i a l'abast de l'alumnat, afavorint l'autonomia, per les diferents ones d'aprenentatge. Diferenciem entre material matemàtic, TIC, lingüístic, artístic, sensorial, motriu...
Material escolar	fungible, no fungible, de desfeta, no estructurat...

Els materials que utilitzem en l'aula estan organitzats en funció de les propostes didàctiques dissenyades, seleccionat i adaptat a les característiques de l'alumnat.

Per a l'adquisició i desenvolupament de les competències, dissenyem situacions d'aprenentatge, d'acord amb els principis de caràcter orientatiu i globalitzador dels aprenentatges de l'etapa d'Educació Infantil.

Situació d'aprenentatge: conjunt de tasques basades en la resolució de preguntes o problemes (reptes), mitjançant un procés d'investigació per part de l'alumnat el qual implica un alt nivell d'implicació i cooperació.

Una situació d'aprenentatge implica la realització d'un conjunt de tasques i activitats els quals parteixen de contextos pròxims a l'infant i les quals es presenten de manera integrada i connectada.

Presentem situacions d'aprenentatge estimulants, significatives i integradores, contextualitzades i respectuoses amb el procés de desenvolupament integral dels infants en totes les seves dimensions.

A més, proporcionen escenaris en els quals s'afavoreixen diferents tipus d'agrupament, des de l'individual al treball en grups, perquè l'alumnat pugui assumir responsabilitats individuals, així com treballar de manera cooperativa per a afrontar la resolució del repte plantejat.

Les situacions d'aprenentatge en l'etapa d'Educació Infantil estan vinculades als desafiaments del segle XXI i els Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030, ajustant aquesta meta a les característiques de les nenes i els nens d'aquestes edats.

En aquestes situacions s'afavoreix el desenvolupament progressiu d'un enfocament crític i reflexiu, aspectes relacionats amb l'interès comú: la sostenibilitat, el respecte a la diferència o la convivència; fer que s'iniciïn en la gestió de les possibles situacions de conflicte per mitjà del diàleg i el consens.

Per a la planificació de l'ensenyament en aquesta etapa es proposen diferents situacions:

- Respondre a situacions de la vida quotidiana dins o fora de l'escola.
- Integrar diverses competències.
- Facilitar i potenciar el desenvolupament de l'autonomia personal de nens i nenes
- Contemplar les situacions des d'un punt de vista globalitzat, vivencial i significatiu que tingui en compte i respecti la cultura pròpia de la infància.
- Facilitar un aprenentatge individualitzat tenint present les necessitats, interessos, capacitats i destreses de cadascun.
- Plantejar-se de manera gradual i progressiva, que parteixin d'àmbits d'experiència pròxims i s'amplien a unes altres.
- Utilitzar el joc com a facilitador en la construcció de situacions reals, simbòliques i imaginàries que els permeti l'aprenentatge.
- Provocar l'acció i la manipulació, l'exploració, la indagació i la conjectura amb objectes i materials cada vegada més nombrosos i variats.
- Afavorir diferents tipus d'agrupament, des de l'individual al treball en equips heterogenis, independentment de l'edat o grup de referència, perquè les nenes i nens puguin assumir responsabilitats individuals i treballar de manera cooperativa per a afrontar possibles solucions als reptes plantejats.
- Afavorir el diàleg i el respecte a la convivència.
- Potenciar i compensar l'ús de la llengua minoritzada en situacions diferents.
- Utilitzar un to de veu i un lèxic adequats.
- Fomentar la lliure expressió en qualsevol dels llenguatges.
- Respectar i possibilitar la llibertat de moviment i promoure la participació de tots els nens i les nenes tenint en compte els seus ritmes i aportacions.
- Tenir criteris estètics que convidin a interactuar en el context dissenyat.
- Utilitzar els entorns naturals com a font de riquesa sensorial i d'experimentació; conèixer-los afavorirà que els cuidin i els respectin.
- Afavorir la col·laboració i les interaccions entre els nens i les nenes, i també entre les persones adultes, per a la lliure expressió i la comunicació.

- Formular-se des de contextos d'higiene i seguretat que assegurin el benestar físic i emocional dels nens i nenes.
- Acompanyar les situacions que ho requereixin de verbalitzacions que ajudin a fer que els nens i les nenes se senten assegurances per a poder actuar, intervenir o interactuar.
- Implicar la participació de les famílies. La necessitat de la connexió família- escola és fonamental en aquesta etapa, sobretot en el primer cicle, ja que la família és el grup de seguretat i referència de la nena i nen. Es fa necessari establir canals de comunicació i fomentar una participació activa i col·laborativa que permeti a les famílies entendre i implicar-se en el procés d'aprenentatge dels seus fills i filles. Organitzar situacions on es requereixi que siguin presents ajudarà a afavorir en els nens i nenes la seva autoestima i a reforçar els llaços afectius tant dins de l'àmbit escolar com fora.

Les situacions d'aprenentatge es concreten en tres tipus de situacions que parteixen de la vida quotidiana del grup:

- Situacions que recullen aquelles vivències pròpies que es repeteixen cada dia en diferents contextos i que permeten als i les professionals de l'educació obtenir informació sobre els sabers i processos.
- Situacions esporàdiques que sorgeixen de l'inesperat i que són pròpies de la infància.
- Situacions d'aprenentatge proposades i programades dins o fora de l'escola per professionals de l'educació.

5.4 RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Atenent al *RD 132/2010, de 12 de febrer*, el centre disposa de les instal·lacions, equipaments, ràtio, superfície, dependències i recursos requerits per dita normativa. Així mateix, el centre educatiu segueix les directius establertes en el *D. 58/2021, de 30 d'abril*, sobre la jornada lectiva del personal docent i nombre màxim d'alumnat per unitat.

Els recursos educatius ens ajuden a dur a terme el nostre treball en l'aula.

Diferenciem entre: recursos didàctics i organitzatius.

RECURSOS ORGANITZATIUS

ESPAI. Per a dur a terme la nostra intervenció educativa utilitzarem tant els espais interiors com exteriors del centre, ja que considerem que tots els espais de l'escola són educatius i han de permetre generar un clima de benestar. Les aules estan organitzades en diferents espais d'aprenentatge per tal de promoure i afavorir els diferents àmbits de l'infant. Els diferents espais donen resposta a les necessitats d'expressió, creació, recerca, descoberta i d'investigació dels infants. Aquesta distribució dels espais ens possibilita la interrelació que facilita el treball en gran grup, petit grup i individual i la creació de zones que afavoreixen la realització de diferents propostes educatives, adequades al grup d'infants. En definitiva, els espais estan pensats per generar benestar i aprenentatge.

L'esbarjo és un espai i temps educatiu més de la nostra jornada escolar. Disposem de 4 zones diferenciades amb 4 propostes de joc i descans en cadauna d'elles. Aquestes propostes de joc varia segons el dia de la setmana en el que ens trobem i els recursos que disposem per a cada dia.

TEMPS. L'organització temporal satisfà les necessitats de l'alumnat, facilita l'adquisició del concepte del pas del temps, proporciona seguretat i ajuda a la construcció d'aprenentatges. Però és precís tenir present tant l'horari del meu alumnat com el meu horari com a tutora per dur a terme una intervenció educativa de qualitat.

L'horari del mestre/a ve regulat pel Decret 58/2021, de 30 d'abril, aquest és:

- 🕒 23h lectives
- 🕒 1h atenció a les famílies
- 🕒 6h complementàries (coordinacions, claustre, COCOPE...).
- 🕒 7:30h preparació de classes i millora individual

L'horari grup-classe, regulat per la R. 20 de juliol de 2021 i seguint l'horari general del centre és:

HORARI D'OCTUBRE A MAIG	
MATÍ	9:00h – 14:00h
SETEMBRE I JUNY	
MATÍ	9:00h – 13:00h

L'horari està organitzat per moments educatius, entesos com períodes educatius amb objectius i continguts curriculars concrets on es realitzen diferents propostes didàctiques, atenent a les necessitats de l'alumnat. L'horari que seguim en l'aula es el següent:

Entrada relaxada – Hàbits
d'endrés Propostes
educatives

Hàbits i rutines d'higiene i

alimentació Esbarjo (40
min)

*Especialitats: 3 sessions anglès, 1 sessió
música, 1 sessió PELLO, 1 sessió
psicomotricitat, 1 sessió religió
catòlica.

Tenint en compte l'alternança entre ritmes de descans i d'activitat, i programant diferents tipus d'activitats, agrupaments d'alumnes, espais, etc. La distribució del temps escolar s'estableix de forma flexible i oberta, no es contempla per àrees o àmbits donat el caràcter globalitzat i integrador.

AGRUPAMENT. En funció dels diferents moments educatius del dia i els models didàctics que fiquem en pràctica, l'agrupament de l'alumnat varia. En moments com la trobada, l'esmorzar, en diferents moments de les propostes educatives, l'esbarjo la nostra organització és en *gran grup*, desenvolupant hàbits de treball en grup, compromís amb els altres, participació en projectes, recerca d'informació i de solucions... En *grup menut* durant diferents moments de les propostes educatives quan l'alumnat treballa amb el seu grup de taula i amb més autonomia afavorint el treball cooperatiu i l'aprenentatge entre iguals. Durant el treball per

ambients la nostra organització és internivell permetnent l'aprenentatge entre iguals, afavorint la convivència dels diferents grups d'infantil, afavorint i promovent les habilitats socials, comunicatives...

RECURSOS PERSONALS: són aquelles persones i institucions que col·laboren amb el centre educatiu per dur a terme la proposta pedagògica d'educació infantil. Aquests són:

Especialistes	Anglès (3 sessions setmanals), música (1 sessió setmanal), educació física (1 sessió setmanal) i religió (1 sessió setmanal).
Educació inclusiva	PT, AL, orientadora. Es prioritze l'atenció dintre de l'aula. Educadora (mitjà jornada, aula 5 anys)
del context o de l'entorn	que són la família, CEFIRE, departament d'assessoria del valencià, ajuntament, serveis socials i assistencials.
altres	Mestra de suport (4 hores setmanals) * no ha complit l'horari la mestra de suport.

COORDINACIÓ PEDAGÒGICA

A l'hora de programar és necessària la coordinació de tot el claustre i sobretot l'equip docent que imparteix classe en educació infantil per tal d'adaptar els objectius i continguts a la realitat del centre i a les característiques concretes de l'alumnat. La coordinació i col·laboració es dona:

A nivell de **cicle** ens coordinem per contextualitzar els objectius i seqüenciar els continguts a cada nivell. Realitzem una reunió setmanal, marcada en la PGA, per concretar: disseny i realització d'activitats complementàries, projectes, activitats festives, l'horari del mestre de suport, el procés de lectura i escriptura i la temàtica de les UD de cada nivell, etc.

Amb els **especialistes** per a planificar conjuntament els tallers i amb l'equip NESE que avaluarà l'alumne, o amb PT, AL l'atenció dels alumnes que la necessitaran.

Per a garantir una continuïtat metodològica establim el Pla de Transició on es recull el conjunt d'actuacions que faciliten i garanteixen la continuïtat i coordinació entre etapes educatives. La **comissió de coordinació pedagògica** (COCOPE), és l'encarregada de supervisar i elaborar les actuacions que es duran a terme per definir la línia pedagògica del centre.

El **claustre** ha d'establir les línies pedagògiques del centre, claustre pedagògic, elaborar propostes per a la PGA i PE, proposar mesures per atendre a la diversitat...

RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES

Tenint present el *D. 30/2014, de 14 de febrer*, pel qual es regula la declaració de compromís família-tutor, l'escola proporciona vies de relació i col·laboració per a abordar conjunta i adequadament amb les famílies el procés educatiu. Aquestes vies estan establertes en el Pla d'Acció Tutorial (PAT) i en el *D.100/2022*. Segons aquests documents, durant l'inici de l'escolarització i de cicle es realitzarà una reunió col·lectiva per tractar el funcionament del centre i una entrevista inicial, trimestralment, al llarg de tots els cursos d'EI, s'elaborarà un informe sobre el progrés aconseguit per l'infant. També ha d'haver 1 hora a la setmana d'atenció a pares i mares, dedicada a fer entrevistes amb les famílies (dijous de 14h a 15h). Unes altres vies són les de participació (presencial i no presencial) en activitats de l'escola i de l'aula: festes, sortides, tallers, acompanyament familiar dins l'aula o aportant material per al treball de les situacions d'aprenentatge,

butlletins... A més, a nivell organitzatiu de centre i d'aula posem en funcionament l'aplicació educativa "*Itaca*", la plataforma "*Web famílies*" de la Conselleria d'Educació i el correu corporatiu de Conselleria. Aquests recursos ens permeten mantenir una estreta relació amb les famílies, tant a nivell grupal com individual, així mateix també és una via per suggerir noves propostes educatives.

PERIODE D'ACOLLIDA

L'escola vetla per garantir, des del primer contacte, una transició positiva des de l'entorn familiar cap a l'escola amb l'objectiu que els infants puguin vincular-se amb el nou espai, amb el grup i amb la persona adulta de referència. Les actuacions que es donen en el centre educatiu són:

- Jornada de portes obertes
- Reunió grupal amb les famílies: informació sobre el centre, període d'acollida, pautes i recomanacions per facilitar l'entrada a l'escola, organització temporal...
- Entrevista individual amb la família i l'infant
- Entrada flexible, progressiva i respectuosa.
- Entrades relaxades i acompanyades.
- Presència dels familiars en les aules durant els primers dies d'escola.

PLA DE TRANSICIÓ

El pla de transició, integrat dins del Pla d'Acció Tutorial (PAT), recull una sèrie d'actuacions que justifiquen la transició de l'etapa d'educació infantil a l'etapa de primària.

En l'article 22 del *Decret 100/2022, 29 de juliol*, senyala que es necessita una estreta coordinació pedagògica per assegurar mecanismes de continuïtat en el procés educatiu de l'alumnat, facilitant l'adaptació en la transició d'un cicle a un altre. Per això, el centre educatiu estableix

diferents organismes de coordinació (claustr, equips docents i comissió de coordinació pedagògica), per tal de proporcionar unes bases d'actuació comuns que garanteixen la coherència del procés d'E-A. Aquestes són:

docent	 Coordinació entre tutors I5 i 1r, així com els mestres especialistes. Establir pautes d'actuació a seguir amb l'alumnat amb NEE.
família	 Coordinació entre família-escola per establir canvi d'hàbits.
	 Coordinació entre família-escola per establir canvi d'hàbits. Informació sobre el contingut del Pla i de l'etapa de primària.
	 Presentació nou tutor i informació del nou grup.
alumnes	 Activitats compartides afavorir la interrelació entre ambdues etapes. Presentació nou tutor i informació del nou grup. Disposició de la classe en grups cooperatius i col·laboratius. Organització espacial, temporal i material semblant. Ús d'estratègies metodològiques combinades entre EI i EP.

5.5 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

El *D. 104/2018, de 27 de juliol*, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià té com objectiu establir i regular els principis i les actuacions encaminades al desenvolupament d'un model educatiu inclusiu, fent efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, permanència i progrés de tot l'alumnat, aconseguint a partir del centres docents una transformació social cap a la igualtat i la inclusió.

Les mesures i suports que drem a terme per a donar resposta a l'atenció educativa de l'alumnat permeten facilitar l'accés a l'aprenentatge i a la participació, prevenir dificultats en l'aprenentatge, assegurar un millor ajustament entre les capacitats de l'alumnat i el context educatiu, identificar i eliminar les barreres en el context, adequar els recursos per a

donar resposta a la diversitat, promoure el compromís amb la cultura i els valors inclusius i desenvolupar un currículum per a la inclusió.

El centre educatiu incorpora en el projecte educatiu de centre el pla d'igualtat i convivència (PIC), mesures d'acció tutorial, mesures de resposta educativa per a la inclusió i el pla d'atenció a la diversitat, per donar i garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat a tots els infants del centre educatiu.

Mesures de nivell I: Facilitar la integració, afavorir l'educació intercultural, fomentar i garantir una l'atenció educativa inclusiva i de qualitat, potenciar la participació, informar i assessorar a les famílies, garantir la igualtat, impulsar i promoure el treball d'equip del claustre i la formació permanent dels docents per millorar l'organització i l'actuació pedagògica, adequar l'acció educativa a les característiques i necessitats dels alumnes, dissenyar entorns d'aprenentatge flexible, evitar l'abandonament escolar, fomentar plans i programes de compensació

A partir d'aquí, l'equip de suport a la inclusió organitza i gestiona les mesures i suports per atendre a tot l'alumnat i realitza el seguiment i l'avaluació per tal d'ajustar aquestes mesures i suports a les seves necessitats.

Mesures de nivell II: ús de metodologies actives, aprenentatge cooperatiu, resolució participativa dels problemes relacionals i dels conflictes, ensenyament multinivell, objectius clars, mesures facilitadores de l'atenció a la diversitat dins l'aula, orientació inclusiva, docència compartida, suports tecnològics, programa d'estimulació del llenguatge oral (PELLO), coordinació mestra de suport, treball en petit grup dins l'aula, crear un clima d'afecte i llibertat on els xiquets experimenten la necessitat i el plaer de comunicar-se, fomentar la participació de tots els alumnes, compaginar activitats

Les mesures i suports de nivell III i IV seran pròpies de cada aula segons la seva realitat.

6. AVALUACIÓ

Avaluar és el procés sistemàtic i planificat de recollida d'informació relativa al procés d'ensenyament-aprenentatge. Avaluar ha de servir per intervenir, canviar i millorar la nostra pràctica educativa per tal d'atendre a la diversitat de l'aula.

6.1 COM AVALUAR

Seguint el nostre model d'ensenyament basat amb el DUA, oferirem més d'una ruta per demostrar el domini dels aprenentatges i l'adquisició de capacitats. D'aquesta forma, atenent l'art. 24 del D. 100/2022 sobre l'avaluació de l'etapa d'educació infantil, l'avaluació serà *global*, com a part integrant de tot el procés; *contínua*, es recull informació, de forma acumulativa, sobre el procés d'E-A de cada infant d'acord amb les seues possibilitats i *formativa*, proporcionant informació constant que permet millorar tant els processos com els resultats de la intervenció educativa, *qualitativa*, ja que explica l'evolució de l'infant sense otorgar-li una qualificació i *positiva*, valorant les possibilitats de l'infant. L'avaluació ens ha de servir per conèixer i valorar el procés de desenvolupament i aprenentatge dels xiquets i xiquetes viscut a l'escola. Pendrem com a referència els criteris d'avaluació establerts per al segon cicle d'educació infantil en cadascuna de les àrees per a observar el desenvolupament de les competències que volem aconseguir. Quan el desenvolupament o

procés d'aprenentatge no sigui l'esperat d'acord amb aquesta proposta pedagògica, s'establiran mesures de suport

INFORMES D'APRENTATGE INDIVIDUALITZATS

A partir del model establert pel cicle, elaborem els informes explicant les individualitats i el procés de desenvolupament que ha viscut a l'escola el xiquet o xiqueta. En aquest informe han de reflectir: el període d'adaptació, la relació amb els companys/es, relació amb els docents, treball d'hàbits i rutines, la utilització dels espais i recursos, l'adequació a la metodologia...

S'elaboren dos informes personalitzats al llarg del curs escolar per a cada infant, ressaltant les seves potencialitats i proposant aspectes de millora per superar les seues dificultats.

6.2 QUÈ AVALUAR

En la següent graella presentem els criteris d'avaluació per a cada una de les àrees d'educació infantil que s'han d'assolir per aconseguir les competències específiques i els sabers bàsics.

ÀREA I: CREIXEMENT EN HARMONIA
1. Identificar i controlar les parts del cos, les seues possibilitats, les limitacions i característiques, de manera global i segmentària.
2. Identificar i acceptar les diferències entre el propi cos i el dels altres.
3. Adequar el moviment del cos a les particularitats i característiques de cada situació.
4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes de l'entorn pròxim.
5. Expressar i compartir amb adults i iguals pensaments, inquietuds, preferències i emocions d'un mateix.

6. Reproduir conductes, accions o situacions de l'entorn social a través del joc en interacció amb els seus iguals.
7. Adoptar estratègies senzilles de regulació emocional.
8. Establir vincles d'afecte amb adults i iguals de manera respectuosa i allunyada d'estereotips que generen desigualtat i exclusió.
9. Participar activament en situacions escolars que requerisquen reflexió i presa de decisions i afavorisquen un clima de convivència.
10. Adoptar hàbits d'higiene personal, neteja i ordre relacionats amb les situacions quotidianes.
12. Identificar i evitar situacions perilloses que contribuïsquen a previndre accidents.
13. Afrontar xicotetes adversitats i prendre decisions, manifestar actituds de superació, sol·licitar i prestar ajuda.
14. Planificar i organitzar accions per a arribar a una meta realista o resoldre problemes senzills de la vida quotidiana.
15. Mostrar satisfacció i seguretat en els comportaments i al parlar sobre si mateix.

ÀREA II: DESCOBRIMENT Y EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

1. Explorar i identificar materials i objectes de l'entorn pròxim sobre la base dels seus atributs, des de la curiositat i l'interés.
2. Emprar els quantificadors bàsics de complexitat creixent en el context del joc i en la interacció amb els altres.
3. Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques partint del propi cos i dels elements i objectes de l'entorn en repòs i en moviment (posició, relació i trajectòria,
4. Identificar les situacions quotidianes en les quals cal mesurar, i utilitzar el cos o altres
5. Establir relacions entre objectes, materials i elements a partir de les qualitats, les propietats i els atributs que tenen, que els permeten identificar-los, relacionar-los i diferenciar-los materials i eines per a efectuar les mesures.
6. Utilitzar nocions temporals bàsiques per a organitzar la seua activitat i ordenar

seqüències.
7. Proposar seqüències d'accions o instruccions per a la resolució de tasques i reptes senzills, i utilitzar quantificadors temporals i ordinals.
8. Plantejar hipòtesis sobre el comportament d'uns certs elements o materials i comprovar-les mitjançant la manipulació i l'actuació sobre aquests.
9. Participar en projectes col·laboratius senzills,
10. Prendre decisions, mostrant iniciativa, en la indagació i en la resolució de problemes senzills del seu entorn pròxim, buscant solucions o alternatives creatives i originals.
11. Mantindre l'activitat que està desenvolupant, encara que no s'obtinguen els resultats esperats, i sol·licitar l'acompanyament en els aprenentatges quan siga necessari.
12. Mostrar una actitud de respecte i cura cap al medi natural en el seu entorn pròxim.
13. Identificar algun exemple de l'impacte positiu o negatiu d'algunes accions humanes sobre el medi natural de l'entorn pròxim.
14. Intervindre en les situacions pròximes en què calga la cura d'u mateix i de l'entorn físic, natural i social.
15. Identificar els trets bàsics comuns i diferents entre éssers vius i inerts.
16. Establir alguna relació senzilla entre el medi natural i social a partir de l'observació i la identificació d'alguns fenòmens naturals.

Àrea III: COMUNICACIÓ Y REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges.
2. Identificar algunes de les característiques pròpies dels diferents llenguatges i la seua funcionalitat en situacions quotidianes, a més de mostrar interès i iniciativa pels codis convencionals i no convencionals.
3. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...) i participar activament en el treball en grup quan calga.
4. Participar en propostes de manera que el seu moviment i expressió lliure

s'ajusten harmònicament a l'espai i als altres.
5. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.
6. Interpretar i ajustar la reacció a missatges senzills i les intencions comunicatives dels altres, en les quals mostrar una actitud curiosa i responsable.
7. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies, gaudir del procés creatiu i compartir-les amb els altres.
8. Utilitzar diverses eines o aplicacions digitals intuïtives i visuals per a expressar-se i comunicar-se de manera creativa.
9. Adquirir el repertori comunicatiu en les dues llengües oficials i ajustar-lo a les particularitats de les situacions quotidianes de l'àmbit escolar, així com als interlocutors.
10. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures.
11. Participar en interaccions comunicatives orals, bàsiques i senzilles en llengua estrangera relacionades amb rutines i situacions quotidianes.
12. Recórrer a la biblioteca de l'aula o del centre escolar i a qualsevol espai lletrat com a font d'informació i gaudi, amb respecte cap a les normes d'ús.
13. Mostrar interès i gust en activitats d'aproximació a gèneres de la literatura infantil i de l'entorn pròxim, tant individualment com en contextos de diàleg.

CEIP EL FADRELL

PROPOSTA PEDAGÒGICA

1r CICLE PRIMÀRIA

INDEX

1. [CARACTERÍSTIQUES GENERALS](#)
 - 1.1. [Principis pedagògics i caraterístiques de cicle](#)
2. [ELEMENTS DEL CURRICUM](#)
 - 2.1 [Objectius d'etapa](#)
 - 2.2 Competències Clau
 - 2.3 Competències Específiques
 - 2.4 Criteris d'Avaluació.
 - 2.5 Sabers Bàsics
3. [SITUACIONS D'APRENENTATGE D'APRENENTATGE.](#)
 - 3.1 Metodologia Didàctica.
 - 3.2 Mesures D'Atenció Individualitzada
 - 3.3 Recursos i materials didàctics
4. [L'AVALUACIÓ.](#)
 - 4.1 Tipus d'Avaluació.
 - 4.2 Procedimientos d'Avaluació.
 - 4.3 Eines d'Avaluació.
 - 4.4 Autoavaluació de la pràctica docent.

1. CARACTERÍSTIQUES GENERALS

1.1. Principis pedagògics i característiques del cicle

Les referències legislatives utilitzades per a la realització d'aquesta proposta pedagògica són la Llei de Educació LOMLOE, Lei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, perquè es modifica la Lei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, les OBJ articularitats del currículum desenvolupat en l'RD 157/2022 de l'1 de març, i per a la Comunitat Valenciana, segons el Decret 106/2022 de 5 d'agost per a Educació Primària, les exigències i necessitats cada vegada més pluriculturals de la nostra societat es reflecteixen en la present proposta pedagògica.

La nostra finalitat és que l'alumnat aprenga a través d'activitats motivadores amb caràcter lúdic-pedagògic que permeta de manera inconscient i natural l'adquisició de noves habilitats i destreses no sols com una matèria més sinó com el descobriment d'un món extern del qual tots formem part responsable. Es promou la interacció en la classe per a desenvolupar unes actituds cap a les normes i els valors socials, dins dels principis psicopedagògics en els quals es fonamenta el disseny curricular per a l'etapa d'Educació Primària.

Que l'alumnat adquireixca totes les competències marcades en la normativa vigent és la finalitat d'aquesta programació. Aconseguir, en primer lloc, centrar-nos en un procés d'ensenyament-aprenentatge constructivista, a través de metodologies actives a l'aula, integrador, a aconseguir un aprenentatge significatiu i durador i que siga eficaç per a la vida futura. D'altra banda, incorporar el conjunt d'elements transversals al procés d'aprenentatge, el treball cooperatiu, l'autogestió en l'aprenentatge, l'autosuficiència, la reflexió, el sentit crític, la deducció, l'experiència, la resiliència, les metacognicions, actituds i valors tan necessàries en una mena de procés on l'alumnat és el protagonista del seu propi aprenentatge i on el/la docent passa ser un guia, un instructor.

La comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual i les TIC, es treballen al llarg de tot el procés, d'ensenyament-aprenentatge però també tindran cabuda la igualtat d'oportunitats, la no discriminació, la inclusió, la igualtat efectiva entre homes i dones i la prevenció de la violència de gènere, la prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits, rebuig a qualsevol tipus de violència, racisme o xenofòbia, respecte a les víctimes del terrorisme, el desenvolupament sostenible i el medi ambient, els riscos d'explotació i abús sexual, les situacions de risc en l'ús de les TIC, la protecció davant emergències i catàstrofes, el desenvolupament de l'esperit emprenedor, l'activitat física i la dieta equilibrada, la millora de la convivència i la prevenció dels accidents de trànsit (*ODS, 17 objectius Desenvolupament Sostenible: AGENDA 2030)

Aquesta proposta té en compte canvis tan significatius i evidents com la globalització, i l'impacte de les noves tecnologies, repercutint directament en l'alumnat a l'hora d'aprendre, de comunicar-se o de fer una tasca. Elements que s'han convertit en una prioritat i en una eina clau respectivament en el procés d'aprenentatge. És pel que advoquem i treballem per a aconseguir a l'aula el Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), model de ensenyament que té en compte la diversitat de l'alumnat i l'objectiu del qual és aconseguir una inclusió efectiva, minimitzant així les barreres físiques, sensorials, cognitives i culturals que pogueren existir a l'aula. De manera que afavoreix la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació.

2. ELEMENTS DEL CURRÍCULUM

S'entén per currículum la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament i aprenentatge per a cadascuna dels ensenyaments i etapes educatives.

La nostra proposta pedagògica integra els següents elements:

OBJECTIUS: assoliments que s'espera que l'alumnat haja aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució de la qual aquestà vinculada a l'adquisició de les competències clau.

COMPETÈNCIES CLAU: acompliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugui progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu, afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES: acompliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions l'abordatge de les quals requereix dels sabers bàsics de cada àrea. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, les competències clau i, per una altra, els sabers bàsics de les àrees i els criteris d'avaluació..

SABERS BÀSICS: coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una àrea i l'aprenentatge de la qual és necessari per a l'adquisició de les competències específiques.

CRITERIS D'AVUACIÓ: referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge..

SITUACIONS D'APRENTATGE: situacions i activitats que impliquen el desplegament per part de l'alumnat d'actuacions associades a competències clau i competències específiques, i que contribueixen a l'adquisició i desenvolupament d'aquestes..

2.1.Objectius

d'Etapa.

Els objectius d'Etapa: són aquells que l'alumnat ha d'aconseguir en finalitzar la mateixa, com a resultat de les experiències d'ensenyament-aprenentatge desenvolupades a través de totes les àrees, matèries o àmbits.

La finalitat de l'Educació Primària és facilitar als alumnes i alumnes els aprenentatges de la expressió i comprensió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, la adquisició de nocions bàsiques de la cultura, i l'habit de convivència així com els d'estudi i treball, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat, amb la finalitat de garantir una formació integral que contribueixi al ple desenvolupament de la personalitat dels alumnes i alumnes i de preparar-los per a cursar amb aprofitament la Educació Secundària Obligatoria.

Conéixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles de manera empàtica, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.

- a) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- b) Adquirir habilitats per a la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit escolar i familiar, així com desenvolupar actituds de respecte mutu en els grups socials amb els quals es relacionen.
- c) Conéixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones des d'una perspectiva crítica, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones per motius gènere, cultura, ideologia, d'ètnia, orientació o identitat sexual, religió, diversitat funcional o altres condicions.
- d) Conéixer i utilitzar de manera adequada i efectiva, oralment i per escrit les llengües oficials: el valencià, com a llengua pròpia i oficial, i el castellà, com a llengua cooficial, i desenvolupar hàbits de lectura individual i en contextos de diàleg, debat i intercanvi d'experiències.
- e) Adquirir en llengua estrangera, la competència comunicativa bàsica que els permeta comprendre i expressar missatges senzills en situacions quotidianes.
- f) Desenvolupar actituds positives cap a la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen, el valencià i el castellà, a més de altres llengües familiars.
- g) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaces d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- h) Conéixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Naturalesa, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura, a través de l'assignatura de Coneixement del Medi natural, Social i Cultural o en desenvolupament de projectes interdisciplinaris.
- i) Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seua utilització, per a l'aprenentatge, desenvolupant un esperit crític davant el seu funcionament i els missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals, desenvolupant la sensibilitat estètica i potenciant la creació artística.
- k) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física, l'esport i l'alimentació com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- l) Desenvolupar actituds de respecte i cura cap a tots els animals, parant atenció especial al desenvolupament de maneres de comportaments empàtics i correctes amb els animals de companyia.
- m) Desenvolupar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb altres persones, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol

tipus i als estereotips sexistes.

n) Desenvolupar hàbits quotidians de mobilitat activa autònoma saludable, fomentant l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit .

o) Desenvolupar hàbits de consum responsable en el context de l'educació per a la sostenibilitat i la protecció del medi ambient , en el camí cap a la transició ecològica.

p) Promoure actituds de respecte entre tots els membres de la comunitat educativa, així com la cooperació entre iguals.

2.2. Competències clau.

En el model de currículum que proposa la LOMLOE aposta per treballar **huit competències** avalades pels **Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030**. Les Competències clau per a l'aprenentatge permanent apareixen recollides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018.

Les competències clau que es recullen en el **Perfil d'eixida** són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establides en la citada Recomanació del Consell de la Unió Europea . Aquesta adaptació respon a la necessitat de vincular aquestes competències amb els reptes i desafiaments del segle XXI, amb els principis i fins del sistema educatiu establits en la LOE i amb el context escolar, ja que la Recomanació es refereix a l'aprenentatge permanent que ha de produir-se al llarg de tota la vida, mentre que el Perfil remet a un moment precís i limitat del desenvolupament personal, social i formatiu de l'alumnat: l'etapa de l'ensenyament bàsic.

Quant a la dimensió aplicada de les competències clau, s'ha definit per a cadascuna d'elles un conjunt de descriptors operatius, partint dels diferents marcs europeus de referència existents.

Els **descriptors operatius** de les competències clau constitueixen, juntament amb els objectius de l'etapa, el marc referencial a partir del qual es concreten les competències específiques de cada àrea, àmbit o matèria. **Aquesta vinculació entre descriptors operatius i competències específiques** propícia que de l'avaluació d'aquestes últimes pugui col·legir-se el grau d'adquisició de les competències clau definides en el Perfil d'eixida i, per tant, la consecució de les competències i objectius previstos per a l'etapa..

Atés que les competències s'adquireixen necessàriament de manera seqüencial i progressiva, els descriptors operatius **orienten sobre el nivell de des empeny** esperat en completar la **Educació Primària**, afavorint i explicitant així la continuïtat, la coherència i la cohesió entre les dues etapes que componen l'ensenyament obligatòria.

Es defineix com la **posada en pràctica dels coneixements adquirits i mobilitzar aquests coneixements i les habilitats en una situació determinada**. Formar en competències permet l'aprenentatge al llarg de tota la vida, fent front a la constant renovació de coneixements que es produeix en qualsevol àrea de coneixement.

En el nostre sistema educatiu es considera que les Competències Clau que ha de tindre l'alumnat quan finalitza la seua escolaritat obligatòria **el Perfil d'Eixida de l'Educació Bàsica**, per a enfrontar-se als reptes de la seua vida personal i laboral són les següents:

1. **COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA.**
2. **COMPETÈNCIA PLURILINGÜE.**
3. **COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIA EN CIÈNCIA, TECNOLOGIA I ENGINYERIA (STEM)**
(*STEAM també perquè s'inclouen les Arts)

4. COMPETÈNCIA DIGITAL
5. COMPETÈNCIA PERSONAL, SOCIAL I D'APRENDRE A APRENDRE.
6. COMPETÈNCIA CIUTADANA.
7. COMPETÈNCIA EMPRENEDORA.
8. COMPETÈNCIA EN CONSCIÈNCIA I EXPRESSIÓ CULTURALS.

Cal destacar que totes elles consten de **3 dimensions: cognitiva** (compressió i assimilació d'informació), **instrumental** (ús dels coneixements per a l'obtenció de resultats) i **actitudinal** (capacitat d'acció o reacció davant idees o situacions). **Saber, Saber Fer i Saber Ser**, respectivament.

L'alumne/a, mitjançant el que sap, ha de demostrar que ho sap aplicar, però a més que sap ser i estar. D'aquesta manera veiem com una competència integra els diferents continguts que són treballats a l'aula. En suma, el centre escolar no sols prepara a l'alumne en el coneixement de sabers tècnics i científics, sinó que ho fa també com a ciutadà, d'aquí ve que haja de demostrar una sèrie d'actituds socials, cíviques i intel·lectuals que impliquen el respecte a els altres, responsabilitat i cooperació.

La transversalitat és inherent al Perfil d'Eixida, en el sentit que tots els aprenentatges contribueixen a la seua consecució. De la mateixa manera, la adquisició de cadascuna de les competències clau contribueix a la adquisició de totes les de més. No es pot establir-se una correspondència exclusiva amb una o única àrea, àmbit o matèria, sinó que totes es concreten en els aprenentatges de les diferents àrees, àmbits o matèries i, al seu torn, s'adquireixen i desenvolupen a partir dels aprenentatges que es produeixen en el conjunt d'aquestes. (*MEFP)

1. Competència en comunicació lingüística (CCL)

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multi-modal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propostes comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multi-modals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament aquesta vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèners discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la assignació per a pensar i per a aprendre. Però últim, fa possible apreciar la dimensió d'aquest llenguatge i gaudir de la cultura literària.

2. Competència plurilingüe (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten fer transferències entre llengües, incloses les classificues, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

3. Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (competència STEM per les seues sigles en anglès) entranya la comprensió del món utilitzant els noms científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els noms de la enginyeria per a transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible.

La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en diferents contextos. La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social, utilitzant un conjunt de coneixements i metodològics, incloses la observació i la experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves per a poder interpretar i transformar el món natural i el context social.

La competència en tecnologia i enginyeria comprén els coneixements i metodologia propis de les ciències per a transformar la nostra societat d'acord amb les necessitats o desitjos de les persones en un marc de seguretat, responsabilitat i sostenibilitat.

4. Competència digital (CD)

La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes.

Inclou la alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, la educació matemàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital i les competències relacionades amb la ciber-seguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

5. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (*CPSAA)

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per a auto conèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb uns altres de manera constructiva; mantindre la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou també la capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat; adaptar-se als canvis; aprendre a gestionar els processos metacognitius; identificar conductes contràries a la convivència i desenvolupar estratègies per a abordar-les; contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les demés persones, desenvolupant habilitats per a cuidar-se a si mateix i als qui ho envolten mitjançant la coresponsabilitat; ser capaç de portar una vida orientada al futur; així com expressar empatia i abordar els conflictes en un context integrador i de suport.

6. Competència ciutadana (CC)

La competència ciutadana contribueix al fet que alumnes i alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cíviques, basades en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou la alfabetització cívica, la adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els *Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats en l'Agenda 2030*

7. Competència emprenedora (CE)

La competència emprenedora implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la *reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i de innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i econòmic-financer.

8. Competència en consciència i expressió culturals (*CCEC)

La competència en consciència i expressió culturals suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el desenvolupament i la expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que es desenvolupa en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

2.3. Competències específiques

Les **competències específiques** són el component curricular utilitzat en la LOMLOE per a definir els aprenentatges essencials, els acompanyaments, és a dir, la qual cosa cal ensenyar i aprendre durant l'etapa cursada. Permeten vincular coneixements, capacitats i actituds **transversals** propis de les competències clau amb els **sabers bàsics** propis de coneixements disciplinars. Les competències específiques inclouen també informació sobre els **criteris** que han de complir-se.

S'entenen com el **segon nivell** de concreció de les competències clau. Es formulen de manera que plasme la concreció dels descriptors de les competències clau que s'han recollit en el Perfil d'eixida per a cada àrea.

Per a cada Competència Específica es proporciona:

- Una descripció de la mateixa i la seua vinculació amb altres competències i amb el perfil de l'alumnat
- Orientacions sobre situacions d'aprenentatge que afavoreixen el seu adquisició.

2.4. Criteris d'avaluació

Els criteris d'avaluació són indicadors que ens ajuden a mesurar el grau d'adquisició d'objectius, continguts i competències per part de l'alumnat. Són els referents que indiquen els **nivells de des empeny** esperats en l'alumnat en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.

encara que es formulen per a cada àrea, **van indissolublement units a els descriptors del Perfil d'eixida , mitjançant de les competències específiques**, de tal manera que no es pot produir una avaluació de la matèria independent de les competències clau.

2.5. Sabers Bàsics

Els sabers bàsics es formulen integrant els diferents tipus de coneixements, destreses i actituds, **en blocs diferenciats**, evitant la forma de llistat de fets o conceptes.

A través del contingut, l'alumnat aconsegueix coneixements, habilitats i valors en aquest procés d'ensenyament-aprenentatge.

ÀREA CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D' ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	X	X		X	X		X	
CE 2	X	X	X	X	X		X	
CE 3	X	X	X	X	X		X	
CE 4	X	X	X	X	X		X	
CE 5	X	X	X	X	X	X	X	X
CE 6	X	X		X	X	X		X
CE 7	X	X	X	X	X	X	X	X
CE 8	X	X		X	X	X	X	X

COMPETENCIAS ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN AQUESTA PROPUESTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1.Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col.laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.	1. Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills. 2. . Identificar hàbits de conducta saludable i segura en l'ús de les tecnologies digitals
2.Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles	2.1 Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació. 2.2. Proposar possibles solucions a qüestions o problemes

de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.	relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional. 2.4. Presentar el producte final en diferents formats, explicant els passos seguits.
3. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de professorat, el raonament científic i l'experimentació.	3.1 Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim. 3.2 Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més apropiades per a la investigació que es realitza. 3.3 Emprar de manera segura instruments i dispositius, realitzant observacions i mesuraments precisos i registrar-les correctament. 3.4 Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment
4. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.	4.1 Relacionar la pràctica habitual i autònoma d'hàbits saludables d'alimentació, exercici físic i descans amb el coneixement científic del cos i formular propostes de millora. 4.2 Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència. 4.3 Reconèixer i acceptar la identitat sexual i de gènere pròpies i rebutjar prejudicis i estereotips relacionats amb aquestes identitats 4.4 Assumir responsabilitats i tasques en els contextos escolar, familiar i comunitari pròxim superant els estereotips sexistes.
5. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i	5.1 Relacionar les accions que realitzen les persones en la vida quotidiana i el medi en el qual viuen, tenint en compte els factors naturals i socials 5.2 Esmentar els avantatges i els inconvenients d'una actuació humana rellevant i significativa amb un fort impacte en el medi ambient i el paisatge pròxim. 5.3 Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn pròxim. 5.4 Identificar les accions pròpies realitzades diàriament en benefici del consum responsable de materials escolars, aliments, aigua i electricitat.

ambientals.	
6. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.	6.1. Reconéixer i utilitzar les unitats de temps, dia, setmana i any per a situar i ordenar accions transcurrides en un temps. 6.2. Ordenar cronològicament fets socials i persones rellevants de la història recent utilitzant eines bàsiques de mesura de temps i incorporant la perspectiva de gènere. 6.4. Descriure algunes formes de vida representatives dels grans períodes històrics.
7. Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.	7.1. Conéixer les funcions de l'administració del municipi, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania i la participació ciutadana.
8. Reconéixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.	8.1. Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural del municipi i de la Comunitat Valenciana i proposar accions per a la seua conservació i difusió

SABERS BÀSICS ETAPA PRIMÀRIA PRIMER CICLE	
ÀREA: CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL	
BLOC 1. CULTURA CIENTÍFICA	
1. <i>Iniciació a la activitat científica.</i> CE 1, CE 2, CE 3, CE 5.	G1 Fases del raonament científic i de la experimentació Curiositat per objectes, fets i fenòmens pròxims. Realització de prediccions senzilles de manera guiada. Estratègies d'utilització de la Informació en diferents fonts fiables, pròximes i accessibles Ús d'Instrumentes i dispositius apropiats per a l'observació i mesurament. Procediments i mètodes guiats per a l'experimentació Registre de les observacions. Vocabulari científic bàsic per a comunicar de manera oral o gràfica el resultat de les investigacions.
	G2. Professions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere
2. <i>La vida en el nostre planeta</i> CE 3, CE 4, CE 5, CE 8	G1. Èssers Vius Els éssers vius i els objectes inerts. Les plantes i els animals. Diferències bàsiques. L'hàbitat dels éssers vius en relació amb les seues necessitats bàsiques. Valoració i respecte per l'hàbitat natural dels éssers vius.
	G2. Paisatges i ecosistemes Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes.
	G3. Desenvolupament Sostenible La cistella de la compra a casa i els béns de primera necessitat, hàbits de consum responsable.
	G4. El Cos Humà El cos humà, les seues parts bàsiques: cap, tronc i extremitats. Els sentits. Hàbits saludables, alimentació, descans, activitat física i higiene personal relacionats amb el benestar físic. La salut i les malalties més comunes.
	G5. Educació Emocional Estratègies d'identificació i gestió de les emocions pròpies i alienes. Acceptació de les diferències i semblances davant la diversitat a l'aula i els seu entorn pròxim. Treball de la dimensió afectiu-sexual. Diferències i semblances entre les persones, empatia i respecte per les semblances i diferències amb els altres.
3. <i>Matèria, forces i energia</i> CE 2,	G1. Matèria Les propietats dels materials en funció de l'ús habitual en la vida quotidiana. la vida quotidiana
	G2. Forces i Energia Formes d'energia pròximes, la llum i el so. Ús responsable en la vida quotidiana.

CE 3, CE 5	G3. Màquines i instruments.
	Ús d'objectes de l'entorn amb eficàcia i seguretat. Construccions d'estructures a partir de simulacions i jocs de construccions amb materials diversos
BLOQUE 2. TECNOLOGÍA Y DIGITALIZACIÓN.	
1. Digitaliza ción del entorno personal de aprendiza je. CE1	G.1 Presència
	Presència de la ciència i de la tecnologia en la societat, a l'escola, a la llar, en la cultura i l'oci.
	G.2. Comunicació en la xarxa
	Dispositius, programes i aplicacions informàtiques per a comunicar-se de manera segura.
2. Projectes de disseny i pensame nt computac ional. CE2	G.1 Projectes de disseny
	Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret. Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes. Expressió de diferents solucions o respostes. Comprovació, disseny, prototipat i/o prova. Presentació i comunicació.
	G.2. Pensament computacional
	Descomposició en parts més senzilles
	G.3. Tecnologia
	Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.
	G.4. Iniciació a la programació
	Programació per blocs amb elements manipulatius no tecnològics (activitats desendollades).
	Programació per blocs a través de robots programables senzills
	G.5. Treball cooperatiu.
	Estratègies bàsiques de treball en equip
BLOQUE 3. SOCIETATS I TERRITORIS	
1. Reptes del món actual. Transversal a todas las CE.	G.1 Pensament crític
	Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles.
	cve: BOE-A-2022-3296 Verificable en https://www.boe.es
	G.2. Drets i llibertats
2. Societats en el temps CE6, CE8.	Noció de desigualtat.
	G.1 El pas del temps.
	Ús del temps i de les formes convencionals per a mesurarlo. Adquisició de nocions bàsiques de temps i unitats de mesura.
	G.2. Educació patrimonial
	Identificació del patrimoni material com a element del municipi. Propostes de cura del patrimoni a petita escala.
	G.3. Societats i diversitat cultural.
	Biografia de personatges rellevants des d'una perspectiva coeducativa
	G.4 Interpretació històrica
3. Alfabetitz	Nocions de causa, conseqüència i empatia.
	G.1 Organització social

CE7.	acció cívica	La família i la relació entre els seus membres: adquisició de responsabilitats domèstiques. Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència. Normes de circulació i mobilitat sostenible
		G.2. Estructura política
		Identificació i ús dels equipaments bàsics de l'entorn social: educatius, sanitaris i culturals.
CE5.	4. Conscència a ecosocial.	G.1 Representació
		Ús de plànols i mapes senzills.
		La Terra en plànols i mapes senzills.
		G.2 El clima
		El canvi estacional. Variables meteorològiques. Registre i representació de dades. El temps i el clima: característiques i diferències. El canvi climàtic: factors desencadenants i impacte sobre l'entorn natural
		G.3 Responsabilitat ecosocial
		La Terra en el seu concepte geològic i geogràfic. Identificació dels estats de l'aigua. L'ús responsable de l'aigua com a recurs escàs i la seua conservació.

ÀREA VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA
LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D' ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	X	X		X	X	X		X
CE 2	X	X		X	X	X		
CE 3	X	X		X	X	X		
CE 4	X	X		X	X	X		
CE 5	X	X		X	X	X		
CE 6	X	X		X	X	X	X	
CE 7	X	X		X	X	X	X	
CE 8	X	X		X	X	X	X	
CE 9	X	X		X	X	X	X	X

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1. Reconéixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn; evitar prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.	1. Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn. 2. Mostrar interés per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals. 3. Mostrar interés i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual. 4.
2. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.	2.1. Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu. 2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills, amb l'ajuda del docent sobre coneixements pròxims a l'alumnat. 2.3. Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, dels àmbits personal, social i educatiu.
3. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.	3.1 Llegir en veu alta per a aconseguir una correcció progressiva quant a la correspondència entre fonemes i gràfies, adequant-se al format i a la estructura textual. 3.2. Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals, sempre amb ajuda del docent. 3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent d'una o dues fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, amb l'ajuda del docent.

4 Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació dels àmbits familiar, social i educatiu.	4.1. Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals. 4.2. Produir textos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta. 4.3. Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari bàsic.
5 Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició	5.1. Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent. 5.2. Participar de forma col·lectiva en el procés de revisió de la correcció gramatical, ortogràfica i formal de textos escrits del nivell educatiu. 5.3. Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura.
6 Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.	6.1. Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge no verbal, emprant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantindre el tema i respectar les convencions establides. 6.2. Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva per a progressar en la gestió dialogada de conflictes. 6.3. Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminadors a través de la reflexió conjunta.
7 Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles dels àmbits personal, social i educatiu.	7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians. 7.2. Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà) i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, per a facilitar la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim.
8 Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos i	8.1. Llegir de manera autònoma o guiada obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals dels àmbits personal, social i educatiu seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se, així, en la

compartir les experiències de lectura.	construcció de la seua identitat lectora. 8.2. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu.
9 Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.	9.1. Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat i amb ajuda del docent. 9.2. Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim. 9.3. Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies de l'alumne i amb ajuda del docent. 9.4. Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.

SABERS BàSICS ETAPA PRIMÀRIA PRIMER CICLE	
ÀREA: VALENCIÀ LLENGUA I LITERATURA. CASTELLÀ LLENGUA I LITERATURA.	
BLOC 1. LLENGUA I ÚS	
1. Les llengües i els parlant. CE 1, CE 4, CE 5, CE 6 C.E 7	• Biografia lingüística personal • Mapa lingüístic de l'aula. • La variació lingüística • Prejudici i estereotips lingüístics • Llenguatge no discriminatori i respectuós amb lesdiferències. • Expressions pròpies de la llengua
BLOC 2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES	
2.1.Sabers comuns. CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7	• Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació • Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal • Estratègies per a adaptar el discurs al registre • Adequació textual a la situació comunicativa • Estructura del discurs: la coherència i la cohesió • Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatge) • Tipologies textuais i gèneres discursius • Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori • Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció. • Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.
2.2 Alfabetització informacional: transversal a totes	• Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats. • Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.

les CE CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE7	
2. R e f l e x i ó s o b r e l l e n g u a : CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE7	• Diferències entre llengua oral i llengua escrita. • Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà. • Formulació i comprovació d'hipòtesis • Generalitzacions sobre aspectes lingüístics • Signes de puntuació • Relacions de forma i significat entre les paraules • Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos • Estratègies per a la transferència entre les llengües
Comunicació i interacció social CE2 CE4 CE6 CE7	• Estratègies: informació i sentit global del discurs • Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades • Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal. • Planificació i producció de textos orals i multimodals • Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere • Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes • Interaccions orals en situacions comunicatives • Estratègies de cortesia lingüística
2.5 Comprensió escrita C3 C6 C7	• Lectura mecànica (desxifrar el codi) • Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesis a través d'informació paratextual i gràfic

	- Estratègies de comprensió durant la lectura: realitzar inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies - Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text
2.6 Expressió escrita i multimodal C5 C6 C7	- Presentació acurada de les produccions escrites - Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió - Elements gràfics i paratextuals
BLOQUE 3. LECTURA I LITERATURA	
3.1 Hàbit lector. CE8	- Identitat lectora: expressió de gustos i interessos. - La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries compartides. Comunitats lectores - Cura dels llibres i normes de funcionament de la biblioteca.
3.2 Literatura CE9	- Obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus interessos i organitzats en itineraris lectors - Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris - Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals - Planificació i producció de textos literaris

ÀREA MATEMÀTIQUES

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D' ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1			X	X	X	X	X	
CE 2			X	X				X
CE 3			X			X	X	X
CE 4			X	X			X	
CE 5	X		X	X	X			
CE 6	X	X	X				X	

CE 7			X		X	X		X
CE 8			X		X		X	

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1. Resoldre problemes relacionats amb situacions reals de l'entorn personal, social i educatiu utilitzant estratègies informals, representacions i conceptes concrets.	1. Identificar la informació rellevant i irrellevant d'un problema o situació problemàtica de l'entorn personal i social de l'alumnat que permeta el seu abordatge i resolució. 2. Desenvolupar estratègies informals per a obtenir la solució correcta en un problema o situació problemàtica i sistematitzar procediments informals de resolució a nivell inicial. 3. Comprovar si la solució obtinguda en un problema compleix les condicions o exigències de l'enunciat.
2. Observar, formular, explorar i comprovar conjectures senzilles sobre propietats i relacions matemàtiques concretes, reconeixent i connectant procediments, patrons, regularitats i estructures	2.1. Comprovar conjectures sobre relacions matemàtiques que permeten desenvolupar de manera intuïtiva nou contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica. 2.2. Comprovar relacions matemàtiques en – i mitjançant– els procediments de raonament matemàtic intuïtiu. 2.3. Comparar diferents procediments matemàtics relatius al càlcul, la mesura, el sentit espacial i geomètric, el tractament de dades o els processos aleatoris, i utilitzar-los de manera flexible
3. Construir models matemàtics concrets i utilitzar conceptes i procediments matemàtics senzills per a abordar i interpretar situacions, fenòmens i problemes rellevants en l'àmbit personal, educatiu o social.	3.1. Identificar el contingut i les eines matemàtiques senzilles que permeten abordar situacions reals pròximes i rellevants, i així possibilitar la construcció de models matemàtics bàsics 3.2. Usar models matemàtics bàsics que permeten interpretar una situació real senzilla, i extraure'n conclusions. 3.3. Comparar models matemàtics corresponents a situacions reals en contextos similars.
4. Construir i aplicar algorismes senzills per a afrontar situacions i resoldre problemes	4.1. Identificar regularitats en una seqüència de dades i predir resultats mitjançant el reconeixement de patrons senzills 4.2. Interpretar i reproduir algorismes senzills mitjançant codis visuals

rellevants de l'àmbit personal, educatiu o social, organitzant dades, descomponent un problema en parts, reconeixent patrons i utilitzant eines TIC.	4.3. Analitzar situacions senzilles per a definir i aconseguir estratègies guanyadores en jocs de lògica o jocs de tauler.
5. Utilitzar amb correcció el simbolisme matemàtic, fent transformacions i algunes conversions entre representacions iconicomaniplulatives numèriques, geomètriques i gràfiques, per a descriure i analitzar situacions rellevants de l'àmbit personal, educatiu o social.	5.1. Utilitzar correctament les representacions iconicomaniplulatives d'objectes i processos matemàtics en situacions pròximes a l'alumnat, respectant les regles bàsiques que els regeixen. 5.2. Reconèixer representacions numèriques, geomètriques i gràfiques que descriuen objectes matemàtics elementals en contextos pròxims a l'alumnat. 5.3. Usar representacions numèriques, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics elementals en situacions pròximes a l'alumnat.
6. Comprendre i produir missatges orals i escrits concrets de manera informal, utilitzant un llenguatge matemàtic senzill per a comunicar i argumentar sobre característiques, conceptes, procediments i resultats relacionats amb situacions de l'àmbit personal, educatiu o social.	6.1. Reconèixer i comprendre missatges orals i escrits senzills que continguen llenguatge matemàtic bàsic. 6.2. Comunicar de manera informal aspectes relacionats amb conceptes i procediments matemàtics senzills presents en contextos pròxims a l'alumnat. 6.3. Justificar adequadament la validesa dels resultats provinents de situacions problemàtiques de l'entorn personal o educatiu de l'alumnat, a través de comunicacions orals o escrites informals.
7. Identificar fenòmens i problemes importants des del punt de vista cultural i social en els quals el coneixement matemàtic té un paper decisiu..	7.1. Reconèixer el contingut matemàtic present en jocs, activitats socials i productes culturals pròxims a l'experiència de l'alumnat. 7.2. Valorar la importància de les matemàtiques per a resoldre problemes de la vida quotidiana que involucren aspectes com el càlcul aritmètic, la incertesa, el raonament lògic, el pensament computacional, l'ús i interpretació de dades o el sentit geomètric i espacial. 7.3. Apreciar el caràcter polivalent de les matemàtiques, tant per la seua utilitat per a la resolució de problemes en diferents àrees (instrumentalitat), com per a afavorir el desenvolupament intel·lectual, creatiu i cultural de les persones.

8. Identificar i verbalitzar emocions i actituds en la resolució de problemes o en situacions d'aprenentatge relacionades amb les matemàtiques.	8.1. Identificar i verbalitzar emocions i actituds en la resolució de problemes o en situacions d'aprenentatge relacionades amb les matemàtiques. 8.2. Mostrar una actitud positiva i perseverant en el treball matemàtic, tant individual com col·laboratiu. 8.3. Mostrar una disposició favorable a la superació i millora personal i del treball en equip en la realització de tasques i activitats relacionades amb les matemàtiques.
--	---

SABERS BÀSICS ETAPA PRIMÀRIA PRIMER CICLE	
ÀREA: MATEMÀTIQUES	
BLOC 1. EL SENTIT NUMÈRIC	
1.1 Números naturals	• Recompte dels elements d'un conjunt. Cardinalitat. • Introducció a la desena • Descomposicions i estructura del nombre, patrons i regularitats (parell, imparell). • Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, i centenes. • Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació.
1.2. Operacions amb naturals i les seues propietats.	• Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent). • Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles. • Càlcul mental. Estimació i aproximació. • Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric incorporant la perspectiva de gènere.

	• Autonomia i tolerància a la frustració enfront de dificultats relacionades amb les propietats numèriques. • Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals. • Estratègies de millora en la perseverança en la resolució de problemes aritmètics.
BLOC 2. EL SENTIT DE LA MESURA	
<i>2. Estimació i mesurament magnituds i unitats.</i>	• Unitats no convencionals per a mesurar i estimar les dimensions dels objectes pròxims i del propi cos. • Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa mitjançant unitats no convencionals en situacions reals. • Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura, monedes. • Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud. Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades. • Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds, i valoració dels seus usos socials i científics. • Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura i estimació de magnituds.
BLOC 3. CAPACITAT D'IDENTIFICAR I ANALITZAR ELS ELEMENTS BÀSICS DE FORMES I FIGURES	
<i>2. Geometria plana i espacial</i>	• Localització i visualització d'objectes. Orientació bàsica en l'espai (dreta, esquerra, davant, darrere, dalt, baix, etc.) • Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars. • Línies rectes i corbes. • Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició. • La circumferència i el cercle. Elements i propietats. • Programes informàtics de geometria dinàmica. • Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere. • Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.
BLOC 4. ESTADÍSTICA. INCERTESA I PROBABILITAT	
<i>4 Incertesa i probabilitat.</i>	• Concepte de situació aleatòria i situació determinista. Incertesa. Contribució de la humanitat al coneixement de les lleis de l'atzar i la incertesa. • Idea intuïtiva de probabilitat: ocorre sempre, moltes vegades, algunes vegades, poques vegades, mai. • Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa.
BLOC 5. RECOLLIDA, ANÀLISI I REPRESENTACIÓ DE LA INFORMACIÓ	

5. Anàlisi de dades i càlculs estadístics	• Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades. • Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència. • Elaboració de diagrames de barres. • Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus de representacions. • Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisi en casos senzills. • Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere. • Respecte, sensibilitat i tolerància davant diferents interpretacions sobre resultats estadístics mostrant rebuig davant actituds discriminatòries
BLOC 6. PENSAMENT COMPUTACIONAL	
6. Pensament computacional	• Identificació de regularitats, interpretació de rutines o instruccions amb passos ordenats. Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o nombres. • Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta ni presència d'atzar: escacs, dames, etc. • Simbolització i obtenció de dades senzilles desconegudes en expressions amb igualtats. • Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere. • Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes. Estratègies d'aprenentatge específiques del pensament computacional.

ÀREA DE MÚSICA I DANSA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	X	X	X	X	X	X		X
CE 2	X		X	X				X
CE 3	X	X		X	X	X		X
CE 4	X			X	X	X	X	X
CE 5	X			X	X		X	X

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN ESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
---------------------------	--------------------

5. Reconéixer i investigar obres de diversos gèneres i els components estructurals i tècnics més destacats en propostes musicals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils a través de l'audició activa i vivencial.	1.1. Reconéixer gèneres escènics i obres musicals de diferents estils i èpoques amb els elements contrastants tècnics i formals més destacats que els caracteritzen. 1.2. Descriure els elements més destacats que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries, utilitzant vocabulari específic. 1.3. Valorar el patrimoni musical i escènic respectant-ne la diversitat.
6. Explorar, distingir i relacionar els paràmetres, les característiques i les representacions gràfiques del so, el silenci i les agressions acústiques, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual.	2.1. Relacionar les qualitats del so amb els elements gràfics associats, utilitzant un vocabulari adequat. 2.2. Identificar els tipus de veu, els instruments, les famílies instrumentals i agrupacions, relacionant-ne les característiques 2.3. Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn, respectant les diferents manifestacions musicals.
7. Interpretar jocs i propostes musicals i escèniques diverses a través de la veu, els instruments, el cos i altres mitjans, buscant varietat expressiva	3.1. Explorar, a través de la veu, del cos, dels instruments i dels diferents elements sonors, jocs musicals, escènics i improvisacions breus amb una finalitat expressiva. 3.2. Interpretar, a través del cos, de la veu, dels instruments i dels diferents elements sonors, propostes musicals breus o escèniques amb intencionalitat tècnica. 3.3. Reconéixer l'esforç en la interpretació individual o col·lectiva.
8. Crear propostes musicals i escèniques breus de forma guiada a partir d'un o de diversos llenguatges i mitjançant la participació en projectes.	4.1. Dissenyar propostes breus de forma guiada mitjançant l'ús d'elements del llenguatge musical o escènic.

	4.2. Participar, de manera activa, en projectes artístics o multidisciplinaris, respectant els rols diferents del grup. 4.3. Identificar els elements d'un projecte artístic o multidisciplinari de forma guiada amb la valoració tant el procés com el producte final.
9. Utilitzar recursos digitals i audiovisuals aplicats a la cerca, l'escolta, l'edició, la interpretació i la creació de produccions musicals, actuant d'acord amb la normativa vigent.	5.1. Buscar informació en fonts digitals diverses de forma guiada. 5.2. Utilitzar recursos digitals per a l'enregistrament o l'edició musical de forma guiada. 5.3. Practicar un consum responsable en l'ús d'obres musicals i audiovisuals de manera respectuosa amb l'autoria.

SABERS BÀSICS ETAPA PRIMÀRIA PRIMER CICLE	
ÀREA: MÚSICA I DANSA	
BLOC 1. PERCEPCIÓ I ANÀLISI	
- SB1.1. CONTEXTOS MUSICALS I CULTURALS. CE1, CE2, CE5 -	
Obres	Peces breus de gèneres diferents: vocals, instrumentals i mixtos
Patrimoni	El patrimoni musical: iniciació.
Gèneres escènics i musicals	Els gèneres escènics i musicals. Professions vinculades.
Agrupacions vocals i instrumentals	Les agrupacions vocals, instrumentals i mixtes.
La veu	Veu masculina, veu femenina i veu infantil.
Els instruments	Instruments i objectes sonors més pròxims. Identificació visual i auditiva. Principals famílies.

Normes de comportament	Actitud atenta en l'audició i davant de propostes artístiques. El silenci individual.
- SB1.2. ELEMENTS I ESTRUCTURA CE1, CE2, CE3, CE5. -	
So i silenci	So, silenci i agressions acústiques en l'entorn pròxim.
Les qualitats del so	Contrastos d'altura, intensitat, duració, i timbre: representació gràfica.
Ritme, tempo i caràcter	La pulsació i l'accent. Els contrastos en el tempo. El caràcter i la sensació.
Melodia i harmonia	Melodia. Direccionalitat.
Estructura i forma	Repetició, contrast i variació.
BLOC 2. INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	
- SB2.1. EXPRESSIÓ INDIVIDUAL I COL·LECTIVA. CE2, CE3, CE4, CE5. -	
Interpretació i tècnica vocal	La respiració, la relaxació i la intensitat vocal. Jocs vocals: altures, intensitats i timbres. La imitació vocal.
Interpretació i cura instrumental	- Cura i manteniment dels instruments. La reutilització o transformació de materials de l'entorn en la construcció d'instruments senzills. - La tècnica en la pràctica instrumental. - Propostes breus i jocs instrumentals. - Combinació de diferents altures, intensitats, duracions i timbres. Polirítmies senzilles. L'ostinato i la improvisació.
Creació	Propostes musicals i sonoritzacions breus.
La comunicació	- Expressió vocal i expressió corporal. - El llenguatge escènic.
La notació musical	Iniciació a la notació musical.
Habilitats motrius	Habilitats motrius bàsiques.
El moviment i la dansa	Moviments en propostes musicals breus: imitació, memorització i expressió. Danses breus: La posició i el desplaçament.
- SB2.2 Propostes artístiques. CE1, CE3, CE4, CE5 -	
Representació	Els personatges en propostes artístiques multidisciplinàries.
Elements expressius i comunicatius en el llenguatge audiovisual	Relació imatge, acció i so.
Projectes artístics multidisciplinaris	Responsabilitat individual i grupal en la participació i en la creació de propostes senzilles.
Eines digitals	Ús de banc de sons i selecció d'informació.
Expressió de sensacions i opinions	Expressió oral de sensacions en l'audició i la interpretació amb la terminologia musical donada.

ÀREA DE LLENGUA ESTRANGERA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	X	X		X	X	X		X
CE 2	X	X		X	X	X		X
CE 3	X	X		X	X	X		X
CE 4	X	X		X	X	X		X
CE 5	X	X		X	X	X		X
CE 6	X	X	X	X	X	X	X	X
CE 7	X	X	X	X	X	X	X	X

SABERS BÀSICS

ETAPA PRIMÀRIA

PRIMER CICLE

ÀREA: LLENGUA ESTRANGERA

BLOC 1. LLENGUA I ÚS

• LLENGUA I ÚS. TRANSVERSAL A TOTES LES CE -

Funcions comunicatives

- Funcions elementals adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: salutacions, comiats i

	presentacions; identificació de característiques de persones, objectes i llocs; respostes concretes sobre qüestions quotidianes; expressió del temps, de la quantitat i de l'espai. - Unitats lingüístiques bàsiques d'ús comú i significats associats a aquestes estructures, com ara expressió de l'entitat i les seues propietats, quantitat i nombre, espai i relacions espacials, afirmació, exclamació, negació i interrogació.
Models contextuals i gèneres discursius	Models contextuals elementals en la comprensió i producció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, com ara felicitacions, notes, llistes o avisos.
Expressions i lèxic	Lèxic bàsic elemental i d'interés per a l'alumnat, relatiu a relacions interpersonals bàsiques, habitatge, llocs i entorns pròxims.
Patrons sonors, accentuals i d'entonació	Iniciació a patrons sonors i accentuals elementals.
Convencions ortogràfiques	Iniciació a convencions ortogràfiques elementals.
BLOC 2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES	
ESTRATÈGIES COMUNICATIVES. TRANSVERSALS A TOTES LES CE.	
Estratègies de comprensió i expressió	Iniciació a les estratègies elementals per a la comprensió i la producció de textos orals, escrits i multimodals breus, senzills i contextualitzats.
Estratègies conversacionals	Convencions i estratègies conversacionals elementals, en format síncron o asíncron, per a iniciar, mantindre i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, preguntar i respondre.
Estratègies de transferència entre llengües	Iniciació a les estratègies elementals per a identificar i utilitzar unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.
Reflexió sobre l'aprenentatge i tractament de l'error	Autoconfiança en l'ús de la llengua estrangera.
Eines analògiques i digitals	Eines analògiques i digitals elementals per a la comprensió i producció oral, escrita i

	multimodal.
BLOC 3. CULTURA I SOCIETAT	
Cultura i societat. Transversal a totes les CE.	
Aspectes socioculturals i sociolingüístics	• Patrons culturals elementals propis de la llengua estrangera. • Aspectes socioculturals i sociolingüístics elementals i més significatius relatius als costums i la vida quotidiana en països on es parla la llengua estrangera.

ÀREA EDUCACIÓ FÍSICA

RELACIÓ DE COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCES
CE	X	X	X	X	X		X	
CE2	X	X	X		X		X	X
CE3	X	X	X		X		X	
CE4	X	X		X	X	X	X	X
CE5	X	X	X	X	X	X		X

CE6	X	X		X	X	X		

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN AQUESTA PROPOSTA

Competència específica 1.

1.1 Identificar els desplaçaments actius com a pràctica saludable, coneixent les seues beneficis físics per a l'establiment d'un estil de vida actiu.

1.2 Explorar les possibilitats de la pròpia motricitat a través del joc, aplicant en diferents situacions quotidianes mesures bàsiques de cura de la salut personal a través de la higiene corporal i l'educació postural.

1.3 Participar en jocs d'activació i volta a la calma, reconeixent la seua utilitat per a adaptar el cos a l'activitat física i evitar lesions, mantenint la calma i sabent com actuar en cas que es produïska algun accident en contextos de pràctica motriu.

1.4 Conèixer els valors positius que fomenta la pràctica motriu compartida, reconeixent, vivenciant i gaudint els seus beneficis en contextos variats i inclusius i respectant a tots els participants amb independència de les seues diferències individuals.

Competència específica 2.

2.1 Reconèixer la importància d'establir metes clares a l'hora de desenvolupar projectes motors de caràcter individual, cooperatiu o col·laboratiu, valorant el seu consecució a partir d'una anàlisi dels resultats obtinguts.

2.2 Adoptar decisions en contextos de pràctica motriu de manera ajustada segons les

circumstàncies.

2.3 Descobrir, reconèixer i emprar els components qualitatius i quantitatius de la motricitat de manera lúdica i integrada en diferents situacions i contextos, millorant progressivament el seu control i el seu domini corporal.

Competència específica 3.

3.1 Identificar les emocions que es produeixen durant el joc, intentant gestionar-les i gaudint de l'activitat física.

3.2 Respectar les normes consensuades, així com les regles de joc, i actuar des de els paràmetres de l'esportivitat i el joc net, acceptant les característiques i nivells de els participants.

3.3 Participar en les pràctiques motrius quotidianes, començant a desenvolupar habilitats socials d'acolliment, inclusió, ajuda i cooperació, iniciant-se en la resolució de conflictes personals de manera dialògica i justa, i mostrant un compromís actiu enfront de les actuacions contràries a la convivència.

Competència específica 4

4.1 Participar activament en jocs i altres manifestacions artístic-expressives de caràcter cultural pròpies de l'entorn, valorant el seu component lúdic-festiu i gaudint de la seua posada en pràctica.

4.2 Conèixer i valorar els assoliments de diferents referents de l'esport de tots dos gèneres, reconeixent l'esforç, la dedicació i els sacrificis requerits per a aconseguir aquests

èxits.

4.3 Adequar els diferents usos comunicatius de la corporalitat i les seues manifestacions a diferents ritmes i contextos expressius.

Competència específica 5.

Participar en activitats lúdic-recreatives de manera segura en els entorns natural i urbà i en contextos terrestres o aquàtics, coneixent altres usos des de la motricitat i adoptant actituds de respecte, cura i conservació d'aquests entorns.

Sabers bàsics.

A. Vida activa i saludable.

– Salut física: efectes físics beneficiosos d'un estil de vida actiu. Alimentació saludable i hidratació. Educació postural en situacions quotidianes. Cura del cos: higiene personal i el descans després de l'activitat física.

– Salut mental: benestar personal i en l'entorn a través de la motricitat. Autoconeixement i identificació de fortaleces i febleses en tots els àmbits (social, físic i mental).

– Salut social: l'activitat física com a pràctica social saludable. Drets dels xiquets i xiquetes en l'esport escolar. Respecte a totes les persones amb independència de les seues característiques personals.

B. Organització i gestió de l'activitat física.

- Elecció de la pràctica física: vivència de diverses experiències corporals en diferents contextos.

- Cura del material utilitzat en l'activitat a desenvolupar.

- Preparació de la pràctica motriu: vestimenta esportiva i hàbits generals d'higiene corporal.

- Planificació i autoregulació de projectes motors senzills: objectius o metes.

- Prevenció d'accidents en les pràctiques motrius: jocs d'activació, calfament i volta a la calma.

C. Resolució de problemes en situacions motrius.

- Presa de decisions: adequació de les accions a les capacitats i les limitacions personals en situacions motrius individuals. Coordinació d'accions amb companys en situacions cooperatives. Adequació de l'acció a la ubicació de l'adversari en situacions motrius de persecució i d'interacció amb un mòbil. Selecció de la posició corporal o la distància adequades en situacions d'oposició de contacte. Selecció de accions per a mantindre la possessió, recuperar el mòbil o evitar que l'atacant progresse en situacions motrius de col·laboració-oposició de persecució i d'interacció amb un mòbil.

- Capacitats perceptiu-motrius en context de pràctica: integració de l'esquema corporal; consciència corporal; lateralitat i la seua projecció en l'espai; coordinació aculo-manual; equilibri estàtic i dinàmic.

- Capacitats físiques des de l'àmbit lúdic i el joc.
- Habilitats i destreses motrius bàsiques genèriques: locomotrius, no locomotrius i manipulatives.
- Creativitat motriu: variació i adequació de l'acció motriu davant estímuls interns.

D. Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius.

- Gestió emocional: estratègies d'identificació, experimentació i manifestació de emocions, pensaments i sentiments a partir d'experiències motrius.
- Habilitats socials: verbalització d'emocions derivades de la interacció en contextos motrius.
- Respecte a les regles de joc.
- Conductes que afavorisquen la convivència i la igualtat de gènere, inclusives i de respecte als altres, en situacions motrius: estratègies d'identificació de conductes discriminatòries o contràries a la convivència.

E. Manifestacions de la cultura motriu.

- Aportacions de la cultura motriu a l'herència cultural. Els jocs i les danses com manifestació de la pròpia cultura.

- Usos comunicatius de la corporalitat: gestos, ganyotes, postures i altres.
- Pràctica d'activitats rítmic-musicals amb caràcter artístic-expressiu.
- Esport i perspectiva de gènere: referents en l'esport de diferents gèneres.

F. Interacció eficient i sostenible amb l'entorn.

- Normes d'ús: educació viària per a vianants. Mobilitat segura, saludable i sostenible.
- Possibilitats motrius dels espais de joc i esplai infantil.
- El material i les seues possibilitats d'ús per al desenvolupament de la motricitat.
- Realització d'activitats físiques segures en el medi natural i urbà.
- Cura de l'entorn pròxim i dels animals i plantes que en ell conviuen, com servei a la comunitat, durant la pràctica segura d'activitats físiques en el medi natural i urbà.

Els blocs de contingut amb els sabers bàsics que hem seleccionat **per a les àrees** en aquesta PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE són els següents:

SABERS BÀSICS

CICLE1º

BLOC 1

B1. Vida activa i saludable.

Transversal a totes les competències

G1. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva física

Higiene postural i mesures de prevenció d'accidents.

Respiració i relaxació.

Hàbits saludables d'higiene corporal i postural, d'alimentació i d'hidratació.

Beneficis d'un estil vida actiu basat en l'activitat física regular. El valor del descans.
Alimentació saludable.

G2. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva psicològica

Benestar personal. Respecte, consciència i acceptació del cos propi. Gestió de les emocions.

G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social

Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals.

G4. Principis generals anatòmics i funcionals del cos en moviment

Les parts principals del cos: esquelet i musculatura.

BLOC 2

B2. Organització i gestió de l'activitat física. CE1, CE2, CE3 i CE5

G1. Gestió i planificació de l'activitat física

Programes d'activitat física senzills: definició d'objectius, des d'una perspectiva global de l'activitat física i la salut (àmbit físic, psicològic social)

G2. Organització de l'activitat física

Elecció de l'activitat basada en criteris saludables segons l'ús i la finalitat

Rutines d'activació, calfament i volta a la calma.

G3. Mesures per a la prevenció de lesions i seguretat en la pràctica de activitat física

Normes de seguretat bàsiques. Coneixement dels principals riscos

BLOC 3

B3. Resolució de problemes en situacions motrius. CE1, CE2, CE3 i CE5

Les capacitats físiques bàsiques en l'àmbit lúdic i l'activitat física

G2. Capacitats perceptiu-motrius i habilitats motrius

Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat.

Equilibri estàtic i dinàmic

Percepció i estructuració espaciotemporal

Coordinació general i segmentària.

G3. Els jocs

Jocs individuals i col·lectius, sensorials, simbòlics, psicomotors i manipuladora

Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Jocs modificats.

G4. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tècnics

Gestos tècnics bàsics.

G5. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tàctics

Ocupació d'espais.

BLOC 4

B4. Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius. CE2, CE3, CE4 i CE5

G1. Gestió emocional en situacions motrius i jocs

Identificació i expressió d'emocions i sentiments.

Regulació i gestió emocional. El cos expressiu i no violent

Control de la impulsivitat i de les emocions negatives. La relaxació

G2. Interacció social en situacions motrius i jocs

Normes i regles consensuades en situacions de joc.

Habilitats socials: escolta activa, treball en equip, estratègies de gestió i resolució dialogada de conflictes. Conductes inclusives en les situacions motrius basades en la convivència i la no discriminació per qüestions de gènere, racials, de capacitat física o de competència motriu

BLOC 5

B5. Manifestacions de la cultura motriu. CE3, CE4, CE5 i CE6

G1. Cos comunicador

El llenguatge comunicatiu no verbal: el gest, la mímica i la dansa creativa

G2. Recursos i manifestacions artístic-expressives

Dramatitzacions senzilles guiades.

G3. Jocs circenses

Jocs d'equilibri, malabars i habilitats gimnàstiques.

G4. El ritme i el cos en moviment

Activitats rítmiques expressives amb i sense suport musical.

El ritme intern

G.5. Balls i danses

Balls populars infantils, tradicionals i regionals valencians.

G6. Jocs i esports inclusius

Jocs cooperatius i espais cu-educatius.

G7. Jocs populars i tradicionals

Principals jocs populars. Els jocs propis del patrimoni cultural valencià

G8. La pilota valenciana

Valors de la pilota valenciana. Raspall modificat. Pautes bàsiques. Habilitats motrius bàsiques, coordinació i el colpege

G9. Els valors en les diferents manifestacions motrius

Pràctiques lúdiques i participatives. Motivació extrínseca

BLOC 6

B6. Interacció eficient i sostenible amb l'entorn. CE5 i CE6

G1. Activitats físiques i d'oci actiu adaptades al medi natural

Itineraris guiats en l'entorn pròxim al centre

Itineraris a peu i amb bicicleta.

G2. L'entorn i patrimoni natural, urbà i cultural de la Comunitat Valenciana

Espais de joc i oci en l'entorn pròxim al centre

G3. L'impacte ambiental de les activitats físicoesportives en l'entorn natural i urbà.

Hàbits de mobilitat sostenible

Consciència de la sostenibilitat mediambiental i valoració de l'impacte de les activitats en el medi natural i urbà.

G4. Mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents

Protocols bàsics de seguretat en les activitats guiades en l'entorn

3.SITUACIONS D'APRENTATGE

3.1.Metodologia Didàctica.

Les situacions d'aprenentatge impliquen la realització d'un conjunt de tasques i activitats útils i situades en **contextos pròxims o familiars, significatius** per a aquest, que li **suposen reptes, desafiaments**, que desperten el desig i la curiositat per continuar aprenent que **impliquen l'ús de diversos recursos**, que potencien el desenvolupament de processos cognitius, emocionals i psicomotrius en l'alumnat..

En les situacions d'aprenentatge per a aquest cicle proposem tasques i activitats significatives i rellevants per a **resoldre problemes de manera creativa** des del **treball individual al cooperatiu**, la resolució del qual comporta la **construcció de nous aprenentatges** i prepara a l'alumnat per al seu futur personal, acadèmic i professional, reforçant l'autoestima, l'autonomia, la iniciativa, la reflexió crítica i la responsabilitat. Tot ells sota els paràmetres del model DUA.

Amb aquestes situacions els oferim l'oportunitat de connectar i aplicar l'apré en contextos de la vida real, en l'àmbit personal i educatiu de l'alumnat. A més, fomentem aspectes relacionats amb l'interés comú, la **sostenibilitat o la convivència democràtica**, essencials perquè l'alumnat siga capaç de respondre amb eficàcia als reptes del segle XXI (**Agenda 2030**).

Aquestes estratègies impliquen **la producció i la interacció verbal** i inclou l'ús de recursos autèntics en diferents **suports i formats**, tant analògics com digitals.

Mètodes

a

l'aula.

És interessant nomenar en la nostra proposta el disseny d'aprenentatge multinivell. Es tracta d'una estructura organitzativa curricular que fomenta la inclusió a l'aula i que permet als estudiants triar diversos camins personalitzats per a aconseguir els aprenentatges i per a demostrar la comprensió i integració de l'apré..

Es dissenyen aprenentatges per a grups que, entre si, poden tindre àmplies diferències en les seues habilitats d'escoltar, parlar o llegir, de moure's, observar, atendre o organitzar-se, d'implicar-se, crear o, simplement, recordar.

En aquesta mena de metodologia tot l'alumnat ha de poder mostrar els seus progressos a través de l'un o l'altre tipus d'activitats que serviran de referents per a efectuar, no sols una avaluació per a aprendre, sinó també una avaluació per a qualificar.

Aquestes estratègies per a l'aprenentatge multinivell estan basades en teories com ara:

- La Taxonomia de *Bloom
- El disseny Universal de l'Aprenentatge- DUA
- La Personalització de l'Aprenentatge. PA

Totes elles basen els seus mètodes en **metodologies actives, desenvolupament de les competències, treball cooperatiu, la ludificació, la personalització dels aprenentatges i LA INCLUSIÓ** de tot l'alumnat, respectant els seus propis perfils i ritmes de treball.

El disseny de propostes pedagògiques multinivell porta a una base curricular comuna, **elimina les adaptacions curriculars** i TOT L'ALUMNAT POT PROMOCIONAR dins de les seues possibilitats individuals ja que existeixen **múltiples opcions d'accés i expressió**.

Si bé encara no estem treballant en dissenys multinivell en les nostres propostes pedagògiques valorem la possibilitat i l'obstinació a realitzar-lo en un futur pròxim per a garantir un eficaç i motivador procés d'ensenyament-aprenentatge a les nostres aules.

CONTINGUTS FOMENT DE DESTRESES I HABILITATS

Per al desenvolupament de **destreses i habilitats** en el nostre alumnat treballem els següents aspectes en la nostra proposta pedagògica de cicle:

Pensament Crític

L'ésser humà, per naturalesa, és un ser social i per tant comunicatiu. Busquem la manera de donar i rebre informació, d'intercanviar missatges dins de la comunitat a la qual pertanyem i tot això en pro de l'acte- satisfacció personal, de la satisfacció de les nostres pròpies necessitats.

És ací on apareix el Llenguatge, com a vehicle que possibilita l'aprenentatge. Aquest llenguatge demanda el desenvolupament d'unes **habilitats i destreses** comunicatives pròpies perquè aquest acte se dé de manera satisfactòria.

Gràcies al llenguatge sorgeix un tipus de pensament, més complex, que involucra també altres habilitats com ara: **analitzar, reflexionar, comparar, discernir, explicar, decidir**, entre altres i la seua posada en pràctica implica etapes que recorden a les del mètode científic: el **pensament crític**.

El pensament en educació i, concretament, en innovació educativa.

Habilitats Personals I Socials

Juntament amb el pensament crític es desenvolupen altres habilitats i destreses com ara la creativitat, la capacitat d'iniciativa, l'emprenedoria, el treball en equip, assumptió de diferents rols en equips de treball, la tolerància, el respecte, l'empatia, la resolució de problemes, l'avaluació del risc, la presa de decisions, la gestió constructiva dels sentiments, autoconeixement: valoració de fortaleces i febleses, resistència, superar obstacles i fracassos, perseverança, flexibilitat, etc que acompanyen als continguts curriculars en la pràctica docent.

Emprenedoria a l'Aula: elaboració de Projectes. Ús de les Tics.

A més de les destreses en el llenguatge: PENSAMENT CRÍTIC i les habilitats PERSONALS I SOCIALS, es treballen destreses per a l'emprenedoria, l'elaboració de projectes i L'ús DE LES TICS, bases totes elles del model *DUA (disseny universal d'aprenentatge)..

Continguts com:

- Cerca, selecció i organització de la informació en mitjans digitals.
- Eines digitals de cerca i visualització com a cerca en blogs, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies virtuals, bases de dades especialitzades.
- Estratègies de filtrat en la cerca de la informació.

- Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i serveis de la xarxa.
- Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la cerca i contrast d'informació..
- Organització de la informació seguint diferents criteris.
- Ús de les eines més comunes de les TIC i de les audiovisuals per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies i comprendre les idees alienes, etc. Compartir informació i recursos i construir un producte o meta col·lectiu.
- Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Serveis de la web social com a blogs, fòrums...
- Hàbits i conductes per a filtrar la font d'informació més completa i compartir-la amb el grup.
- Creació de continguts digitals.
- Realització, formatat senzill i impressió de documents de text.
- Disseny de presentacions multimèdia.
- Ús de vocabulari específic de l'àrea/assignatura..

Pla Lector

L'organització i planificació eficaç del pla lector en la nostra proposta pedagògica és essencial.

El pla lector comença des del moment que llegim a l'aula i fora d'ella, cada exercici, cada text, cada plantejament o cada raonament i problema matemàtic.

Consisteix en un conjunt d'estratègies **ideades per a la millora de la competència lectora i el desenvolupament de l'hàbit lector** en i fora de l'aula. Incloem diferents activitats i tractem la temàtica des de diversos angles per a així, complir els objectius plantejats.

La lectura és una de les competències bàsiques en el desenvolupament social i individual de les persones. Llegir i escriure són processos intel·lectuals, complexos i complementaris, que possibiliten el desenvolupament de la resta de competències necessàries per a l'adquisició de coneixement, i per això ho tenim molt present en la nostra proposta.

Una bona comprensió lectora permet a l'alumnat entendre de manera més eficaç els textos utilitzats en la resta de les àrees, a més de contribuir al desenvolupament cognitiu i social de l'individu. Per això, **la lectura i l'escriptura** són considerades elements prioritaris en la formació de l'alumnat i són els eixos transversals i **inseparables a totes les àrees**.

Proposem les següents activitats per a desenvolupar la competència lectora:

- Lectura comprensiva, expressió oral i escrita en totes les àrees, així com treballem la comunicació audiovisual i les Tics.
- Lectura diària en veu alta de textos per part de l'alumnat..
- Grups de lectura dins i fora de l'aula..
- Lectura graduada relacionada amb el llenguatge i/o tema de la unitat /*ABP a casa . S'inclou una taula (d'ara en avant) en la qual s'indiquen els llibres recomanats per a cada trimestre.
- Lectura voluntària de la biblioteca d'aula..
- Lectura comprensiva dels textos i activitats relacionats amb l'O.D./projecte, tant en paper com via en línia.

Per a aquest curs lectiu treballarem les lectures relacionades amb els continguts en aquest cicle, els dies de pluja

TEMPORALITZACIÓ

La planificació de les situacions d'aprenentatge del curs es farà atenent al següent esquema:

ÀREA: LLENGUES PRIMER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: MATEMÀTIQUES PRIMER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL SOCIAL I CULTURAL PRIMER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL PRIMER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: VALORS SOCIALS I CÍVICS PRIMER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: MÚSICA I DANSA PRIMER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: EDUCACIÓ FÍSICA CURS: 5e i 6e PRIMÀRIA				
Núm. *UDD/ o *ABP	NOM DE LA *UUD/*ABP	TEMPORALITZACIÓ		
		TRIMESTRE	SETMANES	SESSIONS
1-	Desplaçaments	1r	3	6-9
2-	Salts	1r	2	4-6
3-	Girs	1r	2	4-6
4-	Llançaments i recepcions	1r	2	4-6
5-	Transports i conduccions	2n	2	4-6
6-	Habilitats bàsiques	2n	2	4-6
7-	Imitació	2n	3	6-9
8-	Representació	2n	2	4-6
9-	Ritme	3r	4	8-10
10-	Jocs alternatius	3r	2	4-6
11-	Jocs predeportius	3r	2	4-6
12-	Jocs populars	3r	2	4-6

ESTRATÈGIES I PROCEDIMENTS PER AL FOMENT DE LES COMPETÈNCIES

Les activitats i estratègies que duem a terme en i fora de l'aula per a desenvolupar les competències clau inclouen les següents:

- Activitats i/o exàmens per al foment de l'expressió oral tant individual com en equip.
- Activitats i/o exàmens per al foment de l'expressió escrita individual tant en format paper com en plataformes en línia.
- *Portfolio o dossier que recull les evidències de l'alumnat..
- Activitats, fitxes i altres estratègies per a treballar la comprensió oral i la comprensió escrita relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte tant en format paper com en plataformes en línia.
- Rutines i estratègies de pensament i altres organitzadors gràfics: compara i contrasta, el mapa conceptual; mental; línies del temps; eixos cronològics; investigacions; biografies; infografies; anàlisi de notícies; descripcions etc...que conviden a la reflexió i aprofundiment en l'aprenentatge..
- Lectura de llibres, textos o articles relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte (es poden treballar activitats *Flipped *classroom: una vegada l'alumnat ha llegit el text prèviament a casa , es treballa en classe el contingut).

- Visionat de documentals, curts o pel·lícules relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte (es poden treballar activitats *Flipped *classroom: una vegada l'alumnat ha vist el film prèviament a casa , es treballa en classe el contingut)
- Metacognicions.
- Treball cooperatiu. Pla d'equip. Plantilles Trencades. Lectures *Kagan, etc...
- Acte i cu-avaluacions.
- Activitats de reforç i ampliació relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte en format paper com com en plataformes en línia.
- Activitats en pro de la comunitat o la cura de l'entorn (*ApS, en alguns casos): participació en campanyes saludables, concursos d'ortografia, tallers, projectes, visites d'autor, campanya de donació de sang en el centre, apadrinament lector, immersió lingüística, concurs de nades, campanyes d'aliments, campanyes de cura del medi ambient, etc... relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible, l'Agenda 2030.
- Activitats per a la revisió de continguts de la unitat didàctica o el tòpic del projecte a través de la ludificació, (ludificació) o *ABJ (aprenentatge basat en el joc), tant amb jocs de taula , de pròpia producció manual, com a través de plataformes en línia.
- Activitats per al foment de la competència digital, emprenedora, creativa i artística, a través de la creació i edició de material audiovisual.
- Activitats per al foment de la competència emprenedora, creativa i artística en l'elaboració de productes, reptes i desafiaments tant en format paper com en línia.

Totes i cadascuna de les estratègies fomenten el treball competencial en les tres dimensions: en el saber (conceptes), en el saber fer (habilitats i destreses) i en el saber ser (valors i actituds). Així, la participació, l'actitud i l'esforç diari formen part indispensable com a valors intrínsecs en els acompliments per part de l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

ACTIVITATS DE REFORÇ I AMPLIACIÓ.

En tota classe hi ha alumnes/as amb diferents estils i ritmes d'aprenentatge i diferents nivells de motivació, al mateix temps que persegueix l'objectiu que tot alumne/a participe en el procés d'aprenentatge amb plena satisfacció i abast l'èxit d'acord amb el seu nivell de capacitat i interès.

La diversitat d'exercicis i activitats utilitzats en els materials possibilita que tots els alumnes/as puguin trobar algun que estiga d'acord amb el seu estil i ritme d'aprenentatge..

Algunes d'aquestes activitats actuen com una extensió per a aquell alumnat sense dificultats, i altres ofereixen un reforç per a aquells que necessiten més suport.

Les activitats a les quals ens referim i que incloem en aquesta proposta pedagògica són les següents:

De reforç: sessions amb monitors de diferents disciplines esportives

D'ampliació: visites a camps d'atletisme, placetes amb jocs populars, excursions a la natura...

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES en la nostra proposta pedagògica.

Les activitats complementàries són activitats didàctiques l'objectiu de les quals és **complementar l'activitat habitual de l'aula** i formen part de la Programació docent. A més són coherents amb el nostre Projecte Educatiu del Centre.

Es tracta d'activitats que realitzem en pro de la formació integral **per a complementar i implementar la seua formació acadèmica, de desenvolupament d'habilitats i d'actituds i valors**, tan necessaris per a la vida diària.

A més, en aquesta mena d'activitats que l'alumnat realitza, tant dins com fora de l'aula, es desenvolupa un esperit de servei i de contribució a l'entorn i a la comunitat més pròxima.

Aquestes activitats, generalment en equips cooperatius, contribueixen als **17 Objectius de Desenvolupament Sostenible que l'Agenda 2030 promou per a treballar la transversalitat i contribuir** a nivell social, econòmic i sostenible, amb l'única fi, de salvar a curt termini, el nostre planeta. Conscienciar a l'alumnat és la màxima prioritat per a frenar l'impacte nociu al medi ambient.

També tenen com a objectiu fomentar la **creativitat** de l'alumnat i el **pensament divergent**, és a dir, la capacitat de desenvolupar solucions creatives i emprenedors per als possibles problemes que se'ls puguin presentar.

L'interés del nostre professorat per la metodologia **APRENTATGE SERVEI (*ApS)** està creixent exponencialment. Aquesta metodologia combina l'aprenentatge acadèmic dels nostres i les nostres estudiants amb un servei a la comunitat, la qual cosa possibilita la posada en pràctica de coneixements, habilitats i actituds en entorns reals, que suposen una millora de l'entorn a través d'un projecte integrat.

Amb l'Aprenentatge Servei (*ApS) impliquem el nostre alumnat en una experiència i un aprenentatge molt més significatiu, que connecta la teoria amb la pràctica, el nostre col·legi amb la realitat social i les seues necessitats. Els continguts adquireixen una major rellevància i impacte socials.

Així doncs, les activitats que incloem en aquesta proposta pedagògica per a aquest cicle serien:

- Activitats *ApS amb les quals contribuïm al medi ambient i als 17 *ODS de l'agenda 2030: *Activitats de millora del medi ambient: conservació, neteja, reciclatge, estalvi energètic, plantar arbres, etc*
- Activitats complementàries per a reforçar la pràctica docent: *Atenció a persones majors, malalts, discapacitats, visites a residències, etc.*

Millora de la qualitat de vida: dinamització cultural, accions reivindicatives, etc.

Causos solidàries: refugiats, violència de gènere, donació de sang, recollida de joguets, roba, articles de primera necessitat, banc d'aliments, mercat solidari, festival de nacions, etc

- Activitats extraescolars que complementen la pràctica docent: *En àmbit escolar: apadrinament lector, mediadors, reporters de barri (periòdic/revista escolar, informatiu escolar, ràdio escolar...), concurs de nades (juntament amb alumnat d'educació especial), hort escolar, campanyes saludables, higiene personal, etc...*

A més, col·laborem amb les entitats locals a nivell pedagògic en la realització de xarrades, tallers i visites guiades per als cursos d'aquest cicle.

- Les famílies també formen part en la pràctica docent en la nostra proposta amb la realització de tallers, xarrades, intervencions puntuals i visites en els cursos d'aquest cicle.

3.2. Mesures d'atenció individualitzada

Una mateixa proposta pedagògica exercida sobre un mateix alumnat té diverses respostes, atenent diferents **ritmes cognitius**, a **diversos desenvolupaments psicomotrius** i diferent **impacte emocional**, de **motivació i d'actitud** de cara a aquest.

El conjunt de diferències individuals que coexisteixen en tot l'alumnat és el que coneixem per **diversitat** en l'àmbit educatiu i necessita d'una atenció ***individualitzada**. Aquesta diversitat fa referència a l'heterogeneïtat que existeix a les aules. Aquestes diferències són degut a:

- Capacitat intel·lectual
- Rendiment acadèmic
- Ritme d'aprenentatge
- Diferències socioculturals Lingüística
- Diversitat funcional Altes capacitats

MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A la INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la INCLUSIÓ constitueixen totes les actuacions educatives planificades des d'un enfocament sistèmic que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat per a tot l'alumnat, especialment per a aquell que es troba en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres que limiten el seu desenvolupament per a, d'aquesta manera, donar una resposta personalitzada a les seues necessitats.

MESURES ORDINÀRIES. NIVELLS II I III

Aquesta adequació personalitzada a les propostes pedagògiques és una mesura curricular ordinària:

- de **nivell II**, en tant que té en compte a la totalitat de l'alumnat del grup-classe: tenen per objectiu l'eliminació/reducció de barreres en l'aprenentatge, accés o participació de l'alumnat, control d'assistència com a prevenció de l'absentisme, proporcionar múltiples formes de representació segons el *DUA, sensibilització del grup classe davant l'entrada d'un nou company/a, implementació de programes sobre intel·ligència emocional, etc.
- i de **nivell III**, en tant que té en compte a l'alumnat del grup que requereix una resposta diferenciada a través d'un reforç pedagògic i suposa l'adequació de la metodologia i de les estratègies organitzatives. Va dirigit a l'alumnat següent:
 - a) Alumnat amb **dificultats d'aprenentatge** en determinades àrees o matèries.
 - b) Alumnat que **ha promociat amb àrees o matèries no superades** del curs anterior.
 - c) Alumnat que roman **un any més** en el mateix curs.
 - d) Alumnat d'incorporació **tardana al sistema educatiu espanyol** que s'incorpora de manera transitòria a un curs inferior al que li correspon per edat.
 - e) Alumnat amb **altes capacitats**.

Mesures d'atenció nivell III

- Mesures ordinàries d'atenció a la diversitat que implementa el professorat tutor o tutora a un xicotet grup o de manera individual (tutoria afectiva, adaptació dels productes finals en els projectes, canvis de metodologia, tallers de reforç, ensenyament intensiu de les llengües cooficials, etc). És el tutor/a l'encarregat del registre d'aquestes Mesures.
- Mesures administratives: exempcions en matèries, convalidacions, etc.
- Mesures registrades en l'informe *soci psicopedagògic que no requereixen de personal específic de suport educatiu: assignació a alumnat a Programa de Diversificació Curricular (*PDC), PR4, PAC, atenció educativa domiciliària, etc) És l'Equip Directiu el encarregat del seu registre.

MESURES EXTRAORDINÀRIES. NIVELL IV

Es tracta de mesures curriculars extraordinàries. Està dirigida a:

- Alumnat amb Adaptació curricular individual significativa (*ACIS). Alumnat amb necessitats educatives especials que cursa l'ensenyament obligatori que presenta un desenvolupament competencial, inferior a dos o més cursos.
- Alumnat amb Programes personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació el llenguatge i la parla .
- Alumnat escolaritzat en l'etapa d'Educació Infantil i en les etapes obligatòries que presenta necessitats específiques de suport educatiu i que requereix d'una atenció educativa intensiva i especialitzada.

Aquestes mesures són implementades pel personal específic de suport per a la inclusió:

- Mestre/a per a la Inclusió Educativa en Audició i Llenguatge, (AI)
- Mestre/a per a la Inclusió Educativa Especialista en Pedagogia Terapèutica (PT),
- Educador,
- Fisioterapeuta,

Trimestralment, coincidint amb les sessions d'avaluació, s'avaluen els resultats i l'eficàcia de les mesures de resposta educativa dutes a terme, l'organització dels suports personals especialitzats i el progrés de l'alumnat, i, d'acord amb això, s'introdueixen les modificacions que siguin necessàries.

En la sessió d'avaluació de final de curs, a més, s'acorda la continuïtat del *PAP i la proposta per al curs següent.

El tutor o tutora coordina la implementació i el registre del *PAP, encara que és responsabilitat de tot l'equip docent proposar i participar en les accions que es requereixen i que es deriven de l'informe soci psicopedagògic i del pla específic de cada alumne/a protagonista del *PAP.

El Servei Especialitzat d'Orientació assessorarà en l'avaluació i el registre de les mesures en el document trimestral i final. Es tindrà en com

- ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS ATENCIÓ A la DIVERSITAT

En la planificació i el desenvolupament de les activitats complementàries i extraescolars, el centre té en compte que cap alumna i alumne quede exclòs o discriminat per motius econòmics, per raons de discapacitat, limitacions funcionals o per qualsevol altra circumstància.

En els casos que siga necessari, el centre planifica, de **forma personalitzada**, els continguts, els suports personals, ordinaris o especialitzats, i els mitjans materials a l'efecte d'assegurar la igualtat d'oportunitats i la no discriminació en l'accés i participació de tot l'alumnat en aquestes activitats.

3.3. Recursos i materials didàctics

El temps, entès com el dedicat a l'ensenyament en el centre, és un recurs fonamental i limitat en l'aprenentatge d'una matèria. La programació que es planteja en aquest document està adaptada d'acord amb els horaris i ritmes de la classe.

Els materials i recursos didàctics són eines eficaces per a impartir les classes de manera amena i divertida.

Funcions dels Recursos Didàctics.

- **Donar orientació.** Sobretot , en temes i tòpics complexos, proposant rutes alternatives d'aprenentatge, regles mnemotècniques, etc.
- **Simular situacions o esdeveniments.** Per a mostrar en un ambient controlat com ocorren en la vida real.
- **Motivar a l'aprenentatge .** És a dir , despertar l'interés pel coneixement en l'alumne/a..
- **Avaluar l'acompliment de l'alumne/a .** En un tema puntual o en la matèria com un tot, per a així saber que tant de l'aprenentatge es va aprendre amb èxit.

En les nostres activitats i projectes impliquem els diferents entorns: El centre educatiu

La comunitat educativa El context familiar Àrea local.

Distingirem en la nostra proposta entre:

- **Recursos Materials: d'Aula i Tics**
- **Recursos Humans**
- **Recursos Espacials: escenaris i agrupaments**
-

En aquesta proposta pedagògica de cicle inclourem els següents recursos:

RECURSOS/ALIANCES				
RECURSOS DIDÀCTICS		RECURSOS HUMANS	RECURSOS ESPACIALS	

Pissarres i guixos; retoladors pissarra	X	Suport informàtic: pantalla, PDI, pissarra sensorial, ordenadors, portàtils, *netbooks, tauletes, *Chromebooks, croma,	X	El/la docent	Aula del curs	X	Individual	
Llibres de text, quadern de dibuix, lectures, diccionaris, enciclopèdies,	X	Reproductor de CD, càmera de vídeo/de fotos, projector., etc	X	Cu-docència	Aula TIC	X	Cooperatiu	
Activitats, fitxes, exercicis, plantilles, organitzadors gràfics, etc relacionades amb el tema	X	Programari/Apps de aprenentatge, seqüències audiovisuals, pàgines web, Google, blogs, enciclopèdies i diccionaris en línia, i altres recursos...	X	specialista /	Biblioteca aula i/o local	X		
Metacognició, rutines i destreses de pensament.	X	Connexió a Internet (Wifi)	X	Les famílies	Excursió diversos dies, Granja Escola, La neu, etc...	X	Grup -classe	
Maquetes, simuladors, organigrama dt., gràfics, pòsters, i altres				AL	Corredors		Parelles	
Material de EF	X			PT	Sala d'actes o Teatre	X	DISTRIBUCÓ A L'AULA	
Regles de diferent tipus, calculadores, compassos, esquadres				Educadors	Pati/s	X	Distribució en "O" per a debats	
La programació o proposta didàctica, llibre del docent, activitats de reforç i ampliació, biblioteca lectura.	X			Professorat en Pràctiques	Parcs, Museus, Fàbriques, etc	X	Pupitres de 2 en 2	
Adaptacions curriculars					Poliesportiu, Teatre municipal, l'Ajuntament etc		Equip cooperatiu 3-4 5-6 (*Inf)	
					Immersió lingüística		Pupitre Individual	

4. L'AVUACIÓ.

L'evacuació a l'aula s'entén com un procés complex de recollecció, anàlisi i devaluació de les evidències sobre el procés de ensenyament i aprenentatge i els resultats de l'aprenentatge. Per això és necessari que existisca entre el docent i l'alumnat un vincle personal, per a poder identificar en primer lloc les necessitats de lavaluació i posteriorment per a poder informar dels resultats d'aquesta .

L'avaluació s'integra en el procés educatiu, **de caràcter formatiu** on es un instrument d'acció, la qual es realitzara en funció dels objectius generals d'etapa..

L'avaluació en l'Etapa d'Educació **Primària** serà contínua, global i formativa.

Els aprenentatges de l'alumne han de ser avaluats **sistemàtica i periòdicament**, tant per a mesurar individualment els coneixements i competències adquirits com per a, i per això, introduir en el procés educatiu quants canvis siguin precisos si la situació el requereix.

Si partim que les Competències Clau suposen una aplicació real i pràctica de coneixements, habilitats i actituds, la manera de comprovar o avaluar si l'alumnat les ha adquirides és reproduir situacions **el més reals possibles** d'aplicació, i en aquestes situacions l'habitual és que l'alumnat se servisca d'aqueix bagatge acumulat (tot tipus de continguts) però responga, sobretot , a situacions pràctiques.

L'avaluació per competències permet avaluar l'assoliment dels objectius didàctics (conceptes), i el grau d'adquisició de les Competències clau (procediments i actituds).

El professorat avalua tant els aprenentatges, els processos d'ensenyament, així com també la nostra pròpia pràctica docent.

4.1.Tipus d'avaluació

Quatre tipus d'avaluació els quals treballem en aquesta programació:

HETERA AVALUACIÓ. Avaluació realitzada per el/la docent al nostre alumnat. Instruments utilitzats: exàmens, rúbriques, escales de valors, escales d'acarament, qüestionaris, observació continuada i el por folio de l'alumnat..

AUTOAVALUACIÓ. L'alumnat pren consciència del seu procés d'aprenentatge. A més de analitzar i avaluar el seu treball en grups cooperatius. Instruments: pla d'equip, rúbriques, dianes, por folio i qüestionaris.

COAVALUACIÓ. L'alumnat avalua als seus companys i companyes el treball en grup cooperatiu. Instruments

com: rúbriques, dianes, por folios i qüestionaris, etc

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT. Avaluació realitzada pel professorat sobre la pràctica docent per a elaborar plans de millora a través del feedback rebut del treball a l'aula. Instruments utilitzats: escales de valors, rúbriques i escala d'acarament.

4.2. Procediments d'avaluació

Els **procediments d'avaluació** indiquen com, qui, quan i mitjançant quines tècniques i amb quins instruments s'obtindrà la informació. Són els **procediments** els que determinen la manera de conducta en l'avaluació i fixen les tècniques i instruments que s'utilitzen en el procés avaluador. **Moments** de l'avaluació..

Al principi: per a conèixer el punt de partida. **DIAGNÒSTICA**

Durant el procés d'ensenyament-aprenentatge : per a acompanyar. **FORMATIVA/CONTÍNUA**

Al final del procés: per a identificar el grau de consecució dels assoliments.

SUMATIVA/FORMATIVA.

Els **procediments** d'avaluació es desenvolupen entorn de dos tipus d'avaluació:.

En l'avaluació **formativa** avaluem el progrés i els coneixements de l'alumnat de manera freqüent i interactiva. D'aquesta manera podem ajustar la programació per a satisfer millor les seues necessitats educatives.

L'avaluació **sumativa** té com a funció determinar el grau de consecució que l'alumnat ha obtingut en relació amb els objectius fixats per a l'etapa. Es realitza habitualment, per tant, al final d'un procés d'ensenyament-aprenentatge, i es vincula a les decisions de promoció, qualificació i titulació.

AVALUACIÓ FORMATIVA

En l'avaluació formativa utilitzem **tècniques com l'observació, el registre i el seguiment sistemàtic** de

l'alumnat durant el procés, tant de caràcter individual com grupal.

Avaluem diferents estratègies en aquesta avaluació:

- Por-folio o dossier, que recopila els acompliments de l'alumnat..
- Qüestionaris/formularis/quics.
- Activitats en grup-classe.
- Treball cooperatiu: pla d'equip..
- Activitats per al foment de la creativitat i l'emprendria: plantilles trencades, mots encreuats puzles, etc.
- Exposicions grupals i individuals i debats per al foment de l'expressió oral.
- Activitats relacionades amb la comprensió oral: amb vídeos, *podcasts, audicions, teatre, xarrades, lectures, etc
- Realització de productes, reptes i desafiaments.
- Ludificació (ABJ)
- Activitats relacionades amb la comprensió escrita.
- Treball diari, assistència, participació i actitud
- Rutines de pensament.

En **Primer Cicle de Primària**, l'avaluació serà únicament formativa, degut, al perfil de l'alumnat en edats primerenques.

L'avaluació final de trimestre, en el Primer Cicle de Primària, igual que la de final del curs, serà el resultat d'una **avaluació formativa** i contínua durant el procés d'ensenyament-aprenentatge.

AVALUACIÓ SUMATIVA

L'avaluació sumativa, fa referència a exàmens, tests, proves i/o recuperacions trimestrals i finals de caràcter individual, normalment, que inclouen els continguts/sabers bàsics treballats en les unitats didàctiques o en el projecte.

L'avaluació sumativa, segons normativa vigent, només ha de realitzar-se a partir del 2n cicle, **sempre que no siga l'únic instrument d'avaluació i es realitze de manera molt puntual**. L'avaluació formativa, i més en Educació Primària, adquireix un major pes.

És el **professorat** el que **decideix si realitzar o no avaluació sumat iva**. Moltes vegades l'avaluació formativa recull i ens aporta resultats i acompliments suficients per a una eficaç i objectiva avaluació.

En tot cas , si realitzem avaluació sumat iva, els exàmens o proves han de ser **competencials**.

Hem d'avaluar els assoliments en l'adquisició dels sabers bàsics, de cada àrea treballats en les unitats didàctiques o en els projectes a través d'exàmens que **incloguen habilitats i competències** en:

- Comprensió Escrita,
- Expressió Oral,
- Expressió Escrita,
- I Comprensió Oral,

SIGA COM SIGA L'ÀREA, no està relacionat ni és inherent, únicament, a les llengües.

RESULTATS FINALS D'AVALUACIÓ:

El 1r cicle de Primària: a través de la recopilació dels acompliments realitzats per l'alumnat i avaluats amb diverses tècniques i instruments, traurem la nota final de trimestre. Solem dedicar uns percentatges donant-li un pes concret a cada activitat. L'objectiu, en aquest cicle, no és qualificar, ni mesurar, ni classificar als xiquets i xiquetes, sinó analitzar el progrés de la seua evolució i capacitats i detectar de manera precoç si hi ha algun problema que pugui afectar el seu aprenentatge.

Resta de cicles de Primària, l'avaluació final del trimestre, igual que la final del curs, serà una **suma o una mitjana ponderada** de l'avaluació **formativa** i contínua durant el procés i de la **sumativa** (no és obligatòria) a través de proves o exàmens de caràcter quantitatiu i qualitatiu, donant, major pes en percentatge sempre, a l'avaluació formativa.

Tant en l'avaluació formativa com en la sumat iva s'elaboraran activitats i/o proves que han de fomentar **LES COMPETÈNCIA CLAU**, perquè l'alumnat exercisca, entrene i desenvolupe destreses, habilitats i valors que li seran útils i eficaços en un **ENTORN REAL I SIGNIFICATIU**.

4.3. Eines d'avaluació

Les **eines i tècniques** d'avaluació són el mitjà, l'instrument amb el qual el professorat registra i obté la informació necessària per a verificar els assoliments o dificultats. El professor/a crea **instruments d'avaluació** segons les seues necessitats.

Detecten tant el grau d'adquisició d'objectius d'etapa i les competències en l'alumnat (aprenentatge) com la consecució d'objectius didàctics (ensenyament), amb la finalitat de millorar el procés educatiu.

Serveixen per a acreditar aprenentatges de manera numèrica i, més important, és útil per a reflexionar sobre la nostra pràctica i prendre decisions per a fomentar els aprenentatges dels nostres i les nostres estudiants.

Els procediments d'avaluació (FORMATIVA, SUMAT IVA, ACTE I COAVALUACIÓ, AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT) anteriorment esmentats són valorats utilitzant els següents instruments d'avaluació en la nostra proposta pedagògica:

En aquesta proposta per a aquest cicle utilitzem les següents tècniques i instruments d'avaluació:.

ESTRATÈGIES	INSTRUMENTS/ TÈCNiques AVALUACIÓ	
Activitats diàries AVALUACIÓ FORMATIVA	Registre	X
	Observació	X
	Sistema de punts/percentatges	X
	Qüestionaris	
	Escala de valors	
	Llista d'acarament	
	Por foli	
	Organitzadors gràfics	
	Rubriques	
Proves expressió escrita AVALUACIÓ SUMAT IVA/FORMATIVA	Rúbriques expressió escrita	
	Puntuació tradicional sobre 10	X
Proves expressió oral individual AVALUACIÓ SUMAT IVA/ FORMATIVA	Rúbrica expressió oral individual	X
	Puntuació tradicional sobre 10	X
Producte Final/exposicions grupals AVALUACIÓ FORMATIVA/SUMAT IVA	Rúbrica expressió oral grupal	X
	Escala de valors	X
Por foli	Escala de valors	X
	Llista d'acarament	

Avaluació del ABP AVALUACIÓ FORMATIVA Acte i Co Avaluació (cooperatiu) AVALUACIÓ FORMATIVA	Rúbriques	
	Rúbrica treball en equip	
NOTA FINAL DE AVALUACIÓ: AVALUACIÓ FORMATIVA (+ SUMATIVA) opcional	Escala de valors	
	Diana d'acte/ co avaluació	
Avaluació del ABP AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT (instrument de avaluació general de la pràctica docent, instrument de avaluació del ABP instrument avaluació de la programació, etc)	Sistema de punts/percentatges Resultats formulats en lletres o nombres	X
	Llista d'acarament	
	Escala de valors	X
	Rúbrica	

Adjunt mostres dels instruments que utilitzem per a aquesta proposta pedagògica.

4.4. Autoavaluació de la pràctica docent

El procés d'ensenyament-aprenentatge requereix un seguiment continu dels seus avanços amb l'objectiu de detectar a temps aquelles iniciatives o metodologies que no estan tenint el resultat desitjat i corregir aquells errors que es troben. L'avaluació del professorat es configura com un procés per a millorar l'acompliment de la seua labor i garantir que s'aconsegueixen els objectius educatius que s'ha marcat.

És, a més, una de les labors inherents a l'educació: els/les docents han de donar seguiment no sols de l'aprenentatge que aconsegueix l'alumnat, sinó també de l'efectivitat **dels processos d'ensenyament** que posen en pràctica.

El procés d'avaluació docent persegueix uns **objectius** que podem sintetitzar en:

- Analitzar i detectar si la pràctica docent s'adequa a les particularitats d'un grup i a les necessitats de l'alumnat..

- Detectar dificultats particulars que puguin repercutir en el procés d'ensenyament..
- Comprovar que la implementació de la programació educativa s'ajusta al planificat.
- Realitzar una anàlisi crítica, individual i col·lectiu de la labor docent amb la intenció de millorar en els aspectes possibles.
- Realitzar un exercici de transparència sobre la pràctica docent de cara a la resta de la comunitat escolar.

Avaluem tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la nostra pròpia pràctica docent, per al que incloem a continuació :

- una RÚBRICA amb els indicadors d'assoliment i els elements a avaluar sobre la nostra **pràctica docent**, i dues ESCALES DE VALORS per a avaluar la proposta pedagògica de cicle, i per a avaluar la qualitat de la **proposta pedagògica** de cicle.

RÚBRICA PER A L'Avaluació GENERAL DE LA PRÀCTICA DOCENT

ELEMENTS A AVALUAR	INDICADORS D'ASSOLIMENT.		
	No aconseguit	Aconseguit parcialment	Totalment aconseguit
Proposta Pedagògica	No s'adequa al context de l'aula..	S'adequa parcialment al context de l'aula..	S'adequa completament al context de l'aula..
Plans de millora.	No s'han adoptat mesures de millora després dels resultats acadèmics obtinguts.	S'han identificat les mesures de millora a adoptar després dels resultats acadèmics obtinguts.	S'han adoptat mesures de millora segons els resultats acadèmics obtinguts.
Mesures d'Atenció a la diversitat.	No s'han adoptat les mesures adequades d'atenció a la diversitat.	S'han identificat les mesures d'atenció a la diversitat a adoptar.	S'han adoptat mesures d'atenció a la diversitat adequades.
Transversalitat. Agenda 2030: 17 *ODS	No s'han treballat tots els temes transversals en l'àrea/matèria..	S'han treballat la majoria dels temes transversals en l'àrea/matèria..	S'han treballat tots els temes transversals en l'àrea/matèria..
Programa de recuperació.	No s'ha establert un programa de recuperació per a l'alumnat..	S'ha iniciat el programa de recuperació per a l'alumnat que el necessita.	S'ha establert un programa de recuperació eficaç per a l'alumnat que el necessita.
Objectius didàctics de les unitats o projectes	No s'han aconseguit la majoria dels objectius establits per al curs.	S'han aconseguit part dels objectius establits per al curs.	S'han aconseguit els objectius establits per a aquest curs.
Competències Clau	No s'han desenvolupat la majoria de les competències relacionades amb	S'han desenvolupat part de les competències relacionades amb l'àrea/matèria..	S'ha aconseguit el desenvolupament de les Competències relacionades amb l'àrea/matèria..

PROPOSTA DIDÀCTICA CEIP FADRELL

	l'àrea/matèria..		
Pràctica docent.	La pràctica docent no ha sigut satisfactòria.	La pràctica docent ha sigut parcialment satisfactòria.	La pràctica docent ha sigut satisfactòria.
Programes de millora per a la pràctica docent.	No s'han dissenyat programes de millora per a la pràctica docent.	S'han identificat els punts per a dissenyar un programa de millora per a la pràctica docent.	S'han dissenyat programes de millora per a la pràctica docent.
Materials i recursos didàctics.	Els materials i recursos didàctics utilitzats no han sigut els adequats.	Els materials i recursos didàctics han sigut parcialment adequats.	Els materials i recursos didàctics han sigut completament adequats.
Distribució d'espais i temps.	La distribució dels espais i temps no han sigut adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.	La distribució dels espais i temps han sigut parcialment adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.	La distribució dels espais i temps han sigut adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.

ELEMENTS A AVALUAR	INDICADORS D'ASSOLIMENT.		
	No aconseguit	Aconseguit parcialment	Totalment aconseguit
Mètodes didàctics i pedagògics. *DUA Metodologies actives.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats no han contribuït a la millora del rendiment i aprenentatge significatiu.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats han contribuït parcialment a la millora del rendiment i aprenentatge significatiu.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats han contribuït a la millora del rendiment i aprenentatge significatiu.
Resultats de l'avaluació..	Els resultats de l'avaluació en aquest cicle no han sigut satisfactoris.	Els resultats de l'avaluació en aquest cicle han sigut moderats.	Els resultats de l'avaluació en aquest cicle han sigut molt satisfactoris.

	MAI	A vegades	BASTANT	SEMPRE
S'identifiquen en les propostes objectius, continguts, competències i criteris d'avaluació adaptats a les característiques del grup d'alumnat als quals va dirigida la programació.				
Es descriuen les mesures per a atendre tant l'alumnat amb ritme més lent d'aprenentatge com als que presenten un ritme més ràpid.				
S'utilitzen recursos variats quant a suport imprés, audiovisual, informàtic i quant a tipus de text (continu, discontinu)				
S'utilitzen materials "autèntics" per a afavorir el desenvolupament de les competències clau i la transferència dels aprenentatges de l'entorn escolar al soci familiar i professional.				
S'estimulen tant el pensament lògic (vertical) com el pensament creatiu (lateral).				
Es fomenta, a través de la pròpia conducta i de propostes d'experiències d'ensenyament-aprenentatge, l'educació en				

valors.				
S'afavoreix la participació activa de l'alumnat per a estimular la implicació en la construcció dels seus propis aprenentatges.				
S'estableixen vies de cooperació efectiva amb les famílies per al desenvolupament de l'educació en valors i en l'establiment de pautes de lectura, estudi i esforç a casa , condicions per a afavorir la iniciativa i autonomia personal.				
Es proposen activitats que estimulen les diferents fases del procés la construcció dels continguts (identificació de coneixements previs, presentació, desenvolupament, aprofundiment, síntesi).				
S'enfronta a l'alumnat a la resolució de problemes complexos de la vida quotidiana que exigeixen aplicar de manera conjunta els coneixements adquirits.				
Es dona resposta als diferents tipus d'interessos,. necessitats i capacitats de l'alumnat..				
S'orienten les activitats al desenvolupament de capacitats i competències, tenint en compte que els continguts no són l'eix exclusiu de les tasques de planificació, sinó un element més del procés.				
S'estimula la pròpia activitat constructiva del alumnat superant l'èmfasi en l'activitat del professorat i el seu protagonisme.				

ESCALA DE VALORS PER A AVALUAR LA PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE

**ESCALA DE VALORS PER A AVALUAR EL NIVELL DE QUALITAT
DE LA PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE**

INSTRUMENT D'AVUACIÓ.	MAI	A vegades	BASTANT	SEMPRE
Reconeixement i respecte per les disposicions legals que determinen els seus principis i elements bàsics.				
Adequació de la seqüència i distribució temporal de les *UDD/*ABP i, en elles, dels objectius, continguts, competències i criteris de avaluació.				
Validesa dels perfils competencials i de la seua integració amb els continguts de cada àrea de la. proposta.				
Tractament de la transversalitat.				

Adequació de les mesures d'atenció a la diversitat i les adaptacions curriculars aplicades.				
Valoració de les estratègies i instruments devaluació dels aprenentatges de l'alumnat.				
Adequació dels criteris de qualificació.				
Avaluació dels procediments, instruments d'avaluació i indicadors de consecució del procés d'ensenyament..				
Idoneïtat dels materials i recursos didàctics utilitzats.				
Adequació de les activitats extraescolars i complementàries programades.				
Detecció dels aspectes millorables i indicació dels ajustos que es faran per a l'elaboració de plans de millora.				

CEIP FADRELL

PROPOSTA PEDAGÒGICA

2n CICLE PRIMÀRIA

INDEX

1. [CARACTERÍSTIQUES GENERALS](#)
 - 1.1. [Principis pedagògics i caraterístiques de cicle](#)
2. [ELEMENTS DEL CURRICUM](#)
 - 2.1 [Objectius d'etapa](#)
 - 2.2 **Competències Clau**
 - 2.3 **Competències Específiques**
 - 2.4 **Criteris d'Avaluació.**
 - 2.5 **Sabers Bàsics**
3. [SITUACIONS D'APRENTATGE D'APRENTATGE.](#)
 - 3.1 **Metodologia Didàctica.**
 - 3.2 **Mesures D'Atenció Individualitzada**
 - 3.3 **Recursos i materials didàctics**
4. [L'AVALUACIÓ.](#)
 - 4.1 **Tipus d'Avaluació.**
 - 4.2 **Procedimientos d'Avaluació.**
 - 4.3 **Eines d'Avaluació.**
 - 4.4 **Autoavaluació de la pràctica docent.**

• CARACTERÍSTIQUES GENERALS

• Principis pedagògics i característiques del cicle

Les referències legislatives utilitzades per a la realització d'aquesta proposta pedagògica són la Llei de Educació LOMLOE, Lei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, perquè es modifica la Lei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, les OBJ articularitats del currículum desenvolupat en l'RD 157/2022 de l'1 de març, i per a la Comunitat Valenciana, segons el Decret 106/2022 de 5 d'agost per a Educació Primària, les exigències i necessitats cada vegada més pluriculturals de la nostra societat es reflecteixen en la present proposta pedagògica.

La nostra finalitat és que l'alumnat aprenga a través d'activitats motivadores amb caràcter lúdic-pedagògic que permeta de manera inconscient i natural l'adquisició de noves habilitats i destreses no sols com una matèria més sinó com el descobriment d'un món extern del qual tots formem part responsable. Es promou la interacció en la classe per a desenvolupar unes actituds cap a les normes i els valors socials, dins dels principis psicopedagògics en els quals es fonamenta el disseny curricular per a l'etapa d'Educació Primària.

Que l'alumnat adquireixca totes les competències marcades en la normativa vigent és la finalitat d'aquesta programació. Aconseguir, en primer lloc, centrar-nos en un procés d'ensenyament-aprenentatge constructivista, a través de metodologies actives a l'aula, integrador, a aconseguir un aprenentatge significatiu i durador i que siga eficaç per a la vida futura. D'altra banda, incorporar el conjunt d'elements transversals al procés d'aprenentatge, el treball cooperatiu, l'autogestió en l'aprenentatge, l'autosuficiència, la reflexió, el sentit crític, la deducció, l'experiència, la resiliència, les metacognicions, actituds i valors tan necessàries en una mena de procés on l'alumnat és el protagonista del seu propi aprenentatge i on el/la docent passa ser un guia, un instructor.

La comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual i les TIC, es treballen al llarg de tot el procés, d'ensenyament-aprenentatge però també tindran cabuda la igualtat d'oportunitats, la no discriminació, la inclusió, la igualtat efectiva entre homes i dones i la prevenció de la violència de gènere, la prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits, rebuig a qualsevol tipus de violència, racisme o xenofòbia, respecte a les víctimes del terrorisme, el desenvolupament sostenible i el medi ambient, els riscos d'explotació i abús sexual, les situacions de risc en l'ús de les TIC, la protecció davant emergències i catàstrofes, el desenvolupament de l'esperit emprenedor, l'activitat física i la dieta equilibrada, la millora de la convivència i la prevenció dels accidents de trànsit (***ODS, 17 objectius Desenvolupament Sostenible: AGENDA 2030**)

Aquesta proposta té en compte canvis tan significatius i evidents com la globalització, i l'impacte de les noves tecnologies, repercutint directament en l'alumnat a l'hora d'aprendre, de comunicar-se o de fer una tasca. Elements que s'han convertit en una prioritat i en una eina clau respectivament en el procés d'aprenentatge. És pel que advoquem i treballem per a aconseguir a l'aula el **Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)**, model de ensenyament que té en compte la diversitat de l'alumnat i l'objectiu del qual és aconseguir una inclusió efectiva, minimitzant així les barreres

físiques, sensorials, cognitives i culturals que pogueren existir a l'aula. De manera que afavoreix la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació.

• ELEMENTS DEL CURRÍCULUM

S'entén per currículum la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament i aprenentatge per a cadascuna dels ensenyaments i etapes educatives.

La nostra proposta pedagògica integra els següents elements:

OBJECTIUS: assoliments que s'espera que l'alumnat haja aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució de la qual aquestà vinculada a l'adquisició de les competències clau.

COMPETÈNCIES CLAU: acompliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugui progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu, afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES: acompliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions l'abordatge de les quals requereix dels sabers bàsics de cada àrea. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, les competències clau i, per una altra, els sabers bàsics de les àrees i els criteris d'avaluació..

SABERS BÀSICS: coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una àrea i l'aprenentatge de la qual és necessari per a l'adquisició de les competències específiques.

CRITERIS D'AVUACIÓ: referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge..

SITUACIONS D'APRENENTATGE: situacions i activitats que impliquen el desplegament per part de l'alumnat d'actuacions associades a competències clau i competències específiques, i que contribueixen a l'adquisició i desenvolupament d'aquestes..

• Objectius d'Etapa.

Els objectius d'Etapa: són aquells que l'alumnat ha d'aconseguir en finalitzar la mateixa, com a resultat de les experiències d'ensenyament-aprenentatge desenvolupades a través de totes les àrees, matèries o àmbits.

La finalitat de l'Educació Primària és facilitar als alumnes i alumnes els aprenentatges de la expressió i comprensió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, la adquisició de nocions bàsiques de la cultura, i l'habit de convivència així com els d'estudi i treball, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat, amb la finalitat de garantir una formació integral que contribuïska al ple desenvolupament de la personalitat dels alumnes i alumnes i de preparar-los per a cursar amb aprofitament la Educació Secundària Obligatòria.

Conéixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles de manera empàtica, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.

- a) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- b) Adquirir habilitats per a la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit escolar i familiar, així com desenvolupar actituds de respecte mutu en els grups socials amb els quals es relacionen.
- c) Conéixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones des d'una perspectiva crítica, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones per motius gènere, cultura, ideologia, d'ètnia, orientació o identitat sexual, religió, diversitat funcional o altres condicions.
- d) Conéixer i utilitzar de manera adequada i efectiva, oralment i per escrit les llengües oficials: el valencià, com a llengua pròpia i oficial, i el castellà, com a llengua cooficial, i desenvolupar hàbits de lectura individual i en contextos de diàleg, debat i intercanvi d'experiències.
- e) Adquirir en llengua estrangera, la competència comunicativa bàsica que els permeta comprendre i expressar missatges senzills en situacions quotidianes.
- f) Desenvolupar actituds positives cap a la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen, el valencià i el castellà, a més de altres llengües familiars.
- g) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaces d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- h) Conéixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Naturalesa, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura, a través de l'assignatura de Coneixement del Medi natural, Social i Cultural o en desenvolupament de projectes interdisciplinaris.
- i) Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seua utilització, per a l'aprenentatge, desenvolupant un esperit crític davant el seu funcionament i els missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la

construcció de propostes visuals i audiovisuals, desenvolupant la sensibilitat estètica i potenciant la creació artística.

k) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física, l'esport i l'alimentació com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.

l) Desenvolupar actituds de respecte i cura cap a tots els animals, parant atenció especial al desenvolupament de maneres de comportaments empàtics i correctes amb els animals de companyia.

m) Desenvolupar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb altres persones, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.

n) Desenvolupar hàbits quotidians de mobilitat activa autònoma saludable, fomentant l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit .

o) Desenvolupar hàbits de consum responsable en el context de l'educació per a la sostenibilitat i la protecció del medi ambient , en el camí cap a la transició ecològica.

p) Promoure actituds de respecte entre tots els membres de la comunitat educativa, així com la cooperació entre iguals.

• Competències clau.

En el model de currículum que proposa la LOMLOE aposta per treballar **huit competències** avalades pels **Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030**. Les Competències clau per a l'aprenentatge permanent apareixen recollides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018.

Les competències clau que es recullen en el **Perfil d'eixida** són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establides en la citada Recomanació del Consell de la Unió Europea . Aquesta adaptació respon a la necessitat de vincular aquestes competències amb els reptes i desafiaments del segle XXI, amb els principis i fins del sistema educatiu establits en la LOE i amb el context escolar, ja que la Recomanació es refereix a l'aprenentatge permanent que ha de produir-se al llarg de tota la vida, mentre que el Perfil remet a un moment precís i limitat del desenvolupament personal, social i formatiu de l'alumnat: l'etapa de l'ensenyament bàsic.

Quant a la dimensió aplicada de les competències clau, s'ha definit per a cadascuna d'elles un conjunt de descriptors operatius, partint dels diferents marcs europeus de referència existents.

Els **descriptors operatius** de les competències clau constitueixen, juntament amb els objectius de l'etapa, el marc referencial a partir del qual es concreten les competències específiques de cada àrea, àmbit o matèria. **Aquesta vinculació entre descriptors operatius i competències específiques** propicia que de l'avaluació d'aquestes últimes pugui llegir-se el grau d'adquisició de les competències clau definides en el Perfil d'eixida i, per tant, la consecució de les competències i objectius previstos per a l'etapa..

Atés que les competències s'adquireixen necessàriament de manera seqüencial i progressiva, els descriptors operatius **orienten sobre el nivell de des empeny** esperat en completar la **Educació Primària**, afavorint i explicitant així la continuïtat, la coherència i la cohesió entre les dues etapes que componen l'ensenyament obligatòria.

Es defineix com la **posada en pràctica dels coneixements adquirits i mobilitzar aquests coneixements i les habilitats en una situació determinada**. Formar en competències permet l'aprenentatge al llarg de tota la vida, fent front a la constant renovació de coneixements que es produeix en qualsevol àrea de coneixement.

En el nostre sistema educatiu es considera que les Competències Clau que ha de tindre l'alumnat quan finalitza la seua escolaritat obligatòria **el Perfil d'Eixida de l'Educació Bàsica**, per a enfrontar-se als reptes de la seua vida personal i laboral són les següents:

1. **COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA.**
2. **COMPETÈNCIA PLURILINGÜE.**
3. **COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIA EN CIÈNCIA, TECNOLOGIA I ENGINYERIA (STEM) (*STEAM també perquè s'inclouen les Arts)**
4. **COMPETÈNCIA DIGITAL**
5. **COMPETÈNCIA PERSONAL, SOCIAL I D'APRENDRE A APRENDRE.**
6. **COMPETÈNCIA CIUTADANA.**
7. **COMPETÈNCIA EMPRENEDORA.**
8. **COMPETÈNCIA EN CONSCIÈNCIA I EXPRESSIÓ CULTURALS.**

Cal destacar que totes elles consten de **3 dimensions: cognitiva** (compressió i assimilació d'informació), **instrumental** (ús dels coneixements per a l'obtenció de resultats) i **actitudinal** (capacitat d'acció o reacció davant idees o situacions). **Saber, Saber Fer i Saber Ser**, respectivament.

L'alumne/a, mitjançant el que sap, ha de demostrar que ho sap aplicar, però a més que sap ser i estar. D'aquesta manera veiem com una competència integrada els diferents continguts que són treballats a l'aula. En suma, el centre escolar no sols prepara a l'alumne en el coneixement de sabers tècnics i científics, sinó que ho fa també com a ciutadà, d'aquí ve que haja de demostrar una sèrie d'actituds socials, cíviques i intel·lectuals que impliquen el respecte a els altres, responsabilitat i cooperació.

La transversalitat és inherent al Perfil d'Eixida, en el sentit que tots els aprenentatges contribueixen a la seua consecució. De la mateixa manera, la adquisició de cadascuna de les competències clau contribueix a la adquisició de totes les de més. No es pot establir-se una correspondència exclusiva amb una o

única àrea, àmbit o matèria, sinó que totes es concreten en els aprenentatges de les diferents àrees, àmbits o matèries i, al seu torn, s'adquireixen i desenvolupen a partir dels aprenentatges que es produeixen en el conjunt d'aquestes. (*MEFP)

1. Competència en comunicació lingüística (CCL)

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multi-modal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propostes comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multi-modals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com

comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament aquesta vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèners discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la assignació per a pensar i per a aprendre. Però últim, fa possible apreciar la dimensió d'aquest llenguatge i gaudir de la cultura literària.

2. Competència plurilingüe (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i

eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten fer transferències entre llengües, incloses les classificues, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

3. Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (competència STEM per les seues sigles en anglès) entranya la comprensió del món utilitzant els noms científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els noms de la enginyeria per a transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible.

La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en diferents contextos. La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social, utilitzant un conjunt de coneixements i metodològics, incloses la observació i la experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves per a poder interpretar i transformar el món natural i el context social.

La competència en tecnologia i enginyeria comprén els coneixements i metodologia propis de les ciències per a transformar la nostra societat d'acord amb les necessitats o desitjos de les persones en un marc de seguretat, responsabilitat i sostenibilitat.

4. Competència digital (CD)

La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes.

Inclou la alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, la educació matemàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital i les competències relacionades amb la ciber-seguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

5. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (*CPSAA)

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per a auto conèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb uns altres de manera constructiva; mantindre la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou també la capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat; adaptar-se als canvis; aprendre a gestionar els processos metacognitius; identificar conductes contràries a la convivència i desenvolupar estratègies per a abordar-les; contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les demés persones, desenvolupant habilitats per a cuidar-se a si mateix i als qui ho envolten mitjançant la coresponsabilitat; ser capaç de portar una vida orientada al futur; així com expressar empatia i abordar els conflictes en un context integrador i de suport.

6. Competència ciutadana (CC)

La competència ciutadana contribueix al fet que alumnes i alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cíviques, basades en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou la alfabetització cívica, la adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els *Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats en l'Agenda 2030*

7. Competència emprenedora (CE)

La competència emprenedora implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la *reflexió ètica, crítica i constructiva dins de els processos creatius i de innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a la acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i econòmic-financer.

8. Competència en consciència i expressió culturals (*CCEC)

La competència en consciència i expressió culturals suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà de una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el desenvolupament i la expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que es desenvolupa en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions

culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

• Competències específiques

Les **competències específiques** són el component curricular utilitzat en la LOMLOE per a definir els aprenentatges essencials, els acompliments, és a dir, la qual cosa cal ensenyar i aprendre durant l'etapa cursada. Permeten vincular coneixements, capacitats i actituds **transversals** propis de les competències clau amb els **sabers bàsics** propis de coneixements disciplinars. Les competències específiques inclouen també informació sobre els **criteris** que han de complir-se.

S'entenen com el **segon nivell** de concreció de les competències clau. Es formulen de manera que plasme la concreció dels descriptors de les competències clau que s'han recollit en el Perfil d'eixida per a cada àrea.

Per a cada Competència Específica es proporciona:

- Una descripció de la mateixa i la seua vinculació amb altres competències i amb el perfil de l'alumnat
- Orientacions sobre situacions d'aprenentatge que afavoreixen el seu adquisició.

• Criteris d'avaluació

Els criteris d'avaluació són indicadors que ens ajuden a mesurar el grau d'adquisició d'objectius, continguts i competències per part de l'alumnat. Són els referents que indiquen els **nivells de des empeny** esperats en l'alumnat en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.

encara que es formulen per a cada àrea, **van indissolublement units a els descriptors del Perfil d'eixida**, mitjançant de les **competències específiques**, de tal manera que no es pot produir una avaluació de la matèria independent de les competències clau.

• Sabers Bàsics

Els sabers bàsics es formulen integrant els diferents tipus de coneixements, destreses i actituds, **en blocs diferenciats**, evitant la forma de llistat de fets o conceptes.

A través del contingut, l'alumnat aconsegueix coneixements, habilitats i valors en aquest procés d'ensenyament-aprenentatge.

ÀREES DE LLENGÜES

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	x	x		x	x	x	x	x
CE 2	x	x		x	x	x		
CE 3	x	x		x	x	x		
CE 4	x	x		x	x	x		
CE 5	x	x		x	x	x		
CE 6	x	x		x	x	x	x	
CE 7	x	x		x	x	x	x	
CE 8	x	x		x	x	x	x	
CE 9	x	x		x	x	x	x	x

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVALUACIÓ EN ESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVALUACIÓ
1.Reconéixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn; evitar prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.	• Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn. • Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals. • Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual.

	• Identificar en contextos senzills, amb ajuda del docent, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i reconèixer la pluralitat lingüística del seu entorn com una font de riquesa cultural. • Amb l'ajuda del docent, reflexionar sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació i la comparació de paraules i oracions de diferents llengües pròximes a l'alumnat.
2. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.	● Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu. ● Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals. ● Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, dels àmbits personal, social i educatiu. ● Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconeixent la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.
3. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.	• Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, i interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits i multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu. • Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat.

	• Identificar el tipus de text i l'estructura principal dels textos, i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits i multimodals, i iniciar-se en l'avaluació de la seua fiabilitat. • Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent d'una o dues fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, amb l'ajuda del docent. • Aplicar, amb ajuda del docent, diferents estratègies per a la cerca, la selecció i la gestió de la informació en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable i reconèixer que pot no ser fiable, iniciar-se en el contrast de la informació i utilitzar-la citant les referències bibliogràfiques.
4. Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació dels àmbits familiar, social i educatiu.	• Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals. • Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals. • Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari bàsic i unes estructures morfosintàctiques senzilles. • Localitzar i seleccionar informació en una o dues fonts, de manera acompanyada, i compartir oralment els resultats citant-ne les fonts.
5. Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.	• Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent. • Utilitzar, amb suport i ajuda del

	professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge. • Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura. • Localitzar, seleccionar i gestionar, de manera acompanyada, la informació d'una o dues fonts i incloure les seues referències en compartir-la.
6. Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.	• Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge no verbal, emprant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantindre el tema i respectar les convencions establides. • Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva per a progressar en la gestió dialogada de conflictes. • Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta. • Interactuar en textos escrits i multimodals, de manera asíncrona i guiada, mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies per a expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent i no discriminatori.
7. Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles dels àmbits personal, social i educatiu.	• Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians. • Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà) i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, per a facilitar la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim.

	a facilitar la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim. • Identificar i utilitzar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.
8. Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.	• Llegir de manera autònoma o guiada obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals dels àmbits personal, social i educatiu seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se, així, en la construcció de la seua identitat lectora. • Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu.
9. Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.	• Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat i amb ajuda del docent. • Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim. • Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies de l'alumne i amb ajuda del docent. • Crear versions de textos literaris senzills i breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva. • Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.

SABERS BÀSICS ETAPA PRIMÀRIA SEGON CICLE	
ÀREA: LLENGÜES	
BLOC 1. LLENGUA I ÚS	
Les llengües i els parlants:	• Biografia lingüística personal. • Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic.

CE 1, CE 4, CE 5, CE 6 i CE 7	• La variació lingüística. • Prejudici i estereotips lingüístics. • Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. • Expressions pròpies de la llengua.
BLOC 2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES	
2.1 Sabers comuns CE2, CE3, CE4, CE5, CE6 i CE7	• Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació. • Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal. • Estratègies per a adaptar el discurs al registre. • Adequació textual a la situació comunicativa. • Estructura del discurs: la coherència i la cohesió. • Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges). • Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia). • Tipologies textuals i gèneres discursius. • Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori. • Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció. • Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.
2.2. Alfabetització informacional Totes les CE	• Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses. • Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats. • Diferenciació entre fets i opinions. • Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals. • Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació. • Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.
2.3. Reflexió sobre la llengua CE 1, CE 2, CE 3, CE 4, CE 5 i CE 7	• Diferències entre llengua oral i llengua escrita. • Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà. • Generalitzacions sobre aspectes lingüístic. • Formulació i comprovació d'hipòtesis. • Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques. • Signes de puntuació. • Relacions de forma i significat entre les paraules. • Relacions sintàctiques de les paraules. • Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos. • Estratègies per a la transferència entre les llengües.

2.4. Comunicació i interacció oral	G1. Comprensió oral: C2, C6 i C7	Estratègies: informació i sentit global del discurs.
	G2. Expressió oral: C4, C6 i C7	- Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades. - Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal. - Planificació i producció de textos orals i multimodals.
	G3. Interacció oral: C6 i C7	- Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere. - Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes. - Interaccions orals en situacions comunicatives. - Estratègies de cortesia lingüística.
2.5. Comprensió escrita C3, C6 i C7	- Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació. - Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesis a través d'informació paratextual i gràfica. - Estratègies de comprensió durant la lectura: realitzar inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies. - Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesis, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos. - Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text. - Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure'n conclusions.	
2.6. Expressió escrita i multimodal C5, C6 i C7	- Aplicació de les normes ortogràfiques. - Presentació acurada de les produccions escrites. - Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió. - Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció.	

	• Elements gràfics i paratextuals.
BLOC3 . LECTURA I LITERATURA	
3.1. Hàbit lector CE 8	• Identitat lectora: expressió de gustos i interessos. • Identitat lectora: valoració crítica dels textos. • La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries compartides. Comunitats lectores. • Cura dels llibres i normes de funcionament de la biblioteca.
3.2. Literatura CE 9	• Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris. • Estratègies per a la interpretació dels textos literaris. • Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals. • Planificació i producció de textos literaris.

ÀREA ANGLÉS

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA RELACIONADES EN LES COMPETÈNCIES CLAU.

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE1	X	X		X	X	X		X
Multilingüisme e interculturalitat								
CE2	X	X		X	X	X		X
Comprensió oral								
CE3	X	X		X	X	X		X
Comprensió								

escrita								
CE4	X	X		X	X	X		X
Expressió oral								
CE5	X	X		X	X	X		X
Expressió escrita								
CE6	X	X	X	X	X	X	X	X
Interacció oral i escrita								
CE7	X	X	X	X	X	X	X	X
Mediació oral i escrita								

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ D'AQUESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
C1. Multilingüisme i interculturalitat Reconèixer i usar els repertoris lingüístics de diverses llengües, reflexionar sobre el seu	1.1. Comparar les similituds i diferències entre diferents llengües i reflexionar, de manera guiada, sobre aspectes bàsics del seu funcionament.
	1.2. Utilitzar i diferenciar, de manera guiada, els coneixements i les estratègies que formen el seu repertori lingüístic, amb suport d'altres participants i suports analògics i digitals.
	1.3. Identificar aspectes socioculturals bàsics de la llengua

funcionament i prendre consciència dels mateixos coneixements, així com identificar la diversitat lingüística i cultural a partir de la llengua estrangera.	estrangera i també, amb l'ajuda del /de la docent, elements distintius de la vida quotidiana d'aquesta cultura respecte a la pròpia.
	1.4. Mostrar interès i respecte per les diferències lingüístiques i culturals de la llengua estrangera, i identificar, amb l'ajuda del / de la docent, prejudicis i estereotips, i reconèixer la pluralitat lingüística com a font de riquesa cultural.
C2. Comprensió oral Interpretar la informació de textos orals i multi-modals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diversos temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'escolta activa i l'aplicació d'estratègies per a la comprensió oral.	2.1. Escoltar de manera activa i interpretar, amb la guia del / de la docent, textos orals i multi-modals, breus i senzills, sobre temes predictibles de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al nivell de desenvolupament de l'alumnat, expressats de manera clara.
	2.2. Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos orals i multi-modals, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic i extralingüístic (gestos, entonació, entorn sonor, signes visuals, emotivitat del missatge).
	2.3. Interpretar vocabulari i reconèixer estructures freqüents sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim, expressats de manera clara i senzilla.
C3. Comprensió escrita Interpretar la informació expressada per mitjà de textos escrits i multi-modals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diferents temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, mitjançant estratègies que permeten desenvolupar la comprensió escrita.	3.1. Llegir i interpretar, de manera guiada, textos escrits i multi-modals, breus i senzills, sobre temes predictibles del seu àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al seu nivell de desenvolupament i expressats de manera comprensible i clara.
	3.2. Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos escrits i multi-modals, seleccionant i aplicant, de manera guiada, les estratègies de comprensió escrita en situacions del seu àmbit personal, social i educatiu pròxim, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic, extralingüístic (imatges, icones, disposició de la informació) i els seus coneixements previs.
	3.3. Interpretar vocabulari i reconèixer estructures freqüents sobre temes predictibles de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim en textos escrits i multi-modals.
	3.4. Localitzar informació en mitjans digitals, amb la guia del / de la docent, a partir de diferents tipus de textos multi-modals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.
C4. Expressió oral	4.1. Produir textos orals i multi-modals senzills, expressats amb

Produir de manera guiada textos orals i multi-modals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació i compensació.	una pronunciació, ritme i entonació adequats, a partir de models prèviament treballats, amb la guia del / de la docent, utilitzant un repertori d'expressions, lèxic i estructures bàsiques en situacions de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim.
	4.2. Utilitzar estratègies bàsiques, de manera guiada, de planificació i producció, amb el suport del llenguatge corporal o elements extralingüístics per a produir monòlegs senzills.
C5. Expressió escrita Produir, de manera guiada, textos escrits i multi-modals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació, textualització i revisió.	5.1. Produir textos escrits i multi-modals senzills en suports analògics i digitals sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, a partir de models i amb l'ajuda del / de la docent, utilitzant un repertori bàsic d'estructures lingüístiques.
	5.2. Revisar els textos escrits a partir de models i amb ajuda del / de la docent.
C6. Interacció oral i escrita Interaccionar de manera oral, escrita i multi-modal per mitjà de textos senzills, breus i guiats, de manera síncrona i asíncrona, per a respondre a necessitats comunicatives relacionades amb l'àmbit personal, social i educatiu.	6.1. Participar en converses, amb intercanvis d'informació breus i senzills, sobre temes quotidians i de rellevància personal, preparats prèviament, en contextos analògics i digitals, utilitzant recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal.
	6.2. Interaccionar mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies elementals per a saludar, acomiadar-se i presentar-se; expressar missatges breus i formular i contestar preguntes senzilles.
C7. Mediació oral i escrita Intervenir entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i simplificació del llenguatge per a processar i	7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes d'enteniment sobre assumptes quotidians de l'àmbit personal i social.
	7.2. Comprendre un missatge breu i senzill en L2, i transmetre oralment la informació bàsica o explicar conceptes en el seu L1, de manera guiada, recurrent, si és necessari, a l'ajuda d'altres participants o fonts documentals.

transmetre informació bàsica i senzilla en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.	7.3. Identificar i utilitzar, de manera guiada, estratègies elementals que facilitin la comprensió i l'expressió oral d'informació en diferents llengües (de la L2 a la L1), com el llenguatge no verbal o la simplificació del llenguatge, usant, amb ajuda, recursos i suports analògics i digitals per a crear ponts en la comunicació.
---	--

SABERS BÀSICS ETAPA DE PRIMÀRIA SEGON CICLE	
ÀREA: LLENGUA ESTRANGERA. ANGLÉS	
BLOC 1. Llengua i ús transversal a totes les CE	
FUNCIONS COMUNICATIVES	Funcions bàsiques d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: salutacions, comiats i presentacions; descripció de persones, objectes i llocs; petició i intercanvi d'informació sobre qüestions quotidianes; rutines; indicacions; expressió del temps, de la quantitat i de l'espai.
	Unitats lingüístiques bàsiques d'ús comú i significats associats a aquestes estructures, com per exemple expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i número, espai i les relacions espacials, afirmació, exclamació, negació i interrogació.
MODELS CONTEXTUALS I GÈNERES DISCURSIUS	Models contextuals i gèneres discursius bàsics d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multi-modals, breus i senzills, literaris i no literaris, com per exemple fullets, instruccions, normes, avisos o converses reguladores de la convivència.
EXPRESSIONS I LÈXIC	Lèxic elemental i d'interès per a l'alumnat, relatiu a relacions interpersonals pròximes, habitatge, llocs i entorns pròxims.
	Lèxic i expressions elementals per a comprendre enunciat sobre la comunicació, la llengua i l'aprenentatge

	(metallenguatge)
PATRONS SONORS, ACCENTUALS I D'ENTONACIÓ.	Patrons sonors, accentuals i d'entonació bàsics d'ús comú i funcions comunicatives generals associades a aquests patrons.
CONVENCIONS ORTOGRÀFIQUES	Convencions ortogràfiques bàsiques d'ús comú i significats associats als formats i elements gràfics
BLOC 2. Estratègies comunicatives. Transversal a totes les CE	
ESTRATÈGIES DE COMPREENSIÓ I EXPRESSIÓ.	Estratègies bàsiques d'ús comú per a la comprensió i la producció de textos orals, escrits i multi-modals breus, senzills i contextualitzats.
ESTRATÈGIES CONVERSACIONALS.	Convencions i estratègies conversacionals elementals, en format síncron o asíncron, per a iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, preguntar i respondre, demanar i donar indicacions, etc.
	Interès en la participació en intercanvis comunicatius planificats, a través de diferents mitjans, amb estudiants de la llengua estrangera.
ESTRATÈGIES DE MEDIACIÓ.	Coneixements, destreses i actituds elementals que permeten iniciar-se en activitats de mediació en situacions quotidianes bàsiques
ESTRATÈGIES DE TRANSFERÈNCIA ENTRE LLENGÜES.	Estratègies bàsiques d'ús comú per a identificar i utilitzar unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.
	Estratègies i tècniques elementals de detecció de les mancances comunicatives i les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les llengües familiars.
	Reconeixement de similituds lèxiques entre llengües.
REFLEXIÓ SOBRE L'APRENTATGE I TRACTAMENT DE L'ERROR.	Autoconfiança i reflexió sobre l'aprenentatge. L'error com a part integrant del procés
ESTRATÈGIES D'AUTOAVALUACIÓ I COAVALUACIÓ.	Iniciació a estratègies i eines bàsiques d'ús comú d'autoavaluació i coavaluació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.

EINES ANALÒGIQUES I DIGITALS.	Eines analògiques i digitals bàsiques d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multi-modal, i plataformes virtuals d'interacció i col·laboració educativa.
	Recursos per a l'aprenentatge i estratègies elementals de cerca guiada d'informació en mitjans analògics i digitals
BLOC 3. Cultura i societat. Transversal a totes les CE	
ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS.	Patrons culturals bàsics d'ús f recompti propis de la llengua estrangera.
	Aspectes socioculturals i sociolingüístics elementals relatius als costums, la vida quotidiana i les relacions interpersonals bàsiques en països on es parla la llengua estrangera.
DIVERSITAT LINGÜÍSTICA I CULTURAL.	Estratègies bàsiques d'ús comú per a apreciar la diversitat lingüística i cultural.
	Diferències en la comunicació no verbal entre les diferents llengües i cultures
LLENGUA ESTRANGERA COM A MITJÀ DE COMUNICACIÓ.	La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i relació amb persones d'altres països, com a mitjà per a conèixer cultures i maneres de vida diferents.

ÀREA CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMC T	CD	CPSA A	CC	CE	CCE C
CE 1	X	X		X	X		X	
CE 2	X	X	X	X	X		X	
CE 3	X	X	X	X	X		X	
CE 4	X	X	X	X	X		X	
CE 5	X	X	X	X	X	X	X	X
CE 6	X	X		X	X	X		X

CE 7	X	X	X	X	X	X	X	X
------	---	---	---	---	---	---	---	---

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN AQUESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a buscar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.	• Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes pròxims i d'interés personal. • Usar dispositius senzills per a comunicar-se mitjançant el correu electrònic, aplicant les normes de la netiqueta. • Crear textos digitals senzills utilitzant guies detallades. • Identificar hàbits que afavoreixen tindre una relació saludable i adequada amb l'ús de les tecnologies digitals. • Identificar conductes segures i poc segures relacionades amb la informació personal (imatge, dades i contrasenyes) en l'ús de les tecnologies digitals.
2. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.	• Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació. • Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional. • Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions. • Presentar el producte final en diferents formats, explicant els passos seguits.
3. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i del professorat, el raonament científic i l'experimentació.	• Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim. • Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més

	apropiades per a la investigació que es realitza. • Emprar de manera segura instruments i dispositius, realitzant observacions i mesuraments precisos i registrar-les correctament. • Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment. • Presentar els resultats de xicotetes investigacions en forma d'esquemes visualment senzills, utilitzant correctament un llenguatge científic bàsic i explicant els passos que s'han seguit en el procés.
4. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.	• Relacionar la pràctica habitual i autònoma d'hàbits saludables d'alimentació, exercici físic i descans amb el coneixement científic del cos i formular propostes de millora. • Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència. • Reconèixer i acceptar la identitat sexual i de gènere pròpies i rebutjar prejudicis i estereotips relacionats amb aquestes identitats. • Assumir responsabilitats i tasques en els contextos escolar, familiar i comunitari pròxim superant els estereotips sexistes.
5. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.	• Relacionar les accions que realitzen les persones en la vida quotidiana i el medi en el qual viuen, tenint en compte els factors naturals i socials. • Esmentar els avantatges i els inconvenients d'una actuació humana rellevant i significativa amb un fort impacte en el medi ambient i el paisatge pròxim. • Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn pròxim. • Reconèixer i establir les causes i les conseqüències dels canvis produïts en un element del paisatge o d'un ecosistema amb el pas del temps i per

	l'acció dels agents que incideixen en ell. • Identificar les accions pròpies realitzades diàriament en benefici del consum responsable de materials escolars, aliments, aigua i electricitat.
6. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.	• Reconéixer i utilitzar les unitats de temps, dècada i segle, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat. • Ordenar cronològicament fets socials i persones rellevants de la història recent utilitzant eines bàsiques de mesura de temps i incorporant la perspectiva de gènere. • Ordenar temporalment i espacial alguns els fets especialment rellevants de la història de la Comunitat Valenciana. • Descriure algunes formes de vida representatives dels grans períodes històrics fins a l'Edat Antiga. • Explicar i comparar les característiques principals dels diferents períodes històrics fins a l'Edat Antiga.
7. Reconéixer i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més reeixides de les seues principals institucions i funcions.	• Identificar els principals òrgans de govern del municipi, de la província i de la Comunitat Valenciana i identificar la seua funció i responsabilitat en la millora de la vida de les persones i de la convivència social. • Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política i territorial del seu municipi, la província i la Comunitat Valenciana. • Conèixer les funcions de l'administració del municipi, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania i la participació ciutadana.
8. Reconéixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya i explorar i formular propostes per a promoure el seu reconeixement i protecció.	• Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric. • Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural del municipi i de la Comunitat Valenciana i proposar accions per a la seua conservació i difusió.

SABERS BÀSICS ETAPA DE PRIMÀRIA SEGON CICLE	
ÀREA: CONeixement del medi natural, social i cultural.	
BLOQUE 1. CULTURA CIENTÍFICA	
1.1 Iniciació a l'activitat científica. CE 1, CE 2, CE 3, CE5	G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació
	• Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades. • Lèxic i vocabulari científic bàsic i la seua utilització en les investigacions relacionades amb el medi pròxim. • Realització d'experiments guiats utilitzant diferents tècniques d'indagació i emprant els instrumentis i dispositius adequats. • Comunicació dels resultats de les investigacions usant eines senzilles usant llenguatge científic bàsic adquirit. • Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts. • Presentació i comunicació dels resultats de les investigacions realitzades en diferents formats, utilitzant el llenguatge científic bàsic adquirit.
	G2. Professions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere
	• Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere.
1.2 La vida en el nostre planeta. CE 3, CE 4, CE 5, CE 8	G1. Éssers vius
	• La classificació dels éssers vius, els grans regnes de la natura. • Les plantes. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al medi, obtenció d'energia, relació i reproducció. • Els animals. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al mig, obtenció d'energia, relació i reproducció.
	G2. Paisatges i ecosistemes
	• Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes. • Els ecosistemes. Factors biòtics i abiòtics. Equilibri i conservació. • El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural.
	G3. Desenvolupament sostenible
	• Accions per al Consum responsable de béns i serveis. • Petjada ecològica i sostenibilitat / no sostenibilitat derivada del consum. • Reutilització, reducció i reciclatge de materials. • Corresponsabilitat en la protecció mediambiental.
	G4. El cos humà
	• Morfologia del cos humà. Esquelet, musculatura i articulacions. • Parts i òrgans principals del cos humà i les seues funcions. • Relació entre el benestar i la pràctica de determinats hàbits: alimentació variada, higiene personal, exercici físic regulat sense

	excessos i descans diari. G5. Educació emocional - Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades. - Coneixements bàsics sobre la sexualitat humana com a forma de relació i comunicació.
1.3 Matèries, força i energia. CE 2, CE 3, CE 5	G1. Matèria - Les propietats dels materials: duresa, flexibilitat, massa i volum. Materials naturals i artificials. G2. Forces i energia - Tipus d'energia, el so, la llum i la calor. L'energia elèctrica. Ús i consum responsable. G3. Màquines i instruments - Màquines simples. - Aplicacions i usos en la vida quotidiana de màquines, aparells i estructures. - Ús de balances i pesos com a instruments de mesura. - Grans fites en la invenció de màquines, aparells o estructures que van canviar la humanitat des d'una perspectiva de gènere. - El progrés de la ciència i la tecnologia cap a un desenvolupament sostenible.
3.3. Bloc 2: Tecnologia i digitalització.	
2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. CE1	G2 Comunicació en la xarxa - Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones: el correu electrònic. - La netiqueta: regles bàsiques de cortesia i respecte en els correus electrònics: estructura i contingut del missatge (SPAM), ús de majúscules. G3. Dispositius, programes i aplicacions informàtiques - Cercadors. - Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...) - Entorn personal d'aprenentatge. G4. Salut i seguretat - Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: benestar digital i salut per a previndre addiccions. Sensibilització cap al ciberassetjament. - Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: contrasenyes secretes, cessió d'imatges o informació personal, publicitat i correus no desitjats, phishing. G5. Utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació - Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.
2.2. Projectes de disseny i pensament computacional.	G1. Projectes de disseny - Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret. - Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes. - Expressió de diferents solucions o respostes. - Comprovació, disseny, prototipat i/o prova.

CE2	• Presentació i comunicació.
	G2. Pensament computacional • Abstracció. • Pensament algorítmic. • Descomposició en parts més senzilles.
	G3. Tecnologia
	• Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur. • Dispositius digitals segurs i adequats a la consecució d'un projecte: tauleta, telèfon intel·ligent, ordinador, etc.
	G4. Iniciació a la programació.
	• Programació per blocs amb elements manipulatius no tecnològic (activitats desendollades). • Programació per blocs a través de robots programables senzills. • Programació per blocs en entorns digitals.
	G5. Treball Cooperatiu
	• Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip. • Estratègies per a la gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusive.
3.4. Bloc 3: Societats i territoris.	
3.1. Reptes del món actual. Transversal a totes les CE.	G1. Pensament crític
	• Conjectures i planificació de tasques senzilles. • Estratègies per a la emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada. • Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.
	G2. Drets i llibertats
	• Noció de desigualtat social i conflicte social.
3.2. Societats en el temps. CE6, CE8.	G1. El pas del temps
	• Adquisició de nocions bàsiques de temps i unitats de mesura. • Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle). • Estratègies per a la representació del temps mitjançant línies del temps i el coneixement dels diferents períodes cronològics.
	G2. Educació patrimonial
	• Reconeixement de les dones com a subjectes individuals o col·lectius de la història i la seua aportació al patrimoni. • Reconeixement d'altres tipus de patrimoni (immaterial) i localització d'expressions culturals i històriques (patrimoni) més pròximes a la seua localitat i a nivell nacional.
	G3. Societats i diversitat cultural
	• Identificació dels trets diferencials de les societats a través del temps. • Reconeixement de les característiques de les societats prehistòriques i de l'Antiguitat, així com els seus elements més destacables. • Coneixement de les característiques de la cultura grega i la romanització i anàlisi de la seua herència en la societat actual. • Societats. Nocions de causa, conseqüència, empatia, simultaneïtat i interpretació històrica. Arts i cultures de l'Època Medieval i Moderna.
	G4. Interpretació històrica
	• Nocions de causa, conseqüència, empatia, simultaneïtat i interpretació

	històrica.
3. 3. Alfabetització cívica. CE7.	G1. Organització social
	- Economia domèstica: noció de diners, despeses i ingressos, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit. - La família i la relació entre els seus membres: adquisició de responsabilitats en l'entorn familiar. - Reconeixement de l'organització social, política i territorial: les comunitats autònomes i Espanya. - Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència. Normes de circulació i mobilitat sostenible.
	G2. Estructura política
	- Característiques del sector privat i del sector públic. - Organització de l'Administració Pública a través de la Generalitat.
	G3. Població
	- Medi urbà i rural. El medi urbà i rural de la Comunitat Valenciana. - Distribució de la població: natalitat i mortalitat, - Moviments migratoris i riscos naturals.
3.4. Consciència ecosocial. CE5.	G1. Representació
	- Ús de plànols i mapes senzills. - La Terra en plànols i mapes senzills.
	G2. El clima
	- Factors climàtics. - El canvi climàtic: presa de consciència de l'impacte en l'entorn.
	G3. Responsabilitat ecosocial
	- La Terra en el seu concepte geològic i geogràfic. - El Sistema Solar. - L'ús responsable de l'aigua com a recurs escàs i la seua conservació. - Elements bàsics del relleu. - Elements del relleu a nivell local i nacional. - Conservació i cura dels elements paisatgístics de l'entorn. - Turisme sostenible.

ÀREA MATEMÀTIQUES

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA RELACIONADES EN LES COMPETÈNCIES CLAU.

	CCL	CP	CMC T	CD	CPSA A	CC	CE	CCE C
CE 1			X	X	X	X	X	
CE 2			X	X				X
CE 3			X			X	X	X
CE 4			X	X			X	
CE 5	X		X	X	X			

CE 6	X	X	X				X	
CE 7			X		X	X		X
CE 8			X		X		X	

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ D'AQUESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1. Resoldre problemes relacionats amb situacions reals de l'entorn personal, social i educatiu utilitzant estratègies informals, representacions i conceptes concrets.	• Identificar la informació rellevant i irrellevant d'un problema o situació problemàtica de l'entorn personal i social de l'alumnat que permeta el seu abordatge i resolució. • Desenvolupar estratègies informals per a obtenir la solució correcta en un problema o situació problemàtica i sistematitzar procediments informals de resolució a nivell inicial. • Comprovar si la solució obtinguda en un problema compleix les condicions o exigències de l'enunciat. • Extraure conseqüències de la situació problemàtica plantejada i obtenir eines o estratègies aplicables en l'àmbit personal o educatiu.
2. Observar, formular, explorar i comprovar conjectures senzilles sobre propietats i relacions matemàtiques concretes, reconeixent i connectant procediments, patrons, regularitats i estructures.	• Comprovar conjectures sobre relacions matemàtiques que permeten desenvolupar de manera intuïtiva nou contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica. • Comprovar relacions matemàtiques en - i mitjançant- els procediments de raonament matemàtic intuïtiu. • Reconèixer patrons o regularitats, construint intuïtivament contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica. • Comparar diferents procediments matemàtics relatius al càlcul, la mesura, el sentit espacial i geomètric, el tractament de dades o els processos

	aleatoris, i utilitzar-los de manera flexible.
3.Construir models matemàtics concrets i utilitzar conceptes i procediments matemàtics senzills per a abordar i interpretar situacions, fenòmens i problemes rellevants en l'àmbit personal, educatiu o social.	• Identificar el contingut i les eines matemàtiques senzilles que permeten abordar situacions reals pròximes i rellevants, i així possibilitar la construcció de models matemàtics bàsics. • Usar models matemàtics bàsics que permeten interpretar una situació real senzilla, i extraure'n conclusions. • Comparar models matemàtics corresponents a situacions reals en contextos similars.
4.Construir i aplicar algorismes senzills per a afrontar situacions i resoldre problemes rellevants de l'àmbit personal, educatiu o social, organitzant dades, descomponent un problema en parts, reconeixent patrons i utilitzant eines TIC.	• Identificar regularitats en una seqüència de dades i predir resultats mitjançant el reconeixement de patrons senzills. • Interpretar i reproduir algorismes senzills mitjançant codis visuals. • Aplicar algorismes senzills mitjançant codis visuals i/o eines tecnològiques bàsiques per a resoldre situacions problemàtiques. • Analitzar situacions senzilles per a definir i aconseguir estratègies guanyadores en jocs de lògica o jocs de tauler.
5.Utilitzar amb correcció el simbolisme matemàtic, fent transformacions i algunes conversions entre representacions iconicomaniulatives numèriques, geomètriques i gràfiques, per a descriure i analitzar situacions rellevants de l'àmbit personal, educatiu o social.	• Utilitzar correctament les representacions iconicomaniulatives d'objectes i processos matemàtics en situacions pròximes a l'alumnat, respectant les regles bàsiques que els regeixen. • Reconèixer representacions numèriques, geomètriques i gràfiques que descriuen objectes matemàtics elementals en contextos pròxims a l'alumnat. • Usar representacions numèriques, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics elementals en situacions pròximes a l'alumnat.
6.Comprendre i produir missatges orals i escrits concrets de manera informal, utilitzant un llenguatge matemàtic senzill per a comunicar i argumentar sobre característiques, conceptes, procediments i resultats relacionats amb situacions de l'àmbit personal, educatiu o social.	• Reconèixer i comprendre missatges orals i escrits senzills que continguen llenguatge matemàtic bàsic. • Comunicar de manera informal aspectes relacionats amb conceptes i procediments matemàtics senzills presents en contextos pròxims a l'alumnat.

	• Justificar adequadament la validesa dels resultats provinents de situacions problemàtiques de l'entorn personal o educatiu de l'alumnat, a través de comunicacions orals o escrites informals. • Utilitzar un llenguatge matemàtic adequat per a defensar els raonaments de forma argumentada.
7. Identificar fenòmens i problemes importants des del punt de vista cultural i social en els quals el coneixement matemàtic té un paper decisiu.	• Reconèixer el contingut matemàtic present en jocs, activitats socials i productes culturals pròxims a l'experiència de l'alumnat. • Valorar la importància de les matemàtiques per a resoldre problemes de la vida quotidiana que involucren aspectes com el càlcul aritmètic, la incertesa, el raonament lògic, el pensament computacional, l'ús i interpretació de dades o el sentit geomètric i espacial. • Apreciar el caràcter polivalent de les matemàtiques, tant per la seua utilitat per a la resolució de problemes en diferents àrees (instrumentalitat), com per a afavorir el desenvolupament intel·lectual, creatiu i cultural de les persones.
8. Gestionar les emocions i actituds implicades en els processos matemàtics, acceptant la incertesa, les dificultats i els errors que aquests processos comporten, i controlant l'atenció per a aconseguir un aprenentatge significatiu i adaptable a diferents situacions.	• Identificar i verbalitzar emocions i actituds en la resolució de problemes o en situacions d'aprenentatge relacionades amb les matemàtiques. • Mostrar una actitud positiva i perseverant en el treball matemàtic, tant individual com col·laboratiu. • Mostrar una disposició favorable a la superació i millora personal i del treball en equip en la realització de tasques i activitats relacionades amb les matemàtiques.

SABERS BÀSICS
ETAPA DE PRIMÀRIA
SEGON CICLE

ÀREA: MATEMÀTIQUES

Bloc 1. El Sentit numèric i de les operacions fa referència als sabers bàsics relacionats amb la comprensió del significat del concepte de nombre, la seua representació, simbolització i magnitud, a més de l'ús adequat d'aquestes en les relacions, propietats i operacions bàsiques per a aquesta etapa. Associats al sentit numèric s'estableixen, per a tota l'etapa, tres blocs de continguts: nombres naturals, operacions i les seues propietats, i decimals i fraccions.

NOMBRES NATURALS

- Comprensió del sistema de numeració decimal: composició i descomposició en unitats, desenes, i centenes.
- Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler.
- Estratègies de representació. Recta numèrica. Comparació i ordenació.
- Múltiples i divisors. Nombres primers i compostos. Propietats i criteris de divisibilitat.
- Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric.
- Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb el sentit numèric i l'aritmètica.

OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS

- Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent).
- Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre).
- Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles.
- Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva.
- Càlcul mental. Estimació i aproximació.
- Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric incorporant la perspectiva de gènere.
- Autonomia i tolerància a la frustració enfront de dificultats relacionades amb les propietats numèriques.

FRACCIONS I DECIMALS

- La fracció com a mesura i com a relació entre les parts i el tot.
- Fracció decimal. Nombres decimals (dècimes, centèsimes i mil·lèsimes). Operacions bàsiques.
- Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10, 100, 1000.
- Comparació i ordenació de nombres naturals i fraccions.

	• Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals. • Estratègies de millora en la perseverança en la resolució de problemes aritmètics.
Bloc 2. El Sentit de la mesura està associat a la capacitat de comprendre i comparar magnituds, a les tècniques i estratègies de mesurament, al càlcul i a l'estimació de resultats obtinguts triant les unitats apropiades. En aquest bloc s'atén el concepte de magnitud, partint de les magnituds que resulten més significatives, en contextos reals, com ara monedes, temps, temperatura, longitud, massa, superfície, etc. Es desenvoluparan habilitats i estratègies que van d'allò informal (ús d'unitats no estàndard, experimentació, etc.) a allò formal, incorporant criteris de fiabilitat i precisió.	
ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.	• Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa mitjançant unitats no convencionals en situacions reals. • Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds. • Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes. • Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud. Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades. • Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds, i valoració dels seus usos socials i científics. • Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura i estimació de magnituds.
Bloc 3. En aquesta etapa, aquest sentit està associat a la capacitat d'identificar i analitzar els elements bàsics de formes i figures, utilitzant el vocabulari adequat. També es relaciona amb la capacitat de raonar a partir d'aquests elements geomètrics bàsics, de transformar-los o de realitzar càlculs sobre les seues mesures. Abordar aquest bloc de continguts permet que l'alumnat pugui explorar, classificar, representar i descriure l'entorn físic des d'una perspectiva matemàtica i gradualment més formal, amb la possibilitat d'iniciar-lo en la manipulació i l'ús d'eines tecnològiques. D'altra banda, els continguts associats al sentit espacial i geomètric possibiliten l'acostament a altres disciplines, com l'art i la tecnologia. Apreciar la bellesa de les expressions plàstiques implica també que es pose de manifest la importància del desenvolupament de la creativitat en l'àmbit científic.	
GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL	• Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals. • Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars. • Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares. • Línies rectes i corbes. • Intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat. Posicions relatives de rectes en el pla. • Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.

	• Càlcul de perímetres i àrees de polígons. • La circumferència i el cercle. Elements i propietats. • Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles. • Transformacions: girs, translacions i simetries en situacions reals. • Concavitat i convexitat de figures planes. • Programes informàtics de geometria dinàmica. • Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere. • Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.
Bloc 4. En aquesta etapa, el sentit de la incertesa i probabilitat implica, d'una banda, la capacitat d'entendre les situacions o fenòmens de naturalesa estocàstica i de la probabilitat com a mesura de la incertesa, i d'una altra, realitzar estimacions i transmetre de manera comprensible els resultats obtinguts utilitzant les eines, estratègies i el vocabulari més apropiats en cada cas. Les diferents temàtiques susceptibles de tractament estocàstic afavoreixen una aproximació experimental a les matemàtiques. En aquest primer estadi de l'estudi de la probabilitat resulta crucial l'ús de taules i diagrames per al desenvolupament de les diferents estratègies que faciliten la comprensió i la presa de decisions a l'hora de resoldre un problema de context real.	
INCERTESA I PROBABILITAT	• Concepte de situació aleatòria i situació determinista. Incertesa. Contribució de la humanitat al coneixement de les lleis de l'atzar i la incertesa. • Idea intuïtiva de probabilitat: ocorre sempre, moltes vegades, algunes vegades, poques vegades, mai. • Concepte de succés i de succés elemental. • Espai mostral en experiments aleatoris simples senzills: concepte i determinació. • Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació. • Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa.
Bloc 5. En aquest bloc s'aborda la recollida, anàlisi i representació de la informació (mitjans de comunicació, xarxes socials, enquestes, etc.). L'anàlisi estadística de dades permet utilitzar la informació de manera crítica, precisa i rigorosa. En aquest bloc adquireix especial rellevància la transcripció de problemes o situacions senzilles i pròximes al llenguatge gràfic i simbòlic propis de l'estadística. L'elaboració i interpretació de diagrames de barres, histogrames, etc. faciliten que es produïska una anàlisi i un ús crític de la informació, al mateix temps que permet centrar l'aprenentatge en la resolució de problemes.	
ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS	• Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades. • Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència. • Elaboració de diagrames de barres. • Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus de representacions. • Interpretació de dades a partir de diferents

	representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills. • Significat i interpretació de les principals mesures centrals (moda, mediana i mitjana aritmètica). • Significat i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang. • Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere. • Respecte, sensibilitat i tolerància davant diferents interpretacions sobre resultats estadístics, mostrant rebuig davant actituds discriminatòries.
Bloc 6. El Pensament computacional permet desenvolupar tècniques i estratègies per a obtenir solucions eficients utilitzant seqüències d'ordres. En l'Educació Primària, aquest sentit matemàtic s'aplica en la identificació de regularitats, la creació d'algoritmes senzills o l'exploració de diferents opcions i estratègies davant una situació determinada. Convé destacar la importància de l'ús de les TIC i la programació mitjançant blocs en què es posen de manifest habilitats associades al reconeixement, ús de patrons per al disseny i l'anàlisi de solucions més complexes.	
PENSAMENT COMPUTACIONAL	• Identificació de regularitats, interpretació de rutines o instruccions amb passos ordenats. Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o nombres. • Identificació de regularitats i predicció de termes de seqüències numèriques. Creació de patrons. • Interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills. • Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta ni presència d'atzar: escacs, dames, etc. • Simbolització i obtenció de dades senzilles desconegudes en expressions amb igualtats. • Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere. • Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes. Estratègies d'aprenentatge específiques del pensament computacional.

ÀREA DE MÚSICA I DANSA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
	X	X	X	X	X	X		X

CE 1								
CE 2	X		X	X				X
CE 3	X	X		X	X	X		X
CE 4	X			X	X	X	X	X
CE 5	X			X	X		X	X

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN ESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1. Reconéixer i investigar obres de diversos gèneres i els components estructurals i tècnics més destacats en propostes musicals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils a través de l'audició activa i vivencial.	1.1. Reconéixer gèneres escènics i obres musicals de diferents estils i èpoques amb els elements contrastants tècnics i formals més destacats que els caracteritzen. 1.2. Descriure els elements més destacats que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries, utilitzant vocabulari específic. 1.3. Valorar el patrimoni musical i escènic respectant-ne la diversitat.
2. Explorar, distingir i relacionar els paràmetres, les característiques i les representacions gràfiques del so, el silenci i les agressions acústiques, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual.	2.1. Relacionar les qualitats del so amb els elements gràfics associats, utilitzant un vocabulari adequat. 2.2. Identificar els tipus de veu, els instruments, les famílies instrumentals i agrupacions, relacionant-ne les característiques

	2.3. Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn, respectant les diferents manifestacions musicals.
3. Interpretar jocs i propostes musicals i escèniques diverses a través de la veu, els instruments, el cos i altres mitjans, buscant varietat expressiva	3.1. Explorar, a través de la veu, del cos, dels instruments i dels diferents elements sonors, jocs musicals, escènics i improvisacions breus amb una finalitat expressiva. 3.2. Interpretar, a través del cos, de la veu, dels instruments i dels diferents elements sonors, propostes musicals breus o escèniques amb intencionalitat tècnica. 3.3. Reconèixer l'esforç en la interpretació individual o col·lectiva.
4. Crear propostes musicals i escèniques breus de forma guiada a partir d'un o de diversos llenguatges i mitjançant la participació en projectes.	4.1. Dissenyar propostes breus de forma guiada mitjançant l'ús d'elements del llenguatge musical o escènic. 4.2. Participar, de manera activa, en projectes artístics o multidisciplinaris, respectant els rols diferents del grup. 4.3. Identificar els elements d'un projecte artístic o multidisciplinari de forma guiada amb la valoració tant el procés com el producte final.
5. Utilitzar recursos digitals i audiovisuals aplicats a la cerca, l'escolta, l'edició, la interpretació i la creació de produccions musicals, actuant d'acord amb la normativa vigent.	5.1. Buscar informació en fonts digitals diverses de forma guiada. 5.2. Utilitzar recursos digitals per a l'enregistrament o l'edició musical de forma guiada. 5.3. Practicar un consum responsable en l'ús d'obres musicals i audiovisuals de manera respectuosa amb l'autoria.

SABERS BÀSICS ETAPA PRIMÀRIA SEGON CICLE	
ÀREA: MÚSICA I DANSA	
BLOC 1. PERCEPCIÓ I ANÀLISI	
- SB1.1. CONTEXTOS MUSICALS I CULTURALS. CE1, CE2, CE5 -	
Obres	Fragments o obres de gèneres, èpoques, estils i autoria diferents. Classificació
Patrimoni	Els espais culturals i artístics. El patrimoni de la Comunitat Valenciana.
Gèneres escènics i musicals	Els gèneres escènics i musicals. Professions vinculades.
Agrupacions vocals i instrumentals	Les agrupacions vocals, instrumentals i mixtes.
La veu	Registre de les veus i classificació.
Els instruments	Els instruments musicals: classificació per famílies, descripció i usos en agrupacions. Identificació visual i auditiva.
Normes de comportament	- Actitud atenta en l'audició i davant de propostes artístiques. El silenci individual. - Atenció i respecte en l'audició i davant de les propostes artístiques.
- SB1.2. ELEMENTS I ESTRUCTURA CE1, CE2, CE3, CE5. -	
So i silenci	Usos del so i del silenci en el món actual.
Les qualitats del so	Diferents graus d'altures, duracions, intensitats i timbres: representació gràfica.
Ritme, tempo i caràcter	La pulsació i l'accent en els compassos simples. Els signes de divisió. El tempo. El caràcter i l'expressió.
Melodia i harmonia	Frase i semifrase. Interval i cadència. El mode. Identificació.
Estructura i forma	- Repetició, contrast i variació. - L'estructura i la forma.

Elements escènics	Rols, materials i espais.
BLOC 2. INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	
- SB2.1. EXPRESSIÓ INDIVIDUAL I COL·LECTIVA. CE2, CE3, CE4, CE5. -	
Interpretació i tècnica vocal	- Desenvolupament de la capacitat respiratòria. L'emissió vocal en la parla i en el cant. Jocs vocals: combinació d'altures, intensitats, duracions i timbres. L'accent prosòdic i l'accent musical. Reconstrucció de textos a cançons donades. - Cançó a l'uníson, a cappella i amb acompanyament. La memorització de repertori.
Interpretació i cura instrumental	- Cura i manteniment dels instruments. La reutilització o transformació de materials de l'entorn en la construcció d'instruments senzills. - La tècnica en la pràctica instrumental. - Propostes breus i jocs instrumentals. - Combinació de diferents altures, intensitats, duracions i timbres. Polirítmies senzilles. L'ostinato i la improvisació.
Creació	- Moviments, expressions corporals i coreografies senzilles. - Propostes musicals i sonoritzacions breus.
La comunicació	- Expressió vocal i expressió corporal. - El llenguatge escènic.
La notació musical	Els elements de la notació musical en la interpretació i la creació.
Habilitats motrius	L'espai en la dansa. Les qualitats del moviment.
El moviment i la dansa	Moviments en coreografies breus. La coordinació grupal, les figures i l'espai en les danses.
- SB2.2 Propostes artístiques. CE1, CE3, CE4, CE5 -	
Representació	- Els personatges en propostes artístiques multidisciplinàries. - Espai i posició. Els segments corporals: expressió i gestualitat.
Elements escènics	L'ambientació sonora i l'attrezzo.
Elements expressius i comunicatius en el llenguatge audiovisual	Relació imatge, acció i so.
Projectes artístics multidisciplinaris	- Disseny, rols, selecció de materials, informació i criteris de valoració - Responsabilitat individual i grupal en la participació i en la creació de propostes senzilles.
Eines digitals	- Ús de banc de sons i selecció d'informació. - La gestió responsable.

	Enregistrament, interpretació, creació i edició. Normes de protecció de dades i autoria.
Expressió de sensacions i opinions	Expressió de sensacions i opinions en propostes variades amb ús de la terminologia musical donada. Actitud oberta i respectuosa. Confiança personal.

ÀREA DE "ART AND CRAFTS"

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE1	X	X			X	X		X
CE2	X	X	X		X	X		X
CE3	X	X						X
CE4	X		X				X	X
CE5	X	X	X	X	X	X		X

CE6	X		X		X	X	X	X
-----	---	--	---	--	---	---	---	---

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVALUACIÓ EN ESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVALUACIÓ
C1. Explorar propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual per mitjà de diferents canals i contextos, desenvolupant hàbits de percepció activa.	1.1 Mostrar interès, curiositat i respecte cap a diferents propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual present en els diferents contextos en els quals es duu a terme l'experiència d'apreciació.
	1.2. Classificar les diferents propostes artístiques tenint en compte els diferents canals per mitjà dels quals les percebem.
	1.3. Identificar elements bàsics de contingut en propostes artístiques mitjançant l'apreciació de l'entorn patrimonial pròxim i de la cultura visual i audiovisual.
C2. Reconèixer i valorar les característiques fonamentals de la contemporaneïtat artística mitjançant la percepció de diferents obres i l'experimentació	2.1. Apreciar la diversitat i heterogeneïtat de propostes artístiques contemporànies mostrant una actitud de respecte per a superar prejudicis.
	2.2. Incorporar l'ús d'alguns formats i materials propis de la contemporaneïtat artística en les seues pròpies creacions.
	2.3. Reconèixer les diferents temàtiques en les

directa.	obres artístiques contemporànies a partir del fet d'establir relacions senzilles amb els reptes i circumstàncies del present.
C3. Emprar de manera adequada la terminologia específica de l'àrea relativa a elements configuratius, formats, tècniques i materials en l'expressió de les experiències d'apreciació i creació artística.	3.1. Participar activament en els diferents moments d'expressió en l'experiència d'apreciació i creació artística, utilitzant un vocabulari adequat i respectuós.
	3.2. Emprar el vocabulari bàsic de l'àrea per a identificar elements configuratius, formats, tècniques i materials en diferents propostes artístiques.
	3.3. Mostrar una actitud respectuosa amb les diferents opinions emeses sobre produccions artístiques.
C4. Experimentar amb els elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual, així com amb diferents tècniques i materials, expressant idees, sentiments i emocions en l'elaboració de produccions artístiques individuals o col·lectives.	4.1 Fer un ús adequat dels materials, eines i espais de treball en el procés d'elaboració de propostes artístiques.
	4.2. Emprar diferents tècniques i materials per a experimentar amb les seues qualitats expressives en produccions artístiques creatives senzilles.
	4.3. Desenvolupar hàbits de constància i esforç en els processos de treball per a finalitzar les propostes artístiques iniciades.
C5. Utilitzar de manera guiada	5.1. Buscar, de manera guiada i responsable, informació i recursos artístics en mitjans digitals, respectant la normativa vigent.

recursos digitals aplicats a la cerca d'informació i a la creació artística, i fer-ne un ús responsable d'acord amb la normativa vigent.	5.2. Respectar les indicacions a l'hora de buscar informació o crear propostes artístiques digitals.
	5.3 Iniciar-se en l'ús de recursos digitals bàsics per a desenvolupar creacions artístiques visuals o audiovisuals senzilles.
C6. Participar en les diferents fases d'un procés creatiu col·laboratiu amb actitud inclusiva, assumint diferents rols en el desenvolupament de produccions visuals i audiovisuals senzilles.	6.1. Assumir sense prejudicis diferents rols en el desenvolupament de produccions artístiques col·laboratives i mostrar interès i respecte per les diferents funcions a exercir.
	6.2. Col·laborar de manera guiada en el desenvolupament d'un producte artístic final satisfactori que complisca amb els objectius mínims establits.
	6.3. Expressar inquietuds, dubtes i incerteses emprant estratègies comunicatives bàsiques, de manera assertiva i respectuosa, durant el procés de desenvolupament de les diferents produccions artístiques visuals o audiovisuals.
	6.4. Desenvolupar de manera guiada propostes creatives, registrant els processos de treball i compartint el resultat.

ÀREA: ART & CRAFT	
BLOC 1. Percepció i anàlisi	
B.1.1. Exploració i interpretació de l'entorn	
CE1, CE2, CE3, CE5	
G1. Patrimoni historicoartístic i cultura visual contemporània	
Patrimoni historicoartístic. Manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals	Patrimoni historicoartístic local: exploració i anàlisi.
	Patrimoni historicoartístic autonòmic: exploració i anàlisi.
Elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual	Els elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques de diferents èpoques i estils.
	Possibilitats expressives i comunicatives dels elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques plàstiques i visuals de diferents èpoques i estils.
Contemporaneïtat artística	Característiques fonamentals dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies.
	Qualitats expressives dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies.
	Professions relacionades amb el món de les arts plàstiques, visuals i audiovisuals.
G2. Actituds	Estratègies de recepció activa.
	Estratègies bàsiques d'anàlisi de propostes artístiques des d'una perspectiva de gènere.
	Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. El valor del silenci en l'atenció i apreciació.
G3. Entorns digitals:	Estratègies de cerca i filtració d'informació.
	Recursos digitals bàsics per a les arts plàstiques, visuals i

	audiovisuals.
G4. Utilització de la terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:	Per a l'expressió de l'experiència d'exploració de propostes culturals i artístiques.
	Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques.
B1.2. Alfabetització visual i audiovisual	
CE1, CE2, CE3	
G1. Percepció visual	Graus d'iconicitat de les imatges: imatge realista, figurativa i abstracta.
G2. Comunicació visual i audiovisual	El procés comunicatiu: codi i canal. La diversitat de canals de comunicació.
G3. Llenguatge visual i audiovisual: elements configuradors	Les formes geomètriques bàsiques: quadrat, triangle i cercle. La circumferència. Polígons regulars i sòlids geomètrics bàsics. Textures naturals i artificials, tàctils i visuals. Colors complementaris. Gammes cromàtiques.
BLOC 2. Bloc 2. Experimentació i creació	
B2.1. L'experiència artística: tècniques i materials d'expressió gràficoplàstica i de creació visual i audiovisual. Àmbits d'aplicació.	
CE1, CE2, CE4, CE5	
G1. Tècniques i materials	Tècniques bidimensionals seques, humides i grasses.
	Tècniques mixtes i experimentals. Tècniques tridimensionals.
	Qualitats sensorials, expressives i comunicatives.
	Materials i suports. Material reciclat. Criteris de sostenibilitat.
	Maneig d'eines bàsiques per al traçat del dibuix geomètric.
	Utilització de traçats geomètrics bàsics en l'elaboració de dissenys, composicions creatives i il·lustracions.
G2. Formats i materials de la contemporaneïtat	Art urbà. Intervenció artística en espais públics.

artística	
G3. Aplicacions digitals	Aplicacions interactives per al dibuix geomètric.
G4. Àmbits d'aplicació	Produccions plàstiques i visuals per mitjà del llenguatge de la pintura, l'escultura, el dibuix, i les arts decoratives.
	Produccions plàstiques i visuals per mitjà del llenguatge de l'arquitectura, el disseny, la il·lustració i la publicitat.
B2.2. L'experiència artística: processos de treball CE4, CE5, CE6	
G1. Les fases del procés creatiu	Generació d'idees i creació.
	Investigació i creació.
G2. Documentació gràfica de processos	Portafolis d'evidències del procés creatiu.
	Cartografies d'aprenentatge. Mapes visuals (Visual Thinking).
G3. Terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència de creació	Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació de l'expressió gràficoplàstica.
	Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació del dibuix geomètric.
G4. Actituds	Esforç, força de voluntat. Capacitat de concentració.
	Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.
	Respecte per la diversitat d'idees i produccions alienes i utilització d'un vocabulari inclusiu bàsic.
	Tenacitat i constància en la realització i consecució de les diferents tasques.
G5. La creació artística com a experiència social: projectes artístics col·lectius::	Cura d'espais i materials de treball.
	Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i en la presa de decisions.
	Consens, respecte i empatia a les aportacions de les

	companyes i companys en el procés de treball col·lectiu. Sensibilitat i comprensió cap als punts de vista aliens.
	Distribució de tasques: rols en el desenvolupament d'un projecte artístic col·lectiu. Funcions i comeses.
	Creació: disseny i producció de la proposta. Cooperació i responsabilitat en la part individual per a contribuir a un objectiu comú i a la cohesió del grup.

ÀREA EDUCACIÓ FÍSICA

RELACIÓ DE COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

CE1	X	X	X	X	X		X	
CE2	X	X	X		X		X	X
CE3	X	X	X		X		X	
CE4	X	X		X	X	X	X	X
CE5	X	X	X	X	X	X		X
CE6	X	X		X	X	X		

--	--	--	--	--	--	--	--	--

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVALUACIÓ EN AQUESTA PROPOSTA

Competència específica 1.

6.1. Competència específica 1.

Identificar i incorporar hàbits saludables bàsics en la vida quotidiana, desenvolupant un estil de vida actiu, a través de l'activitat física regular i adequada.

1.1 Incorporar hàbits saludables relacionats amb l'activitat física i l'alimentació que contribueixen a la millora de la salut física, mental i emocional, i identificar els principals efectes negatius d'una dieta desequilibrada

1.2 Incorporar progressivament mesures d'higiene postural i de prevenció d'accidents.

1.3 Executar les fases d'activació i volta a la calma relacionades amb la condició física, a través de rutines en les activitats físiques quotidianes

1.4 Iniciar-se en l'hàbit de practicar activitat física, a través de la realització de rutines bàsiques d'exercicis i jocs que fomenten l'autoconeixement i una harmoniosa interacció

6.2. Competència específica 2.

Mostrar consciència i control dels elements fonamentals de la corporalitat en la resolució de situacions motrius variades des d'un plantejament crític.

2.1 Prendre consciència de la corporalitat amb les possibilitats i limitacions, en diferents accions motrius individuals i en convivència, mostrant una disposició positiva cap a la pràctica física.

2.2 Identificar els principals elements anatòmics i funcionals implicats en el moviment, en situacions motrius habituals.

2.3 Mostrar un progressiu control corporal adequat a diferents contextos i tipus d'accions motrius.

6.3. Competència específica 3.

Resoldre reptes i situacions motrius fent ús de les capacitats físiques, perceptiu-motrius i les habilitats motrius en diferents contextos de la vida quotidiana a través de l'activitat del joc

3.1 Executar desplaçaments, salts, girs i altres accions motrius de manera coordinada, facilitant el desenvolupament motriu en situacions controlades de joc i activitat física en entorns estables i coneguts, a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició.

3.2 Desenvolupar habilitats socials inclusives en les pràctiques motrius identificant els estereotips i resolent conflictes individuals i col·lectius de forma dialogada i justa.

3.3 Experimentar reptes motrius senzills que impliquen les capacitats físiques bàsiques a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant el juego.

3.4 Utilitzar estratègies bàsiques de joc en accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició, per mitjà de la identificació dels principals valors socials i culturals associats als jocs.

6.4. Competència específica 4.

Participar en l'execució de propostes artístic-expressives amb aportacions estètiques i creatives pròpies de la cultura motriu a través de la utilització dels recursos expressius bàsics del cos i moviment

4.1 Explorar les possibilitats comunicatives del llenguatge corporal, participant en dinàmiques guiades d'iniciació a propostes escèniques, coreogràfiques, balls i danses.

4.2 Executar moviments creatius i expressius amb progressiva desinhibició, que enriqueixen la seua identitat emocional i personal, a través de representacions individuals i grupals

senzilles.

4.3 Participar activament en muntatges artístics senzills i guiats, fent ús dels recursos expressius del cos i del moviment

6.5. Competència específica 5.

Participar activament en l'exploració del patrimoni natural i cultural de l'entorn, a través d'activitats físiques i artístic-expressives guiades, adoptant mesures de responsabilitat individuals i col·lectives que afavorisquen la pràctica segura i respectuosa amb el mitjà.

5.1 Dur a terme activitats físiques i artístic-expressives en el medi natural o entorns no habituals de manera guiada i controlada, coneixent les tècniques adequades

5.2 Identificar mesures de seguretat i accions per a la conservació del mitjà mitjançant la participació en les activitats inclusives en l'entorn.

5.3 Participar en activitats físiques i artístic-expressives per al coneixement del patrimoni natural i cultural pròxim a través d'activitats guiades en el entorn.

6.6. Competència específica 6.

Identificar i explorar recursos tecnològics relacionats amb l'activitat física i la salut, i utilitzar-los de manera responsable i segura, sota la supervisió de l'entorn familiar i escolar.

6.1 Experimentar amb recursos tecnològics senzills relacionats amb l'activitat física i la salut, en situacions motrius bàsiques.

6.2 Fer ús de manera guiada d'algunes aplicacions tecnològiques vinculades a reptes motors, jocs i preesports, identificant els beneficis i els riscos.

Els blocs de contingut amb els sabers bàsics que hem seleccionat per a les àrees en aquesta PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE són els següents:

SABERS BÀSICS

CICLE 2n

4.2 BLOC 1

B1. Vida activa i saludable.	Cicle 2n
Transversal a totes les competències	
<i>G1. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva física</i>	

Higiene postural i mesures de prevenció d'accidents.	X
Respiració relaxació	X
Hàbits saludables d'higiene corporal i postural, d'alimentació i d'hidratació.	X
Beneficis d'un estil vida actiu basat en la activitat física regular. El valor del descans. Alimentació saludable.	X
Efectes negatius del sedentarisme, la dolent alimentació altres comportaments no saludables.	X
Efectes negatius del sedentarisme, la dolenta alimentació i altres comportaments no saludables.	X
Factors que influeixen en la cura del cos.	
<i>G2. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva psicològica</i>	
Benestar personal. Respecte, consciència i acceptació del cos propi. Gestió de les emocions.	X
Autoconcepte i autoregulació. Fortaleses i febleses.	X
Consolidació de l'autoconeixement.	
<i>G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social</i>	
Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals.	X
Jocs i activitat físicoesportiva igualitària com pràctica social saludable enfront d'hàbits nocius.	X
Tractament positiu i gestió de la competitivitat. Jocs cooperatius.	X
La diversitat corporal i de gènere: visió crítica sobre els estereotips.	
<i>G4. Principis generals anatòmics i funcionals del cos en moviment</i>	
Sistemes implicats en les activitats motrius: muscular i osteoarticular.	X
Aparells implicats en l'activitat física i el moviment: aparell locomotor.	
<i>G5. Aplicacions digitals i recursos tecnològics per al control de l'activitat física des d'una perspectiva saludable</i>	

Recursos tecnològics relacionats amb la salut.	X
Control de paràmetres corporals implicats en l'activitat física.	

4.3 BLOC 2

B2. Organització i gestió de l'activitat física.	CICLE 2n
<i>G1. Gestió i planificació de l'activitat física</i>	
Programes d'activitat física: autogestió dels mecanismes per a l'execució (àmbit físic, psicològic i social).	X
Programes d'activitat física: seguiment i valoració del procés i efectes (àmbit físic psicològic i social).	
<i>G2. Organització de l'activitat física</i>	
Elecció de l'activitat basada en criteris saludables segons l'ús i la finalitat.	X
Rutines d'activació, calfament i volta a la calma.	X
Programa personal d'activitat física basat en criteris saludables.	X
<i>G3. Mesures per a la prevenció de lesions i seguretat en la pràctica d'activitat física</i>	X
Normes de seguretat bàsiques. Coneixement de els principals riscos.	X
Mecanismes de control corporal per a la prevenció de lesions. Equipament adequat.	X
Actuacions i protocols bàsics davant accidents en les activitats físicoesportives: protegir, avisar i socórrer (PAS), posicions de seguretat; reanimació cardiopulmonar (*RCP).	X
Consciència de les possibilitats i limitacions personals.	X

4.4 BLOC 3

B3. Resolució de problemes en situacions motrius. CE1, CE2, CE3 i CE5	CICLE 2n
<i>G1. La condició física</i>	
Les capacitats físiques bàsiques en l'àmbit lúdic i l'activitat física.	X
L'adaptació i autoregulació de l'esforç a la intensitat i duració de l'activitat.	X
La freqüència cardíaca i respiratòria com conseqüència de l'esforç realitzat.	X
La freqüència cardíaca i respiratòria com a indicador de la intensitat de l'activitat.	
<i>G2. Capacitats perceptiu-motrius i habilitats Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat. Equilibri estàtic i dinàmic. Motrius</i>	
Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat.	X
Percepció i estructuració espaciotemporal.	X
Coordinació general i segmentària.	X
Combinació d'habilitats i creativitat motrius.	X
<i>G3. Els jocs</i>	
Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Juguen modificats.	X
Grans jocs i trobades.	
<i>G4. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tècnics</i>	
Gestos tècnics bàsics.	X

<i>G5. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tàctics</i>	
Ocupació d'espais.	X
Estratègies de progressió, cooperació, oposició i col·laboració-oposició.	X

4.5 BLOC 4

B4. Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius. CE2, CE3, CE4 i CE5	CICLE 2n
<i>G1. Gestió emocional en situacions motrius i jocs</i>	
Identificació expressió d'emocions i sentimientos.	X
Regulació i gestió emocional. El cos expresivo i no violent.	X
Control de la impulsivitat i de les emocions negatives. La relaxació.	X
<i>G2. Interacció social en situacions motrius i jocs</i>	
Esportivitat i joc net.	X
Normes i regles consensuades en situacions de joc.	X
Habilitats socials: escolta activa, treball en equip, estratègies de gestió i resolució dialogada de conflictes.	X
Conductes inclusives en les situacions motrius basades en la convivència i la no discriminació per qüestions de gènere, racials, de capacitat física o de competència motriu.	X

3.SITUACIONS D'APRENTATGE.

- **Metodologia Didàctica.**

Les situacions d'aprenentatge impliquen la realització d'un conjunt de tasques i activitats útils i situades en **contextos pròxims o familiars, significatius** per a aquest, que li **suposen reptes, desafiaments**, que desperten el desig i la curiositat per continuar aprenent que **impliquen l'ús de diversos recursos**, que potencien el desenvolupament de processos cognitius, emocionals i psicomotrius en l'alumnat..

En les situacions d'aprenentatge per a aquest cicle proposem tasques i activitats significatives i rellevants per a **resoldre problemes de manera creativa** des del **treball individual al cooperatiu**, la resolució del qual comporta la **construcció de nous aprenentatges** i prepara a l'alumnat per al seu futur personal, acadèmic i professional, reforçant l'autoestima, l'autonomia, la iniciativa, la reflexió crítica i la responsabilitat. Tot ells sota els paràmetres del model DUA.

Amb aquestes situacions els oferim l'oportunitat de connectar i aplicar l'apréns en contextos de la vida real, en l'àmbit personal i educatiu de l'alumnat. A més, fomentem aspectes relacionats amb l'interés comú, la **sostenibilitat o la convivència democràtica**, essencials perquè l'alumnat siga capaç de respondre amb eficàcia als reptes del segle XXI (**Agenda 2030**).

Aquestes estratègies impliquen **la producció i la interacció verbal** i inclou l'ús de recursos autèntics en diferents **suports i formats**, tant analògics com digitals.

Mètodes

a

l'aula.

És interessant nomenar en la nostra proposta el disseny d'aprenentatge multinivell. Es tracta d'una estructura organitzativa curricular que fomenta la inclusió a l'aula i que permet als estudiants triar diversos camins personalitzats per a aconseguir els aprenentatges i per a demostrar la comprensió i integració de l'apréns..

Es dissenyen aprenentatges per a grups que, entre si, poden tindre àmplies diferències en les seues habilitats d'escoltar, parlar o llegir, de moure's, observar, atendre o organitzar-se, d'implicar-se, crear o, simplement, recordar.

En aquesta mena de metodologia tot l'alumnat ha de poder mostrar els seus progressos a través de l'un o l'altre tipus d'activitats que serviran de referents per a efectuar, no sols una avaluació per a aprendre, sinó també una avaluació per a qualificar.

Aquestes estratègies per a l'aprenentatge multinivell estan basades en teories com ara:

- La Taxonomia de *Bloom
- El disseny Universal de l'Aprenentatge- DUA
- La Personalització de l'Aprenentatge. PA

Totes elles basen els seus mètodes en **metodologies actives, desenvolupament de les competències, treball cooperatiu, la ludificació, la personalització dels aprenentatges i LA INCLUSIÓ** de tot l'alumnat, respectant els seus propis perfils i ritmes de treball.

El disseny de propostes pedagògiques multinivell porta a una base curricular comuna, **elimina les adaptacions curriculars** i TOT L'ALUMNAT POT PROMOCIONAR dins de les seues possibilitats individuals ja que existeixen **múltiples opcions d'accés i expressió**.

Si bé encara no estem treballant en dissenys multinivell en les nostres propostes pedagògiques valorem la possibilitat i l'obstinació a realitzar-lo en un futur pròxim per a garantir un eficaç i motivador procés d'ensenyament-aprenentatge a les nostres aules.

CONTINGUTS FOMENT DE DESTRESES I HABILITATS

Per al desenvolupament de **destreses i habilitats** en el nostre alumnat treballem els següents aspectes en la nostra proposta pedagògica de cicle:

Pensament Crític

L'ésser humà, per naturalesa, és un ser social i per tant comunicatiu. Busquem la manera de donar i rebre informació, d'intercanviar missatges dins de la comunitat a la qual pertanyem i tot això en pro de l'acte- satisfacció personal, de la satisfacció de les nostres pròpies necessitats.

És ací on apareix el Llenguatge, com a vehicle que possibilita l'aprenentatge. Aquest llenguatge demanda el desenvolupament d'unes **habilitats i destreses** comunicatives pròpies perquè aquest acte se dé de manera satisfactòria.

Gràcies al llenguatge sorgeix un tipus de pensament, més complex, que involucra també altres habilitats com ara: **analitzar, reflexionar, comparar, discernir, explicar, decidir**, entre altres i la seua posada en pràctica implica etapes que recorden a les del mètode científic: el **pensament crític**.

El pensament en educació i, concretament, en innovació educativa.

Habilitats Personals I Socials

Juntament amb el pensament crític es desenvolupen altres habilitats i destreses com ara la creativitat, la capacitat d'iniciativa, l'emprenedoria, el treball en equip, assumptió de diferents rols en equips de treball, la tolerància, el respecte, l'empatia, la resolució de problemes, l'avaluació del risc, la presa de decisions, la gestió constructiva dels sentiments, autoconeixement: valoració de fortaleces i febleses, resistència, superar obstacles i fracassos, perseverança, flexibilitat, etc que acompanyen als continguts curriculars en la pràctica docent.

Emprenedoria a l'Aula: elaboració de Projectes. Ús de les Tics.

A més de les destreses en el llenguatge: PENSAMENT CRÍTIC i les habilitats PERSONALS I SOCIALS, es treballen destreses per a l'emprenedoria, l'elaboració de projectes i l'ús DE LES TICS, bases totes

elles del model *DUA (disseny universal d'aprenentatge)..

Continguts com:

Cerca, selecció i organització de la informació en mitjans digitals.

Eines digitals de cerca i visualització com a cerca en blogs, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies virtuals, bases de dades especialitzades.

Estratègies de filtrat en la cerca de la informació.

Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i serveis de la xarxa.

Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la cerca i contrast d'informació..

Organització de la informació seguint diferents criteris.

Ús de les eines més comunes de les TIC i de les audiovisuals per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies i comprendre les idees alienes, etc. Compartir informació i recursos i construir un producte o meta col·lectiu.

Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Serveis de la web social com a blogs, fòrums...

Hàbits i conductes per a filtrar la font d'informació més completa i compartir-la amb el grup.

Creació de continguts digitals.

Realització, formatat senzill i impressió de documents de text.

Disseny de presentacions multimèdia.

Ús de vocabulari específic de l'àrea/assignatura..

Pla Lector

L'organització i planificació eficaç del pla lector en la nostra proposta pedagògica és essencial.

El pla lector comença des del moment que llegim a l'aula i fora d'ella, cada exercici, cada text, cada plantejament o cada raonament i problema matemàtic.

Consisteix en un conjunt d'estratègies **ideades per a la millora de la competència lectora i el desenvolupament de l'hàbit lector** en i fora de l'aula. Incloem diferents activitats i tractem la temàtica des de diversos angles per a així, complir els objectius plantejats.

La lectura és una de les competències bàsiques en el desenvolupament social i individual de les persones. Llegir i escriure són processos intel·lectuals, complexos i complementaris, que possibiliten el desenvolupament de la resta de competències necessàries per a l'adquisició de coneixement, i per això ho tenim molt present a la nostra proposta.

Una bona comprensió lectora permet a l'alumnat entendre de manera més eficaç els textos utilitzats en la resta de les àrees, a més de contribuir al desenvolupament cognitiu i social de l'individu. Per això, **la lectura i l'escriptura** són considerades elements prioritaris en la formació de l'alumnat i són els eixos transversals i **inseparables a totes les àrees**.

Proposem les següents activitats per a desenvolupar la competència lectora:

- Lectura comprensiva, expressió oral i escrita en totes les àrees, així com treballem la comunicació audiovisual i les Tics.

- Lectura diària en veu alta de textos per part de l'alumnat..
- Grups de lectura dins i fora de l'aula..
- Lectura graduada relacionada amb el llenguatge i/o tema de la unitat /*ABP a casa .
S'inclou una taula (d'ara en avant) en la qual s'indiquen els llibres recomanats per a cada trimestre.
- Lectura voluntària de la biblioteca d'aula..
- Lectura comprensiva dels textos i activitats relacionats amb l'O.D./projecte, tant en paper com via en línia.

Per a aquest curs lectiu treballarem les lectures relacionades amb els continguts en aquest cicle, els dies de pluja

TEMPORALITZACIÓ

La planificació de les situacions d'aprenentatge del curs es farà atenent al següent esquema:

ÀREA: LLENGUES SEGON CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	4 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: MATEMÀTIQUES SEGON CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	4 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL SOCIAL I CULTURAL SEGON CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	4 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL SEGON CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	2 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	2 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: MÚSICA I DANSA SEGON CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: EDUCACIÓ FÍSICA CURS: 5e' i 6e PRIMÀRIA				
Núm. *UDD/ o *ABP	NOM DE LA *UUD/*ABP	TEMPORALITZACIÓ		
		TRIMESTRE	SETMANES	SESSIONS
1-.	Desplaçaments	1r	3	6-9
2-.	Salts	1r	2	4-6
3-.	Girs	1r	2	4-6
4-.	Llançaments i recepcions	1r	2	4-6
5-.	Transports i conduccions	2n	2	4-6
6-.	Habilitats bàsiques	2n	2	4-6
7-.	Imitació	2n	3	6-9
8-.	Representació	2n	2	4-6
9-.	Ritme	3r	4	8-10
10-.	Jocs alternatius	3r	2	4-6
11-.	Jocs predeportius	3r	2	4-6
12-.	Jocs populars	3r	2	4-6

ESTRATÈGIES I PROCEDIMENTS PER AL FOMENT DE LES COMPETÈNCIES

Les activitats i estratègies que duem a terme en i fora de l'aula per a desenvolupar les competències clau inclouen les següents:

Activitats i/o exàmens per al foment de l'expressió oral tant individual com en equip.

Activitats i/o exàmens per al foment de l'expressió escrita individual tant en format paper com en plataformes en línia.

*Porfolio o dossier que recull les evidències de l'alumnat..

Activitats, fitxes i altres estratègies per a treballar la comprensió oral i la comprensió escrita relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte tant en format paper com en plataformes

en línia.

Rutines i estratègies de pensament i altres organitzadors gràfics: compara i contrasta, el mapa conceptual; mental; línies del temps; eixos cronològics; investigacions; biografies; infografies; anàlisi de notícies; descripcions etc...que conviden a la reflexió i aprofundiment en l'aprenentatge..

Lectura de llibres, textos o articles relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte (es poden treballar activitats *Flipped *classroom: una vegada l'alumnat ha llegit el text prèviament a casa , es treballa en classe el contingut).

Visionat de documentals, curts o pel·lícules relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte (es poden treballar activitats *Flipped *classroom: una vegada l'alumnat ha vist el film prèviament a casa , es treballa en classe el contingut)

Metacognicions.

Treball cooperatiu. Pla d'equip. Plantilles Trencades. Lectures *Kagan, etc...

Acte i co-avaluacions.

Activitats de reforç i ampliació relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte en format paper com en plataformes en línia.

Activitats en pro de la comunitat o la cura de l'entorn (*ApS, en alguns casos): participació en campanyes saludables, concursos d'ortografia, tallers, projectes, visites d'autor, campanya de donació de sang en el centre, apadrinament lector, immersió lingüística, concurs de nades, campanyes d'aliments, campanyes de cura del medi ambient, etc... relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible, l'Agenda 2030.

Activitats per a la revisió de continguts de la unitat didàctica o el tòpic del projecte a través de la ludificació, (ludificació) o *ABJ (aprenentatge basat en el joc), tant amb jocs de taula , de pròpia producció manual, com a través de plataformes en línia.

Activitats per al foment de la competència digital, emprenedora, creativa i artística, a través de la creació i edició de material audiovisual.

Activitats per al foment de la competència emprenedora, creativa i artística en l'elaboració de productes, reptes i desafiaments tant en format paper com en línia.

Totes i cadascuna de les estratègies fomenten el treball competencial en les tres dimensions: en el

saber (conceptes), en el saber fer (habilitats i destreses) i en el saber ser (valors i actituds). Així, la participació, l'actitud i l'esforç diari formen part indispensable com a valors intrínsecs en els assoliments per part de l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

ACTIVITATS DE REFORÇ I AMPLIACIÓ.

En tota classe hi ha alumnes/as amb diferents estils i ritmes d'aprenentatge i diferents nivells de motivació, al mateix temps que persegueix l'objectiu que tot alumne/a participe en el procés d'aprenentatge amb plena satisfacció i abast l'èxit d'acord amb el seu nivell de capacitat i interès.

La diversitat d'exercicis i activitats utilitzats en els materials possibilita que tots els alumnes/as puguin trobar algun que estiga d'acord amb el seu estil i ritme d'aprenentatge..

Algunes d'aquestes activitats actuen com una extensió per a aquell alumnat sense dificultats, i altres ofereixen un reforç per a aquells que necessiten més suport.

Les activitats a les quals ens referim i que incloem en aquesta proposta pedagògica són les següents:

De reforç: sessions amb monitors de diferents disciplines esportives

D'ampliació: visites a camps d'atletisme, placetes amb jocs populars, excursions a la natura...

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES en la nostra proposta pedagògica.

Les activitats complementàries són activitats didàctiques l'objectiu de les quals és **complementar l'activitat habitual de l'aula i** formen part de la Programació docent. A més són coherents amb el nostre Projecte Educatiu del Centre.

Es tracta d'activitats que realitzem en pro de la formació integral **per a complementar i implementar la seua formació acadèmica, de desenvolupament d'habilitats i d'actituds i valors**, tan necessaris per a la vida diària.

A més, en aquesta mena d'activitats que l'alumnat realitza, tant dins com fora de l'aula, es desenvolupa un esperit de servei i de contribució a l'entorn i a la comunitat més pròxima.

Aquestes activitats, generalment en equips cooperatius, contribueixen als **17 Objectius de Desenvolupament Sostenible que l'Agenda 2030 promou per a treballar la transversalitat i contribuir** a nivell social, econòmic i sostenible, amb l'única fi, de salvar a curt termini, el nostre planeta. Conscienciar a l'alumnat és la màxima prioritat per a frenar l'impacte nociu al medi ambient.

També tenen com a objectiu fomentar la **creativitat** de l'alumnat i el **pensament divergent**, és a dir, la capacitat de desenvolupar solucions creatives i emprenedors per als possibles problemes que se'ls puguin presentar.

L'interés del nostre professorat per la metodologia **APRENTATGE SERVEI (*ApS)** està creixent exponencialment. Aquesta metodologia combina l'aprenentatge acadèmic dels nostres i les nostres estudiants amb un servei a la comunitat, la qual cosa possibilita la posada en pràctica de coneixements, habilitats i actituds en entorns reals, que suposen una millora de l'entorn a través d'un projecte integrat.

Amb l'Aprenentatge Servei (*ApS) impliquem el nostre alumnat en una experiència i un aprenentatge molt més significatiu, que connecta la teoria amb la pràctica, el nostre col·legi amb la realitat social i les seues necessitats. Els continguts adquireixen una major rellevància i impacte socials.

Així doncs, les activitats que incloem en aquesta proposta pedagògica per a aquest cicle serien:

- **Activitats *ApS** amb les quals contribuïm al medi ambient i als 17 *ODS de l'agenda 2030: *Activitats de millora del medi ambient : conservació, neteja, reciclatge, estalvi*

energètic, plantar arbres, etc

- Activitats complementàries per a reforçar la pràctica docent: *Atenció a persones majors, malalts, discapacitats, visites a residències, etc.*
Millora de la qualitat de vida: dinamització cultural, accions reivindicatives, etc.

Causes solidàries: refugiats, violència de gènere, donació de sang, recollida de joguets, roba, articles de primera necessitat, banc d'aliments, mercat solidari, festival de nacions, etc

- Activitats extraescolars que complementen la pràctica docent: *En àmbit escolar: apadrinament lector, mediadors, reporters de barri (periòdic/revista escolar, informatiu escolar, ràdio escolar...), concurs de nades (juntament amb alumnat d'educació especial), hort escolar, campanyes saludables, higiene personal, etc...*

A més, col·laborem amb les entitats locals a nivell pedagògic en la realització de xarrades, tallers i visites guiades per als cursos d'aquest cicle.

- Les famílies també formen part en la pràctica docent en la nostra proposta amb la realització de tallers, xarrades, intervencions puntuals i visites en els cursos d'aquest cicle.

● Mesures d'atenció individualitzada

Una mateixa proposta pedagògica exercida sobre un mateix alumnat té diverses respostes, atenent diferents **ritmes cognitius**, a **diversos desenvolupaments psicomotrius** i diferent **impacte emocional**, de **motivació i d'actitud** de cara a aquest .

El conjunt de diferències individuals que coexisteixen en tot l'alumnat és el que coneixem per **diversitat** en l'àmbit educatiu i necessita d'una atenció *individualzada. Aquesta diversitat fa referència a l'heterogeneïtat que existeix a les aules. Aquestes diferències són degut a:

Capacitat intel·lectual
Rendiment acadèmic
Ritme d'aprenentatge
Diferències socioculturals Lingüística
Diversitat funcional Altes capacitats

MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la INCLUSIÓ constitueixen totes les actuacions educatives planificades des d'un enfocament sistèmic que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat per a tot l'alumnat, especialment per a aquell que es troba en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres que limiten el seu desenvolupament per a, d'aquesta manera , donar una resposta

personalitzada a les seues necessitats.

MESURES ORDINÀRIES. NIVELLS II I III

Aquesta adequació personalitzada a les propostes pedagògiques és una mesura curricular ordinària:

de **nivell II**, en tant que té en compte a la totalitat de l'alumnat del grup-classe: tenen per objectiu l'eliminació/reducció de barreres en l'aprenentatge, accés o participació de l'alumnat, control d'assistència com a prevenció de l'absentisme, proporcionar múltiples formes de representació segons el *DUA, sensibilització del grup classe davant l'entrada d'un nou company/a, implementació de programes sobre intel·ligència emocional, etc.

i de **nivell III**, en tant que té en compte a l'alumnat del grup que requereix una resposta diferenciada a través d'un reforç pedagògic i suposa l'adequació de la metodologia i de les estratègies organitzatives. Va dirigit a l'alumnat següent:

- a) Alumnat amb **difficultats d'aprenentatge** en determinades àrees o matèries.
- b) Alumnat que **ha promociat amb àrees o matèries no superades** del curs anterior.
- c) Alumnat que roman **un any més** en el mateix curs.
- d) Alumnat d'incorporació **tardana al sistema educatiu espanyol** que s'incorpora de manera transitòria a un curs inferior al que li correspon per edat.
- e) Alumnat amb **altes capacitats**.

Mesures d'atenció nivell III

Mesures ordinàries d'atenció a la diversitat que implementa el professorat tutor o tutora a un xicotet grup o de manera individual (tutoria afectiva, adaptació dels productes finals en els projectes, canvis de metodologia, tallers de reforç, ensenyament intensiu de les llengües cooficials, etc). És el tutor/a l'encarregat del registre d'aquestes Mesures.

Mesures administratives: exempcions en matèries, convalidacions, etc.

Mesures registrades en l'informe *soci psicopedagògic que no requereixen de personal específic de suport educatiu: assignació a alumnat a Programa de Diversificació Curricular (*PDC), PR4, PAC, atenció educativa domiciliària, etc) És l'Equip Directiu el encarregat del seu registre.

MESURES EXTRAORDINÀRIES. NIVELL IV

Es tracta de mesures curriculars extraordinàries. Està dirigida a:

Alumnat amb Adaptació curricular individual significativa (*ACIS). Alumnat amb necessitats educatives especials que cursa l'ensenyament obligatori que presenta un desenvolupament

competencial, inferior a dos o més cursos.

Alumnat amb Programes personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació el llenguatge i la parla .

Alumnat escolaritzat en l'etapa d'Educació Infantil i en les etapes obligatòries que presenta necessitats específiques de suport educatiu i que requereix d'una atenció educativa intensiva i especialitzada.

Aquestes mesures són implementades pel personal específic de suport per a la inclusió:

Mestre/a per a la Inclusió Educativa en Audició i Llenguatge, (AI)

Mestre/a per a la Inclusió Educativa Especialista en Pedagogia Terapèutica (PT),

Educador,

Fisioterapeuta,

Trimestralment, coincidint amb les sessions d'avaluació, s'avaluen els resultats i l'eficàcia de les mesures de resposta educativa dutes a terme, l'organització dels suports personals especialitzats i el progrés de l'alumnat, i, d'acord amb això, s'introdueixen les modificacions que siguin necessàries.

En la sessió d'avaluació de final de curs, a més, s'acorda la continuïtat del *PAP i la proposta per al curs següent.

El tutor o tutora coordina la implementació i el registre del *PAP, encara que és responsabilitat de tot l'equip docent proposar i participar en les accions que es requereixen i que es deriven de l'informe soci psicopedagògic i del pla específic de cada alumne/a protagonista del *PAP.

El Servei Especialitzat d'Orientació assessorarà en l'avaluació i el registre de les mesures en el document trimestral i final. Es tindrà en com

- ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

En la planificació i el desenvolupament de les activitats complementàries i extraescolars, el centre té en compte que cap alumna i alumne quede exclòs o discriminat per motius econòmics, per raons de discapacitat, limitacions funcionals o per qualsevol altra circumstància. En els casos que siga necessari, el centre planifica, de **forma personalitzada**, els continguts, els suports personals, ordinaris o especialitzats, i els mitjans materials a l'efecte d'assegurar la igualtat d'oportunitats i la no discriminació en l'accés i participació de tot l'alumnat en aquestes activitats.

• Recursos i materials didàctics

El temps, entès com el dedicat a l'ensenyament en el centre, és un recurs fonamental i limitat en l'aprenentatge d'una matèria. La programació que es planteja en aquest document

està adaptada d'acord amb els horaris i ritmes de la classe.

Els materials i recursos didàctics són eines eficaces per a impartir les classes de manera amena i divertida.

Funcions dels Recursos Didàctics.

- **Donar orientació.** Sobretot , en temes i tòpics complexos, proposant rutes alternatives d'aprenentatge, regles mnemotècniques, etc.
- **Simular situacions o esdeveniments.** Per a mostrar en un ambient controlat com ocorren en la vida real.
- **Motivar a l'aprenentatge .** És a dir , despertar l'interés pel coneixement en l'alumne/a..
- **Avaluar l'acompliment de l'alumne/a .** En un tema puntual o en la matèria com un tot, per a així saber que tant de l'aprenentatge es va aprendre amb èxit.

En les nostres activitats i projectes impliquem els diferents entorns: El centre educatiu
La comunitat educativa El context familiar Àrea local.

Distingirem en la nostra proposta entre:

- **Recursos Materials: d'Aula i Tics**
- **Recursos Humans**
- **Recursos Espacials: escenaris i agrupaments**
-

En aquesta proposta pedagògica de cicle inclourem els següents recursos:

RECURSOS/ ALIANCES							
RECURSOS DIDÀCTICS				RECURSOS HUMANS	RECURSOS ESPACIALS		
Pissarres i guixos; retoladors pissarra	X	Suport informàtic: pantalla, PDI, pissarra sensorial, ordenadors, portàtils, *netbooks, tauletes, *Chromebooks, croma,	X	El/la docent	Aula del curs	X	Individual
Llibres de text, quadern de dibuix, lectures, diccionaris, enciclopèdies,	X	Reproductor de CD, càmera de vídeo/de fotos, projector., etc	X	Cu-docència	Aula TIC	X	Cooperatiu
Activitats, fitxes, exercicis, plantilles, organitzadors gràfics, etc relacionades amb	X	Programari/Apps de aprenentatge, seqüències audiovisuals,	X	specialista /	Biblioteca aula i/o local	X	

el tema		pàgines web, Google, blogs, enciclopèdies i diccionaris en línia, i altres recursos...					
Metacognició, rutines i destreses de pensament.	X	Connexió a Internet (Wifi)	X	Les famílies	Excursió diversos dies, Granja Escola, La neu, etc...	X	Grup -classe
Maquetes, simuladors, organigrama dt., gràfics, pòsters, i altres				AL	Corredors		Parelles
Material de EF	X			PT	Sala d'actes o Teatre	X	DISTRIBUCÓ A L'AULA
Regles de diferent tipus, calculadores, compassos, esquadres				Educadors	Pati/s	X	Distribució en "O" per a debats
La programació o proposta didàctica, llibre del docent, activitats de reforç i ampliació, biblioteca lectura.	X			Professorat en Pràctiques	Parcs, Museus, Fàbriques, etc	X	Pupitres de 2 en 2
Adaptacions curriculars					Poliesportiu, Teatre municipal, l'Ajuntament etc		Equip cooperatiu 3-4 5-6 (*Inf)
					Immersió lingüística		Pupitre Individua l

• L'AVALUACIÓ.

L'avaluació a l'aula s'entén com un procés complex de recollecció, anàlisis i devaluació de les evidències sobre el procés de ensenyament i aprenentatge i els resultats de l'aprenentatge. Per això és necessari que existisca entre el docent i l'alumnat un vincle personal, per a poder identificar en primer lloc les necessitats de la avaluació i posteriorment per a poder informar dels resultats d'aquesta .

L'avaluació s'integra en el procés educatiu, **de caràcter formatiu** on es un instrument d'acció, la qual es realitzara en funció dels objectius generals d'etapa..

L'avaluació en l'Etapa d'Educació **Primària** serà contínua, global i formativa.

Els aprenentatges de l'alumne han de ser avaluats **sistemàtica i periòdicament**, tant per a mesurar individualment els coneixements i competències adquirits com per a, i per això, introduir en el procés educatiu quants canvis siguin precisos si la situació el requereix.

Si partim que les Competències Clau suposen una aplicació real i pràctica de coneixements, habilitats i actituds, la manera de comprovar o avaluar si l'alumnat les ha adquirides és reproduir situacions **el més reals possibles** d'aplicació, i en aquestes situacions l'habitual és que l'alumnat se servisca d'aqueix bagatge acumulat (tot tipus de continguts) però responga, sobretot, a situacions pràctiques.

L'avaluació per competències permet avaluar l'assoliment dels objectius didàctics (conceptes), i el grau d'adquisició de les Competències clau (procediments i actituds).

El professorat avalua tant els aprenentatges, els processos d'ensenyament, així com també la nostra pròpia pràctica docent.

• Tipus d'avaluació

Quatre tipus d'avaluació els quals treballem en aquesta programació:

HETERA AVALUACIÓ. Avaluació realitzada per el/la docent al nostre alumnat. Instruments utilitzats: exàmens, rúbriques, escales de valors, escales d'acarament, qüestionaris, observació continuada i el por folio de l'alumnat..

AUTOAVALUACIÓ. L'alumnat pren consciència del seu procés d'aprenentatge. A més de analitzar i avaluar el seu treball en grups cooperatius. Instruments: pla d'equip, rúbriques, dianes, por folio i qüestionaris.

COAVALUACIÓ. L'alumnat avalua als seus companys i companyes el treball en grup cooperatiu. Instruments com: rúbriques, dianes, por folios i qüestionaris, etc

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT. Avaluació realitzada pel professorat sobre la pràctica docent per a elaborar plans de millora a través del feedback rebut del treball a l'aula. Instruments utilitzats: escales de valors, rúbriques i escala d'acarament.

• Procediments d'avaluació

Els **procediments d'avaluació** indiquen com, qui, quan i mitjançant quines tècniques i amb quins instruments s'obtindrà la informació. Són els **procediments** els que determinen la manera de conducta en l'avaluació i fixen les tècniques i instruments que s'utilitzen en el procés avaluador. **Moments** de l'avaluació..

Al principi: per a conèixer el punt de partida. **DIAGNÒSTICA**

Durant el procés d'ensenyament-aprenentatge : per a acompanyar.
FORMATIVA/CONTÍNUA

Al final del procés: per a identificar el grau de consecució dels assoliments.
SUMATIVA/FORMATIVA.

Els **procediments** d'avaluació es desenvolupen entorn de dos tipus d'avaluació:.

En l'avaluació **formativa** avaluem el progrés i els coneixements de l'alumnat de manera freqüent i interactiva. D'aquesta manera podem ajustar la programació per a satisfer millor les seues necessitats educatives.

L'avaluació **sumativa** té com a funció determinar el grau de consecució que l'alumnat ha obtingut en relació amb els objectius fixats per a l'etapa. Es realitza habitualment, per tant, al final d'un procés d'ensenyament-aprenentatge, i es vincula a les decisions de promoció, qualificació i titulació.

AVALUACIÓ FORMATIVA

En l'avaluació formativa utilitzem **tècniques com l'observació, el registre i el seguiment sistemàtic** de l'alumnat durant el procés, tant de caràcter individual com grupal.

Avaluem diferents estratègies en aquesta avaluació:

- Por-folio o dossier, que recopila els acompliments de l'alumnat..
- Qüestionaris/formularis/quics.
- Activitats en grup-classe.
- Treball cooperatiu: pla d'equip..
- Activitats per al foment de la creativitat i l'empredria: plantilles trencades, mots encreuats puzles, etc.
- Exposicions grupals i individuals i debats per al foment de l'expressió oral.
- Activitats relacionades amb la comprensió oral: amb vídeos, *podcasts, audicions, teatre, xarrades, lectures, etc
- Realització de productes, reptes i desafiaments.
- Ludificació (ABJ)
- Activitats relacionades amb la comprensió escrita.
- Treball diari, assistència, participació i actitud
- Rutines de pensament.

En **Primer Cicle de Primària**, l'avaluació serà únicament formativa, degut, al perfil de l'alumnat en edats primerenques.

L'avaluació final de trimestre, en el Primer Cicle de Primària, igual que la de final del curs, serà el resultat d'una **avaluació formativa** i contínua durant el procés d'ensenyament-aprenentatge.

AVALUACIÓ SUMATIVA

L'avaluació sumativa, fa referència a exàmens, tests, proves i/o recuperacions trimestrals i finals de caràcter individual, normalment, que inclouen els continguts/sabers bàsics treballats en les unitats didàctiques o en el projecte.

L'avaluació sumativa, segons normativa vigent, només ha de realitzar-se a partir del 2n cicle, **sempre que no siga l'únic instrument d'avaluació i es realitze de manera molt puntual**. L'avaluació formativa, i més en Educació Primària, adquireix un major pes.

És el **professorat** el que **decideix si realitzar o no avaluació sumativa**. Moltes vegades l'avaluació formativa recull i ens aporta resultats i acompliments suficients per a una eficaç i objectiva avaluació.

En tot cas , si realitzem avaluació sumativa, els exàmens o proves han de ser **competencials**.

Hem d'avaluar els assoliments en l'adquisició dels sabers bàsics, de cada àrea treballats en les unitats didàctiques o en els projectes a través d'exàmens que **incloguen habilitats i competències** en:

- Comprensió Escrita,
- Expressió Oral,
- Expressió Escrita,
- Comprensió Oral,

SIGA COM SIGA L'ÀREA, no està relacionat ni és inherent, únicament, a les llengües.

RESULTATS FINALS D'AVALUACIÓ

El 1r cicle de Primària: a través de la recopilació dels acompliments realitzats per l'alumnat i avaluats amb diverses tècniques i instruments, traurem la nota final de trimestre. Solem dedicar uns percentatges donant-li un pes concret a cada activitat. L'objectiu, en aquest cicle, no és qualificar, ni mesurar, ni classificar als xiquets i xiquetes, sinó analitzar el progrés de la seua evolució i capacitats i detectar de manera precoç si hi ha algun problema que pugui afectar el seu aprenentatge.

Resta de cicles de Primària, l'avaluació final del trimestre, igual que la final del curs, serà una **suma o una mitjana ponderada** de l'avaluació **formativa** i contínua durant el procés i de la **sumativa** (no és obligatòria) a través de proves o exàmens de caràcter quantitatiu i qualitatiu, donant, major pes en percentatge sempre, a l'avaluació formativa.

Tant en l'avaluació formativa com en la sumativa s'elaboraran activitats i/o proves que han de fomentar **LES COMPETÈNCIES CLAU**, perquè l'alumnat exercisca, entene i desenvolupe destreses, habilitats i valors que li seran útils i eficaços en un **ENTORN REAL I SIGNIFICATIU**.

• Eines d'avaluació

Les **eines i tècniques** d'avaluació són el mitjà, l'instrument amb el qual el professorat registra i obté la informació necessària per a verificar els assoliments o dificultats. El professor/a crea **instruments d'avaluació** segons les seues necessitats.

Detecten tant el grau d'adquisició d'objectius d'etapa i les competències en l'alumnat (aprenentatge) com la consecució d'objectius didàctics (ensenyament), amb la finalitat de millorar el procés educatiu.

Serveixen per a acreditar aprenentatges de manera numèrica i, més important, és útil per a reflexionar sobre la nostra pràctica i prendre decisions per a fomentar els aprenentatges dels nostres i les nostres estudiants.

Els procediments d'avaluació (FORMATIVA, SUMAT IVA, ACTE I COAVALUACIÓ, AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT) anteriorment esmentats són valorats utilitzant els següents instruments d'avaluació en la nostra proposta pedagògica:

En aquesta proposta per a aquest cicle utilitzem les següents tècniques i instruments d'avaluació:.

ESTRATÈGIES	INSTRUMENTS/ TÈCNIQUES AVALUACIÓ	
Activitats diàries AVALUACIÓ FORMATIVA	Registre	X
	Observació	X
	Sistema de punts/percentatges	X
	Qüestionaris	
	Escala de valors	
	Llista d'acarament	
	Por foli	
	Organitzadors gràfics	
	Rubriques	
Proves expressió escrita AVALUACIÓ SUMAT IVA/FORMATIVA	Rúbriques expressió escrita	
	Puntuació tradicional sobre 10	X
Proves expressió oral individual AVALUACIÓ SUMAT IVA/ FORMATIVA	Rúbrica expressió oral individual	X
	Puntuació tradicional sobre 10	X
Producte Final/exposicions	Rúbrica expressió oral grupal	X

grupals AVALUACIÓ FORMATIVA/SUMAT IVA	Escala de valors	X
Por foli Avaluació del ABP AVALUACIÓ FORMATIVA	Escala de valors	X
	Llista d'acarament	
	Rúbriques	
Acte i Co Avaluació (cooperatiu) AVALUACIÓ FORMATIVA	Rúbrica treball en equip	
	Escala de valors	
	Diana d'acte/ co avaluació	
NOTA FINAL DE AVALUACIÓ: AVALUACIÓ FORMATIVA (+ SUMAT IVA) opcional	Sistema de punts/percentatges Resultats formulats en lletres o nombres	X
Avaluació del ABP AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT (instrument de avaluació general de la pràctica docent, instrument de avaluació del ABP instrument avaluació de la programació, etc)	Llista d'acarament	
	Escala de valors	X
	Rúbrica	

Adjunt mostres dels instruments que utilitzem per a aquesta proposta pedagògica.

• Autoavaluació de la pràctica docent

El procés d'ensenyament-aprenentatge requereix un seguiment continu dels seus avanços amb l'objectiu de detectar a temps aquelles iniciatives o metodologies que no estan tenint el resultat desitjat i corregir aquells errors que es troben. L'avaluació del professorat es configura com un procés per a millorar l'acompliment de la seua labor i garantir que s'aconsegueixen els objectius educatius que s'ha marcat.

És, a més, una de les labors inherents a l'educació: els/les docents han de donar seguiment no sols de l'aprenentatge que aconsegueix l'alumnat, sinó també de l'efectivitat **dels processos d'ensenyament** que posen en pràctica.

El procés d'avaluació docent persegueix uns **objectius** que podem sintetitzar en:

- Analitzar i detectar si la pràctica docent s'adequa a les particularitats d'un grup i a les necessitats de l'alumnat..
- Detectar dificultats particulars que puguin repercutir en el procés d'ensenyament..
- Comprovar que la implementació de la programació educativa s'ajusta al planificat.
- Realitzar una anàlisi crítica, individual i col·lectiu de la labor docent amb la intenció de millorar en els aspectes possibles.
- Realitzar un exercici de transparència sobre la pràctica docent de cara a la resta de la comunitat escolar.

Avaluem tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la nostra pròpia pràctica docent, per al que incloem a continuació :

- una RÚBRICA amb els indicadors d'assoliment i els elements a avaluar sobre la nostra **pràctica docent**, i dues ESCALES DE VALORS per a avaluar la proposta pedagògica de cicle, i per a avaluar la qualitat de la **proposta pedagògica** de cicle.

RÚBRICA PER A l'Avaluació GENERAL DE LA PRÀCTICA DOCENT

ELEMENTS A AVALUAR	INDICADORS D'ASSOLIMENT.		
	No aconseguit	Aconseguit parcialment	Totalment aconseguit
Proposta Pedagògica	No s'adequa al context de l'aula..	S'adequa parcialment al context de l'aula..	S'adequa completament al context de l'aula..
Plans de millora.	No s'han adoptat mesures de millora després dels resultats acadèmics obtinguts.	S'han identificat les mesures de millora a adoptar després dels resultats acadèmics obtinguts.	S'han adoptat mesures de millora segons els resultats acadèmics obtinguts.
Mesures d'Atenció a la diversitat.	No s'han adoptat les mesures adequades d'atenció a la diversitat.	S'han identificat les mesures d'atenció a la diversitat a adoptar.	S'han adoptat mesures d'atenció a la diversitat adequades.
Transversalitat. Agenda 2030:	No s'han treballat tots els temes transversals en	S'han treballat la majoria dels temes transversals en	S'han treballat tots els temes transversals en l'àrea/matèria..

17 *ODS	l'àrea/matèria..	l'àrea/matèria..	
Programa de recuperació .	No s'ha establert un programa de recuperació per a l'alumnat..	S'ha iniciat el programa de recuperació per a l'alumnat que el necessita.	S'ha establert un programa de recuperació eficaç per a l'alumnat que el necessita.
Objectius didàctics de les unitats o projectes	No s'han aconseguit la majoria dels objectius establerts per al curs.	S'han aconseguit part dels objectius establerts per al curs.	S'han aconseguit els objectius establerts per a aquest curs.
Competències Clau	No s'han desenvolupat la majoria de les competències relacionades amb l'àrea/matèria..	S'han desenvolupat part de les competències relacionades amb l'àrea/matèria..	S'ha aconseguit el desenvolupament de les Competències relacionades amb l'àrea/matèria..
Pràctica docent.	La pràctica docent no ha sigut satisfactòria.	La pràctica docent ha sigut parcialment satisfactòria.	La pràctica docent ha sigut satisfactòria.
Programes de millora per a la pràctica docent.	No s'han dissenyat programes de millora per a la pràctica docent.	S'han identificat els punts per a dissenyar un programa de millora per a la pràctica docent.	S'han dissenyat programes de millora per a la pràctica docent.
Materials i recursos didàctics.	Els materials i recursos didàctics utilitzats no han sigut els adequats.	Els materials i recursos didàctics han sigut parcialment adequats.	Els materials i recursos didàctics han sigut completament adequats.
Distribució d'espais i temps.	La distribució dels espais i temps no han sigut adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.	La distribució dels espais i temps han sigut parcialment adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.	La distribució dels espais i temps han sigut adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.

ELEMENTS A AVALUAR	INDICADORS D'ASSOLIMENT.		
	No aconseguit	Aconseguit parcialment	Totalment aconseguit
Mètodes didàctics i pedagògics. *DUA Metodologies actives.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats no han contribuït a la millora del rendiment i aprenentatge significatiu.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats han contribuït parcialment a la millora del rendiment i aprenentatge significatiu.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats han contribuït a la millora del rendiment i aprenentatge significatiu.
Resultats de l'avaluació..	Els resultats de l'avaluació en aquest cicle no han sigut satisfactoris.	Els resultats de l'avaluació en aquest cicle han sigut moderats.	Els resultats de l'avaluació en aquest cicle han sigut molt satisfactoris.

	MAI	A vegades	BASTANT	SEMPRE
S'identifiquen en les propostes objectius, continguts, competències i criteris d'avaluació adaptats a les característiques del grup d'alumnat als quals va dirigida la programació.				
Es descriuen les mesures per a atendre tant l'alumnat amb ritme més lent d'aprenentatge com als que presenten un ritme més ràpid.				
S'utilitzen recursos variats quant a suport imprés, audiovisual, informàtic i quant a tipus de text (continu, discontinu)				
S'utilitzen materials "autèntics" per a afavorir el desenvolupament de les competències clau i la transferència dels aprenentatges de l'entorn escolar al soci familiar i professional.				
S'estimulen tant el pensament lògic (vertical) com el pensament creatiu (lateral).				
Es fomenta, a través de la pròpia conducta i de propostes d'experiències d'ensenyament-aprenentatge, l'educació en valors.				
S'afavoreix la participació activa de l'alumnat per a estimular la implicació en la construcció dels seus propis aprenentatges.				
S'estableixen vies de cooperació efectiva amb les famílies per al desenvolupament de l'educació en valors i en l'establiment de pautes de lectura, estudi i esforç a casa , condicions per a afavorir la iniciativa i autonomia personal.				
Es proposen activitats que estimulen les diferents fases del procés la construcció dels continguts (identificació de coneixements previs, presentació, desenvolupament, aprofundiment, síntesi).				
S'enfronta a l'alumnat a la resolució de problemes complexos de la vida quotidiana que exigeixen aplicar de manera conjunta els coneixements adquirits.				
Es dona resposta als diferents tipus d'interessos, necessitats i capacitats de l'alumnat..				
S'orienten les activitats al desenvolupament de capacitats i competències, tenint en compte que els continguts no són l'eix exclusiu de les tasques de planificació, sinó un element més del procés.				
S'estimula la pròpia activitat constructiva del alumnat superant l'èmfasi en l'activitat del professorat i el seu protagonisme.				

ESCALA DE VALORS PER A AVALUAR LA PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE

**ESCALA DE VALORS PER A AVALUAR EL NIVELL DE QUALITAT
DE LA PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE**

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ.	MAI	A vegades	BASTANT	SEMPRE
Reconeixement i respecte per les disposicions legals que determinen els seus principis i elements bàsics.				
Adequació de la seqüència i distribució temporal de les *UUDD/*ABP i, en elles, dels objectius, continguts, competències i criteris de avaluació.				
Validesa dels perfils competencials i de la seua integració amb els continguts de cada àrea de la proposta.				
Tractament de la transversalitat.				
Adequació de les mesures d'atenció a la diversitat i les adaptacions curriculars aplicades.				
Valoració de les estratègies i instruments de avaluació dels aprenentatges de l'alumnat.				
Adequació dels criteris de qualificació.				
Avaluació dels procediments, instruments d'avaluació i indicadors de consecució del procés d'ensenyament..				
Idoneïtat dels materials i recursos didàctics utilitzats.				
Adequació de les activitats extraescolars i complementàries programades.				
Detecció dels aspectes millorables i indicació dels ajustos que es faran per a l'elaboració de plans de millora.				

CEIP EL FADRELL

PROPOSTA PEDAGÒGICA

3r CICLE PRIMÀRIA

INDEX

1. [CARACTERÍSTIQUES GENERALS](#)
 - 1.1. [Principis pedagògics i caraterístiques de cicle](#)
2. [ELEMENTS DEL CURRICUM](#)
 - 2.1 [Objectius d'etapa](#)
 - 2.2 Competències Clau
 - 2.3 Competències Específiques
 - 2.4 Criteris d'Avaluació.
 - 2.5 Sabers Bàsics
3. [SITUACIONS D'APRENENTATGE](#)
 - 3.1 Metodologia Didàctica.
 - 3.2 Mesures D'Atenció Individualitzada
 - 3.3 Recursos i materials didàctics
4. [L'AVALUACIÓ.](#)
 - 4.1 Tipus d'Avaluació.
 - 4.2 Procedimientos d'Avaluació.
 - 4.3 Eines d'Avaluació.
 - 4.4 Autoavaluació de la pràctica docent.

1. CARACTERÍSTIQUES GENERALS

1.1. Principis pedagògics i característiques del cicle

Les referències legislatives utilitzades per a la realització d'aquesta proposta pedagògica són la Llei de Educació LOMLOE, Lei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, perquè es modifica la Lei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, les OBJ articularitats del currículum desenvolupat en l'RD 157/2022 de l'1 de març, i per a la Comunitat Valenciana, segons el Decret 106/2022 de 5 d'agost per a Educació Primària, les exigències i necessitats cada vegada més pluriculturals de la nostra societat es reflecteixen en la present proposta pedagògica.

La nostra finalitat és que l'alumnat aprenga a través d'activitats motivadores amb caràcter lúdic-pedagògic que permeta de manera inconscient i natural l'adquisició de noves habilitats i destreses no sols com una matèria més sinó com el descobriment d'un món extern del qual tots formem part responsable. Es promou la interacció en la classe per a desenvolupar unes actituds cap a les normes i els valors socials, dins dels principis psicopedagògics en els quals es fonamenta el disseny curricular per a l'etapa d'Educació Primària.

Que l'alumnat adquireixca totes les competències marcades en la normativa vigent és la finalitat d'aquesta programació. Aconseguir, en primer lloc, centrar-nos en un procés d'ensenyament-aprenentatge constructivista, a través de metodologies actives a l'aula, integrador, a aconseguir un aprenentatge significatiu i durador i que siga eficaç per a la vida futura. D'altra banda, incorporar el conjunt d'elements transversals al procés d'aprenentatge, el treball cooperatiu, l'autogestió en l'aprenentatge, l'autosuficiència, la reflexió, el sentit crític, la deducció, l'experiència, la resiliència, les metacognicions, actituds i valors tan necessàries en una mena de procés on l'alumnat és el protagonista del seu propi aprenentatge i on el/la docent passa ser un guia, un instructor.

La comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual i les TIC, es treballen al llarg de tot el procés, d'ensenyament-aprenentatge però també tindran cabuda la igualtat d'oportunitats, la no discriminació, la inclusió, la igualtat efectiva entre homes i dones i la prevenció de la violència de gènere, la prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits, rebuig a qualsevol tipus de violència, racisme o xenofòbia, respecte a les víctimes del terrorisme, el desenvolupament sostenible i el medi ambient, els riscos d'explotació i abús sexual, les situacions de risc en l'ús de les TIC, la protecció davant emergències i catàstrofes, el desenvolupament de l'esperit emprenedor, l'activitat física i la dieta equilibrada, la millora de la convivència i la prevenció dels accidents de trànsit (*ODS, 17 objectius Desenvolupament Sostenible: AGENDA 2030)

Aquesta proposta té en compte canvis tan significatius i evidents com la globalització, i l'impacte de les noves tecnologies, repercutint directament en l'alumnat a l'hora d'aprendre, de comunicar-se o de fer una tasca. Elements que s'han convertit en una prioritat i en una eina clau respectivament en el procés d'aprenentatge. És pel que advoquem i treballem per a aconseguir a l'aula el Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), model de ensenyament que té en compte la diversitat de l'alumnat i l'objectiu del qual és aconseguir una inclusió efectiva, minimitzant així les barreres físiques, sensorials, cognitives i culturals que pogueren existir a l'aula. De manera que afavoreix la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació.

2. ELEMENTS DEL CURRÍCULUM

S'entén per currículum la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament i aprenentatge per a cadascuna dels ensenyaments i etapes educatives.

La nostra proposta pedagògica integra els següents elements:

OBJECTIUS: assoliments que s'espera que l'alumnat haja aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució de la qual aquestà vinculada a l'adquisició de les competències clau.

COMPETÈNCIES CLAU: acompliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugui progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu, afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES: acompliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions l'abordatge de les quals requereix dels sabers bàsics de cada àrea. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, les competències clau i, per una altra, els sabers bàsics de les àrees i els criteris d'avaluació..

SABERS BÀSICS: coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una àrea i l'aprenentatge de la qual és necessari per a l'adquisició de les competències específiques.

CRITERIS D'AVUACIÓ: referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge..

SITUACIONS D'APRENTATGE: situacions i activitats que impliquen el desplegament per part de l'alumnat d'actuacions associades a competències clau i competències específiques, i que contribueixen a l'adquisició i desenvolupament d'aquestes..

2.1.Objectius d'Etapa.

Els objectius d'Etapa: són aquells que l'alumnat ha d'aconseguir en finalitzar la mateixa, com a resultat de les experiències d'ensenyament-aprenentatge desenvolupades a través de totes les àrees, matèries o àmbits.

La finalitat de l'Educació Primària és facilitar als alumnes i alumnes els aprenentatges de la expressió i comprensió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, la adquisició de nocions bàsiques de la cultura, i l'habit de convivència així com els d'estudi i treball, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat, amb la finalitat de garantir una formació integral que contribueixi al ple desenvolupament de la personalitat dels alumnes i alumnes i de preparar-los per a cursar amb aprofitament la Educació Secundària Obligatoria.

Conéixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles de manera empàtica, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.

- a) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- b) Adquirir habilitats per a la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit escolar i familiar, així com desenvolupar actituds de respecte mutu en els grups socials amb els quals es relacionen.
- c) Conéixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones des d'una perspectiva crítica, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones per motius gènere, cultura, ideologia, d'ètnia, orientació o identitat sexual, religió, diversitat funcional o altres condicions.
- d) Conéixer i utilitzar de manera adequada i efectiva, oralment i per escrit les llengües oficials: el valencià, com a llengua pròpia i oficial, i el castellà, com a llengua cooficial, i desenvolupar hàbits de lectura individual i en contextos de diàleg, debat i intercanvi d'experiències.
- e) Adquirir en llengua estrangera, la competència comunicativa bàsica que els permeta comprendre i expressar missatges senzills en situacions quotidianes.
- f) Desenvolupar actituds positives cap a la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen, el valencià i el castellà, a més de altres llengües familiars.
- g) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaces d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- h) Conéixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Naturalesa, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura, a través de l'assignatura de Coneixement del Medi natural, Social i Cultural o en desenvolupament de projectes interdisciplinaris.
- i) Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seua utilització, per a l'aprenentatge, desenvolupant un esperit crític davant el seu funcionament i els missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals, desenvolupant la sensibilitat estètica i potenciant la creació artística.
- k) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física, l'esport i l'alimentació com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- l) Desenvolupar actituds de respecte i cura cap a tots els animals, parant atenció especial al desenvolupament de maneres de comportaments empàtics i correctes amb els animals de companyia.
- m) Desenvolupar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb altres persones, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol

tipus i als estereotips sexistes.

n) Desenvolupar hàbits quotidians de mobilitat activa autònoma saludable, fomentant l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit .

o) Desenvolupar hàbits de consum responsable en el context de l'educació per a la sostenibilitat i la protecció del medi ambient , en el camí cap a la transició ecològica.

p) Promoure actituds de respecte entre tots els membres de la comunitat educativa, així com la cooperació entre iguals.

2.2. Competències clau.

En el model de currículum que proposa la LOMLOE aposta per treballar **huit competències** avalades pels **Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030**. Les Competències clau per a l'aprenentatge permanent apareixen recollides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018.

Les competències clau que es recullen en el **Perfil d'eixida** són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establides en la citada Recomanació del Consell de la Unió Europea . Aquesta adaptació respon a la necessitat de vincular aquestes competències amb els reptes i desafiaments del segle XXI, amb els principis i fins del sistema educatiu establits en la LOE i amb el context escolar, ja que la Recomanació es refereix a l'aprenentatge permanent que ha de produir-se al llarg de tota la vida, mentre que el Perfil remet a un moment precís i limitat del desenvolupament personal, social i formatiu de l'alumnat: l'etapa de l'ensenyament bàsic.

Quant a la dimensió aplicada de les competències clau, s'ha definit per a cadascuna d'elles un conjunt de descriptors operatius, partint dels diferents marcs europeus de referència existents.

Els **descriptors operatius** de les competències clau constitueixen, juntament amb els objectius de l'etapa, el marc referencial a partir del qual es concreten les competències específiques de cada àrea, àmbit o matèria. **Aquesta vinculació entre descriptors operatius i competències específiques** propícia que de l'avaluació d'aquestes últimes pugui col·legir-se el grau d'adquisició de les competències clau definides en el Perfil d'eixida i, per tant, la consecució de les competències i objectius previstos per a l'etapa..

Atés que les competències s'adquireixen necessàriament de manera seqüencial i progressiva, els descriptors operatius **orienten sobre el nivell de des empeny** esperat en completar la **Educació Primària**, afavorint i explicitant així la continuïtat, la coherència i la cohesió entre les dues etapes que componen l'ensenyament obligatòria.

Es defineix com la **posada en pràctica dels coneixements adquirits i mobilitzar aquests coneixements i les habilitats en una situació determinada**. Formar en competències permet l'aprenentatge al llarg de tota la vida, fent front a la constant renovació de coneixements que es produeix en qualsevol àrea de coneixement.

En el nostre sistema educatiu es considera que les Competències Clau que ha de tindre l'alumnat quan finalitza la seua escolaritat obligatòria **el Perfil d'Eixida de l'Educació Bàsica**, per a enfrontar-se als reptes de la seua vida personal i laboral són les següents:

1. COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA.
2. COMPETÈNCIA PLURILINGÜE.
3. COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIA EN CIÈNCIA, TECNOLOGIA I ENGINYERIA (STEM)
(*STEAM també perquè s'inclouen les Arts)

4. COMPETÈNCIA DIGITAL
5. COMPETÈNCIA PERSONAL, SOCIAL I D'APRENDRE A APRENDRE.
6. COMPETÈNCIA CIUTADANA.
7. COMPETÈNCIA EMPRENEDORA.
8. COMPETÈNCIA EN CONSCIÈNCIA I EXPRESSIÓ CULTURALS.

Cal destacar que totes elles consten de **3 dimensions: cognitiva** (compressió i assimilació d'informació), **instrumental** (ús dels coneixements per a l'obtenció de resultats) i **actitudinal** (capacitat d'acció o reacció davant idees o situacions). **Saber, Saber Fer i Saber Ser**, respectivament.

L'alumne/a, mitjançant el que sap, ha de demostrar que ho sap aplicar, però a més que sap ser i estar. D'aquesta manera veiem com una competència integra els diferents continguts que són treballats a l'aula. En suma, el centre escolar no sols prepara a l'alumne en el coneixement de sabers tècnics i científics, sinó que ho fa també com a ciutadà, d'aquí ve que haja de demostrar una sèrie d'actituds socials, cíviques i intel·lectuals que impliquen el respecte a els altres, responsabilitat i cooperació.

La transversalitat és inherent al Perfil d'Eixida, en el sentit que tots els aprenentatges contribueixen a la seua consecució. De la mateixa manera, la adquisició de cadascuna de les competències clau contribueix a la adquisició de totes les de més. No es pot establir-se una correspondència exclusiva amb una o única àrea, àmbit o matèria, sinó que totes es concreten en els aprenentatges de les diferents àrees, àmbits o matèries i, al seu torn, s'adquireixen i desenvolupen a partir dels aprenentatges que es produeixen en el conjunt d'aquestes. (*MEFP)

1. Competència en comunicació lingüística (CCL)

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multi-modal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propostes comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multi-modals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament aquesta vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèners discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la assignació per a pensar i per a aprendre. Però últim, fa possible apreciar la dimensió d'aquest llenguatge i gaudir de la cultura literària.

2. Competència plurilingüe (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten fer transferències entre llengües, incloses les classificues, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

3. Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)

La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (competència STEM per les seues sigles en anglès) entranya la comprensió del món utilitzant els noms científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els noms de la enginyeria per a transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible.

La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en diferents contextos. La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social, utilitzant un conjunt de coneixements i metodològics, incloses la observació i la experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves per a poder interpretar i transformar el món natural i el context social.

La competència en tecnologia i enginyeria comprén els coneixements i metodologia propis de les ciències per a transformar la nostra societat d'acord amb les necessitats o desitjos de les persones en un marc de seguretat, responsabilitat i sostenibilitat.

4. Competència digital (CD)

La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes.

Inclou la alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, la educació matemàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital i les competències relacionades amb la ciber-seguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

5. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (*CPSAA)

La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per a auto conèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb uns altres de manera constructiva; mantindre la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou també la capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat; adaptar-se als canvis; aprendre a gestionar els processos metacognitius; identificar conductes contràries a la convivència i desenvolupar estratègies per a abordar-les; contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les demés persones, desenvolupant habilitats per a cuidar-se a si mateix i als qui ho envolten mitjançant la coresponsabilitat; ser capaç de portar una vida orientada al futur; així com expressar empatia i abordar els conflictes en un context integrador i de suport.

6. Competència ciutadana (CC)

La competència ciutadana contribueix al fet que alumnes i alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cíviques, basades en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou la alfabetització cívica, la adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els *Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats en l'Agenda 2030*

7. Competència emprenedora (CE)

La competència emprenedora implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la *reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i econòmic-financer.

8. Competència en consciència i expressió culturals (*CCEC)

La competència en consciència i expressió culturals suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el desenvolupament i la expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que es desenvolupa en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

2.3. Competències específiques

Les **competències específiques** són el component curricular utilitzat en la LOMLOE per a definir els aprenentatges essencials, els acompliments, és a dir, la qual cosa cal ensenyar i aprendre durant l'etapa cursada. Permeten vincular coneixements, capacitats i actituds **transversals** propis de les competències clau amb els **sabers bàsics** propis de coneixements disciplinars. Les competències específiques inclouen també informació sobre els **criteris** que han de complir-se.

S'entenen com el **segon nivell** de concreció de les competències clau. Es formulen de manera que plasme la concreció dels descriptors de les competències clau que s'han recollit en el Perfil d'eixida per a cada àrea.

Per a cada Competència Específica es proporciona:

- Una descripció de la mateixa i la seua vinculació amb altres competències i amb el perfil de l'alumnat
- Orientacions sobre situacions d'aprenentatge que afavoreixen el seu adquisició.

2.4. Criteris d'avaluació

Els criteris d'avaluació són indicadors que ens ajuden a mesurar el grau d'adquisició d'objectius, continguts i competències per part de l'alumnat. Són els referents que indiquen els **nivells de des empeny** esperats en l'alumnat en les situacions o activitats a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.

encara que es formulen per a cada àrea, **van indissolublement units a els descriptors del Perfil d'eixida**, **mitjançant de les competències específiques**, de tal manera que no es pot produir una avaluació de la matèria independent de les competències clau.

2.5. Sabers Bàsics

Els sabers bàsics es formulen integrant els diferents tipus de coneixements, destreses i actituds, **en blocs diferenciats**, evitant la forma de llistat de fets o conceptes.

1. A través del contingut, l'alumnat aconsegueix coneixements, habilitats i valors en aquest procés d'ensenyament-aprenentatge.

ÀREES DE LLENGÜES

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	x	x		x	x	x	x	x
CE 2	x	x		x	x	x		
CE 3	x	x		x	x	x		
CE 4	x	x		x	x	x		
CE 5	x	x		x	x	x		
CE 6	x	x		x	x	x	x	
CE 7	x	x		x	x	x	x	
CE 8	x	x		x	x	x	x	

CE 9	x	x		x	x	x	x	x
------	---	---	--	---	---	---	---	---

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN ESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
9. Reconéixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn; evitar prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.	1.1. Identificar i valorar les varietats lingüístiques de la Comunitat Valenciana, de l'Estat espanyol i del món. 1.2. Mostrar interés per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives dels àmbits personal, social i educatiu. 1.3. Mostrar interés i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn, i identificar-ne les característiques bàsiques. 1.4. Detectar en contextos pròxims, de manera guiada, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i valorar la pluralitat lingüística del món com una font de riquesa cultural. 1.5. Reflexionar i buscar exemples, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament de la llengua, a partir de l'observació, la comparació i la manipulació de paraules, oracions i textos, de diferents llengües.
2. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.	2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu. 2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals senzills de coneixements diversos, extraure informació explícita i implícita en el text, fer deduccions, valorar el contingut i els elements no verbals elementals i, de manera guiada, alguns elements formals elementals, i donar una opinió raonada sobre el que ha escoltat. 2.3. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, de manera guiada, dels àmbits personal, social i educatiu. 2.4. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos multimodals senzills de coneixements diversos, extraure informació explícita

	i implícita en el text, fer deduccions, valorar el contingut i els elements no verbals elementals i, de manera guiada, alguns aspectes formals elementals, i donar una opinió raonada.
3. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.	3.1. Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu. 3.2. Aplicar, de manera guiada, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals argumentades de diferents textos sobre coneixements diversos. 3.3. Identificar el tipus i l'estructura dels textos i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits i multimodals, avaluar-ne la qualitat, la fiabilitat, la idoneïtat en funció de l'objectiu de la lectura, així com algunes de les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text. 3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent de dues o més fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals en mitjans digitals, de manera guiada. 3.5. Aplicar, de manera guiada, tot tipus d'estratègies per a la cerca, la selecció i la gestió de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar la informació i utilitzar-la citant les referències bibliogràfiques.
4. Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació dels àmbits familiar, social i educatiu.	4.1. Produir, de manera guiada, discursos orals estructurats, sobre coneixements diversos, ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant connectors bàsics. 4.2. Produir discursos orals amb una pronunciació clara, i amb un ritme i entonació adequats, i incorporar recursos no verbals bàsics que reforcen el discurs i fent ús de suports audiovisuals. 4.3. Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari adequat, sense expressions col·loquials, i amb varietat d'estructures morfosintàctiques, amb una reflexió progressiva en l'ús de la llengua.

	4.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació en dues o més fonts, analògiques i digitals, de manera guiada, i compartir oralment els resultats adoptant un punt de vista personal i citant-ne les fonts.
5. Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.	5.1. Produir, a partir d'exemples i de manera guiada, textos escrits i multimodals de gèneres discursius dels àmbits personal, social i educatiu adequats i coherents, amb vocabulari no discriminatori apropiat i estratègies bàsiques de cohesió. 5.2. Utilitzar, de manera acompanyada puntualment i amb reflexió progressiva, els coneixements lingüístics i discursius bàsics necessaris en la situació d'aprenentatge i la terminologia elemental corresponent. 5.3. Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera guiada, mitjançant instruments i estratègies bàsiques, com a part explícita del procés d'escriptura. 5.4. Localitzar, seleccionar, gestionar i integrar en el text, de manera puntualment acompanyada, la informació de dues o més fonts i incloure les seues referències en compartir-la.
6. Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.	6.1. Interactuar oralment, de manera pautada, sobre coneixements que s'ajusten a la situació comunicativa, a través de diferents suports, utilitzant un vocabulari apropiat i ètic i recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, l'entonació, el ritme pausat, o el llenguatge no verbal, emprant estratègies d'escolta activa per a la construcció d'un discurs comú. 6.2. Utilitzar, amb l'ajuda de pautes, estratègies bàsiques per a la deliberació argumentada, el consens i la gestió dialogada de conflictes. 6.3. Identificar i rebutjar, de manera progressivament autònoma, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta. 6.4. Interactuar en textos escrits, de manera asíncrona i síncrona amb ajuda, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, utilitzant estratègies per a expressar missatges adequats amb un vocabulari apropiat i ètic. 6.5. Interactuar en textos multimodals, de manera asíncrona i guiada, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors.

7. Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles dels àmbits personal, social i educatiu.	7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, en situacions habituals dels àmbits personal, social i educatiu. 7.2. Comprendre un missatge breu i senzill, i comunicar-ne la informació o explicar-ne els conceptes, de manera oral o escrita entre llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1, L1-L2); tot això en textos sobre assumptes diversos que incloguen vocabulari freqüent. 7.3. Seleccionar i utilitzar, de manera guiada, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals i escrites d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1, L1-L2), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.
8. Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.	8.1. Llegir de manera autònoma obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals dels àmbits personal, social i educatiu ser conscient dels seus gustos i seleccionar les lectures amb criteri propi i amb autonomia progressiva. 8.2. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en els àmbits educatiu i social.
9. Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.	9.1. Llegir i escoltar fragments literaris senzills i obres completes, pròxims als interessos de l'alumne, i de manera guiada. 9.2. Interpretar i relacionar textos literaris senzills de la literatura popular i d'autoria coneguda, en el marc de la tradició literària i del context sociocultural pròxim. 9.3. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant alguns recursos retòrics bàsics dels gèneres, de manera guiada. 9.4. Crear versions de textos literaris senzills (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva. 9.5. Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i de manera guiada.

ÀREA: LLENGÜES	
BLOC 1. LLENGUA I ÚS	
Les llengües i els parlants: CE 1, CE 4, CE 5, CE 6 i CE 7	a. Biografia lingüística personal c. Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic d. La variació lingüística e. Prejudici i estereotips lingüístics f. Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics g. Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències h. Expressions pròpies de la llengua
BLOC 2. ESTRATÈGIES COMUNICATIVES	
2.1 Sabers comuns CE2, CE3, CE4, CE5, CE6 i CE7	a. Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació b. Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal c. Estratègies per a adaptar el discurs al registre d. Adequació textual a la situació comunicativa e. Estructura del discurs: la coherència i la cohesió f. Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges) g. Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia) h. Tipologies textuais i gèneres discursius i. Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori j. Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció k. Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació
2.2. Alfabetització informacional Totes les CE	a. Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses b. Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats c. Diferenciació entre fets i opinions d. Detecció de la manipulació informativa e. Ús de models per a sintetitzar i reelaborar informació

	f. Propietat intel·lectual g. Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals h. Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació i. Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals	
2.3. Reflexió sobre la llengua CE 1, CE 2, CE 3, CE 4, CE 5 i CE 7	a. Diferències entre llengua oral i llengua escrita b. Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà. c. Formulació i comprovació d'hipòtesis. e. Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques. f. Signes de puntuació. g. Relacions de forma i significat entre les paraules h. Relacions sintàctiques de les paraules. i. Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos. j. Estratègies per a la transferència entre les llengües	
2.4. Comunicació i interacció oral	G1. Comprensió oral: C2, C6 i C7	a. Estratègies de comprensió oral: informació i del sentit global del discurs b. Estratègies de comprensió oral: reconèixer idees no explícites del discurs
	G2. Expressió oral: C4, C6 i C7	c. Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades. d. Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal. e. Planificació i producció de textos orals i multimodals.
	G3. Interacció oral: C6 i C7	f. Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere. g. Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes.

		h. Interaccions orals en situacions comunicatives i. Estratègies de cortesia lingüística
2.5.Comprensió escrita C3, C6 i C7	a. Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació b. Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesis a través d'informació paratextual i gràfica c. Estratègies de comprensió durant la lectura: fer inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies d. Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesis, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos e. Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text f. Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure'n conclusions	
2.6.Expressió escrita i multimodal C5, C6 i C7	a. Aplicació de les normes ortogràfiques b. Presentació acurada de les produccions escrites c. Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió d. Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció e. Elements gràfics i paratextuals	
BLOC3 . LECTURA I LITERATURA		
3.1. Hàbit lector CE 8	a. Identitat lectora: expressió de gustos i interessos b. Identitat lectora: valoració crítica dels textos c. La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries compartides Comunitats lectores. d. Cura dels llibres i normes de funcionament de la biblioteca	
3.2. Literatura CE 9	a. Obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus interessos i organitzats en itineraris lectors b. Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris c. Estratègies per a la interpretació dels textos literaris d. Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals	

	e. Planificació i producció de textos literaris
--	---

ÀREA D'ANGLÈS

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE1 Multilingüisme e interculturalitat	X	X		X	X	X		X
CE2 Comprensió oral	X	X		X	X	X		X
CE3 Comprensió escrita	X	X		X	X	X		X
CE4 Expressió oral	X	X		X	X	X		X
CE5 Expressió escrita	X	X		X	X	X		X

CE6	X	X	X	X	X	X	X	X
Interacció oral i escrita								
CE7	X	X	X	X	X	X	X	X
Mediació oral i escrita								

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ D'AQUESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
C1. Multilingüisme i interculturalitat Reconèixer i usar els repertoris lingüístics de diverses llengües, reflexionar sobre el seu funcionament i prendre consciència dels mateixos coneixements, així com identificar la diversitat lingüística i cultural a partir de la llengua estrangera.	1.1. Comparar les similituds i diferències entre diferents llengües i reflexionar, de manera progressivament autònoma, sobre els aspectes bàsics del seu funcionament.
	1.2. Utilitzar i diferenciar, de manera progressivament autònoma, els coneixements i les estratègies que formen el seu repertori lingüístic, amb suport d'altres participants i amb suports analògics i digitals.
	1.3. Identificar aspectes socioculturals de la llengua estrangera, comparant, amb l'ajuda ocasional del i la docent, els elements distintius d'aquesta amb els de la seva pròpia cultura.
	1.4. Mostrar interès i respecte per les diferències lingüístiques i culturals de la llengua estrangera, valorant, amb l'ajuda ocasional del i la docent, prejudicis i estereotips, i reconeixent la pluralitat lingüística com a font de riquesa cultural.

C2. Comprensió oral Interpretar la informació de textos orals i multi-modals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diversos temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'escolta activa i l'aplicació d'estratègies per a la comprensió oral.	2.1. Escoltar de manera activa i interpretar, amb la guia ocasional del i la docent, textos orals i multi-modals, breus i senzills, sobre temes predictibles d'àmbit quotidià, d'interès personal, social i educatiu, així com textos literaris adequats al seu nivell. 2.2. Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos orals i multi-modals, a partir dels significats explícits presents en la informació de caràcter lingüístic, i anticipar el significat per mitjà de la informació de caràcter extralingüístic (gestos, entonació, ritme del discurs, dicció, entorn sonor, signes visuals, emotivitat del missatge). 2.3. Interpretar el vocabulari i l'ús d'estructures freqüents, així com aplicar estratègies per a reconèixer vocabulari poc freqüent de l'àmbit social, personal i educatiu expressat de manera clara i senzilla.
C3. Comprensió escrita Interpretar la informació expressada per mitjà de textos escrits i multi-modals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diferents temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, mitjançant estratègies que permeten desenvolupar la comprensió escrita.	3.1. Llegir i interpretar, amb la guia ocasional del i la docent, textos escrits i multi-modals, breus i senzills, sobre temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al seu nivell i expressats de manera comprensible i clara. 3.2. Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos escrits i multi-modals, seleccionant i aplicant, amb la guia ocasional del i la docent, les estratègies de comprensió escrita, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic, i anticipar el significat per mitjà de la informació de caràcter

	extralingüístic (imatges, icones, disposició de la informació, títols, exclamacions, tipus de lletra) i els seus coneixements previs.
	3.3. Interpretar el vocabulari i l'ús d'estructures freqüents, i anticipar el significat del vocabulari poc freqüent de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim en textos escrits i multi-modals.
	3.4. Localitzar i seleccionar informació en mitjans digitals, amb la guia ocasional del i la docent, a partir de diferents tipus de textos multi-modals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.
C4. Expressió oral Produir de manera guiada textos orals i multi-modals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació i compensació.	4.1. Produir diferents tipus de textos orals i multi-modals breus, amb una pronunciació, ritme i entonació adequats, a partir de models, amb la guia ocasional del i la docent, utilitzant un repertori d'expressions, lèxic i estructures bàsiques en situacions de l'àmbit personal, social i educatiu.
	4.2. Utilitzar estratègies bàsiques, amb la guia ocasional del i la docent, de planificació, producció i compensació, per a produir monòlegs breus.
C5. Expressió escrita Produir, de manera guiada, textos escrits i multi-modals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació, textualització i revisió.	5.1. Produir textos escrits i multi-modals senzills i breus de diversos gèneres textuais, en suports analògics i digitals, sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, amb l'ajuda ocasional del i la docent, utilitzant lèxic i estructures d'ús freqüent.
	5.2. Revisar els textos escrits propis i dels seus companys, detectar i comentar els errors, amb l'ajuda del i la docent.
C6. Interacció oral i escrita	6.1. Participar en converses, amb intercanvis d'informació breus i

Interaccionar de manera oral, escrita i multi-modal per mitjà de textos senzills, breus i guiats, de manera síncrona i asíncrona, per a respondre a necessitats comunicatives relacionades amb l'àmbit personal, social i educatiu.	senzills, sobre temes predictibles, quotidians i de rellevància personal, en contextos analògics i digitals, utilitzant recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal.
C7. Mediació oral i escrita Intervenir entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.	6.2. Interaccionar mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, de manera guiada i en situacions quotidianes, utilitzant estratègies elementals per a saludar, acomiadar-se i presentar-se; expressar missatges; formular i contestar preguntes senzilles i iniciar i acabar la comunicació. 7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes d'enteniment sobre assumptes quotidians de l'àmbit personal, social i educatiu. 7.2. Comprendre un missatge breu i senzill, i comunicar oralment o per escrit la seva informació o explicar els seus conceptes, de l'L2 a la seva L1 o de la seva L1 a l'L2, que incloguin vocabulari freqüent, de manera guiada, per al qual pot recórrer a l'ajuda d'altres participants. 7.3. Seleccionar i utilitzar, de manera guiada, estratègies bàsiques que facilitin la comprensió i l'expressió oral i escrita d'informació en diferents llengües (de l'L2 a l'L1 i de l'L1 a l'L2), com el llenguatge no verbal, i simplificar o adaptar el missatge, usant, amb ajuda, recursos o suports analògics i digitals per a crear ponts en la comunicació.

SABERS BÀSICS ETAPA DE PRIMÀRIA TERCER CICLE	
ÀREA: LLENGUA ESTRANGERA. ANGLÉS	
BLOC 1. Llengua i ús transversal a totes les CE	
FUNCIONS COMUNICATIVES	Funcions comunicatives bàsiques adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: salutacions, comiats i presentacions; descripció de persones, objectes i llocs; situar esdeveniments en el temps; petició i intercanvi d'informació sobre qüestions quotidianes; rutines; indicacions i instruccions; expressió de la pertinença i la quantitat.
	Unitats lingüístiques bàsiques i significats associats a aquestes unitats, com per exemple expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i número, espai i relacions espacials, temps, afirmació, negació, interrogació i exclamació i relacions lògiques elementals.
MODELS CONTEXTUALS I GÈNERES DISCURSIUS	Models contextuals i gèneres discursius bàsics en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multi-modals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context, l'organització i l'estructuració segons l'estructura interna.
EXPRESSIONS I LÈXIC	Lèxic bàsic i d'interès per a l'alumnat, relatiu a identificació personal, relacions interpersonals pròximes, llocs i entorns pròxims, oci i temps lliure i vida quotidiana. Lèxic i expressions d'ús comú per a comprendre enunciats sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge).
PATRONS SONORS,	Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació

ACCENTUALS I D'ENTONACIÓ.	bàsics i funcions comunicatives generals associades a aquests patrons.
CONVENCIONS ORTOGRÀFIQUES	Convencions ortogràfiques bàsiques i significats associats als formats i elements gràfics.
BLOC 2. Estratègies comunicatives. Transversal a totes les CE	
ESTRATÈGIES DE COMPRENSIÓ I EXPRESSIÓ.	Estratègies bàsiques per a la comprensió i la producció de textos orals, escrits i multi-modals breus, senzills i contextualitzats.
ESTRATÈGIES CONVERSACIONALS.	Convencions i estratègies conversacionals bàsiques d'ús comú, en format síncron o asíncron, per a iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, preguntar i respondre, demanar i donar indicacions, demanar i donar aclariments i explicacions, comparar i contrastar, col·laborar, etc.
	Interès i valoració positiva per a establir contactes i comunicar-se a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.
ESTRATÈGIES DE MEDIACIÓ.	Coneixements, destreses i actituds elementals que permeten iniciar-se en activitats de mediació en situacions quotidianes bàsiques.
ESTRATÈGIES DE TRANSFERÈNCIA ENTRE LLENGÜES.	Estratègies bàsiques d'ús comú per a identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.
	Estratègies i tècniques de compensació de les mancances comunicatives per a respondre eficaçment a una necessitat concreta, malgrat les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les llengües familiars.
	Reconeixement de similituds i diferències lèxiques entre llengües.
REFLEXIÓ SOBRE L'APRENENTATGE I TRACTAMENT DE L'ERROR.	Autoconfiança i reflexió sobre l'aprenentatge. L'error com a instrument de millora.

ESTRATÈGIES D'AUTOAVALUACIÓ I COAVALUACIÓ.	Estratègies i eines bàsiques d'ús comú d'autoavaluació i coavaluació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.
EINES ANALÒGIQUES I DIGITALS.	Eines analògiques i digitals bàsiques d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multi-modal, i plataformes virtuals d'interacció i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.
BLOC 3. Cultura i societat. Transversal a totes les CE	
Aspectes socioculturals i sociolingüístics	Aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics i habituals relatius als costums, la vida quotidiana i a les relacions interpersonals, convencions socials bàsiques d'ús comú, llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital, pròpies de països on es parla la llengua estrangera.
DIVERSITAT LINGÜÍSTICA I CULTURAL.	Estratègies bàsiques d'ús comú per a apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors eco-socials i democràtics.
	Diferències i diversitat plurilingüe i intercultural.
	Estereotips d'altres cultures on es parla la llengua estrangera.
	Reconeixement dels diferents contextos socials i culturals en els quals es desenvolupa la comunicació.
LLENGUA ESTRANGERA COM A MITJÀ DE COMUNICACIÓ.	La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i relació amb persones d'altres països, com a manera d'accedir a nova informació i com a mitjà per a conèixer cultures i maneres de vida diferents.

ÀREA CONOCIMIENTO DEL MEDIO NATURAL, SOCIAL Y CULTURAL

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ÀREA RELACIONADAS CON LAS COMPETENCIAS CLAVE

	CCL	CP	CMC T	CD	CPSA A	CC	CE	CCE C
CE 1	X	X		X	X		X	
CE 2	X	X	X	X	X		X	
CE 3	X	X	X	X	X		X	
CE 4	X	X	X	X	X		X	
CE 5	X	X	X	X	X	X	X	X
CE 6	X	X		X	X	X		X
CE 7	X	X	X	X	X	X	X	X

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS Y CRITERIOS DE EVALUACIÓN EN ESTA PROPUESTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVALUACIÓ
1.Utilizar de forma guiada y delimitada dispositivos y recursos digitales para buscar información, comunicarse, colaborar y crear contenido digital sencillo con seguridad y eficacia.	1.1. Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills. 1.2. Comunicar-se utilitzant plataformes i aplicacions en línia, principalment el correu electrònic, fòrums i xats, aplicant les normes de la netiqueta. 1.3. Crear textos, presentacions i vídeos en format digital utilitzant pautes per a la seua elaboració. 1.4. Identificar hàbits de conducta saludable i segura en l'ús de les tecnologies digitals. 1.5. Identificar conductes segures i poc segures en l'ús de la tecnologia, relacionades amb les identitats falses i la protecció antivirus.
2. Desarrollar proyectos cooperativos delimitados i realizar investigaciones sencillas de naturaleza interdisciplinaria amb la guía i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.	2.1. Plantejar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim i identificar possibles fonts susceptibles de proporcionar informació segura, fiable i útil per a abordar-los. 2.2. Proposar diferents solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim utilitzant tècniques de pensament de disseny i pensament computacional. 2.3. Elaborar cooperativament un producte final que done solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social o cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototips o solucions, utilitzant de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials adequats. 2.4. Presentar el producte final en diferents formats, explicant els passos seguits. 2.5. Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny, explicant els passos seguits, i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix o no amb els seus objectius. Identificar possibles reptes per a futurs projectes.
3. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions	3.1 Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles.

de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i del professorat, el raonament científic i l'experimentació.	3.2 Buscar, seleccionar, contrastar i organitzar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim. 3.3 Dissenyar i realitzar de forma guiada experiments senzills utilitzant de manera segura els instruments i dispositius apropiats, realitzant observacions i mesuraments precisos, i registrant els resultats obtinguts. 3.4 Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal. 3.5. Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix amb els seus objectius.
4. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.	4.1 Identificar els principals òrgans del cos humà i les seues funcions, relacionant-les amb hàbits de vida saludables. 4.2 Adoptar i promoure estils de vida saludable que contribuïsquen a la millora del benestar físic, mental i emocional tant individual com 4.3 Reconèixer i respectar les emocions i sentiments propis i aliens i manejar-los de manera que contribuïsquen al benestar propi i col·lectiu. Col·lectiu. 4.4 Descriure, explicar i acceptar els canvis que es produeixen en el propi cos en aquest període vital i adoptar hàbits de cura i respecte cap a si mateix i els altres relacionats amb aqueixos canvis. 4.5 Reconèixer, respectar i valorar les diferències individuals com una riquesa, especialment en el que concerneix la identitat de gènere.
5. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.	5.1 Analitzar i explicar les relacions que es produeixen en un ecosistema o un paisatge significatiu per a l'alumnat tenint en compte els factors naturals i socials. 5.2 Analitzar críticament l'impacte que suposa l'acció humana en el medi tant a nivell local como global. 5.3 Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació raonades, viables i sostenibles orientades a la conservació i cura del medi ambient i el paisatge. 5.4 Analitzar els canvis que es produeixen en el paisatge i en un ecosistema a conseqüència del pas del temps, de l'acció dels factors naturals i de l'acció humana que actuen sobre ell. 5.5 Identificar i justificar les accions pròpies realitzades habitualment en l'entorn pròxim en benefici del consum responsable de béns i serveis.
6. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.	6.1. Reconèixer i utilitzar les unitats de temps, dècada, lustre, segle i mil·lenni, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat. 6.2. Situar espacial i temporalment els fets socials i persones rellevants de la història de la Comunitat Valenciana i d'Espanya mostrant la seua interrelació i incorporant la perspectiva de gènere. 6.3. Situar i ordenar cronològicament els canvis de major rellevància en la humanitat, des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat. 6.4. Descriure l'evolució d'algunes formes de vida representatives des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat. 6.5. Identificar i analitzar relacions de causalitat, simultaneïtat i successió entre elements destacats del medi social i cultural des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat.
7. Reconèixer i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més reeixides de les seues principals institucions i	7.1. Identificar i descriure els elements, estructura i funcions dels principals òrgans de govern del municipi, la província, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea, i reconèixer la seua funció i responsabilitat en el benestar de les persones i en la millora de la convivència social. 7.2. Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política i territorial del municipi, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea. 7.3. Distingir les funcions de l'administració del municipi i de la Comunitat Valenciana, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania, la participació ciutadana i el desenvolupament dels principis del funcionament democràtic.

funcions.	
8. Reconéixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya i explorar i formular propostes per a promoure el seu reconeixement i protecció.	8.1. Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric. 8.2. Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i proposar accions per a la seua conservació i difusió.

SABERS BàSICS ETAPA DE PRIMÀRIA TERCER CICLE	
ÀREA: CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL.	
BLOQUE 1. CULTURA CIENTÍFICA	
1.1 Iniciació a l'activitat científica. CE 1, CE 2, CE 3, CE5	G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació • Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades. • Lèxic i vocabulari científic bàsic i la seua utilització en les investigacions relacionades amb el medi pròxim. • Realització d'experiments guiats utilitzant diferents tècniques d'indagació i emprant els instrumentis i dispositius adequats. • Comunicació dels resultats de les investigacions usant eines senzilles usant llenguatge científic bàsic adquirit. • Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts. • Presentació i comunicació dels resultats de les investigacions realitzades en diferents formats, utilitzant el llenguatge científic bàsic adquirit.
	G2. Professions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere • Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere
1.2 La vida en el nostre planeta. CE 3, CE 4, CE 5, CE 8	G1. Éssers vius • La cèl·lula • La cadena alimentària
	G2. Paisatges i ecosistemes • Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes. • Els ecosistemes. Factors biòtics i abiòtics. Equilibri i conservació. • El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural. • L'extinció d'algunes espècies, valoració, causes i conseqüències.
	G3. Desenvolupament sostenible • Equilibri entre el desenvolupament social i econòmic i la defensa del medi ambient. • Drets, deures i responsabilitats de l'alumnat com a consumidor conscienciat ecològicament. • La publicitat i l'etiquetatge dels productes que consumeix l'alumnat
	G4. El cos humà • L'organització del cos humà. Sistemes, aparells i funcions. Equilibri i relació entre totes elles. Relació amb l'entorn i amb els altres. • Hàbits per a la salut física, alimentació i nutrició, descans i activitat física com a elements per a la cura i el respecte per u mateix i per l'entorn. Sostenibilitat. • L'aparell reproductor i la sexualitat responsable.
	G5. Educació emocional • Establiment d'hàbits per a desenvolupar una salut emocional i mental equilibrades que fomenten l'autoestima i l'autoconcepte, l'empatia i el respecte pels altres. • Acceptació dels canvis físics i emocionals derivats de l'inici de l'adolescència i la pubertat que condicionen unes relacions socials i afectives sanes. Coneixement i acceptació d'u mateix i dels altres.
1.3 Matèries,	G1. Matèria

força i energia. CE 2, CE 3, CE 5	• La matèria i les seues propietats. Massa, volum i densitat.
	G2. Forces i energia
	• Les forces i el moviment. Els efectes que produeixen les forces, deformacions i moviment. La velocitat i la gravetat. • L'energia. Formes i propietats. La transformació de l'energia. Fon
	G3. Màquines i instruments
	• El progrés de la ciència i la tecnologia cap a un desenvolupament sostenible. • Ús d'instruments de mesura i de càlcul. • Màquines i estructures. Elements que les componen. • Valoració dels avanços científics i tecnològics i la seua relació amb la societat actual.
3.3. Bloc 2: Tecnologia i digitalització.	
2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. e. CE1	G2 Comunicació en la xarxa
	• Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones: el correu electrònic. • Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones en xarxa: el xat i el fòrum. • Ús de xarxes socials per a la comunicació i construcció de la ciutadania digital. • La netiqueta: regles bàsiques de cortesia i respecte en els correus electrònics: estructura i contingut del missatge (SPAM), ús de majúscules. • Netiqueta digital, regles bàsiques de cortesia i respecte en les xarxes socials i estratègies per a resoldre problemes en la comunicació digital a través de xats i fòrums: respecte a la temàtica, ús moderat de les icones, respecte cap a altres opinions, construcció de coneixement en xarxa (ciberètica).
	G3. Dispositius, programes i aplicacions informàtiques
	• Cercadors. • Emmagatzematge de dades (imatges, documents, xifres...) • Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...) • Presentació de la informació: presentacions i vídeos. • Estratègies bàsiques de mecanografia. • Entorn personal d'aprenentatge. • Problemes tècnics senzills en les aplicacions i dispositius TIC de manera guiada.
	G4. Salut i seguretat
	• Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: benestar digital i salut per a previndre addiccions. Sensibilització cap al ciberassetjament. • Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: ciberassetjament, empremta digital, propietat intel·lectual, protecció de la informació personal en xarxes socials. • Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: contrasenyes secretes, cessió d'imatges o informació personal, publicitat i correus no desitjats, phishing. • Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: "amics" d'internet, correus electrònics amb enllaços o descarregables dubtosos.
	G5. Utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació
	• Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació. • Estratègies de recollida, emmagatzematge i representació de dades que faciliten la comprensió i l'anàlisi. Citat.
2.2. Projectes de disseny i pensament computacional.	G1. Projectes de disseny
	• Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret. • Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes. • Expressió de diferents solucions o respostes. • Selecció de l'aspecte a desenvolupar.

CE2	• Comprovació, disseny, prototipat i/o prova. • Avaluació • Presentació i comunicació.
	G2. Pensament computacional
	• Abstracció • Pensament algorítmic • Descomposició en parts més senzilles • Identificació de patrons • Pensament lògic utilitzant variables que contenen dos valors (vertader/fals, sí/no)
	G3. Tecnologia
	• Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur. • Dispositius digitals segurs i adequats a la consecució d'un projecte: tauleta, telèfon intel·ligent, ordinador, etc. • Operadors mecànics i màquines simples (sensors, motors...). • Recursos digitals: realitat virtual, realitat augmentada, simuladors, impressores 3D... • Circuits elèctrics bàsics: elements, efectes, ús quotidià.
	G4. Iniciació a la programació.
	• Programació per blocs amb elements manipulatiu no tecnològics (activitats desdoblades). • Programació per blocs a través de robots programables senzills. • Programació per blocs en entorns digitals.
	G5. Treball Cooperatiu
	• Estratègies bàsiques de treball en equip • Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip. • Estratègies per a la gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusives • Estratègies en situacions d'incertesa: adaptació i canvi d'estratègia, valoració de l'error com a oportunitat d'aprenentatge
3.4. Bloc 3: Societats i territoris.	
3.1. Reptes del món actual. Transversal a totes les CE.	G1. Pensament crític
	• Estratègies per a l'emissió d'opinions i judicis de valor a partir de diferents tipus de fonts. • Adquisició d'habilitats per a l'expressió de conclusions a través de textos expositius i elements gràfics. • Ús de fonts diverses (primàries i secundàries) com a textos, fotografies, mapes, obres d'art, edificis històrics, documents audiovisuals, procedents dels mitjans de comunicació i altres fonts.
	G2. Drets i llibertats
	• Noció de diversitat cultural. • Noció de drets i llibertats. • Noció d'obligacions.
3.2. Societats en el temps. CE6, CE8.	G1. El pas del temps
	• Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle).
	G2. Educació patrimonial
	• Tipologia, paper social i cultural del patrimoni. • Elements patrimonials aplicant nocions temporals bàsiques. • Emissió de judicis de valor sobre l'origen del pat
	G3. Societats i diversitat cultural
	• La societat de l'antic règim i revolució liberal, així com els canvis socials i econòmics produïts a Espanya. • Aproximació a la història recent (Guerra Civil, dictadura i transició) i a la memòria democràtica. • Societats i cultures de l'Època Medieval i Moderna

3. 3. Alfabetització cívica. CE7.	G4. Interpretació històrica
	• Noció de canvi, continuïtat, simultaneïtat i durada i evidència.
	G1. Organització social
	• Economia domèstica: noció de diners, despeses i ingressos, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit. • La Constitució Espanyola. • Identificació de l'organització social d'Espanya. • Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència. Normes de circulació i mobilitat sostenible.
	G2. Estructura política
	• Institucions de govern municipals, autonòmiques i estatals. • Aproximació a la Unió Europea: organització territorial, institucions, competències i responsabilitats. • Reconeixement de l'organització política i territorial d'Espanya. • La monarquia parlamentària. • Diferenciació
	G3. Població
	• Moviments migratoris a la Comunitat Valenciana, Espanya i Europa • Identificació de les característiques demogràfiques dels països desenvolupats i subdesenvolupats. • Reconeixement i respecte per la diversitat cultural i lingüística d'Espanya.
	G1. Representació
	• Representació cartogràfica.
3.4. Consciència ecosocial. CE5.	G2. El clima
	• Factors climàtics: distribució dels climes. • El canvi climàtic: accions d'afrontament.
	G3. Responsabilitat ecosocial
	• La Terra en el seu concepte geològic i geogràfic. • El Sistema Solar. • L'Univers
	• L'ús responsable de l'aigua com a recurs escàs i la seua conservació. • Turisme sostenible. • Elements del relleu a nivell europeu. • Reconeixement dels paisatges agropecuaris i turístics. • Xarxes de transport i comunicacions

ÀREA MATEMÀTIQUES

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA RELACIONADES EN LES COMPETÈNCIES CLAU.

	CCL	CP	CMC T	CD	CPSA A	CC	CE	CCE C
CE 1			X	X	X	X	X	
CE 2			X	X				X
CE 3			X			X	X	X
CE 4			X	X			X	
CE 5	X		X	X	X			

CE 6	X	X	X				X	
CE 7			X		X	X		X
CE 8			X		X		X	

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ D'AQUESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.	1.1. Identificar la información del enunciado de un problema o situación planteada, relacionándola con otras situaciones análogas de su entorno próximo y con los conocimientos y procedimientos adquiridos. 1.2. Utilizar y aplicar estrategias formales básicas aplicando los conceptos y procedimientos que le permitan obtener la solución correcta en un problema o situación problemática. 1.3. Reflexionar sobre la coherencia y la adecuación de la solución obtenida al problema planteado. 1.4. Conectar la situación problemática con su entorno personal, educativo y social, y extraer conclusiones que le permitan plantear problemas, tanto del mismo como de otros contextos.
Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras	2.1. Realizar conjeturas matemáticas a partir de la observación o experimentación de casos concretos, y formalizar los conceptos y procedimientos implicados. 2.2. Conectar conceptos y relaciones matemáticas en –y mediante– los procedimientos de razonamiento matemático. 2.3. Analizar y justificar patrones o regularidades, construyendo contenido matemático de naturaleza numérica, métrica, espacial, geométrica o estocástica. 2.4. Utilizar y comparar con fluidez y de manera flexible distintos procedimientos matemáticos relativos al cálculo, la medida, el sentido espacial y geométrico, el tratamiento de datos o los procesos aleatorios.
Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social.	3.1. Identificar el contenido y las herramientas matemáticas sencillas que permiten abordar situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, posibilitando la construcción de modelos matemáticos concretos. 3.2. Trabajar matemáticamente sobre un modelo concreto con la finalidad de obtener soluciones que permitan describir, interpretar y extraer conclusiones sobre una situación real. 3.3. Identificar y justificar diferencias y similitudes entre modelos matemáticos correspondientes a situaciones reales en contextos similares. 3.4. Validar la solución obtenida a partir de un modelo matemático y detectar errores básicos al contrastarla con la situación real.
Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito	4.1. Diseñar y aplicar algoritmos sencillos mediante códigos visuales y/o herramientas tecnológicas básicas para resolver situaciones problemáticas. 4.2. Descomponer patrones de cierta complejidad en otros más sencillos utilizando programación por bloques. 4.3. Utilizar la simbología 4.4. Analizar situaciones de cierta dificultad, valorando distintas posibilidades y

personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.	combinaciones, para definir y conseguir estrategias ganadoras en juegos de lógica o juegos de tablero. ía básica de la programación por bloques para resolver problemas.
Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.	5.1. Manejar las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen. 5.2. Realizar conversiones entre las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social. 5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.
Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.	6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático. 6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos. 6.3. Explicar y dar significado matemático a resultados provenientes de situaciones problemáticas del ámbito personal, educativo o social. 6.4. Argumentar y debatir, contrastando con sus compañeros y compañeras, sus propios razonamientos, apoyándose en el lenguaje matemático.
identificar fenómenos y problemas importantes desde el punto de vista cultural y social en los que el conocimiento matemático juega un papel decisivo.	7.1. Reconocer la importancia de las matemáticas para la comprensión y el tratamiento de algunas situaciones o cuestiones relevantes en la vida cotidiana del alumnado. 7.2. Reconocer el contenido matemático de carácter numérico, geométrico o espacial presente en obras pictóricas, dibujos animados, cómics, elementos arquitectónicos, esculturas y demás manifestaciones artísticas. 7.3. Reconocer y valorar la importancia de la creación de conceptos, ideas y herramientas matemáticas, como elementos necesarios para el avance social y cultural.
Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.	8.1. Asumir los errores como parte del proceso de aprendizaje, sin ceder a la frustración y expresando emociones y actitudes positivas y adecuadas para su superación. 8.2. Identificar los factores relevantes que intervienen en la atención y la comprensión, favoreciéndolas o dificultándolas, tanto en el trabajo individual como en el colaborativo. 8.3. Gestionar los recursos cognitivos y emocionales para reconducir el proceso de aprendizaje en momentos de dificultad o incertidumbre, así como en las situaciones de conflicto derivadas del trabajo en equipo. 8.4. Asumir retos y enfrentarse a situaciones problemáticas desde una perspectiva abierta, superando los prejuicios.

SABERS BÀSICS ETAPA DE PRIMÀRIA TERCER CICLE	
ÀREA: MATEMÀTIQUES	
Bloc 1. El Sentit numèric i de les operacions fa referència als sabers bàsics relacionats amb la comprensió del significat del concepte de nombre, la seua representació, simbolització i magnitud, a més de l'ús adequat d'aquestes en les relacions, propietats i operacions bàsiques per a aquesta etapa. Associats al sentit numèric s'estableixen, per a tota l'etapa, tres blocs de continguts: nombres naturals, operacions i les seues propietats, i decimals i fraccions.	
NOMBRES NATURALS	Lectura, escriptura i representació de numerals superiors al miler. Múltiples i divisors. Nombres primers i compostos. Propietats i criteris de divisibilitat. Introducció al número negatiu: comparació i ordenació. Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric, entés aquest com una necessitat bàsica. Usos socials del sentit numèric. Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb el sentit numèric i l'aritmètica
OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS	Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre). Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles. Potències i la seua relació amb el producte. Quadrats, cubs i potències de 10. Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva. Càlcul mental. Estimació i aproximació. Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric incorporant la perspectiva de gènere. Autonomia i tolerància a la frustració enfront de dificultats relacionades amb les propietats numèriques.
FRACCIONS I DECIMALS	La fracció com a mesura i com a relació entre les parts i el tot. Fracció decimal. Nombres decimals (dècimes, centèsimes i mil·lèsimes). Operacions bàsiques Aproximació i arredoniment de nombres decimals. Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10, 100, 1000. Comparació i ordenació de nombres naturals i fraccions.

	Correspondència entre fraccions decimals i percentatges. Fraccions equivalents. Proporcionalitat directa. Introducció a la suma i resta de dues fraccions. Valoració de situacions en les quals és útil l'ús de fraccions i decimals. Estratègies de millora en la perseverança en la resolució de problemes aritmètics.
Bloc 2. El Sentit de la mesura està associat a la capacitat de comprendre i comparar magnituds, a les tècniques i estratègies de mesurament, al càlcul i a l'estimació de resultats obtinguts triant les unitats apropiades. En aquest bloc s'atén el concepte de magnitud, partint de les magnituds que resulten més significatives, en contextos reals, com ara monedes, temps, temperatura, longitud, massa, superfície, etc. Es desenvoluparan habilitats i estratègies que van d'allò informal (ús d'unitats no estàndard, experimentació, etc.) a allò formal, incorporant criteris de fiabilitat i precisió.	
ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.	Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds. Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes. Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud. Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades. Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds, i valoració dels seus usos socials i científics. Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura i estimació de magnituds.
Bloc 3. En aquesta etapa, aquest sentit està associat a la capacitat d'identificar i analitzar els elements bàsics de formes i figures, utilitzant el vocabulari adequat. També es relaciona amb la capacitat de raonar a partir d'aquests elements geomètrics bàsics, de transformar-los o de realitzar càlculs sobre les seues mesures. Abordar aquest bloc de continguts permet que l'alumnat pugui explorar, classificar, representar i descriure l'entorn físic des d'una perspectiva matemàtica i gradualment més formal, amb la possibilitat d'iniciar-lo en la manipulació i l'ús d'eines tecnològiques. D'altra banda, els continguts associats al sentit espacial i geomètric possibiliten l'acostament a altres disciplines, com l'art i la tecnologia. Apreciar la bellesa de les expressions plàstiques implica també que es posi de manifest la importància del desenvolupament de la creativitat en l'àmbit científic.	
GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL	Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.

	Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars. Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares. Intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat. Posicions relatives de rectes en el pla. Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició. Càlcul de perímetres i àrees de polígons. La circumferència i el cercle. Elements i propietats. Longitud de la circumferència i àrea del cercle. Número pi. Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles. Transformacions: girs, translacions i simetries en situacions reals. Semblança: identificació i generació a partir de patrons. Concavitat i convexitat de figures planes. Desenvolupament i classificació de prismes i piràmides. Programes informàtics de geometria dinàmica. Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere. Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.
Bloc 4. En aquesta etapa, el sentit de la incertesa i probabilitat implica, d'una banda, la capacitat d'entendre les situacions o fenòmens de naturalesa estocàstica i de la probabilitat com a mesura de la incertesa, i d'altra, realitzar estimacions i transmetre de manera comprensible els resultats obtinguts utilitzant les eines, estratègies i el vocabulari més apropiats en cada cas. Les diferents temàtiques susceptibles de tractament estocàstic afavoreixen una aproximació experimental a les matemàtiques. En aquest primer estadi de l'estudi de la probabilitat resulta crucial l'ús de taules i diagrames per al desenvolupament de les diferents estratègies que faciliten la comprensió i la presa de decisions a l'hora de resoldre un problema de context real.	
INCERTESA I PROBABILITAT	Concepte de situació aleatòria i situació determinista. Incertesa. Contribució de la humanitat al coneixement de les lleis de l'atzar i la incertesa. Concepte de succés i de succés elemental. Espai mostral en experiments aleatoris simples senzills: concepte i determinació. Ús de taules de contingència i diagrames d'arbre per a obtenir l'espai mostral en experiments compostos senzills. Concepte de probabilitat com a mesura de la possibilitat que

	ocórrega un determinat succés en un experiment aleatori senzill. Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació. Regla de Laplace en successos equiprobables. Relació entre la Regla de Laplace i l'estimació de probabilitats en experiments senzills. Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa.
Bloc 5. En aquest bloc s'aborda la recollida, anàlisi i representació de la informació (mitjans de comunicació, xarxes socials, enquestes, etc.). L'anàlisi estadística de dades permet utilitzar la informació de manera crítica, precisa i rigorosa. En aquest bloc adquireix especial rellevància la transcripció de problemes o situacions senzilles i pròximes al llenguatge gràfic i simbòlic propis de l'estadística. L'elaboració i interpretació de diagrames de barres, histogrames, etc. faciliten que es produïska una anàlisi i un ús crític de la informació, al mateix temps que permet centrar l'aprenentatge en la resolució de problemes.	
ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS	Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades. Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència. Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per a generar diferents tipus de representacions. Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills. Significat i interpretació de les principals mesures centrals (moda, mediana i mitjana aritmètica). Significat i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang. Diferenciació entre població i mostra. Comparació entre mostres de la mateixa població. Introducció a les variables quantitatives contínues. Histogrames. Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere. Respecte, sensibilitat i tolerància davant diferents interpretacions sobre resultats estadístics, mostrant rebuig davant actituds discriminatòries.
Bloc 6. El Pensament computacional permet desenvolupar tècniques i estratègies per a obtenir solucions eficients utilitzant seqüències d'ordres. En l'Educació Primària, aquest sentit matemàtic s'aplica en la identificació de regularitats, la creació d'algoritmes senzills o l'exploració de diferents opcions i estratègies davant una situació determinada. Convé destacar la importància de l'ús de les TIC i la programació mitjançant blocs en què es posen de manifest habilitats associades al reconeixement, ús de patrons per al disseny i l'anàlisi de solucions més complexes.	
PENSAMENT COMPUTACIONAL	Identificació de regularitats i predicció de termes de seqüències numèriques. Creació de patrons.

	Interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills. Interpretació i disseny d'algorismes senzills en fulls de càlcul i mitjançant programació per blocs. Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta ni presència d'atzar: escacs, dames, etc. Simbolització i obtenció de dades senzilles desconegudes en expressions amb igualtats. Valoració de l'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere. Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes. Estratègies d'aprenentatge específiques del pensament computacional.
--	---

ÀREA D'EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	X	X			X	X		X
CE 2	X	X	X		X	X		X
CE 3	X	X						X
CE 4	X		X				X	X
CE 5	X	X	X	X	X	X		X
CE 6	X		X		X	X	X	X

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN ESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
10. Explorar propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual per mitjà de diferents canals i contextos, desenvolupant hàbits de percepció activa.	11. Distingir diferents propostes artístiques de l'entorn per mitjà dels elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual. 12. Interpretar diferents propostes artístiques del patrimoni i de la cultura visual i audiovisual, tenint en compte els diferents contextos en els quals es generen. 13. Relacionar els elements característics de la cultura local amb altres formes culturals, mostrant una actitud oberta i respectuosa, i valorar la diversitat.
2. Reconéixer i valorar les característiques	2.1. Identificar els formats i materials propis de la

fonamentals de la contemporaneïtat artística mitjançant la percepció de diferents obres i l'experimentació directa.	contemporaneïtat artística en propostes creatives pròpies i alienes, des d'una perspectiva multicultural i integradora. 2.2. Experimentar amb les possibilitats comunicatives dels llenguatges contemporanis en propostes artístiques creatives senzilles en les quals s'establisquen relacions significatives entre idees, materials i formats. 2.3. Valorar la labor de les creadores i creadors en la seua contribució a la societat actual, a partir del fet de relacionar el seu treball i els missatges de la creació artística contemporània amb els reptes i circumstàncies del present.
3. Emprar de manera adequada la terminologia específica de l'àrea relativa a elements configuratius, formats, tècniques i materials en l'expressió de les experiències d'apreciació i creació artística.	3.1. Descriure les diferents obres i imatges emprant correctament el vocabulari específic de l'àrea en l'experiència d'apreciació artística i incorporant mitjans orals, textuals i estratègies de pensament visual. 3.2. Aplicar la terminologia adequada per a descriure les pròpies creacions artístiques i argumentar les decisions adoptades en relació a formats, tècniques i materials. 3.3. Expressar de manera assertiva i respectuosa opinions derivades de les experiències d'apreciació i creació artística.
4. Experimentar amb els elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual, així com amb diferents tècniques i materials, expressant idees, sentiments i emocions en l'elaboració de produccions artístiques individuals o col·lectives.	4.1. Incorporar els coneixements derivats dels referents explorats com a estímul en les pròpies produccions creatives. 4.2. Seleccionar les tècniques, materials i elements de contingut més adequats per a l'expressió d'idees, sentiments i emocions en les diferents produccions artístiques creatives. 4.3. Utilitzar materials no convencionals en la creació artística i buscar-ne els més adequats per al que es pretén transmetre, tot incorporant-hi criteris de sostenibilitat.
5. Utilitzar de manera guiada recursos digitals	5.1. Aplicar les normes bàsiques de protecció de

aplicats a la cerca d'informació i a la creació artística, i fer-ne un ús responsable d'acord amb la normativa vigent.	dades, d'autoria i llicències d'ús en la cerca d'informació i en els processos de creació artística digitals. 5.2. Contrastar les diferents informacions trobades durant el procés de cerca sobre qüestions artístiques, i seleccionar-ne les més rellevants i més fidels a la realitat. 5.3. Emprar de manera guiada diferents recursos digitals bàsics de producció gràfica i audiovisual, i adequar-se a la intencionalitat representativa i als objectius de l'activitat artística plantejada.
6. Participar en les diferents fases d'un procés creatiu col·laboratiu amb actitud inclusiva, assumint diferents rols en el desenvolupament de produccions visuals i audiovisuals senzilles	6.1. Cooperar en la planificació d'una producció artística col·lectiva proposant objectius, fases, rols, necessitats materials i tècniques i espais de treball. 6.2. Contribuir de manera eficaç a la consecució d'un producte creatiu comprenent i integrant les funcions assignades i participant en l'objectiu comú. 6.3. Comprometre's en el mateix grau amb les diferents fases del procés creatiu, des de la idea inicial fins a la consecució i difusió d'un producte visual o audiovisual satisfactori. 6.4. Desenvolupar propostes creatives, registrant els processos de treball de manera textual, gràfica i/o audiovisual i compartint el resultat.

SABERS BÀSICS

ETAPA PRIMÀRIA

TERCER CICLE

ÀREA: EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL

BLOC 1. PERCEPCIÓ I ANÀLISI

B.1.1. Exploració i interpretació de l'entorn CE1, CE2, CE3, CE5	G1. Patrimoni historicoartístic i cultura visual contemporània: - Patrimoni historicoartístic. Manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals: . Patrimoni historicoartístic local: exploració i anàlisi. . Patrimoni historicoartístic autonòmic:
--	---

	exploració i anàlisi. . Patrimoni historicoartístic universal: exploració i anàlisi. - Elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual: . Els elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques de diferents èpoques i estils. . Possibilitats expressives i comunicatives dels elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques plàstiques i visuals de diferents èpoques i estils. . Els elements bàsics del llenguatge audiovisual i les seues possibilitats expressives i comunicatives en imatges fixes i en moviment. - Contemporaneïtat artística: . Característiques fonamentals dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies. . Qualitats expressives dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies. . Processos de treball: la forma al servei de la idea. La creació artística com a procés d'investigació. .Professions relacionades amb el món de les arts plàstiques, visuals i audiovisuals. G2. Actituds: - Estratègies de recepció activa. - Estratègies bàsiques d'anàlisi de propostes artístiques des d'una perspectiva de gènere. - Atenció, respecte, interès i participació en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. El valor del silenci en l'atenció i apreciació. G3. Entorns digitals: - Estratègies de cerca i filtració d'informació. - Normes bàsiques de protecció de dades i llicències d'ús en suports i recursos digitals. - Recursos digitals bàsics per a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals. G4. Utilització de la terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació: - Per a l'expressió de l'experiència d'exploració de propostes culturals i artístiques. - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques. - Per a la descripció formal de propostes culturals i artístiques.
B1.2. Alfabetització visual i audiovisual	G1. Percepció visual: - Organització del camp visual. Lleis bàsiques: semblança, figura-fons, proximitat, simetria,

CE1, CE2, CE3	continuïtat, direcció comuna, simplicitat, igualtat i tancament. - Aspectes interpretatius del procés perceptiu: creences, coneixements previs i emocions.
	G2. Comunicació visual i audiovisual: - Funcions de la imatge: estètica, informativa, exhortativa, expressiva. - La imatge fixa: format, enquadraments, composició. La imatge digital: mapa de bits i imatge vectorial. La imatge en moviment: angles i moviments de càmera. - Cultura visual i audiovisual: la imatge en el món contemporani. Estratègies de lectura i interpretació.
	G3. Llenguatge visual i audiovisual: elements configuradors: - Usos expressius i culturals del color en mitjans visuals i audiovisuals. Esquemes compositius bàsics.
BLOC 2. EXPERIMENTACIÓ I CREACIÓ	
B2.1. L'experiència artística: tècniques i materials d'expressió gràficoplàstica i de creació visual i audiovisual. Àmbits d'aplicació. CE1, CE2, CE4, CE5	G1. Tècniques i materials: - Tècniques bidimensionals seques, humides i grasses. Tècniques mixtes i experimentals. Tècniques tridimensionals. Qualitats sensorials, expressives i comunicatives. - Materials i suports. Material reciclat. Criteris de sostenibilitat. - Maneig d'eines bàsiques per al traçat del dibuix geomètric. . - Utilització de traçats geomètrics bàsics en l'elaboració de dissenys, composicions creatives i il·lustracions. - Procediments fotogràfics analògics i digitals bàsics. - Producció audiovisual: principis bàsics. Animació: eines i tècniques bàsiques. El cinema com a forma de narració. Gèneres i formats. Origen i evolució. G2. Formats i materials de la contemporaneïtat artística: - Videocreació. Art d'acció. - Propostes multidisciplinàries i multimodals. G3. Aplicacions digitals: - Programes i dispositius bàsics de captura i tractament d'imatges fixes i registre i edició bàsica d'imatges en moviment. G4. Àmbits d'aplicació: - Produccions plàstiques i visuals per mitjà del llenguatge de la x x x pintura, l'escultura, el dibuix, i les arts decoratives. - Produccions plàstiques i visuals per mitjà del llenguatge de l'arquitectura, el disseny, la il·lustració i la publicitat. - Produccions plàstiques, visuals i audiovisuals per mitjà del llenguatge de la fotografia, el còmic i el cinema. Produccions multidisciplinàries i multimodals
B2.2. L'experiència artística: processos de treball	G1. Les fases del procés creatiu: - Generació d'idees i creació.

CE4, CE5, CE6	- Investigació i creació. - Avaluació
	G2. Documentació gràfica de processos: - Portafolis d'evidències del procés creatiu. - Cartografies d'aprenentatge. Mapes visuals (Visual Thinking). - Infografies senzilles
	G3. Terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència de creació: - Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació de l'expressió gràficoplàstica. - Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació del dibuix geomètric. - Relativa al llenguatge i àmbits d'aplicació de la creació audiovisual
	G4. Actituds: - Esforç, força de voluntat. Capacitat de concentració. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. - Respecte per la diversitat d'idees i produccions alienes i utilització d'un vocabulari inclusiu bàsic. - Tenacitat i constància en la realització i consecució de les diferents tasques. - Cura d'espais i materials de treball.
	G5. La creació artística com a experiència social: projectes artístics col·lectius: - Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i en la presa de decisions. - Consens, respecte i empatia a les aportacions de les companyes i companys en el procés de treball col·lectiu. Sensibilitat i comprensió cap als punts de vista aliens. - Investigació: recerca i anàlisi de referents. x Distribució de tasques: rols en el desenvolupament d'un projecte artístic col·lectiu. Funcions i comeses. - Creació: disseny i producció de la proposta. Cooperació i responsabilitat en la part individual per a contribuir a un objectiu comú i a la cohesió del grup. - Avaluació: resultats en relació als objectius inicials del projecte. Anàlisi i propostes de millora.

ÀREA D'EDUCACIÓ EN VALORS ÈTICS I CÍVICS

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	X				X	X		
CE 2	X	X			X	X		
CE 3				X	X	X		
CE 4	X	X		X	X	X		
CE 5					X	X	X	
CE 6				X	X	X	X	X
CE 7			X	X		X	X	

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN ESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
14. Dialogar i debatre de manera assertiva i respectuosa en situacions de l'entorn personal, educatiu i social de l'alumnat per poder arribar a acords o consensos.	15. . Participar en debats i diàlegs respectant el torn de paraula amb escolta activa, dialogant de manera assertiva i utilitzant un llenguatge inclusiu i igualitari. 16. Arribar a acords integrant els plantejaments i les intervencions de la resta de participants mitjançant el diàleg col·lectiu. 17. Utilitzar adequadament els conceptes

	treballats en la matèria de manera oral i escrita.
2. Reconèixer les emocions pròpies i alienes en situacions de conflicte de l'àmbit escolar i personal, i gestionar-les emprant estratègies senzilles per trobar solucions equitatives.	2.1. Valorar i respectar les diferències culturals, especialment en les situacions de conflicte durant l'ús de les xarxes socials i l'elaboració de les normes de classe i en els espais comuns del centre. 2.2. Respectar la imatge, la dignitat i els drets de les altres persones en l'ús de la comunicació digital.
3. Participar en l'elaboració de les regles de convivència escolar en el marc dels principis democràtics i dels drets de la infància.	3.1. Intervenir de manera proactiva en els processos participatius de l'aula i del centre. 3.2. Analitzar les causes dels incompliments de les normes elaborades i proposar mesures reparadores. 3.3. Identificar i descriure els agents i els processos que han intervingut en la concreció de les normes de convivència del centre i d'altres contextos educatius com ara el menjador i el transport escolar.
4. Identificar, analitzar i valorar críticament estereotips que incideixen en el benestar físic i emocional propi i aliè i en l'establiment de relacions interpersonals igualitàries.	4.1. Descriure el seu aspecte físic i les característiques que defineixen el seu estil personal expressant una imatge positiva i meditada. 4.2. Identificar senyals de desigualtat de gènere, sexisme i masclisme en materials didàctics, llenguatge, anuncis publicitaris, videojocs, produccions audiovisuals i xarxes socials. 4.3. Identificar i explicar les repercussions dels estereotips discriminatoris en la convivència de les persones.
5. Identificar en l'entorn proper els beneficis dels valors democràtics promoguts per les lleis i institucions per a la construcció d'una ciutadania participativa i responsable.	5.1. Buscar, seleccionar i exposar informació de fonts fiables referida als valors democràtics en l'entorn proper. 5.2. Participar en el debat sobre els beneficis dels valors democràtics en l'entorn més pròxim amb aportacions raonades.

6. Proposar i implicar-se en accions front a situacions de desigualtat i injustícia social en l'àmbit escolar i l'entorn proper en el marc dels principis d'una societat igualitària i inclusiva.	6.1. Detectar situacions injustes en l'entorn proper, les xarxes socials i els mitjans de comunicació. 6.2. Planificar i participar en accions transformadores de les situacions d'injustícia en l'entorn proper basades en el respecte als drets humans.
7. Identificar els desafiaments ecològics plantejats pels Objectius de Desenvolupament Sostenible i actuar de manera compromesa amb la transformació de l'entorn proper.	7.1. Identificar els principals problemes del planeta i relacionar-los amb algun dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. 7.2. Identificar i avaluar l'impacte de les pròpies accions en les esferes escolar, familiar i local en relació amb la sostenibilitat ecològica. 7.3. Idear i planificar en equip accions innovadores encaminades a la cura i protecció de les persones, els animals i l'entorn proper.

SABERS BÀSICS ETAPA PRIMÀRIA TERCER CICLE	
ÀREA: EDUCACIÓ EN VALORS ÈTICS I CÍVICS	
BLOC 1. PERSONA	
El benestar físic i emocional	- o Autoconcepte i autoestima - o Emocions i sentiments - o Educació afectiva i sexual
La diversitat	- o Diversitat familiar, sexual i de gènere - o Diversitat social i cultural
La igualtat entre dones i homes	- o Sexisme i estereotips de gènere - o Prevenció de l'abús sexual i la violència masclista - o Dones i àmbits de coneixement - o Llenguatge igualitari
BLOC 2. PAU	
La resolució de conflictes	- o Estratègies per abordar els conflictes de manera positiva: "provenció" - o Conflicte com a oportunitat per a la resiliència, assertivitat i creativitat - o Maltractament, assetjament i exclusió - o Cultura de la pau i la no violència - o Conductes addictives
Els deures i els drets de les persones	- o Normes de convivència de les esferes escolar, familiar i social - o Marc ètic per a l'ús de dispositius, aplicacions, eines informàtiques i xarxes socials - o Principis bàsics de la Declaració Universal dels Drets

	Humans o Convenció sobre els Drets de la Infància o Valors democràtics
BLOC 3 . PROSPERITAT	
Agenda 2030 i Objectius de Desenvolupament Sostenible	o Fam i pobresa o Explotació infantil
La desigualtat	o Per raó de gènere, origen, creença i cultura o Estereotips i prejudicis o Conductes solidàries i altruistes
BLOC 4 . PLANETA	
Agenda 2030 i Objectius de Desenvolupament Sostenible	o Impacte de l'ésser humà en el planeta o Límits del planeta i canvi climàtic o Empatia i cura i respecte dels sers vius i el medi natural o Accions quotidianes, activisme i emprenedoria escolar
BLOC 5 . PARTICIPACIÓ	
Habilitats	o Diàleg i debat o Pensament crític i creatiu o Treball en equip
Àmbits	o Processos participatius en els àmbits escolar i local o Activisme en les esferes escolar i local

ÀREA DE MÚSICA I DANSA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	X	X	X	X	X	X		X
CE 2	X		X	X				X
CE 3	X	X		X	X	X		X
CE 4	X			X	X	X	X	X
CE 5	X			X	X		X	X

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN ESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1. Reconéixer i investigar obres de diversos gèneres i els components estructurals i tècnics més destacats en propostes musicals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils a través de l'audició activa i vivencial.	1.1. Identificar propostes musicals i escèniques de diferents èpoques, estils i gèneres amb la distinció de les característiques, elements estructurals i tecnicocompositius més destacats i la seua valoració. 1.2. Descriure els elements que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries i la relació amb les sensacions produïdes, utilitzant un llenguatge específic. 1.3. Valorar les diferents manifestacions artístiques, el patrimoni musical i, també, de les arts escèniques, coneixent els espais on es desenvolupen i la funció social, respectant-ne diversitat.
2. Explorar, distingir i relacionar els paràmetres, les característiques i les representacions gràfiques del so, el silenci i les agressions acústiques, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual.	2.1. Identificar les qualitats del so i les característiques pròpies, utilitzant elements gràfics i una terminologia adequada. 2.2. Classificar la veu, els instruments i les agrupacions musicals relacionant-ne característiques i possibilitats sonores. 2.3. Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn, identificant agressions acústiques, amb una actitud atenta i respectuosa davant de les diferents manifestacions artístiques.
3. Interpretar jocs i propostes musicals i escèniques diverses a través de la veu, els instruments, el cos i altres mitjans, buscant varietat expressiva	3.1. Experimentar a través de la veu, del cos, dels instruments i els elements sonors jocs musicals, escènics i improvisacions, utilitzant el llenguatge musical amb una finalitat expressiva. 3.2. Interpretar, a través del cos, de la veu, dels instruments i dels diferents elements sonors, propostes musicals o escèniques diverses amb les habilitats tècniques bàsiques. 3.3. Valorar l'esforç i la coordinació en la interpretació individual o col·lectiva, proposant possibilitats de millora.

4. Crear propostes musicals i escèniques breus de forma guiada a partir d'un o de diversos llenguatges i mitjançant la participació en projectes.	4.1. Dissenyar propostes breus amb l'ús combina. 4.2. Col·laborar en projectes artístics o multidisciplinaris de manera activa, aplicant les funcions concretes del rol assignat. 4.3. Analitzar les fases d'un projecte artístic o multidisciplinari amb l'aportació de propostes de millora, respectant les diferents contribucions.
5. Utilitzar recursos digitals i audiovisuals aplicats a la cerca, l'escolta, l'edició, la interpretació i la creació de produccions musicals, actuant d'acord amb la normativa vigent.	5.1. Seleccionar informació i recursos musicals de forma guiada, utilitzant mitjans digitals diversos. 5.2. Utilitzar recursos digitals seleccionats en la creació, la interpretació, l'enregistrament o l'edició musical. 5.3. Respectar les llicències d'ús i les normes de protecció de dades i autoria en el consum d'obres musicals i audiovisuals.

SABERS BÀSICS

ETAPA PRIMÀRIA

TERCER CICLE

ÀREA: MÚSICA I DANSA

BLOC 1. PERCEPCIÓ I ANÀLISI

- SB1.1. CONTEXTOS MUSICALS I CULTURALS. CE1, CE2, CE5 -

Obres	- Fragments o obres de gèneres, èpoques, estils i autoria diferents. Classificació
Patrimoni	- Els espais culturals i artístics. El patrimoni de la Comunitat Valenciana. - El patrimoni musical i escènic. Les institucions. Funció social.
Gèneres escènics i musicals	- Els gèneres escènics i musicals. Professions vinculades.
Agrupacions vocals i instrumentals	- es agrupacions vocals, instrumentals i mixtes. - Agrupacions del folklore, d'estils diversos i gèneres actuals.
La veu	- Registre de les veus i classificació.
Els instruments	- Els instruments musicals: classificació per famílies,

	descripció i usos en agrupacions. Identificació visual i auditiva. - Els instruments musicals electrònics, acústics i digitals
Normes de comportament	- Actitud atenta en l'audició i davant de propostes artístiques. El silenci individual. - Normes de comportament en l'audició musical i davant de les propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa
- SB1.2. ELEMENTS I ESTRUCTURA CE1, CE2, CE3, CE5. -	
So i silenci	- Les agressions acústiques. Estratègies d'afrontament, neutralització i millora.
Les qualitats del so	- Diferents graus d'altures, duracions, intensitats i timbres: representació gràfica.
Ritme, tempo i caràcter	- L'accent en compàs compost. La ruptura de l'accent. Els canvis de tempo. El caràcter i els elements musicals que el determinen.
Melodia i harmonia	- Frase i semifrase. Interval i cadència. EL mode. Identificació. - Harmonia i l'acord. Melodia i textura.
Estructura i forma	- Repetició, contrast i variació. - L'estructura i la forma. - Formes simples.
Elements escènics	- Rols, materials i espais. - Temps, tema, argument i estructura dramàtica bàsica.
BLOC 2. INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	
- SB2.1. EXPRESSIÓ INDIVIDUAL I COL·LECTIVA. CE2, CE3, CE4, CE5. -	
Interpretació i tècnica vocal	- El suport i la impostació en la parla i en el cant. Cura i manteniment de la veu: hàbits saludables. Interpretacions variades i introducció a la cançó a dues veus. La creació breu de textos i musicalització. - Cançó a l'uníson, a cappella i amb acompanyament. La memorització de repertori.
Interpretació i cura instrumental	- Cura i manteniment dels instruments. La reutilització o transformació de materials de l'entorn en la construcció

	d'instruments senzills. - La tècnica en la pràctica instrumental. - Combinació de diferents altures, intensitats, duracions i timbres. Polirítmies senzilles. L'ostinato i la improvisació.
Creació	- Moviments, expressions corporals i coreografies senzilles. - Acompanyaments musicals - Propostes musicals i sonoritzacions breus.
La comunicació	- Expressió vocal i expressió corporal. - El llenguatge escènic.
La notació musical	- Els elements de la notació musical en la interpretació i la creació.
Habilitats motrius	- L'espai en la dansa. Les qualitats del moviment.
El moviment i la dansa	- Coreografies en peces de diferents estils i gèneres. Danses variades de diferents estils, èpoques i cultures.
- SB2.2 PROPOSTES ARTÍSTIQUES. CE1, CE3, CE4, CE5 -	
Representació	- Els personatges en propostes artístiques multidisciplinàries. - Espai i posició. Els segments corporals: expressió i gestualitat. - El gest. El llenguatge corporal de l'actor. Imitació i improvisació.
Elements escènics	- Escenografia, vestuari i il·luminació.
Elements expressius i comunicatius en el llenguatge audiovisual	- Relació imatge, acció i so.
Projectes artístics multidisciplinaris	- Disseny, rols, selecció de materials, informació i criteris de valoració - Les fases de projectes artístics: planificació, presa de decisions i avaluació. - Responsabilitat individual i grupal en la participació i en la creació de propostes senzilles.
Eines digitals	- Ús de banc de sons i selecció d'informació. - La gestió responsable. - Enregistrament, interpretació, creació i edició. Normes de

	protecció de dades i autoria.
Expressió de sensacions i opinions	- Expressió de sensacions i opinions en propostes variades amb ús de la terminologia musical donada. Actitud oberta i respectuosa. Confiança personal.

ÀREA EDUCACIÓ FÍSICA

*RELACIÓ DE COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	X	X	X	X	X		X	
CE 2	X	X	X		X		X	X
CE 3	X	X	X		X		X	
CE 4	X	X		X	X	X	X	X
CE 5	X	X	X	X	X	X		X
CE 6	X	X		X	X	X		
CE 7								

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN AQUESTA PROPOSTA

6.1 Competència específica 1.

Identificar i incorporar hàbits saludables bàsics en la vida quotidiana, desenvolupant un estil de vida actiu, a través de l'activitat física regular i adequada.

1.1. Adoptar hàbits saludables relacionats amb l'activitat física, l'alimentació i la higiene postural que contribueixen a la millora de la salut física, mental i emocional, i reconèixer els efectes negatius del sedentarisme i les conductes nocives, a més de valorar els beneficis que aporta un estil de vida actiu.

1.2. Adoptar mesures de prevenció, així com aplicar protocols d'actuació davant els accidents.

1.3. Incorporar autònomament les fases d'activació i volta a la calma en diferents propostes d'activitat física, relacionant-les amb la condició física i interioritzant aquestes rutines com un hàbit de pràctica motriz saludable i responsable

1.4. Practicar activitat física de manera regular, a través de la realització de rutines d'exercicis, jocs o pràctiques preesportives en situacions individuals i col·lectives que fomenten una interacció i convivència harmoniosas

6.2. Competència específica 2.

Mostrar consciència i control dels elements fonamentals de la corporalitat en la resolució de situacions motrius variades des d'un plantejament crític.

2.1. Reconèixer i acceptar la corporalitat, valorant i respectant les possibilitats i limitacions personals i alienes, a través de la participació i la resolució de reptes i accions motrius individuals i en convivència que impliquen esforç, autoregulació i gestió de les emocions.

2.2. Relacionar els principals elements anatòmics i funcionals implicats en el moviment i l'activitat física, en situacions motrius transferibles al seu espai vivencial.

2.3. Adquirir un domini i un control corporal adequat, adaptant-se a les demandes de la resolució de problemes en accions motrius variades

6.3. Competència específica 3.

Resoldre reptes i situacions motrius fent ús de les capacitats físiques, perceptiu-motrius i les habilitats motrius en diferents contextos de la vida quotidiana a través de l'activitat del joc

3.1. Combinar diferents habilitats motrius bàsiques i específiques a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant la participació activa en situacions de joc en entorns variats i variables, fomentant la tolerància i el treball en equip

3.2. Conviure en el context de les pràctiques motrius, mostrant habilitats socials per a la resolució dialogada de conflictes i el respecte davant la diversitat de gènere, afectiu-sexual, ètnica, socioeconòmica o de competència motriu, amb una actitud crítica cap als estereotips

3.3. Resoldre desafiaments motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant exercicis, jocs i accions encaminades a la millora de la condició física i adaptant l'esforç a l'activitat física de manera conscient

3.4. Integrar fonaments tècnics, tàctics i d'estratègia mitjançant accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició, adoptant els valors socials i culturals a través de la participació activa en jocs i activitats preesportives

6.4. Competència específica 4.

Participar en l'execució de propostes artístic-expressives amb aportacions estètiques i creatives pròpies de la cultura motriu a través de la utilització dels recursos expressius bàsics del cos en moviment

4.1. Aplicar recursos expressius i tècniques del cos comunicatiu en propostes escèniques, coreogràfiques, balls i danses, desenvolupant la sensibilitat creativa expressiva i artística, així com l'escolta activa
4.2. Crear moviments i composicions expressives amb i sense suport musical, comunicant sensacions, emocions i idees de manera creativa i desinhibida, desenvolupant l'autoconfiança des de l'ús dels recursos rítmics i expressius de la motricitat
4.3. Organitzar i dissenyar projectes artístics col·lectius aplicant els recursos expressius del cos i del moviment.

6.5. Competència específica 5.

Participar activament en la exploració del patrimoni natural i cultural de l'entorn, a través d'activitats físiques i artístic-expressives guiades, adoptant mesures de responsabilitat individuals i col·lectives que afavorisquen la pràctica segura i respectuosa amb el mitjà

5.1. Participar en l'organització i realització d'activitats físiques i artístic-expressives en el medi natural o entorns no habituals, aplicant de manera autònoma les tècniques adequades
5.2. Aplicar mesures de seguretat i accions per a la conservació del mitjà i la sostenibilitat en les activitats en l'entorn, mitjançant la col·laboració en la seua organització, con perspectiva inclusiva
5.3. Reconèixer i valorar el patrimoni natural i cultural pròxim a través d'activitats físiques i artístic-expressives en l'entorn i des d'una perspectiva comunitària i crítica

6.6. Competència específica 6.

Identificar i explorar recursos tecnològics relacionats amb l'activitat física i la salut, i utilitzar-los de manera responsable i segura, sota la supervisió de l'entorn familiar i escolar

6.1. Aplicar recursos tecnològics relacionant-los amb l'activitat física i la salut a través de la resolució de problemes en situacions motrius
6.2. Seleccionar i explorar amb criteri diferents aplicacions tecnològiques relacionades amb l'activitat física i la salut, vinculades a reptes motors, jocs i preesports, valorant els beneficis i els riscos
6.3. Utilitzar la tecnologia de manera crítica, responsable i guiada en diferents dispositius, a través de propostes físiques i artístic-expressives, integrant les possibilitats dels nous escenaris de comunicació i aprenentatge.

Els blocs de contingut amb els sabers bàsics que hem seleccionat **per a les àrees** en aquesta PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE són els següents:

SABERS BÀSICS

CICLE 3r

4.2 BLOC 1

B1. Vida activa i saludable. Transversal a totes les competències <i>G1. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva física</i>	Cicle 3r 5é i 6é
Higiene postural i mesures de prevenció d'accidents.	X
Respiració relaxació	X
Hàbits saludables d'higiene corporal i postural, de alimentació i d'hidratació.	X
Beneficis d'un estil vida actiu basat en la activitat física regular. El valor del descans.	X
Alimentació saludable.	
Efectes negatius del sedentarisme, la dolenta alimentació i altres comportaments no saludables.	X
Efectes negatius del sedentarisme, la dolenta alimentació i altres comportaments no saludables.	X
Factors que influeixen en la cura del cos.	X
<i>G2. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva psicològica</i>	
Benestar personal. Respecte, consciència i acceptació del cos propi. Gestió de les emocions.	X
Autoconcepte i autoregulació. Fortaleses i febleses.	X
Consolidació de l'autoconeixement.	X
<i>G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social</i>	
Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals.	X
Jocs i activitat fisicoesportiva igualitària com pràctica social saludable enfront d'hàbits nocius.	X
Tractament positiu i gestió de la competitivitat.	X
Jocs cooperatius.	
La diversitat corporal i de gènere: visió crítica sobre	X

els estereotips.	
<i>G4. Principis generals anatòmics i funcionals del cos en moviment</i>	
Sistemes implicats en les activitats motrius: muscular i osteoarticular. Aparells implicats en l'activitat física i el moviment: aparell locomotor.	X
<i>G5. Aplicacions digitals i recursos tecnològics per al control de l'activitat física des d'una perspectiva saludable</i>	
Recursos tecnològics relacionats amb la salut.	X
Control de paràmetres corporals implicats en la activitat física.	X

4.3 BLOC 2

B2. Organització i gestió de l'activitat física.	CICLE 3r 5é i 6é
<i>G1. Gestió i planificació de l'activitat física</i>	
Programes d'activitat física: autogestió dels mecanismes per a l'execució (àmbit físic, psicològic i social). Programes d'activitat física: seguiment i valoració del procés i efectes (àmbit físic, psicològic i social).	X
<i>G2. Organització de l'activitat física</i>	
Elecció de l'activitat basada en criteris saludables segons l'ús i la finalitat.	X
Rutines d'activació, calfament i volta a la calma.	X
Programa personal d'activitat física basat en criteris saludables.	X
<i>G3. Mesures per a la prevenció de lesions i seguretat en la pràctica d'activitat física</i>	X
Normes de seguretat bàsiques. Coneixement de els principals riscos.	X
Mecanismes de control corporal per a la prevenció de lesions. Equipament adequat.	X
Actuacions i protocols bàsics davant accidents en les	X

activitats físicoesportives: protegir, avisar i socórrer (PAS), posicions de seguretat; reanimació cardiopulmonar (*RCP).	
Consciència de les possibilitats i limitacions personals.	X

4.4 BLOC 3

B3. Resolució de problemes en situacions motrius. CE1, CE2, CE3 i CE5	CICLE 3r 5é i 6é
<i>G1. La condició física</i>	
Les capacitats físiques bàsiques en l'àmbit lúdic i l'activitat física.	X
L'adaptació i autoregulació de l'esforç a la intensitat i duració de l'activitat.	X
La freqüència cardíaca i respiratòria com conseqüència de l'esforç realitzat.	X
La freqüència cardíaca i respiratòria com a indicador de la intensitat de l'activitat.	X
<i>G2. Capacitats perceptiu-motrius i habilitats</i> <i>Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat.</i> <i>Equilibri estàtic i dinàmic.</i> <i>Motrius</i>	
Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat.	
Percepció i estructuració espaciotemporal.	X
Coordinació general i segmentària.	
Combinació d'habilitats i creativitat motrius.	X
<i>G3. Els jocs</i>	
Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Juegs modificats.	X
Grans jocs i trobades.	X
<i>G4. Presa de decisions en diferents situacions motrius.</i> <i>Fonaments tècnics</i>	
Gestos tècnics bàsics.	X
<i>G5. Presa de decisions en diferents situacions motrius.</i> <i>Fonaments tàctics</i>	

G3. Jocs circenses Jocs d'equilibri, malabars i habilitats gimnàstiques.	X
<i>G4. El ritme i el cos en moviment</i>	
Activitats rítmiques expressives amb i sense suport musical.	X
El ritme intern.	X
Balls populars infantils, tradicionals i regionals valencians.	X
Dances del món i dansa creativa. Dances urbanes.	X
<i>G6. Jocs i esports inclusius</i>	
Jocs cooperatius i espais coeducatius.	X
Estratègies per a la inclusió.	X
L'esport adaptat, inclusiu i paralímpic.	X
<i>G7. Jocs populars i tradicionals</i>	
Jocs del món.	
<i>G8. La pilota valenciana</i>	
Bonhomia. Valor cultural de la pilota (BIC - bé de interés cultural). Modalitat de raspall i modalitats de pilota a paret: frontó i frare. Pautes bàsiques. Pactes i valors del joc. Aproximació històrica a la pilota a mà. Modalitats de joc més complexes: introducció a galotxa, escala i corda, pilota grossa i llargues. Principals referents, amb èmfasis en la figura de la dona.	X
<i>G9. Els valors en les diferents manifestacions motrius</i>	
Treball cooperatiu. El valor del diàleg i la reflexió.	
Superació i reptes. Motivació intrínseca.	X
Anàlisi crítica dels inputs dels mitjans de comunicació relacionats amb les situacions motrius, en atenció a la diversitat de gènere i visibilitzant els referents femenins i transgènere.	X

4.7 BLOC 6

B6. Interacció eficient i sostenible amb l'entorn.	CICLE 3r
--	----------

CE5 i CE6	5é i 6é
<i>G1. Activitats físiques i d'oci actiu adaptades al medi natural</i>	
Itineraris a peu i amb bicicleta	X
Orientació. Activitats nàutiques. Organització i planificació d'itineraris. Cartografia bàsica i ús de la brúixola.	X
<i>G2. L'entorn i patrimoni natural, urbà i cultural de la Comunitat Valenciana</i>	
Espais de joc i oci en l'entorn pròxim al centre.	X
Espais naturals i urbans: ús i gaudi.	X
Cura i conservació de l'entorn en les activitats físicoesportives. Col·laboracions amb entitats i organismes.	X
<i>G3. L'impacte ambiental de les activitats físicoesportives en l'entorn *naturalHábitos de mobilitat sostenible</i>	
Consciència de la sostenibilitat mediambiental i valoració de l'impacte de les activitats en el medi natural i urbà.	X
Accions encaminades a la conservació i la protecció de l'entorn natural i urbà durant la pràctica d'activitat física.	X
Iniciatives i projectes per al foment de la mobilitat respectuosa amb el medi ambient .	X
Mitjans de transport actius i sostenibles: ús de la bicicleta i mitjans no motoritzats.	
<i>G4. Mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents</i>	
Protocols bàsics de seguretat en les activitats guiades en l'entorn.	X
Ús correcte de materials i espais en la pràctica de les activitats físiques en l'entorn.	X
Normes d'educació viària per a vianants i circulació amb bicicleta en les vies públiques.	X
<i>G5. Aplicacions tecnològiques en activitats en el medi natural</i>	
Aplicacions i recursos per a la participació activa.	X
Seguiment de rutes GPS, ús de mapes i cartografia digital bàsica.	X

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ÀREA RELACIONADES AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE 1	X	X	X	X	X	X		X
CE 2	X		X	X				X
CE 3	X	X		X	X	X		X
CE 4	X			X	X	X	X	X
CE 5	X			X	X		X	X

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ EN ESTA PROPOSTA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1. Reconéixer i investigar obres de diversos gèneres i els components estructurals i tècnics més destacats en propostes musicals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils a través de l'audició activa i vivencial.	1.1. Identificar propostes musicals i escèniques de diferents èpoques, estils i gèneres amb la distinció de les característiques, elements estructurals i tecnicocompositius més destacats i la seua valoració. 1.2. Descriure els elements que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries i la relació amb les sensacions produïdes, utilitzant un llenguatge específic. 1.3. Valorar les diferents manifestacions artístiques, el patrimoni musical i, també, de les arts escèniques, coneixent els espais on es desenvolupen i la funció social, respectant-ne diversitat.
2. Explorar, distingir i relacionar els paràmetres, les característiques i les representacions gràfiques del so, el silenci i les agressions acústiques, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi	2.1. Identificar les qualitats del so i les característiques pròpies, utilitzant elements gràfics i una terminologia adequada. 2.2. Classificar la veu, els instruments i les

auditiva i visual.	agrupacions musicals relacionant-ne característiques i possibilitats sonores. 2.3. Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn, identificant agressions acústiques, amb una actitud atenta i respectuosa davant de les diferents manifestacions artístiques.
3. Interpretar jocs i propostes musicals i escèniques diverses a través de la veu, els instruments, el cos i altres mitjans, buscant varietat expressiva	3.1. Experimentar a través de la veu, del cos, dels instruments i els elements sonors jocs musicals, escènics i improvisacions, utilitzant el llenguatge musical amb una finalitat expressiva. 3.2. Interpretar, a través del cos, de la veu, dels instruments i dels diferents elements sonors, propostes musicals o escèniques diverses amb les habilitats tècniques bàsiques. 3.3. Valorar l'esforç i la coordinació en la interpretació individual o col·lectiva, proposant possibilitats de millora.
4. Crear propostes musicals i escèniques breus de forma guiada a partir d'un o de diversos llenguatges i mitjançant la participació en projectes.	4.1. Dissenyar propostes breus amb l'ús combina. 4.2. Col·laborar en projectes artístics o multidisciplinaris de manera activa, aplicant les funcions concretes del rol assignat. 4.3. Analitzar les fases d'un projecte artístic o multidisciplinari amb l'aportació de propostes de millora, respectant les diferents contribucions.
5. Utilitzar recursos digitals i audiovisuals aplicats a la cerca, l'escolta, l'edició, la interpretació i la creació de produccions musicals, actuant d'acord amb la normativa vigent.	5.1. Seleccionar informació i recursos musicals de forma guiada, utilitzant mitjans digitals diversos. 5.2. Utilitzar recursos digitals seleccionats en la creació, la interpretació, l'enregistrament o l'edició musical. 5.3. Respectar les llicències d'ús i les normes de protecció de dades i autoria en el consum d'obres musicals i audiovisuals.

SABERS BÀSICS

ETAPA PRIMÀRIA

TERCER CICLE

ÀREA: MÚSICA I DANSA

BLOC 1. PERCEPCIÓ I ANÀLISI

- **SB1.1. CONTEXTOS MUSICALS I CULTURALS. CE1, CE2, CE5** -

Obres	- Fragments o obres de gèneres, èpoques, estils i autoria diferents. Classificació
Patrimoni	- Els espais culturals i artístics. El patrimoni de la Comunitat Valenciana. - El patrimoni musical i escènic. Les institucions. Funció social.
Gèneres escènics i musicals	- Els gèneres escènics i musicals. Professions vinculades.
Agrupacions vocals i instrumentals	- Les agrupacions vocals, instrumentals i mixtes. - Agrupacions del folklore, d'estils diversos i gèneres actuals.
La veu	- Registre de les veus i classificació.
Els instruments	- Els instruments musicals: classificació per famílies, descripció i usos en agrupacions. Identificació visual i auditiva. - Els instruments musicals electrònics, acústics i digitals
Normes de comportament	- Actitud atenta en l'audició i davant de propostes artístiques. El silenci individual. - Normes de comportament en l'audició musical i davant de les propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa
- SB1.2. ELEMENTS I ESTRUCTURA CE1, CE2, CE3, CE5. -	
So i silenci	- Les agressions acústiques. Estratègies d'afrontament, neutralització i millora.
Les qualitats del so	- Diferents graus d'altures, duracions, intensitats i timbres: representació gràfica.
Ritme, tempo i caràcter	- L'accent en compàs compost. La ruptura de l'accent. Els canvis de tempo. El caràcter i els elements musicals que el determinen.
Melodia i harmonia	- Frase i semifrase. Interval i cadència. EL mode. Identificació. - Harmonia i l'acord. Melodia i textura.
Estructura i forma	- Repetició, contrast i variació. - L'estructura i la forma. - Formes simples.
Elements escènics	- Rols, materials i espais. - Temps, tema, argument i estructura dramàtica bàsica
BLOC 2. INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	
Interpretació i tècnica vocal	- Cançó a l'uníson, a cappella i amb acompanyament. La memorització de repertori.

Interpretació i cura instrumental	- Cura i manteniment dels instruments. La reutilització o transformació de materials de l'entorn en la construcció d'instruments senzills. - La tècnica en la pràctica instrumental. - Combinació de diferents altures, intensitats, duracions i timbres. Polirítmies senzilles. L'ostinato i la improvisació.
Creació	- Moviments, expressions corporals i coreografies senzilles. - Acompanyaments musicals. - Propostes musicals i sonoritzacions breus.
La comunicació	- Expressió vocal i expressió corporal. - El llenguatge escènic.
La notació musical	-

SITUACIONS D'APRENTATGE.

2.6. Metodologia Didàctica.

Les situacions d'aprenentatge impliquen la realització d'un conjunt de tasques i activitats útils i situades en **contextos pròxims o familiars, significatius** per a aquest, que li **suposen reptes, desafiaments**, que desperten el desig i la curiositat per continuar aprenent que **impliquen l'ús de diversos recursos**, que potencien el desenvolupament de processos cognitius, emocionals i psicomotrius en l'alumnat..

En les situacions d'aprenentatge per a aquest cicle proposem tasques i activitats significatives i rellevants per a **resoldre problemes de manera creativa** des del **treball individual al cooperatiu**, la resolució del qual comporta la **construcció de nous aprenentatges** i prepara a l'alumnat per al seu futur personal, acadèmic i professional, reforçant l'autoestima, l'autonomia, la iniciativa, la reflexió crítica i la responsabilitat. Tot ells sota els paràmetres del model DUA.

Amb aquestes situacions els oferim l'oportunitat de connectar i aplicar l'apréns en contextos de la vida real, en l'àmbit personal i educatiu de l'alumnat. A més, fomentem aspectes relacionats amb l'interés comú, la **sostenibilitat o la convivència democràtica**, essencials perquè l'alumnat siga capaç de respondre amb eficàcia als reptes del segle XXI (**Agenda 2030**).

Aquestes estratègies impliquen la **producció i la interacció verbal** i inclou l'ús de recursos autèntics en diferents **suports i formats**, tant analògics com digitals.

Mètodes

a

l'aula.

És interessant nomenar en la nostra proposta el disseny d'aprenentatge multinivell. Es tracta d'una estructura organitzativa curricular que fomenta la inclusió a l'aula i que permet als estudiants triar diversos camins

personalitzats per a aconseguir els aprenentatges i per a demostrar la comprensió i integració de l'apréns.

Es dissenyen aprenentatges per a grups que, entre si, poden tindre àmplies diferències en les seues habilitats d'escoltar, parlar o llegir, de moure's, observar, atendre o organitzar-se, d'implicar-se, crear o, simplement, recordar.

En aquesta mena de metodologia tot l'alumnat ha de poder mostrar els seus progressos a través de l'un o l'altre tipus d'activitats que serviran de referents per a efectuar, no sols una avaluació per a aprendre, sinó també una avaluació per a qualificar.

Aquestes estratègies per a l'aprenentatge multinivell estan basades en teories com ara:

- La Taxonomia de *Bloom
- El disseny Universal de l'Aprenentatge- DUA
- La Personalització de l'Aprenentatge. PA

Totes elles basen els seus mètodes en **metodologies actives, desenvolupament de les competències, treball cooperatiu, la ludificació, la personalització dels aprenentatges i LA INCLUSIÓ** de tot l'alumnat, respectant els seus propis perfils i ritmes de treball.

El disseny de propostes pedagògiques multinivell porta a una base curricular comuna, **elimina les adaptacions curriculars** i TOT L'ALUMNAT POT PROMOCIONAR dins de les seues possibilitats individuals ja que existeixen **múltiples opcions d'accés i expressió**.

Si bé encara no estem treballant en dissenys multinivell en les nostres propostes pedagògiques valorem la possibilitat i l'obstinació a realitzar-lo en un futur pròxim per a garantir un eficaç i motivador procés d'ensenyament-aprenentatge a les nostres aules.

CONTINGUTS FOMENT DE DESTRESES I HABILITATS

Per al desenvolupament de **destreses i habilitats** en el nostre alumnat treballem els següents aspectes en la nostra proposta pedagògica de cicle:

Pensament Crític

L'ésser humà, per naturalesa, és un ser social i per tant comunicatiu. Busquem la manera de donar i rebre informació, d'intercanviar missatges dins de la comunitat a la qual pertanyem i tot això en pro de l'acte- satisfacció personal, de la satisfacció de les nostres pròpies necessitats.

És ací on apareix el Llenguatge, com a vehicle que possibilita l'aprenentatge. Aquest llenguatge demanda el desenvolupament d'unes **habilitats i destreses** comunicatives pròpies perquè aquest acte se dé de manera satisfactòria.

Gràcies al llenguatge sorgeix un tipus de pensament, més complex, que involucra també altres habilitats com ara: **analitzar, reflexionar, comparar, discernir, explicar, decidir**, entre altres i la seua posada en pràctica implica etapes que recorden a les del mètode científic: el **pensament crític**.

El pensament en educació i, concretament, en innovació educativa.

Habilitats Personals I Socials

Juntament amb el pensament crític es desenvolupen altres habilitats i destreses com ara la creativitat, la capacitat d'iniciativa, l'emprenedoria, el treball en equip, assumptió de diferents rols en equips de treball, la tolerància, el

respecte, l'empatia, la resolució de problemes, l'avaluació del risc, la presa de decisions, la gestió constructiva dels sentiments, autoconeixement: valoració de fortaleces i febleses, resistència, superar obstacles i fracassos, perseverança, flexibilitat, etc que acompanyen als continguts curriculars en la pràctica docent.

Emprenedoria a l'Aula: elaboració de Projectes. Ús de les Tics.

A més de les destreses en el llenguatge: PENSAMENT CRÍTIC i les habilitats PERSONALS I SOCIALS, es treballen destreses per a l'emprenedoria, l'elaboració de projectes i L'ús DE LES TICS, bases totes elles del model *DUA (disseny universal d'aprenentatge)..

Continguts com:

- Cerca, selecció i organització de la informació en mitjans digitals.
- Eines digitals de cerca i visualització com a cerca en blogs, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies virtuals, bases de dades especialitzades.
- Estratègies de filtrat en la cerca de la informació.
- Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i serveis de la xarxa.
- Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la cerca i contrast d'informació..
- Organització de la informació seguint diferents criteris.
- Ús de les eines més comunes de les TIC i de les audiovisuals per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies i comprendre les idees alienes, etc. Compartir informació i recursos i construir un producte o meta col·lectiu.
- Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Serveis de la web social com a blogs, fòrums...
- Hàbits i conductes per a filtrar la font d'informació més completa i compartir-la amb el grup.
- Creació de continguts digitals.
- Realització, formatat senzill i impressió de documents de text.
- Disseny de presentacions multimèdia.
- Ús de vocabulari específic de l'àrea/assignatura..

Pla Lector

L'organització i planificació eficaç del pla lector en la nostra proposta pedagògica és essencial.

El pla lector comença des del moment que llegim a l'aula i fora d'ella, cada exercici, cada text, cada plantejament o cada raonament i problema matemàtic.

Consisteix en un conjunt d'estratègies **ideades per a la millora de la competència lectora i el desenvolupament de l'hàbit lector** en i fora de l'aula. Incloem diferents activitats i tractem la temàtica des de diversos angles per a així, complir els objectius plantejats.

La lectura és una de les competències bàsiques en el desenvolupament social i individual de les persones. Llegir i escriure són processos intel·lectuals, complexos i complementaris, que possibiliten el desenvolupament de la resta de competències necessàries per a l'adquisició de coneixement, i per això ho tenim molt present en la nostra proposta.

Una bona comprensió lectora permet a l'alumnat entendre de manera més eficaç els textos utilitzats en la resta de les àrees, a més de contribuir al desenvolupament cognitiu i social de l'individu. Per això, **la lectura i l'escriptura** són considerades elements prioritaris en la formació de l'alumnat i són els eixos transversals i **inseparables a totes les àrees**.

Proposem les següents activitats per a desenvolupar la competència lectora:

- Lectura comprensiva, expressió oral i escrita en totes les àrees, així com treballem la comunicació audiovisual i les Tics.
- Lectura diària en veu alta de textos per part de l'alumnat..
- Grups de lectura dins i fora de l'aula..
- Lectura graduada relacionada amb el llenguatge i/o tema de la unitat /*ABP a casa . S'inclou una taula (d'ara en avant) en la qual s'indiquen els llibres recomanats per a cada trimestre.
- Lectura voluntària de la biblioteca d'aula..
- Lectura comprensiva dels textos i activitats relacionats amb l'O.D./projecte, tant en paper com via en línia.

Per a aquest curs lectiu treballarem les lectures relacionades amb els continguts en aquest cicle, els dies de pluja

TEMPORALITZACIÓ

La planificació de les situacions d'aprenentatge del curs es farà atenent al següent esquema:

ÀREA: LLENGUES TERCER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	4 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: MATEMÀTIQUES TERCER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	4 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL SOCIAL I CULTURAL TERCER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	4 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL TERCER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	2 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	2 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: MÚSICA I DANSA TERCER CICLE	
--------------------------------------	--

TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: VALORS SOCIALS I CÍVICS TERCER CICLE	
TEMPORALITZACIÓ	SITUACIONS D'APRENTATGE
1r TRIMESTRE	3 SITUACIONS D'APRENTATGE
2n TRIMESTRE	2 SITUACIONS D'APRENTATGE
3r TRIMESTRE	2 SITUACIONS D'APRENTATGE

ÀREA: EDUCACIÓ FÍSICA CURS: 5 ^e i 6 ^e PRIMÀRIA				
Núm. *UDD/ o *ABP	NOM DE LA *UUD/*ABP	TEMPORALITZACIÓ		
		TRIMESTRE	SETMANES	SESSIONS
1-	Desplaçaments	1r	3	6-9
2-	Salts	1r	2	4-6
3-	Girs	1r	2	4-6
4-	Llançaments i recepcions	1r	2	4-6
5-	Transports i conduccions	2n	2	4-6
6-	Habilitats bàsiques	2n	2	4-6
7-	Imitació	2n	3	6-9
8-	Representació	2n	2	4-6
9-	Ritme	3r	4	8-10
10-	Jocs alternatius	3r	2	4-6
11-	Jocs predeportius	3r	2	4-6
12-	Jocs populars	3r	2	4-6

ESTRATÈGIES I PROCEDIMENTS PER AL FOMENT DE LES COMPETÈNCIES

Les activitats i estratègies que duem a terme en i fora de l'aula per a desenvolupar les competències clau inclouen les següents:

- Activitats i/o exàmens per al foment de l'expressió oral tant individual com en equip.
- Activitats i/o exàmens per al foment de l'expressió escrita individual tant en format paper com en plataformes en línia.
- *Portfolio o dossier que recull les evidències de l'alumnat..
- Activitats, fitxes i altres estratègies per a treballar la comprensió oral i la comprensió escrita relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte tant en format paper com com en plataformes en línia.
- Rutines i estratègies de pensament i altres organitzadors gràfics: compara i contrasta, el mapa conceptual; mental; línies del temps; eixos cronològics; investigacions; biografies; infografies; anàlisi de notícies; descripcions etc...que conviden a la reflexió i aprofundiment en l'aprenentatge..
- Lectura de llibres, textos o articles relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte (es poden treballar activitats *Flipped *classroom: una vegada l'alumnat ha llegit el text prèviament a casa , es treballa en classe el contingut).
- Visionat de documentals, curts o pel·lícules relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte (es poden treballar activitats *Flipped *classroom: una vegada l'alumnat ha vist el film prèviament a casa , es treballa en classe el contingut)
- Metacognicions.
- Treball cooperatiu. Pla d'equip. Plantilles Trencades. Lectures *Kagan, etc...
- Acte i cu-avaluacions.
- Activitats de reforç i ampliació relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte en format paper com com en plataformes en línia.
- Activitats en pro de la comunitat o la cura de l'entorn (*ApS, en alguns casos): participació en campanyes saludables, concursos d'ortografia, tallers, projectes, visites d'autor, campanya de donació de sang en el centre, apadrinament lector, immersió lingüística, concurs de nades, campanyes d'aliments, campanyes de cura del medi ambient, etc... relacionades amb la unitat o el tòpic del projecte. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible, l'Agenda 2030.
- Activitats per a la revisió de continguts de la unitat didàctica o el tòpic del projecte a través de la ludificació, (ludificació) o *ABJ (aprenentatge basat en el joc), tant amb jocs de taula , de pròpia producció manual, com a través de plataformes en línia.
- Activitats per al foment de la competència digital, emprenedora, creativa i artística, a través de la creació i edició de material audiovisual.
- Activitats per al foment de la competència emprenedora, creativa i artística en l'elaboració de productes, reptes i desafiaments tant en format paper com en línia.

Totes i cadascuna de les estratègies fomenten el treball competencial en les tres dimensions: en el saber (conceptes), en el saber fer (habilitats i destreses) i en el saber ser (valors i actituds). Així, la participació, l'actitud i l'esforç diari formen part indispensable com a valors intrínsecs en els acompliments per part de l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

ACTIVITATS DE REFORÇ I AMPLIACIÓ.

En tota classe hi ha alumnes/as amb diferents estils i ritmes d'aprenentatge i diferents nivells de motivació, al mateix temps que persegueix l'objectiu que tot alumne/a participe en el procés d'aprenentatge amb plena satisfacció i abast l'èxit d'acord amb el seu nivell de capacitat i interès.

La diversitat d'exercicis i activitats utilitzats en els materials possibilita que tots els alumnes/as puguin trobar algun que estiga d'acord amb el seu estil i ritme d'aprenentatge..

Algunes d'aquestes activitats actuen com una extensió per a aquell alumnat sense dificultats, i altres ofereixen un reforç per a aquells que necessiten més suport.

Les activitats a les quals ens referim i que incloem en aquesta proposta pedagògica són les següents:

De reforç: sessions amb monitors de diferents disciplines esportives

D'ampliació: visites a camps d'atletisme, placetes amb jocs populars, excursions a la natura...

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES en la nostra proposta pedagògica.

Les activitats complementàries són activitats didàctiques l'objectiu de les quals és **complementar l'activitat habitual de l'aula** i formen part de la Programació docent. A més són coherents amb el nostre Projecte Educatiu del Centre.

Es tracta d'activitats que realitzem en pro de la formació integral **per a complementar i implementar la seua formació acadèmica, de desenvolupament d'habilitats i d'actituds i valors**, tan necessaris per a la vida diària.

A més, en aquesta mena d'activitats que l'alumnat realitza, tant dins com fora de l'aula, es desenvolupa un esperit de servei i de contribució a l'entorn i a la comunitat més pròxima.

Aquestes activitats, generalment en equips cooperatius, contribueixen als **17 Objectius de Desenvolupament Sostenible que l'Agenda 2030 promou per a treballar la transversalitat i contribuir** a nivell social, econòmic i sostenible, amb l'única fi, de salvar a curt termini, el nostre planeta. Conscienciar a l'alumnat és la màxima prioritat per a frenar l'impacte nociu al medi ambient.

També tenen com a objectiu fomentar la **creativitat** de l'alumnat i el **pensament divergent**, és a dir, la capacitat de desenvolupar solucions creatives i emprenedors per als possibles problemes que se'ls puguin presentar.

L'interés del nostre professorat per la metodologia **APRENTATGE SERVEI (*ApS)** està creixent exponencialment. Aquesta metodologia combina l'aprenentatge acadèmic dels nostres i les nostres estudiants amb un servei a la comunitat, la qual cosa possibilita la posada en pràctica de coneixements, habilitats i actituds en entorns reals, que suposen una millora de l'entorn a través d'un projecte integrat.

Amb l'Aprenentatge Servei (*ApS) impliquem el nostre alumnat en una experiència i un aprenentatge molt més significatiu, que connecta la teoria amb la pràctica, el nostre col·legi amb la realitat social i les seues necessitats. Els continguts adquireixen una major rellevància i impacte socials.

Així doncs, les activitats que incloem en aquesta proposta pedagògica per a aquest cicle serien:

- Activitats *ApS amb les quals contribuïm al medi ambient i als 17 *ODS de l'agenda 2030: *Activitats de millora del medi ambient : conservació, neteja, reciclatge, estalvi energètic, plantar arbres, etc*
- Activitats complementàries per a reforçar la pràctica docent: *Atenció a persones majors, malalts, discapacitats, visites a residències, etc.*

Millora de la qualitat de vida: dinamització cultural, accions reivindicatives, etc.

Causes solidàries: refugiats, violència de gènere, donació de sang, recollida de joguets, roba, articles de primera

necessitat, banc d'aliments, mercat solidari, festival de nacions, etc

- Activitats extraescolars que complementen la pràctica docent: *En àmbit escolar: apadrinament lector, mediadors, reporters de barri (periòdic/revista escolar, informatiu escolar, ràdio escolar...), concurs de nades (juntament amb alumnat d'educació especial), hort escolar, campanyes saludables, higiene personal, etc...*

A més, col·laborem amb les entitats locals a nivell pedagògic en la realització de xarrades, tallers i visites guiades per als cursos d'aquest cicle.

- Les famílies també formen part en la pràctica docent en la nostra proposta amb la realització de tallers, xarrades, intervencions puntuals i visites en els cursos d'aquest cicle.

2.7. Mesures d'atenció individualitzada

Una mateixa proposta pedagògica exercida sobre un mateix alumnat té diverses respostes, atenent diferents **ritmes cognitius**, a **diversos desenvolupaments psicomotrius** i diferent **impacte emocional**, de **motivació i d'actitud** de cara a aquest .

El conjunt de diferències individuals que coexisteixen en tot l'alumnat és el que coneixem per **diversitat** en l'àmbit educatiu i necessita d'una atenció *individualizada. Aquesta diversitat fa referència a l'heterogeneïtat que existeix a les aules. Aquestes diferències són degut a:

Capacitat intel·lectual
Rendiment acadèmic
Ritme d'aprenentatge
Diferències socioculturals Lingüística
Diversitat funcional Altes capacitats

MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A la INCLUSIÓ

Les mesures de resposta educativa per a la INCLUSIÓ constitueixen totes les actuacions educatives planificades des d'un enfocament sistèmic que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat per a tot l'alumnat, especialment per a aquell que es troba en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres que limiten el seu desenvolupament per a, d'aquesta manera , donar una resposta personalitzada a les seues necessitats.

MESURES ORDINÀRIES. NIVELLS II I III

Aquesta adequació personalitzada a les propostes pedagògiques és una mesura curricular ordinària:

- de **nivell II**, en tant que té en compte a la totalitat de l'alumnat del grup-classe: tenen per objectiu l'eliminació/reducció de barreres en l'aprenentatge, accés o participació de l'alumnat, control d'assistència com a prevenció de l'absentisme, proporcionar múltiples formes de representació segons el *DUA,

sensibilització del grup classe davant l'entrada d'un nou company/a, implementació de programes sobre intel·ligència emocional, etc.

- i de **nivell III**, en tant que té en compte a l'alumnat del grup que requereix una resposta diferenciada a través d'un reforç pedagògic i suposa l'adequació de la metodologia i de les estratègies organitzatives. Va dirigit a l'alumnat següent:

- a) Alumnat amb **dificultats d'aprenentatge** en determinades àrees o matèries.
- b) Alumnat que **ha promocionat amb àrees o matèries no superades** del curs anterior.
- c) Alumnat que roman **un any més** en el mateix curs.
- d) Alumnat d'incorporació **tardana al sistema educatiu espanyol** que s'incorpora de manera transitòria a un curs inferior al que li correspon per edat.
- e) Alumnat amb **altes capacitats**.

Mesures d'atenció nivell III

- Mesures ordinàries d'atenció a la diversitat que implementa el professorat tutor o tutora a un xicotet grup o de manera individual (tutoria afectiva, adaptació dels productes finals en els projectes, canvis de metodologia, tallers de reforç, ensenyament intensiu de les llengües cooficials, etc). És el tutor/a l'encarregat del registre d'aquestes Mesures.
- Mesures administratives: exempcions en matèries, convalidacions, etc.
- Mesures registrades en l'informe *soci psicopedagògic que no requereixen de personal específic de suport educatiu: assignació a alumnat a Programa de Diversificació Curricular (*PDC), PR4, PAC, atenció educativa domiciliària, etc) És l'Equip Directiu el encarregat del seu registre.

MESURES EXTRAORDINÀRIES. NIVELL IV

Es tracta de mesures curriculars extraordinàries. Està dirigida a:

- Alumnat amb Adaptació curricular individual significativa (*ACIS). Alumnat amb necessitats educatives especials que cursa l'ensenyament obligatori que presenta un desenvolupament competencial, inferior a dos o més cursos.
- Alumnat amb Programes personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació el llenguatge i la parla .
- Alumnat escolaritzat en l'etapa d'Educació Infantil i en les etapes obligatòries que presenta necessitats específiques de suport educatiu i que requereix d'una atenció educativa intensiva i especialitzada.

Aquestes mesures són implementades pel personal específic de suport per a la inclusió:

- Mestre/a per a la Inclusió Educativa en Audició i Llenguatge, (AI)
- Mestre/a per a la Inclusió Educativa Especialista en Pedagogia Terapèutica (PT),
- Educador,
- Fisioterapeuta,

Trimestralment, coincidint amb les sessions d'avaluació, s'avaluen els resultats i l'eficàcia de les mesures de resposta educativa dutes a terme, l'organització dels suports personals especialitzats i el progrés de l'alumnat, i, d'acord amb això, s'introdueixen les modificacions que siguin necessàries.

En la sessió d'avaluació de final de curs, a més, s'acorda la continuïtat del *PAP i la proposta per al curs següent.

El tutor o tutora coordina la implementació i el registre del *PAP, encara que és responsabilitat de tot l'equip docent proposar i participar en les accions que es requereixen i que es deriven de l'informe soci psicopedagògic i del pla específic de cada alumne/a protagonista del *PAP.

El Servei Especialitzat d'Orientació assessorarà en l'avaluació i el registre de les mesures en el document trimestral i final. Es tindrà en com

- ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS ATENCIÓ A la DIVERSITAT

En la planificació i el desenvolupament de les activitats complementàries i extraescolars, el centre té en compte que cap alumna i alumne quedi exclòs o discriminat per motius econòmics, per raons de discapacitat, limitacions funcionals o per qualsevol altra circumstància.

En els casos que siga necessari, el centre planifica, de **forma personalitzada**, els continguts, els suports personals, ordinaris o especialitzats, i els mitjans materials a l'efecte d'assegurar la igualtat d'oportunitats i la no discriminació en l'accés i participació de tot l'alumnat en aquestes activitats.

2.8. Recursos i materials didàctics

El temps, entès com el dedicat a l'ensenyament en el centre, és un recurs fonamental i limitat en l'aprenentatge d'una matèria. La programació que es planteja en aquest document està adaptada d'acord amb els horaris i ritmes de la classe.

Els materials i recursos didàctics són eines eficaçes per a impartir les classes de manera amena i divertida.

Funcions dels Recursos Didàctics.

- **Donar orientació.** Sobretot, en temes i tòpics complexos, proposant rutes alternatives d'aprenentatge, regles mnemotècniques, etc.
- **Simular situacions o esdeveniments.** Per a mostrar en un ambient controlat com ocorren en la vida real.
- **Motivar a l'aprenentatge.** És a dir, despertar l'interès pel coneixement en l'alumne/a..
- **Avaluar l'acompliment de l'alumne/a.** En un tema puntual o en la matèria com un tot, per a així saber que tant de l'aprenentatge es va aprendre amb èxit.

En les nostres activitats i projectes impliquem els diferents entorns: El centre educatiu

La comunitat educativa El context familiar Àrea local.

Distingirem en la nostra proposta entre:

- Recursos Materials: d'Aula i Tics
- Recursos Humans
- Recursos Espacials: escenaris i agrupaments
-

En aquesta proposta pedagògica de cicle inclourem els següents recursos:

RECURSOS/ALIANCES									
RECURSOS DIDÀCTICS				RECURSOS HUMANS	RECURSOS ESPACIALS				
Pissarres i guixos; retoladors pissarra	X	Suport informàtic: pantalla, PDI, pissarra sensorial, ordenadors, portàtils, *netbooks, tauletes, *Chromebooks, croma,	X	El/la docent	Aula del curs	X	Individual		
Llibres de text, quadern de dibuix, lectures, diccionaris, enciclopèdies,	X	Reproductor de CD, càmera de vídeo/de fotos, projector., etc	X	Cu-docència	Aula TIC	X	Cooperatiu		
Activitats, fitxes, exercicis, plantilles, organitzadors gràfics, etc relacionades amb el tema	X	Programari/Apps de aprenentatge, seqüències audiovisuals, pàgines web, Google, blogs, enciclopèdies i diccionaris en línia, i altres recursos...	X	specialista /	Biblioteca aula i/o local	X			
Metacognició, rutines i destreses de pensament.	X	Connexió a Internet (Wifi)	X	Les famílies	Excursió diversos dies, Granja Escola, La neu, etc...	X	Grup -classe		
Maquetes, simuladors, organigrama dt., gràfics, pòsters, i altres				AL	Corredors		Parelles		
Material de EF	X			PT	Sala d'actes o Teatre	X	DISTRIBUCÓ A L'AULA		
Regles de diferent tipus, calculadores, compassos, esquadres				Educadors	Pati/s	X	Distribució en "O" per a debats		
La programació o proposta didàctica, llibre del docent, activitats de reforç i	X			Professorat en Pràctiques	Parcs, Museus, Fàbriques, etc	X	Pupitres de 2 en 2		

ampliació, biblioteca lectura.							
Adaptacions curriculars					Poliesportiu, Teatre municipal, l'Ajuntament etc		Equip cooperatiu 3- 4 5-6 (*Inf)
					Immersió lingüística		Pupitre Individual

3. L'AVALUACIÓ.

L'evaluació a l'aula s'entén com un procés complex de recollecció, anàlisi i devaluació de les evidències sobre el procés de ensenyament i aprenentatge i els resultats de l'aprenentatge. Per això és necessari que existisca entre el docent i l'alumnat un vincle personal, per a poder identificar en primer lloc les necessitats de la evaluació i posteriorment per a poder informar dels resultats d'aquesta .

L'avaluació s'integra en el procés educatiu, **de caràcter formatiu** on es un instrument d'acció, la qual es realitzara en funció dels objectius generals d'etapa..

L'avaluació en l'Etapa d'Educació **Primària** serà contínua, global i formativa.

Els aprenentatges de l'alumne han de ser avaluats **sistemàtica i periòdicament**, tant per a mesurar individualment els coneixements i competències adquirits com per a, i per això, introduir en el procés educatiu quants canvis siguin precisos si la situació el requereix.

Si partim que les Competències Clau suposen una aplicació real i pràctica de coneixements, habilitats i actituds, la manera de comprovar o avaluar si l'alumnat les ha adquirides és reproduir situacions **el més reals possibles** d'aplicació, i en aquestes situacions l'habitual és que l'alumnat se servisca d'aqueix bagatge acumulat (tot tipus de continguts) però responga, sobretot , a situacions pràctiques.

L'avaluació per competències permet avaluar l'assoliment dels objectius didàctics (conceptes), i el grau d'adquisició de les Competències clau (procediments i actituds).

El professorat avalua tant els aprenentatges, els processos d'ensenyament, així com també la nostra pròpia pràctica docent.

3.1.Tipus d'avaluació

Quatre tipus d'avaluació els quals treballem en aquesta programació:

HETERA AVALUACIÓ. Avaluació realitzada per el/la docent al nostre alumnat. Instruments utilitzats: exàmens, rúbriques, escales de valors, escales d'acarament, qüestionaris, observació continuada i el por folio de l'alumnat..

AUTOAVALUACIÓ. L'alumnat pren consciència del seu procés d'aprenentatge. A més de analitzar i avaluar el seu treball en grups cooperatius. Instruments: pla d'equip, rúbriques, dianes, por folio i qüestionaris.

COAVALUACIÓ. L'alumnat avalua als seus companys i companyes el treball en grup cooperatiu. Instruments com: rúbriques, dianes, por folios i qüestionaris, etc

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT. Avaluació realitzada pel professorat sobre la pràctica docent per a elaborar plans de millora a través del feedback rebut del treball a l'aula. Instruments utilitzats: escales de valors, rúbriques i escala d'acarament.

3.2. Procediments d'avaluació

Els **procediments d'avaluació** indiquen com, qui, quan i mitjançant quines tècniques i amb quins instruments s'obtindrà la informació. Són els **procediments** els que determinen la manera de conducta en l'avaluació i fixen les tècniques i instruments que s'utilitzen en el procés avaluador. **Moments** de l'avaluació..

Al principi: per a conèixer el punt de partida. **DIAGNÒSTICA**

Durant el procés d'ensenyament-aprenentatge : per a acompanyar. **FORMATIVA/CONTÍNUA**

Al final del procés: per a identificar el grau de consecució dels assoliments.

SUMATIVA/FORMATIVA.

Els **procediments** d'avaluació es desenvolupen entorn de dos tipus d'avaluació:.

En l'avaluació **formativa** avaluem el progrés i els coneixements de l'alumnat de manera freqüent i interactiva. D'aquesta manera podem ajustar la programació per a satisfer millor les seues necessitats educatives.

L'avaluació **sumativa** té com a funció determinar el grau de consecució que l'alumnat ha obtingut en relació amb els objectius fixats per a l'etapa. Es realitza habitualment, per tant, al final d'un procés d'ensenyament-aprenentatge, i es vincula a les decisions de promoció, qualificació i titulació.

AVALUACIÓ FORMATIVA

En l'avaluació formativa utilitzem **tècniques com l'observació, el registre i el seguiment sistemàtic** de l'alumnat durant el procés, tant de caràcter individual com grupal.

Avaluem diferents estratègies en aquesta avaluació:

- Por-folio o dossier, que recopila els acompliments de l'alumnat..
- Qüestionaris/formularis/quics.
- Activitats en grup-classe.
- Treball cooperatiu: pla d'equip..
- Activitats per al foment de la creativitat i l'emprenedoria: plantilles trencades, mots encreuats puzles, etc.
- Exposicions grupals i individuals i debats per al foment de l'expressió oral.
- Activitats relacionades amb la comprensió oral: amb vídeos, *podcasts, audicions, teatre, xarrades, lectures, etc
- Realització de productes, reptes i desafiaments.
- Ludificació (ABJ)
- Activitats relacionades amb la comprensió escrita.
- Treball diari, assistència, participació i actitud
- Rutines de pensament.

En **Primer Cicle de Primària**, l'avaluació serà únicament formativa, degut, al perfil de l'alumnat en edats primerenques.

L'avaluació final de trimestre, en el Primer Cicle de Primària, igual que la de final del curs, serà el resultat d'una **avaluació formativa** i contínua durant el procés d'ensenyament-aprenentatge.

AVALUACIÓ SUMATIVA

L'avaluació sumativa, fa referència a exàmens, tests, proves i/o recuperacions trimestrals i finals de caràcter individual, normalment, que inclouen els continguts/sabers bàsics treballats en les unitats didàctiques o en el projecte.

L'avaluació sumativa, segons normativa vigent, només ha de realitzar-se a partir del 2n cicle, **sempre que no siga l'únic instrument d'avaluació i es realitze de manera molt puntual**. L'avaluació formativa, i més en Educació Primària, adquireix un major pes.

És el **professorat** el que **decideix si realitzar o no avaluació sumativa**. Moltes vegades l'avaluació formativa recull i ens aporta resultats i acompliments suficients per a una eficaç i objectiva avaluació.

En tot cas, si realitzem avaluació sumativa, els exàmens o proves han de ser **competencials**.

Hem d'avaluar els assoliments en l'adquisició dels sabers bàsics, de cada àrea treballats en les unitats didàctiques o en els projectes a través d'exàmens que **incloguen habilitats i competències** en:

- Comprensió Escrita,
- Expressió Oral,
- Expressió Escrita,
- I Comprensió Oral,

SIGA COM SIGA L'ÀREA, no està relacionat ni és inherent, únicament, a les llengües.

RESULTATS FINALS D'AVALUACIÓ:

El 1r cicle de Primària: a través de la recopilació dels acompliments realitzats per l'alumnat i avaluats amb diverses tècniques i instruments, traurem la nota final de trimestre. Solem dedicar uns percentatges donant-li un pes concret a cada activitat. L'objectiu, en aquest cicle, no és qualificar, ni mesurar, ni classificar als xiquets i xiquetes, sinó analitzar el progrés de la seua evolució i capacitats i detectar de manera precoç si hi ha algun problema que pugui afectar el seu aprenentatge.

Resta de cicles de Primària, l'avaluació final del trimestre, igual que la final del curs, serà una **suma o una mitjana ponderada** de l'avaluació **formativa** i contínua durant el procés i de la **sumativa** (no és obligatòria) a través de proves o exàmens de caràcter quantitatiu i qualitatiu, donant, major pes en percentatge sempre, a

l'avaluació formativa.

Tant en l'avaluació formativa com en la sumativa s'elaboraran activitats i/o proves que han de fomentar **LES COMPETÈNCIA CLAU**, perquè l'alumnat exercisca, entene i desenvolupi destreses, habilitats i valors que li seran útils i eficaços en un **ENTORN REAL I SIGNIFICATIU**.

3.3. Eines d'avaluació

Les **eines i tècniques** d'avaluació són el mitjà, l'instrument amb el qual el professorat registra i obté la informació necessària per a verificar els assoliments o dificultats. El professor/a crea **instruments d'avaluació** segons les seues necessitats.

Detecten tant el grau d'adquisició d'objectius d'etapa i les competències en l'alumnat (aprenentatge) com la consecució d'objectius didàctics (ensenyament), amb la finalitat de millorar el procés educatiu.

Serveixen per a acreditar aprenentatges de manera numèrica i, més important, és útil per a reflexionar sobre la nostra pràctica i prendre decisions per a fomentar els aprenentatges dels nostres i les nostres estudiants.

Els procediments d'avaluació (FORMATIVA, SUMATIVA, ACTE I COAVALUACIÓ, AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT) anteriorment esmentats són valorats utilitzant els següents instruments d'avaluació en la nostra proposta pedagògica:

En aquesta proposta per a aquest cicle utilitzem les següents tècniques i instruments d'avaluació:.

ESTRATÈGIES	INSTRUMENTS/ TÈCNIQUES AVALUACIÓ	
Activitats diàries AVALUACIÓ FORMATIVA	Registre	X
	Observació	X
	Sistema de punts/percentatges	X
	Qüestionaris	
	Escala de valors	
	Llista d'acarament	
	Por foli	
	Organitzadors gràfics	
Proves expressió escrita AVALUACIÓ SUMATIVA/FORMATIVA	Rúbriques expressió escrita	
	Puntuació tradicional sobre 10	X
	Rúbrica expressió oral individual	X

Proves expressió oral individual AVALUACIÓ SUMAT IVA/ FORMATIVA	Puntuació tradicional sobre 10	X
Producte Final/exposicions grupals AVALUACIÓ FORMATIVA/SUMAT IVA	Rúbrica expressió oral grupal	X
	Escala de valors	X
Por foli Avaluació del ABP AVALUACIÓ FORMATIVA	Escala de valors	X
	Llista d'acarament	
	Rúbriques	
Acte i Co Avaluació (cooperatiu) AVALUACIÓ FORMATIVA	Rúbrica treball en equip	
	Escala de valors	
	Diana d'acte/ co avaluació	
NOTA FINAL DE AVALUACIÓ: AVALUACIÓ FORMATIVA (+ SUMAT IVA) opcional	Sistema de punts/percentatges Resultats formulats en lletres o nombres	X
Avaluació del ABP AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT (instrument de avaluació general de la pràctica docent, instrument de avaluació del ABP instrument avaluació de la programació, etc)	Llista d'acarament	
	Escala de valors	X
	Rúbrica	

Adjunt mostres dels instruments que utilitzem per a aquesta proposta pedagògica.

3.4.Autoavaluació de la pràctica docent

El procés d'ensenyament-aprenentatge requereix un seguiment continu dels seus avanços amb l'objectiu de detectar a temps aquelles iniciatives o metodologies que no estan tenint el resultat desitjat i corregir aquells errors que es troben. L'avaluació del professorat es configura com un procés per a millorar l'acompliment de la seua labor i garantir que s'aconsegueixen els objectius educatius que s'ha marcat.

És, a més, una de les labors inherents a l'educació: els/les docents han de donar seguiment no sols de l'aprenentatge que aconsegueix l'alumnat, sinó també de l'efectivitat **dels processos d'ensenyament** que

posen en pràctica.

El procés d'avaluació docent persegueix uns **objectius** que podem sintetitzar en:

- Analitzar i detectar si la pràctica docent s'adequa a les particularitats d'un grup i a les necessitats de l'alumnat..
- Detectar dificultats particulars que puguin repercutir en el procés d'ensenyament..
- Comprovar que la implementació de la programació educativa s'ajusta al planificat.
- Realitzar una anàlisi crítica, individual i col·lectiu de la labor docent amb la intenció de millorar en els aspectes possibles.
- Realitzar un exercici de transparència sobre la pràctica docent de cara a la resta de la comunitat escolar.

Avaluem tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la nostra pròpia pràctica docent, per al que incloem a continuació :

- una RÚBRICA amb els indicadors d'assoliment i els elements a avaluar sobre la nostra **pràctica docent**, i dues ESCALES DE VALORS per a avaluar la proposta pedagògica de cicle, i per a avaluar la qualitat de la **proposta pedagògica** de cicle.

RÚBRICA PER A L'Avaluació GENERAL DE LA PRÀCTICA DOCENT

ELEMENTS A AVALUAR	INDICADORS D'ASSOLIMENT.		
	No aconseguit	Aconseguit parcialment	Totalment aconseguit
Proposta Pedagògica	No s'adequa al context de l'aula..	S'adequa parcialment al context de l'aula..	S'adequa completament al context de l'aula..
Plans de millora.	No s'han adoptat mesures de millora després dels resultats acadèmics obtinguts.	S'han identificat les mesures de millora a adoptar després dels resultats acadèmics obtinguts.	S'han adoptat mesures de millora segons els resultats acadèmics obtinguts.
Mesures d'Atenció a la diversitat.	No s'han adoptat les mesures adequades d'atenció a la diversitat.	S'han identificat les mesures d'atenció a la diversitat a adoptar.	S'han adoptat mesures d'atenció a la diversitat adequades.
Transversalitat. Agenda 2030: 17 *ODS	No s'han treballat tots els temes transversals en l'àrea/matèria..	S'han treballat la majoria dels temes transversals en l'àrea/matèria..	S'han treballat tots els temes transversals en l'àrea/matèria..

PROPOSTA DIDÀCTICA CEIP FADRELL

Programa de recuperació.	No s'ha establert un programa de recuperació per a l'alumnat..	S'ha iniciat el programa de recuperació per a l'alumnat que el necessita.	S'ha establert un programa de recuperació eficaç per a l'alumnat que el necessita.
Objectius didàctics de les unitats o projectes	No s'han aconseguit la majoria dels objectius establits per al curs.	S'han aconseguit part dels objectius establits per al curs.	S'han aconseguit els objectius establits per a aquest curs.
Competències Clau	No s'han desenvolupat la majoria de les competències relacionades amb l'àrea/matèria..	S'han desenvolupat part de les competències relacionades amb l'àrea/matèria..	S'ha aconseguit el desenvolupament de les Competències relacionades amb l'àrea/matèria..
Pràctica docent.	La pràctica docent no ha sigut satisfactòria.	La pràctica docent ha sigut parcialment satisfactòria.	La pràctica docent ha sigut satisfactòria.
Programes de millora per a la pràctica docent.	No s'han dissenyat programes de millora per a la pràctica docent.	S'han identificat els punts per a dissenyar un programa de millora per a la pràctica docent.	S'han dissenyat programes de millora per a la pràctica docent.
Materials i recursos didàctics.	Els materials i recursos didàctics utilitzats no han sigut els adequats.	Els materials i recursos didàctics han sigut parcialment adequats.	Els materials i recursos didàctics han sigut completament adequats.
Distribució d'espais i temps.	La distribució dels espais i temps no han sigut adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.	La distribució dels espais i temps han sigut parcialment adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.	La distribució dels espais i temps han sigut adequats als mètodes didàctics i pedagògics utilitzats.

ELEMENTS A AVALUAR	INDICADORS D'ASSOLIMENT.		
	No aconseguit	Aconseguit parcialment	Totalment aconseguit
Mètodes didàctics i pedagògics. *DUA Metodologies actives.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats no han contribuït a la millora del rendiment i aprenentatge significatiu.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats han contribuït parcialment a la millora del rendiment i aprenentatge significatiu.	Els mètodes didàctics i pedagògics utilitzats han contribuït a la millora del rendiment i aprenentatge significatiu.
Resultats de l'avaluació..	Els resultats de l'avaluació en aquest cicle no han sigut satisfactoris.	Els resultats de l'avaluació en aquest cicle han sigut moderats.	Els resultats de l'avaluació en aquest cicle han sigut molt satisfactoris.

	MAI	A vegades	BASTANT	SEMPRE
S'identifiquen en les propostes objectius, continguts, competències i criteris d'avaluació adaptats a les característiques del grup d'alumnat als quals va dirigida la programació.				
Es descriuen les mesures per a atendre tant l'alumnat amb ritme més lent d'aprenentatge com als que presenten un ritme més ràpid.				
S'utilitzen recursos variats quant a suport				

imprés, audiovisual, informàtic i quant a tipus de text (continu, discontinu)				
S'utilitzen materials "autèntics" per a afavorir el desenvolupament de les competències clau i la transferència dels aprenentatges de l'entorn escolar al soci familiar i professional.				
S'estimulen tant el pensament lògic (vertical) com el pensament creatiu (lateral).				
Es fomenta, a través de la pròpia conducta i de propostes d'experiències d'ensenyament-aprenentatge, l'educació en valors.				
S'afavoreix la participació activa de l'alumnat per a estimular la implicació en la construcció dels seus propis aprenentatges.				
S'estableixen vies de cooperació efectiva amb les famílies per al desenvolupament de l'educació en valors i en l'establiment de pautes de lectura, estudi i esforç a casa , condicions per a afavorir la iniciativa i autonomia personal.				
Es proposen activitats que estimulen les diferents fases del procés la construcció dels continguts (identificació de coneixements previs, presentació, desenvolupament, aprofundiment, síntesi).				
S'enfronta a l'alumnat a la resolució de problemes complexos de la vida quotidiana que exigeixen aplicar de manera conjunta els coneixements adquirits.				
Es dona resposta als diferents tipus d'interessos, necessitats i capacitats de l'alumnat..				
S'orienten les activitats al desenvolupament de capacitats i competències, tenint en compte que els continguts no són l'eix exclusiu de les tasques de planificació, sinó un element més del procés.				
S'estimula la pròpia activitat constructiva del alumnat superant l'èmfasi en l'activitat del professorat i el seu protagonisme.				

ESCALA DE VALORS PER A AVALUAR LA PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE

ESCALA DE VALORS PER A AVALUAR EL NIVELL DE QUALITAT
DE LA PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE

INSTRUMENT D'AVUACIÓ.	MAI	A vegades	BASTANT	SEMPRE
-----------------------	-----	-----------	---------	--------

Reconeixement i respecte per les disposicions legals que determinen els seus principis i elements bàsics.				
Adequació de la seqüència i distribució temporal de les *UUDD/*ABP i, en elles, dels objectius, continguts, competències i criteris de avaluació.				
Validesa dels perfils competencials i de la seua integració amb els continguts de cada àrea de la proposta.				
Tractament de la transversalitat.				
Adequació de les mesures d'atenció a la diversitat i les adaptacions curriculars aplicades.				
Valoració de les estratègies i instruments de avaluació dels aprenentatges de l'alumnat.				
Adequació dels criteris de qualificació.				
Avaluació dels procediments, instruments d'avaluació i indicadors de consecució del procés d'ensenyament..				
Idoneïtat dels materials i recursos didàctics utilitzats.				
Adequació de les activitats extraescolars i complementàries programades.				
Detecció dels aspectes millorables i indicació dels ajustos que es faran per a l'elaboració de plans de millora.				